

**A Magyarországi Református Egyház
TÖRVÉNYTÁRA
2020
(2020. május 1-jei állapot)**

1967. ÉVI I. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZRÓL ÉS SZOLGÁLATÁRÓL

(a 2005. évi I. törvény módosításaival egységes szerkezetben)

I. RÉSZ

1. § (1) A Magyarországi Református Egyház Jézus Krisztus egy egyetemes keresztyén anyaszentegyházának része, Krisztus teste, s így felkenetésének és szolgálatának részese. A Szentírás alapján, az Apostoli Hitvallás, valamint elfogadott hitvallásai, a Heidelbergi Káté és a II. Helvét Hitvallás értelmében egyedüli fejének az Úr Jézus Krisztust ismeri.

(2) A Magyarországi Református Egyház tagjának tekinti a világ bármely részén élő, magát magyar reformátusnak valló és ezt kinyilvánító egyháztagot.

(3) Egyháztagsági jogait és kötelességeit mindenki az állandó lakóhelye szerint szervezett, önálló működésű, autonóm egyházi szervezetben gyakorolja. Az itt kinyilvánított magyar református egység tényleges gyakorlására, az egyháztestek teljes konszenzusával, az anyaország határain átvívelő szervezetek hozhatók létre.

(4) A Magyarországi Református Egyházat az egész világ református egyházaival a hit egysége fűzi egybe. Az egyetemes keresztyén anyaszentegyház közösségében ökumenikus kapcsolatok fenntartására törekszik.¹

2. § A Krisztus felkenetéséről és szolgálatáról szóló prófétai, apostoli és egyetemes keresztyén bizonyágtételt a Heidelbergi Káté így foglalja össze: Krisztust „az Atya Isten rendelte, és a Szentlélekkel felkenete a mi legfőbb prófétánkká és tanítónkká, aki Istennek titkos tanácsát és akaratát a mi váltságunk felől tökéletesen kijelentette, továbbá egyetlen főpapunkká, aki minket testének egyetlenegy áldozatával megváltott és az Atya Isten előtt könyörgésével szünetlenül közbenjár érettünk, és örökkévaló királyunkká, aki minket Igéjével és Lelkével igazgat és a szerzett váltságban oltalmaz és megtart” (H. K. 31. kérdés).

3. § Az egyház, mint Krisztus teste, s így felkenetésének és szolgálatának részese, arra hivatott, hogy a Szentlélek és az Ige ajándékában részesedve prófétai és tanítói szolgálatával Uráról vallást tegyen; Krisztus megváltó áldozatának és közbenjáró könyörgésének erejével önmagát élő áldozatként Urának odaszentelje, maga is könyörögjön, és szolgáljon az egész emberiség javáért; Krisztus jelenvaló és eljövendő királyi uralmának hitében és reménységében élve már e földön az Ő országa rendjének engedelmeskedjék, és szabad lelkiismerettel harcoljon a bűn és halál erői ellen.

4. § Krisztus prófétai és tanítói szolgálata az egyházat arra indítja és kötelezi, hogy az igehirdetés és tanítás szolgálata által Krisztusban meggyökerezvén és továbbépülvén megerősödjék a hitben (Kol 2,7), hogy minden jócselekedetre felkészített legyen (2Tim 3,17). Szolgáltassa ki a Krisztus által szerzett sákramentumokat: a szent keresztséget és az úri szent vacsorát, amelyek a Lélek által megpecsételik és megerősítik az egyház tagjainak részesedését Krisztusban, az Ő jótéteményeiben és az egymással való közösségben;

Hirdesse Krisztus evangéliumát a föld végső határáig, engedelmeskedve Ura parancsának és bízva az Ő ígéréteiben: „Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, és tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, a mit én parancsoltam néktek; és ímé, én titeletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Mt 28,19–20). „Mert néktek lett az ígélet és a ti gyermekeiteknek, és mindazoknak, akik messze vannak, valakiket csak elhív magának az Úr, a mi Istenünk” (ApCsel 2,39).

¹ Az 1. §-t a ZS.-48/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi I. törvény módosította.

5. § A Krisztus főpapi szolgálatában való részesedés arra indítja és kötelezi az egyházat, hogy felelősséget hordozzon az emberért és a teremtett világért.

Ez a felelősség két kiváltképpen való szolgálatot jelent:

– a közbenjáró imádság szolgálatát, hogy az Ige parancsa szerint tartassanak könyörgések, imádságok, esedezések, hálaadások minden emberért és minden feljebbvalóért (1Tim 2,1-2);

– a diakónia (szeretetszolgálat) végzését Krisztus úgy volt jelen ebben a világban, mint aki szolgál (Mk 10,45), és tanítványainak azt a parancsot adta, hogy az Ő példáját kövessék: „a miképpen én cselekedtem veletek, ti is akképpen cselekedjétek” (Jn 13,15).

A Magyarországi Református Egyház, Urának ezt a parancsát megértve és annak engedelmeskedve, kötelességének tudja, hogy jót cselekedjék hitének cselédeivel és mindenkivel (Gal 6,10); osztozzék az éhezők, jövevények, mezítelenek, betegek, foglyok és elhagyottak gondjában és megsegítésében (Mt 25,35-40); felelősséget hordozzon és munkálkodjék a magyar nép jólétéért, az ember földi életének javáért, az igazságosság érvényesüléséért, az emberiség és a teremtett világ békéjéért.

6. § A Krisztus királyságának hitében élő egyház – számon tartja Urának ígéretét: „Ímé, eljövök hamar” (Jel 22,7.12); és szolgálata végzéséhez ebből az ígéretből merít erőt;

– Krisztus visszajövetelét várva, már itt a földön az Ő uralma alatt él (Kol 1,13); jel kíván lenni Isten országa rendjéről, amelyben a szeretet törvénye uralkodik (Kol 3,12–15).

7. § Az egyház szolgálata a gyülekezetben valósul meg, ahol annak tagjai Isten Szentlelkének segedelme által

– meghallják és befogadják az evangéliumot, megbizonyosodnak bűneik bocsánatáról és újjászületnek;

– a vigasztaló evangéliumért hálából odaszánják élő reménységre magukat Krisztus követésére, az ember és a világ javának szolgálatára.

8. § Az egyház szolgálatát Isten Igéje alapján hitvallásaink szellemében részletesen szabályozzák:

– az istentiszteleti rendtartás;

– a zsinat-presbiteri elv szerint hozott egyházi törvények és szabályrendeletek.

9. § Az egyház – mint Krisztus látható teste – szervezetének és kormányzó testületeinek feladata, hogy

– a gyülekezetben folyó szolgálatot segítsék;

– az egyház egységét munkálják;

– a jó rend érdekében a felügyeletet és egyházi fegyelmet gyakorolják.

10. § A Krisztus felkenetésében és prófétai, főpapi, királyi szolgálatában részes egyház egész élete, annak törvényes rendjével együtt – a kálvini tanítás szellemében – a SZENTHÁROMSÁG ISTEN DICSŐSÉGÉT szolgálja.

II. RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

11. § (1) Az **1967. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1964. április 1-jén megnyílt Zsinata Budapesten 1967. november 15-én.

(2) A **2005. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 7. ülészakán született ZS.-48/2005. számú zsinati határozat. E törvény kihirdetésével lépett hatályba. A 2005. évi I. törvény az alábbi szakaszt módosította: 1. §.

1994. ÉVI II. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ ALKOTMÁNYÁRÓL ÉS KORMÁNYZATÁRÓL

(az 1996. évi II. törvény, a 2001. évi II. törvény, a 2002. évi III. törvény, a 2005. évi VII. törvény, a 2006. évi I. törvény, a 2006. évi IV. törvény, a 2010. évi III. törvény, a 2012. évi IV. törvény, a 2012. évi V. törvény, a 2013. évi I. törvény, a 2013. évi II. törvény, a 2013. évi VIII. törvény, a 2015. évi I. törvény, a 2016. évi III. törvény, a 2017. évi IV. törvény, a 2019. évi II. törvény, a 2020. évi I. törvény és a 2020. évi II. törvény módosításaival egységes szerkezetben)

Az egyház szervezete, alkotmányos és kormányzati rendje nem önmagáért van, hanem a szolgálat végzésére, a kegyelem ajándékaival való sáfárkodásra (1Kor 4,1), az egyházhoz illő ékes és szép rendben (1Kor 14,40).

I. RÉSZ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

1. § A Magyarországi Református Egyház, Jézus Krisztus Egyetemes Anyaszentegyházának része, a Magyarország területén lévő református egyházközsegekből épül fel. A más országokban élő magyar református, illetve református egyházakkal egy lelki közösséget alkot.

2. § (1) A Magyarországi Református Egyház a Szentírás alapján és hitvallásai: az Óegyházi Hitvallások, a Második Helvét Hitvallás és a Heidelbergi Káté értelmében egyedüli fejének az Úr Jézus Krisztust ismeri, és magát a zsinat-presbiteri elvek szerint kormányozza.

(2) A Magyarországi Református Egyház Jézus Krisztus missziói parancsának engedelmeskedve, kiemelt feladatának tekinti (Mt 28,18–20) a missziót, az ifjúság nevelését, az elesettek gondozását.

3. § Magyarország Alaptörvénye szerint az állam és az egyházak különváltan működnek. Az egyházak önállóak. Az állam a közösségi célok érdekében együttműködik az egyházakkal. Az Alaptörvény rendelkezéseit a Magyarországi Református Egyház tudomásul veszi.²

4. § A Magyarországi Református Egyháznak, önkormányzati jogú testületeinek, valamint erre felhatalmazott intézményeinek önálló jogalanyisága van.³

5. § Az egyházat megilleti az egyházi törvényalkotás joga. Az egyházi törvényt újabb egyházi törvény módosíthatja vagy hatályon kívül helyezheti.

5/A. § A Magyarországi Református Egyház, valamint jogi személyiségű testületei és intézményei az egyházi hittételeknek,

hagyományoknak megfelelően, a hitéleti tevékenységek gyakorlása és a tevékenységek egyházi célú nyilvántartása érdekében jogosultak személyes adatok kezelésére. Az egyházközség keresztelési, konfirmációi, házasságkötési, áttérési és temetési anyakönyvet, továbbá hitoktatási nyilvántartást vezet. Az egyházközség nyilvántartást vezet az egyháztagokról (egyháztag, teljes jogú egyháztag) és az egyházi tisztségviselőkről.⁴

6. § Az egyházi testületek jogosultak saját hatáskörükben az egyházi törvényeknek, a felsőbb egyházi testületek szabályrendeleteinek és az egyházi testületek törvényes önkormányzati jogainak sérelme nélkül szabályrendeletet alkotni. A szabályrendelet a felettes egyházi hatóság(ok) jóváhagyásával válik jogérvényessé. A jóváhagyást megadottnak kell tekinteni, ha a szabályrendelet bemutatásától számított harminc napon belül a felettes egyházi hatóság írásban nem nyilatkozik.

7. § Egyházi törvényben meghatározott egyházi tisztség és megbízatás csak olyan egyháztagra ruházható, aki az egyházi törvény értelmében arra választható vagy alkalmazható. Világi tisztségviselővé lehetőleg presbitert kell választani. A tisztségviselő köteles tisztségét vagy megbízatását legjobb tudása szerint az egyház érdekeinek szem előtt tartásával betölteni.

8. § Az egyháznak az a tagja nem vehet részt mint tisztségviselő, vagy mint az egyházi önkormányzat körében rendelkezésre jogosult testület tagja olyan ügyre vonatkozó tárgyalásban, határozathozatalban vagy intézkedésben, amelyben ő maga, házastársa, jegyese, egyenesági rokona és annak házastársa, örökbefogadó és nevelőszülője, örökbefogadott és nevelt gyermeke, testvére, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, továbbá a testvér házastársa, valamint mint valamelyik fél törvényes képviselője, meghatalmazottja járt el, vagy érdekelt.

9. § (1) Az egyházzal szolgálati viszonyban álló lelkészek és lelkészi jellegű szolgálatot ellátó személyek (egyházi személyek) szolgálati viszonya és felelőssége tekintetében az egyházi törvények,

² A 3. §-t a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi II. törvény módosította.

³ A 4. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

⁴ Az 5/A. §-t a ZS.-21/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi II. törvény iktatta be.

minden egyéb, az egyházzal alkalmazotti viszonyban állók munkaviszonya tekintetében pedig a mindenkor hatályos állami jogszabályok rendelkezései szerint kell eljárni.⁵

(2) Az egyház tagjának vagy tisztségviselőjének jogellenesen okozott kárért a kártérítési felelősség általános szabályai szerint tartozik felelősséggel.

(3) Az egyháztagok és a tisztségviselők az egyháznak jogaik és kötelezettségeik gyakorlása közben jogellenes magatartással okozott kárért a polgári jogi felelősség szabályai szerint tartoznak felelősséggel.

(4) Az egyház alkalmazottainak kártérítési felelősségére, valamint az egyház által alkalmazottainak okozott kárért fennálló felelősségére a mindenkor hatályos állami jogszabályok rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

10. § A Magyarországi Református Egyház közoktatási és felsőoktatási, egészségügyi, szeretetszolgálati és egyéb intézményei, gyűjteményei, konferenciatalepei az egyház szerves részei. Ezek az intézmények a Zsinat elvi iránymutatása mellett és az ágazati törvényben meghatározott szervezeti rendben és szabályok szerint az illetékes egyházi testületek felügyelete alatt végzik működésüket.⁶

11. § (1) A Magyarországi Református Egyház, valamint jogi személyiségű testületei és intézményei egyházi, közművelődési és emberbaráti célokat szolgáló alapítványokat létesíthetnek.⁷

(2) Az alapító okirat egy példányát a Zsinati Hivatalnak nyilvántartásba vétel végett meg kell küldeni.

12. § Az egyház tagjai és tisztségviselői egyházi feladatok szolgálatában álló egyesületet alapíthatnak.⁸

II. RÉSZ AZ EGYHÁZKÖZSÉG

I. fejezet Az egyházközségről általában

13. § (1) Az egyházközség az egyház tagjainak meghatározott területen élő és az egyházi törvény szerint szervezett gyülekezete. Ettől eltérő szempontok alapján egyházközséget a Zsinat hozhat létre vagy ismerhet el.⁹

(2) Az egyházközség területe általában egybeesik a helység területével. Egy egyházközség területe több helység területére is kiterjedhet, és egy helység területén több református egyházközség is lehet.

(3) A református egyháztag ahhoz az egyházközséghez tartozik, amelynek területén bejelentett állandó lakása van. Ha azonban más egyházközséghez kíván tartozni, erről a kérelméről a fogadó egyházközség presbitériuma dönt, és erről értesíti a területileg illetékes egyházközség presbitériumát.

(4) A Magyarországi Református Egyházhoz tartozó egyházközségek elnevezésükben a "Református Egyházközség" megjelölést és annak a helységnek a nevét tartoznak viselni, amelynek a területén működnek. Ha egy helység területén több egyházközség működik, akkor ezek mindegyike a helység nevének kívül más közelebbi megkülönböztető elnevezést köteles használni.¹⁰

14. § (1) Az egyházközség anya-, társ-, leány- vagy missziói egyházközség.

(2) Az anyaegyházközség a feladatait lekipásztori állás fenntartásával önállóan teljesíti; presbitériuma, önálló anyakönyvezése és pénzgazdálkodása van. Az anyaegyházközségek lélekszámának alsó és felső határát az egyházkerületi közgyűlés szabályozhatja. Az anyaegyházközség jogi személy.

15. § (1) A társegyházközség két vagy több közel fekvő helységben levő egyházrészről áll. A társegyházközségeknek saját presbitériumuk van,

⁵ A 9.§-t a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013.évi II. törvény módosította.

⁶ A 10. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

⁷ A 11. § (1) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

⁸ A 12. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

⁹ A 13. § (1) bekezdést a ZS.-239/2012.11.16. sz. zsinati határozattal elfogadott 2012. évi IV. törvény módosította.

¹⁰ Pl. Alszegei-Felszegei Református Egyházközség

de a lelkesi állást együttesen tartják fenn. A társegyházközség jogi személy.

(2) A társegyházközségek egymás közötti viszonyát az egyházmegyei közgyűlés által jóváhagyott megállapodás szabályozza.

16. § Leányegyházközség az, amely önálló istentiszteleti hellyel rendelkezik, de a lelkipásztori gondozás és igazgatás tekintetében valamely anyaegyházközséghez van csatolva. A leányegyházközség nem jogi személy.

17. § Az egyházközség missziói egyházközség, ha a feladatok ellátása, különösen a lelkesi állás fenntartása az Országos Református Egyházi Közalap, egyházkerület vagy egyházmegye támogatásával történik. Lelkészt az illetékes püspök nevezi ki. A missziói egyházközség jogi személy.

18. § Szórványok azoknak a helységeknek a területén vannak, ahol a református egyháztagok elszórtan, külön egyházközségi szervezet nélkül élnek. A szórványt az illetékes egyházmegye közgyűlése valamely egyházközséghez osztja be.

19. §¹¹ (1) Új egyházközség felállítása, a meglévő megszüntetése, jogi vagy szervezetének megváltoztatása kérdésében az érintett egyházközségek presbitériumai határoznak. A presbitérium e tárgyban hozott határozatához mellékletben csatolni kell a jövőbeni működést, gazdálkodást, lelkészválasztást, lelkesi állás fenntartását rendező szabályzatot, megállapodást.

A határozat és melléklete csak az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyó határozatával válik érvényessé.

(2) Amennyiben az egyházközség nagysága, ellátandó területe vagy más missziói cél ezt szükségessé és lehetővé teszi, az egyházkerület vagy az egyházmegye is kezdeményezheti új egyházközség létrehozatalát. E tárgyban az egyházmegyei közgyűlés dönt. Az egyházmegyei közgyűlési határozatának tartalmaznia kell a jövőbeli működési szabályokat is.

(3) Amennyiben az anyaegyházközség nem képes a lelkesi állás önálló fenntartására, az egyházközség szervezetével, státuszával, a lelkesi

állás fenntartásával kapcsolatban az egyházmegyei közgyűlés is jogosult változtatást kezdeményezni és – az egyházközség véleményének bekérését követően - döntést hozni.

(4) Az egyházközségek (2) és (3) bekezdésben meghatározott ügyeiben az egyházmegyei közgyűlés határozata ellen az egyházkerületi közgyűléshez fellebbezéssel élhet az érintett egyházközség, valamint az egyházmegye elnöksége.

(5) Új egyházközség létrehozását vagy a régi megszüntetését, státuszának megváltoztatását kimondó, illetőleg a közös lelkészfenntartásra vonatkozó jogerős határozatot nyilvántartás végett meg kell küldeni az egyházkerületnek és a Magyarországi Református Egyház (MRE) Zsinati Hivatalának.

20. § Az egyházközség az egyházi törvényeknek és a felsőbb egyházi hatóságok törvényes rendelkezéseinek korlátai között teljesíti mindazokat a feladatokat, amelyek az Ige hirdetése, a sákramentumok kiszolgáltatása, a hívek lelkigondozása, tanítása, az egyházfegyelem fenntartása, a szegények, árvák, elhagyottak és betegek gondozása tekintetében az egyházra várnak. E feladatainak teljesítése céljából megalakítja az egyházközség testületeit, megválasztja tisztségviselőit és gondoskodik a szükséges anyagi eszközökről.

21. § (1) Az egyházközség az egyházi törvényben meghatározott módon részt vesz a felsőbb egyházi hatóságok megválasztásában.

(2) A felsőbb egyházi hatóságok, testületek megalakításánál az anya-, missziói és társegyházközségeknek (az utóbbiban az egyházrészeknek együttesen) legalább egy, legfeljebb öt szavazata van.

(3) A szavazatok számértéke ötig az alábbi feltételek szerint emelkedik:

- a) ha az egyházközségben több lelkesi állás van, a szavazat számértéke egyenlő a beiktatott lelkészek állásainak számával;
- b) ha az egyházközség választójoggal rendelkező tagjainak száma ezernél több, akkor minden további megkezdett ezer választójoggal

¹¹ A 19. §-t a ZS.-95/2010.11.18. sz. zsinati határozattal elfogadott 2010. évi III. törvény módosította.

rendelkező egyháztagra további egy szavazat esik.¹²

(4) Az egyházközségek szavazati számértékét háromévenként, a presbiter, valamint az egyházmegyei, az egyházkerületi és zsinati tisztségviselő-választások évében az egyházmegyei közgyűlés állapítja meg.¹³

(5) Az egyházközségek szavazati jogukat a presbitériumok által gyakorolhatják.

II. fejezet

Az egyháztagok

22. § (1) A Magyarországi Református Egyház tagja minden magyar – illetve Magyarországon élő nem magyar – állampolgár, akit a református egyház szertartása szerint megkereszteltek, valamint az a nagykorú keresztyén, aki magát reformátusnak vallja.

(2) Teljes jogú egyháztag az, akit megkereszteltek, konfirmációi fogadalmat tett, a gyülekezeti istentiszteleten és az úrvacsorai közösségben részt vesz, és egyházközségében az egyház fenntartásához hozzájárul. Az ilyen egyháztagnak nagykorúsága elérésétől kezdődően választójoga van és választható.

(3) A Magyarországi Református Egyház valamely gyülekezetének teljes jogú tagjai közé kérheti felvételét az adott egyházközség presbitériumától az az evangélikus felekezetű nagykorú keresztyén, aki helyzetéből fakadóan a Magyarországi Református Egyház rendjét megtartva, hitét egyházunk keretein belül kívánja gyakorolni.¹⁴

(4) Az (1)-(3) bekezdésben szabályozott egyháztagság része, hogy az egyháztag önkéntesen hozzájárul az 5/A. §-ban írt egyházi személyes adatkezeléshez.¹⁵

23. § A református egyháztag kötelességei:

(1) Az evangélium szerinti tiszta erkölcsű, mértékletes és józan életet éljen.

(2) Az istentiszteleteken és az úrvacsorában részt vegyen, házassága kötésénél, gyermeke keresztelésénél, halottja eltemetésénél az egyház rendje szerint járjon el.

(3) Gyermekeit a református vallásban neveltesse, és konfirmálásukról gondoskodik.

¹² A 21. § (2)-(3) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

¹³ A 21. § (4) bekezdést a ZS.-334/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VIII. törvény módosította.

(4) Az egyházi közterheket az egyházi előírásokban megszabott módon és mértékben viselje.

(5) Az elfogadott egyházi tisztséget vagy megbízást híven betöltse.

24. § A református egyháztag jogai:

(1) Az egyházközség istentiszteleti szolgálati közösségében való részvétel; a konfirmált egyháztag az úrvacsorai közösség részese.

(2) Házasságának megkötése, gyermekének megkeresztelése, halottjának temettetése végett az egyház szolgálatának igénybevétele.

(3) Gyermekeinek vallásos oktatását az egyház iskoláiban vagy egyházi iskolákon kívül is igényelheti.

(4) Az egyházi tisztségek betöltésekor az egyházi törvényben megszabott feltételek mellett választó és választható, az egyházközség presbitériuma által összeállított névjegyzék alapján.

III. fejezet

Az egyházközség testületei

25. § Az egyházközség önkormányzati és igazgatási feladatait teljesítik:

- a) az egyházközségi közgyűlés,
- b) a presbitérium,
- c) az egyházközség elnöksége: a lelkész és a főgondnok (gondnok) együttesen,
- d) az egyházközség tisztségviselői és alkalmazottai,
- e) a presbitérium által létrehozott bizottságok.

Az egyházközségi közgyűlés

26. § Az egyházközségi közgyűlést az egyházközség választói névjegyzékébe felvett teljes jogú egyháztagjai alkotják.

Hatáskörébe tartozik:

- a) az egyházközség tisztségviselőinek megválasztása,
- b) amit a törvény a hatáskörébe utal és mindazon ügyekben döntés, amiket a presbitérium a közgyűlés elé terjeszt.

Az egyházközség tisztségviselői és alkalmazottai

¹⁴ A 22. § (3) bekezdést a ZS.-334/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VIII. törvény iktatta be.

¹⁵ A 22. § (4) bekezdést a ZS.-21/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi II. törvény iktatta be.

27. § (1) Az egyházközség tisztségviselői:
- a lekipásztor, a vallásoktató és intézeti lelkész, beosztott lelkész, segédlelkész és a díjazott diakónus és diakonissza,
 - a főgondnok, a gondnok, a presbiterok és a pótpresbiterok.
- (2) Az egyházközség alkalmazottai:
- az egyházközség iskolájában alkalmazott tanár és tanító, óvónő, hivatali alkalmazottak,
 - a kántor,
 - az egyházi, a harangozó, a temetőőr,
 - egyéb alkalmazottak.

28. § (1) Egyházközségi tisztségekre csak olyan, az egyházközség választói névjegyzékében szereplő egyháztag választható, aki az Igéről, hitvallásainkról és az egyházi szolgálatokról kellő ismerettel rendelkezik és tiszta erkölcsben, józan életben és az egyház iránti hűségben és buzgóságban másoknak példaképpül szolgál.¹⁶

(2) Az egyházközségi tisztségviselők eskütellettel foglalták el tisztségüket. Akit folytatónak arra a tisztségre választanak meg, amelyet eddig is viselt, nem tesz újabb esküt.

(3) Az egyházközség tisztségviselői és alkalmazottai végrehajtják a felsőbb egyházi hatóságok rendelkezéseit, a presbitérium határozatait, valamint az egyházi törvények előírásait.

29. § (1) Rendszeres javadalomban részesülnek a lekipásztorok és egyéb lelkészek, diakónusok és diakonisszák, akiknek a javadalmát egyházmegyei jóváhagyással ellátott díjlevélbe kell foglalni. A díjlevél az egyházi tisztségviselők szolgálati szerződésének felel meg. A főfoglalkozású vallásoktató lelkész javadalmazásának kérdéseit az iskolaügyi törvény szabályozza.

(2) A díjlevél tekintetében a Zsinat vagy az egyházkerületek irányelveket határozhatnak meg.

(3) A lelkészi képesítéssel nem rendelkező alkalmazottakkal írásban munkaszerződést kell kötni. Munkaviszonyukra a mindenkor hatályos állami jogszabályok rendelkezései az irányadók.

¹⁶ A 28. § (1) bekezdést a 2001. évi II. törvény módosította.

¹⁷ A 30. § (1) bekezdést a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi II. törvény módosította.

¹⁸ A 30. § (2) bekezdést a ZS.-240/2012.11.16. sz. zsinati határozattal elfogadott 2012. évi V. törvény módosította.

¹⁹ A 31.§-t a ZS.-240/2012.11.16. sz. zsinati határozattal elfogadott 2012. évi V. törvény hatályon kívül helyezte.

A lelkészek

30. § (1) A lelkészek szolgálatáról és jogállásáról külön törvény rendelkezik.¹⁷

(2) A lelkészi képesítés feltételeiről és az egységes lelkészi vizsga rendjéről a Zsinat szabályrendeletben rendelkezik.¹⁸

31. §¹⁹

32. §²⁰

33. §-43. §²¹

A főgondnok vagy gondnok(ok)

44. § (1) Minden egyházközségben a törvényben megállapított kötelességek teljesítésére a legalább háromévi presbitéri szolgálatot rendelkező presbiterok közül gondnokot vagy gondnokokat kell választani.

(2) Több gondnok választása esetén főgondnokot kell választani.²²

(3) A gondnok – több gondnok választása esetén a főgondnok – a presbitérium lelkészi elnökével alkotja az egyházközség elnökségét.

45. § Az egyházközségi főgondnok vagy gondnok hatáskörébe az alábbi feladatok tartoznak:

- a presbitériumot a lekipásztorral együtt összehívja és a gyűlés társelnöke,
- a lelkésszel együtt képviseli az egyházközséget,
- a lelkésszel együtt aláírja a presbitéri gyűlés jegyzőkönyvét és határozatait,
- a lelkésszel együtt kezeli az egyházközség vagyonát, ha az egyházközségnek pénztárosa van, annak működésére a lelkésszel együtt felügyel,
- gondoskodik az egyházközség épületeinek jó karbantartásáról,
- a lelkésszel együttesen gondoskodik az egyházközség költségvetésének és zárszámadásának elkészítéséről,
- ellátja mindazon feladatokat, amelyeket a törvény hatáskörébe utal.

²⁰ A 32.§-t a ZS.-240/2012.11.16. sz. zsinati határozattal elfogadott 2012. évi V. törvény hatályon kívül helyezte.

²¹ A 33.§-43.§-t a ZS.-272/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi I. törvény hatályon kívül helyezte.

²² A 44. § (1)-(2) bekezdést a 2001. évi II. törvény módosította.

A presbiterek és pópresbiterek

46. § (1) A presbiterek az egyházközség lelki és anyagi javainak sáfárai, akiket az egyházközség életének felelős irányítására az egyházközségi választók névjegyzékébe felvett egyháztagek közül kell választani a törvény előírásai szerint.

(2) Presbiterré az választható, aki legalább három éve teljes jogú egyháztage és a választó gyülekezetnek legalább egy éve tagja.²³

47. § A presbitérium választott tagjainak létszámát minden egyházközségre nézve a presbitérium határozata alapján az egyházmegyei közgyűlés hagyja jóvá. A presbitérium létszáma²⁴ a lelkészeket nem számítva négy-nél kevesebb nem lehet. A presbitériumnak hivatalból tagjai az egyházközség megválasztott lelkészei.²⁵

48. § A presbiterek mellett pópresbitereket is kell választani, akiknek a száma a választott presbiterek számának legalább egynegyed (1/4) része. Ha a presbiteri tisztség a választási cikluson belül megüresedik, a presbitérium által behívott, a választás sorrendjében következő pópresbiter foglalja el a megüresedett helyet.

49. § (1) A presbiter tisztsége megszűnik a választási ciklus lejártával, a választók névjegyzékéből való törléssel, továbbá elhalálozás, lemondás vagy jogerős határozattal történt elmozdítás folytán.²⁶

(2) Ha a presbiter a presbitérium három egymást követő gyűlésén nem jelenik meg, és elmaradását nem igazolja, presbiteri tisztségéről lemondottnak kell tekinteni. A presbitert lemondottnak nyilvánító presbitériumi határozat ellen, annak kézhezvételétől számított nyolc napon belül az egyházközség elnökségéhez benyújtott, de az egyházmegyei bírósághoz intézett panasznak van helye.

A presbitérium

50. § A presbitérium az egyházközség vezető testülete, lelki és anyagi életének irányítója. E körben feladatai:

- a) az istentiszteleti, missziói és lelkigondozói feladatokat végzi és teljesítésükre felügyel,
- b) a gyülekezeti és intézményes diakónia gyakorlását szervezi,
- c) az egyházi törvény szerint ráruházott jogkörben gyakorolja az egyházfegyelmezést,
- d) új tisztségek és állások szervezéséről és betöltésének feltételeiről határoz,
- e) az egyházközség ingó és ingatlan javait kezeli, vagyontárgyainak elidegenítése vagy megterhelése, új vagyontárgyak szerzése, kölcsön felvétele tárgyában határoz,
- f) az egyházközség költségvetését és zárszámadását évenként elfogadja és jóváhagyásra felterjeszti,
- g) egyházközségi szabályrendeletet alkot,
- h) az egyházmegyei közgyűlésre képviselőt választ, és szavaz a törvény értelmében felsőbb egyházi hatóságok tagjainak és tisztségviselőinek megválasztásáról,
- i) a választók betűrendes névjegyzékét elkészíti és felterjeszti az egyházmegyének,
- j) általában eljár a törvényben hatáskörébe utalt minden ügyben.

51. § (1) A presbiteri gyűlés elnöke a lelkipásztor, társelnöke a főgondnok vagy gondnok. A gyűléseket a presbitérium elnöksége hívja össze és vezeti. Az elnökség tagjai az elnöki feladatok végzése tekintetében egymás között megegyezhetnek.

(2) Az egyházközség elnökségének akadályoztatása esetén a presbitérium összehívásáról az egyházmegyei elnökség gondoskodik.

(3) Ha az egyházközségnek több lelkipásztora van, a presbitérium három naptári évre választja közülük a presbitérium lelkészi elnökét.

52. § (1) A presbiteri gyűlést szükség szerint, de legalább negyedévenként kell tartani.

(2) A presbiteri gyűlést össze kell hívni akkor is, ha a presbitérium tagjainak egynegyed (1/4) része a tárgyalandó ügyek megjelölésével írásban kéri, vagy ha a felsőbb egyházi hatóság elrendeli.

(3) A presbiteri gyűlés az egyháztagek számára nyilvános, de az elnök vagy a jelenlevő presbiterek negyedrészenek kívánságára zárt ülést kell tartani.

²³ A 46. § (2) bekezdést a 2001. évi II. törvény módosította.

²⁴ A 47. §-t a ZS.-21/2017.11.22. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi IV. törvény módosította.

²⁵ A 47. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

²⁶ A 49. § (1) bekezdést 2002. évi III. törvény módosította.

(4) A presbiteri gyűlésen a pópresbiterek és az egyházközség alkalmazottai tanácskozási joggal vehetnek részt.

(5) Az egyházközség intézményeinek vezetőit tanácskozási joggal meg kell hívni.

53. § (1) A presbitérium gyűlésére a presbitérium valamennyi tagját a gyűlés helyének, idejének és a tárgyalandó ügyek megnevezésével legalább negyvennyolc órával előbb meg kell hívni rövid úton vagy levél útján.

(2) A meghívón nem közölt ügyekben döntés nem hozható. A gyűlés előtt legalább huszonnégy órával beadott minden önálló indítványt a napirendre fel kell venni.

54. § (1) Érvényes határozathozatalhoz a presbitérium tagjai több mint felének jelenléte szükséges. Ha a presbiteri gyűlés első ízben határozatképtelenség miatt nem volt megtartható, másodszori meghívásra a jelenlevők számára való tekintet nélkül határozatképes.

(2) A presbitérium a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza határozatait. Szavazategyenlőség esetén az ülést vezető elnök szavazata dönt. Személyi kérdés esetén titkos szavazással kell dönteni.

55. § A presbiteri gyűlést a lelkész imádkozással és bibliaolvasással nyitja meg és imádkozással zárja be.

56. § A presbiteri gyűlésről a jelenlevők nevének felsorolását tartalmazó, valamint az ügyek tárgyalását részletesen feltüntető jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet az elnökség, a jegyző és két felkért tag aláírása hitelesít. A jegyzőkönyvet a következő presbiteri gyűlésen ismertetni kell, a határozatokat fel kell olvasni, és ezután kerül sor a hitelesítésére.

57. § (1) A presbitérium határozata ellen a közlését követő tizenöt napon belül az egyházmegyei közgyűléshez fellebbezésnek van helye.

(2) A határozat ellen fellebbezéssel élhet az, akit a határozat érint, illetve az egyházközség választóinak egytized (1/10) része.

(3) Ha a presbitérium megállapítja, hogy határozata jogszabályt sért, azt saját hatáskörében visszavonhatja vagy módosíthatja. Ellenkező

esetben a fellebbezést a presbitérium elnöke a presbitérium észrevételével együtt nyolc napon belül köteles az egyházmegyei közgyűléshez felterjeszteni.

58. § (1) A presbitérium határozata csak az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyása után válik érvényessé, ha:

- a) az egyházközségek addigi beosztásának és egymáshoz való viszonyának a változtatására, új egyházközség szervezésére, vagy az egyházközségeknek több önálló egyházközségekre való megosztására, vagy
- b) új lelkesi állás szervezésére, illetve létező megszüntetésére vonatkozik.

(2) A presbitérium határozata fokozatos egyházi hatóság jóváhagyásával válik érvényessé, ha a döntés:

- a) ingatlan vagyon szerzésére, megterhelésére vagy elidegenítésére, kölcsön felvételére,
- b) ajándék, örökség elfogadására vagy visszautasítására,
- c) műemlékre vagy műemlék jellegű ingatlanra, műkincs vagyona, egyházi tulajdon átalakítására vagy építkezésre vonatkozik.

(3) A jóváhagyási rendet a gazdálkodásra vonatkozó egyházi jogszabályok állapítják meg.²⁷

59. § (1) Ha felsőbb egyházi hatóság azt észleli, hogy az egyházközség jogszabálysértő határozatot hozott, a határozat végrehajtásának felfüggesztését rendelheti el, és határidő kitűzésével a határozat felülvizsgálatára vagy megváltoztatására hívhatja fel a presbitériumot. Ha a presbitérium ennek nem tesz eleget, az ügyet az egyházmegyei elnökség döntés végett az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti.

(2) Amennyiben az egyházmegyei közgyűlés a presbitérium határozatát hatályon kívül helyezi, a presbitérium tizenöt napon belül a döntésnek megfelelő, új határozatot köteles hozni.

(3) Ha a presbitérium sorozatosan törvényellenes határozatokat hoz vagy a felsőbb egyházi hatóságok törvényes rendelkezéseinek végrehajtását megtagadja, az egyházmegyei közgyűlés kimondhatja a presbitérium felosztatását és új presbitérium megválasztását. A választás megtörténteig az egyházközség ügyeinek

²⁷ Az 58. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

vitelére az egyházmegye másik egyházközség presbitériumát jelölheti ki.

IV. fejezet

A kántor

60. § A gyülekezeti éneklés vezetésére és általában az egyházi ének- és zenekultúrának a gyülekezetekben történő fejlesztésére és ápolására minden egyházközség kántori állást tarthat fenn.

61. § (1) A kántori állásra olyan egyháztagot lehet választani, aki megfelelő zenei képesítéssel rendelkezik, vagy aki sikeres kántori vizsgát tett és oklevelet szerzett.

(2) A kántorok képzésének és képesítésének rendjét a Magyarországi Református Egyház kántorképzési és képesítési szabályzata határozza meg.

62. § A kántor köteles:

- a) példamutató keresztyén életet élni,
- b) hivatali működésében a lelkész utasítása szerint eljárni,
- c) a gyülekezetben az egyházi éneklés és egyházi zenekultúra színvonalának emelésére a lehetőségekhez mérten a legjobb tudása szerint mindent megtenni,
- d) az istentiszteleteken és temetési szertartásokon elsősorban a Zsinat által kötelezően használatra rendelt énekeskönyvet használni,
- e) az istentiszteleteken, a temetési és egyéb szertartásokon az alkalom komolyságához illő öltözetben megjelenni.

63. § A kántort a presbitérium választja, és javadalmát díjlevélben állapítja meg.

64. § Ha a kántor lelkészi képesítéssel is rendelkezik, szolgálati viszonya és fegyelmi felelőssége tekintetében az egyházi törvények az irányadók. Ha lelkészi képesítéssel nem rendelkezik, munkaviszonya tekintetében a mindenkor hatályos állami jogszabályok rendelkezései az irányadók.

65. § A presbitérium megbízhat ideiglenes minőségben, meghatározott időre, ének

vezetésére alkalmas olyan egyháztagot, akinek nincs kántori képesítése.

Az egyházközség pénztárosa

66. § A presbitérium az egyházközség anyagi javainak kezelésére az egyháztagok közül pénztárost választhat az egyházi tisztségviselők választására vonatkozó szabályok szerint.

67. § Az egyházközség pénztárosának kötelelességei:

- a) az egyházközség pénzeszközeit a presbitérium utasítása szerint a lelkész és az egyházközségi gondnok felügyelete alatt kezeli,
- b) gondoskodik az önkéntes egyházfenntartói járulékok és egyéb adományok pontos nyilvántartásáról,
- c) nyilvántartja és az esedékesség időpontjában befizeti az egyházközséget terhelő adókat és járulékokat,
- d) az évi számadást minden tételben bizonylatokkal felszerelve és az év végétől számított egy hónap alatt elkészíti, és a presbitériumhoz megvizsgálás végett beadja.

Egyházfi és harangozó

68. § (1) Az egyházközség elnöksége a presbitérium hozzájárulásával a templomi rend fenntartása céljára és az egyházi gyűlések körüli, valamint az egyházközségi igazgatásban szükséges segédkező munkák végzésére egyházfit, a harangozásra, valamint az egyházi hivatalos helyiségek rendben tartására és más munkák végzésére harangozót alkalmazhat.

(2) Az egyházfi és a harangozó feladatait a presbitérium állapítja meg, működésére a lelkész és a gondnok felügyel. Munkaviszonyára a mindenkor hatályos állami jogszabályok irányadók.

Bizottsági előadók és külön megbízottak

69. § A presbitérium az egyházközség külön meghatározott feladatainak elvégzésére (szeretetszolgálat, iratterjesztés, építésügy, stb.) bizottsági előadókat vagy külön megbízottakat választhat, akik tevékenységükről a presbitériumnak beszámolni tartoznak. Bizottsági előadókként vagy külön megbízottakként

presbiteri tisztséget nem viselő személyek is megválaszthatók.

Tanítók, tanárok

70. § A református egyházi iskolarendszerre, azok szervezetére, valamint az egyház alapfokú, középfokú és felsőfokú iskoláiban működő nevelőkre vonatkozó szabályokról külön tanügyi egyházi törvény rendelkezik.

Gyűjtemények munkatársai

71. § (1) A gyűjtemények munkatársául olyan felsőfokú végzettségű és lehetőleg lelkesítő képesítésű egyháztagot kell alkalmazni, aki rendelkezik a megkívánt szakképzettséggel, vagy tudományos és szakmai munkásságánál fogva alkalmasnak minősül a gyűjteményi szolgálatra.

(2) Kivételesen szakképzettséssel nem rendelkező munkatárs is alkalmazható azzal a feltétellel, hogy az alkalmazó testület határidő megjelölésével kiköti, hogy a munkaköre betöltéséhez szükséges szakképzettséget meghatározott határidőn belül megszerzi.

(3) A gyűjteményi munkatársak hivatalukban hűségesen eljárni, szakmabeli ismereteiket gyarapítani, a rájuk bízott javak őrzésében, kezelésében gondosan eljárni, a Magyarországi Református Egyházban folyó tudományos kutatást elősegíteni, az egyház tanítói szolgálatában szükség szerint részt venni, s mind hivatali ténykedésükkel, mind tisztviselésükkel példaképpen elől járni tartoznak.

A szeretetintézmények munkatársai

72. § (1) A szeretetintézményekben végzett munkára elsősorban megfelelő szakképzettséssel rendelkező munkatársakat kell alkalmazni.

(2) Olyan munkakörben, amelyhez szakképzettség nem szükséges, a szolgálatra elhivatottságot érző és arra megfelelő személyt kell alkalmazni.

(3) Az intézetek alkalmazottai a rájuk bízottak között megbízásukhoz híven, legjobb tudásuk szerint hűséggel és szeretettel végezzék munkájukat.

(4) A szeretetintézmények alkalmazottai alkalmazásának rendjét, jogait és kötelezettségeiket a Magyarországi Református Egyház Szeretetszolgálatának szervezeti és működési szabályzata határozza meg. A

szeretetintézményekben dolgozó lelkesítő képesítésű munkások szolgálati viszonya és fegyelmi felelőssége tekintetében az egyházi törvények, a lelkesítő képesítéssel nem rendelkező alkalmazottak munkaviszonya tekintetében a mindenkor hatályos állami jogszabályok rendelkezései az irányadóak.

Igazgatási alkalmazottak

73. § (1) A Magyarországi Református Egyház önkormányzati joggal bíró testületei, intézetei és intézményei, valamint a Zsinat hivatalokat tartanak fenn, mind maguk, mind pedig a joghatásuk alatt levő intézmények igazgatására.

(2) A hivatalok szervezetét és feladatkörét és az abban foglalkoztatottak szakképzettségére vonatkozó szabályokat a hivatal fenntartó testület által megállapított szabályrendelet határozza meg.

74. § A hivatalok alkalmazottainak kötelessége, hogy példamutató keresztyén életet éljenek, és hivatali munkájukat a törvények alapján legjobb tudásuk szerint lássák el.

III. RÉSZ AZ EGYHÁZMEGYE

I. fejezet Az egyházmegye szervezete

75. § Több egyházközségnek az egyházi kormányzás és igazgatás céljából felsőbb hatósággá egyesülése az egyházmegye. Az egyházmegye jogi személy.

76. § Új egyházmegye kialakítása, vagy a meglévő egyházmegye megszüntetése, vagy területi határainak módosítása tárgyában a területileg illetékes egyházkerületi közgyűlés határoz. Erre irányuló kérelmet az érdekelt egyházközségek, egyházmegyék terjesztik elő. Kezdeményezheti az egyházkerület is.

77. § (1) Az egyházmegye önkormányzati, felügyeleti és igazgatási feladatait teljesítik:

- a) az egyházmegyei közgyűlés,
- b) az egyházmegyei tanács,
- c) az egyházmegye elnöksége,

d) az egyházmegyei tisztségviselői, alkalmazottai,

e) az egyházmegyei közgyűlés által alakított vagy az egyházmegye elnöksége által kiküldött bizottságok.

(2) Minden egyházmegye missziói, tanulmányi, gazdasági, diakóniai, iskolai és vallásoktatási és számvizsgáló bizottságot alakíthat. Ezen kívül szükség esetén más bizottságok is alakíthatók.

(3) Az egyházmegyének joga van egyházi törvényben megszabott keretek között egyházi törvénnyel nem szabályozott egyházmegyei tisztséget szervezni, s annak feladatait meghatározni, vagy az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek bármely tagját egyházmegyei feladat teljesítésére felkérni.

II. fejezet

Az egyházmegyei tisztségviselői és alkalmazottai

78. § (1) Az egyházmegyei tisztségviselői: az esperes, az egyházmegyei gondnok, a lelkészek és a világiak közül egyenlő számmal választott egyházmegyei tanácsosok, a lelkészi és világi főjegyző, a lelkészek és a világiak közül egyenlő számmal választott jegyzők, a jogtanácsos, az egyházmegyei bírák, a pénztáros, a számvevő, a levéltáros.²⁸

(2) Az egyházmegye más tisztségek, valamint alkalmazottak felől is rendelkezhet szabályrendeletben.

79. § (1) Az egyházmegyei tisztségviselők az egyházmegyei közgyűlés előtt tett esküvel foglalják el tisztségüket. Akit olyan tisztségre választanak meg, amelyet már addig is betöltött, nem tesz újabb esküt.

(2) Az egyházmegyei tisztségviselő tisztsége megszűnik az általános tisztújítás idején, továbbá elhalálozás, az egyházmegyei közgyűlés által elfogadott lemondás, jogerős bírói határozattal történt elmozdítás folytán, valamint a lelkészi tisztség betöltőjére nézve akkor is, ha az egyházmegyében megszűnik egyházmegyei lelkészi tisztség viselésére jogosító hivatalt betölteni. Lelkészi tisztséget betöltő egyházmegyei tisztségviselő egyházmegyei

tisztségének megszűnése nem jelenti egyben lelkészi állásáról való lemondását is.

(3) Az egyházmegyei tisztségviselő, aki az egyházmegyei közgyűlésről három ízben igazolás nélkül elmarad, tisztségéről lemondottnak tekintendő, s helyének betöltéséről az egyházmegyei közgyűlés intézkedik.²⁹

Az esperes

80. § (1) Esperesnek olyan lelkész jelölhető, aki a jelölést megelőzően legalább tízévi önálló gyülekezeti lelkészi szolgálattal rendelkezik.

(2) Az esperest az egyházmegyében önálló lelkészi tisztséget viselők közül kell választani.

(3) Az esperest tisztségében az egyházmegyei közgyűlés erősíti meg, és ezt az egyházkerületi közgyűlésnek bejelenti.

81. § Az esperest akadályoztatása, valamint az esperesi tisztség üresedése esetén valamennyi funkciójában az egyházmegyei lelkészi főjegyző helyettesíti.

82. § (1) Az esperes elnöktársával, az egyházmegyei gondnokkal együtt képviseli az egyházmegyét.

(2) Az esperes az egyházmegyei gondnokkal együtt az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek és egyházi tisztségviselők felügyelője, az egyházmegyei és felsőbb egyházi hatóságok határozatainak végrehajtója.

(3) Tisztségénél fogva tagja az egyházmegyei közgyűlésnek, az egyházmegyei tanácsnak, az egyházkerületi közgyűlésnek és az esperes-gondnoki értekezletnek.

(4) Az esperes hatáskörébe tartozik különösen:

- az egyházmegyei közgyűlésnek az egyházmegye életéről jelentést tesz,
- lelkészek választása és helyettesítése ügyében a törvények szerint intézkedik,
- az egyházközségi választások alkalmával a törvényben megjelölt hatáskörben intézkedik,
- az egyházközségek vagyonelemtárát és költségvetését jóváhagyja,
- az egyházközségi választók névjegyzékét hitelesíti,
- a lelkészcsaládokat pásztoralja.³⁰

²⁸ A 78. § (1) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

²⁹ A 79. § (3) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

³⁰ A 82. § (4) bekezdés f) pontját a 2002. évi III. törvény módosította.

(5) Az esperes elnöktársával, az egyházmegyei gondnokkal együtt:

- a) az egyházmegyei közgyűlés és tanács összehívása iránt intézkedik, a tanácskozásokat vezeti,
- b) az egyházközségi választók névjegyzéke ellen beadott fellebbezéseket elbírálja,
- c) az egyházmegyében működő bizottságok tevékenységét irányítja,
- d) a megállapított költségvetés keretén belül elnöktársával egyetértésben utalványoz,
- e) az egyházmegye pénztárára felügyel,
- f) az egyházmegye levéltárára és az egyházmegye területén levő műemlékekre felügyel,
- g) az Országos Református Egyházi Közalap ügyében és a Református Lelkészi Nyugdíjintézetre vonatkozóan a törvény szerint reá váró feladatokat teljesíti,
- h) dönt az egyházi törvényben hatáskörébe utalt ügyekben.³¹

83. § (1) Az esperes az egyházmegye minden egyházközségét köteles az egyházmegyei gondnokkal együtt évente meglátogatni (canonica visitatio). Minden egyházközséget évente legalább egy alkalommal meg kell vizsgálni. Ha az esperes és az egyházmegyei gondnok ezt személyesen nem tudja teljesíteni, felkérésükre egyházmegyei tanácsosok járnak el.

(2) Az esperesi látogatásról az esperes vagy az általa megbízott látogató küldöttség jegyzőkönyvet készít, amelyben az egyházközség életének minden mozzanatára ki kell terjedni.

(3) Az esperes a jegyzőkönyvek alapján készített jelentést az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti.

Egyházmegyei gondnok

84. § (1) Egyházmegyei gondnokká élő hitű és az egyházi szolgálatra való készségben kiemelkedő, az egyházmegye vezetésére alkalmas és közmegebecsülésben álló presbiter választható, aki legalább öt év presbiteri szolgálattal rendelkezik.³²

(2) Az egyházmegyei gondnok választását az egyházmegyei közgyűlés erősíti meg és az egyházkerületi közgyűlésnek bejelenti.

³¹ A 82. § (5) bekezdés h) pontját 2002. évi III. törvény módosította.

85. § Az egyházmegyei gondnokot akadályoztatása vagy a tisztség üresedése esetén törvényes helyettese, az egyházmegyei világi főjegyző helyettesíti.

86. § (1) Az egyházmegyei gondnok elnöktársával, az esperessel együtt képviseli az egyházmegyét.

(2) Tisztségénél fogva tagja az egyházmegyei közgyűlésnek, az egyházmegyei tanácsnak, az egyházkerületi közgyűlésnek és az esperes-gondnoki értekezletnek.

(3) Az egyházmegyei gondnok hatáskörébe tartoznak értelemszerűen a 82. § (5) bekezdésében és a 83. §-ban meghatározott ügyek.

Az egyházmegyei főjegyzők és jegyzők

87. § (1) Az egyházmegyében egy lelkészi és egy világi főjegyzőt kell választani, akik az esperes, illetve az egyházmegyei gondnok általános helyettesei. Ezenkívül a szükséghez képest egy vagy több lelkészi és világi jegyzőt kell választani. A jegyzők számát az egyházmegyei közgyűlés állapítja meg, egyenlően a lelkészek és világiak sorából.

(2) A főjegyző helyettese a hivatali kor szerint legidősebb jegyző.

(3) Az egyházmegyei jegyzők feladata: az egyházmegyei közgyűlés és tanácsülés tárgysorozatának előkészítése, az egyházmegyei gyűlések jegyzőkönyvének elkészítése, és a szükséghez képest segítségnyújtás az egyházmegyei ügyvitelben.

Az egyházmegyei jogtanácsos

88. § (1) Az egyházmegyei jogtanácsost egyházi tisztségre választható ügyvéd, jogtanácsos, illetve általános jogi szakvizsgálattal rendelkező egyháztagok sorából az egyházmegyei közgyűlés választja. Több jogtanácsos is választható, ebben az esetben feladataik megosztása tekintetében az egyházmegye elnöksége határoz.³³

(2) Az egyházmegyei jogtanácsos feladatai:

- a) az egyházmegyei közgyűlésen, valamint az egyházmegyei bíróság tárgyalásán részt vesz, és indítványokat terjeszt elő,

³² A 84. § (1) bekezdést a 2001. évi II. törvény módosította.

³³ A 88. § (1) bekezdést a 2001. évi II. törvény módosította.

- b) az egyházmegyét az egyházmegye elnökségének, az egyházmegyébe tartozó egyházközségeket pedig az egyházközségek elnökségének megbízása alapján bíróságok és hatóságok előtt képviseli,
- c) okiratokat, szerződéseket készít, ellenjegyez és jogi véleményt ad,
- d) mindazt a munkát végzi, amelyet törvény vagy szabályrendelet feladatává tesz,
- e) az egyházmegyei jogtanácsost bírósági ügyekben való eljárásáért, okiratok és szerződések készítéséért az általa képviselt testület részéről díjazás illeti meg. Tevékenységéért az ügyvédi törvényben meghatározott felelősséggel tartozik.

Az egyházmegyei pénztáros és számvevő

89. § (1) Az egyházmegyei pénztárost és számvevőt az egyházmegyei közgyűlés számviteli és pénzügyi képesítéssel rendelkező lelkészi vagy világi egyháztagok köréből választja.

(2) A pénztáros kezeli az egyházmegye pénzeszközeit teljes és kizárólagos felelősséggel, előkészíti az egyházmegye költségvetését és zárszámadását, a számvevő pedig ellenőrzi az egyházmegye és az egyházközségek részéről a számviteli és pénzügyi rend betartását. A számvevőt ezért a tevékenységéért fegyelmi felelősség terheli.

Az egyházmegyei levéltáros

90. § Egyházmegyei levéltárossá az egyházmegye területén lakó, főiskolai vagy egyetemi lelkészi vagy szakirányú végzettségű egyháztagot választhat az egyházmegyei közgyűlés. Az egyházmegyei levéltáros kezeli az egyházmegye levéltárát, és az okiratokról pontos nyilvántartást vezet, az iratokról másolatot állíthat ki hitelesítéssel az erre vonatkozó szabályok szerint. Eredeti iratokat a levéltárból nem adhat ki. Hatósági jogkörben felügyeli az egyházközségeket,

³⁴ A 91.§ (1) bekezdés e) pontját a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013.évi II. törvény módosította.

³⁵ A 91.§ (1) bekezdés g) pontját a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013.évi II. törvény hatályon kívül helyezte.

³⁶ A 91.§ (1) bekezdés h) pontját a ZS.-4/2020.06.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi I. törvény módosította.

egyházi iskolák és más, az egyházmegye joghatósága alá tartozó intézmények levéltárait.

III. fejezet

Az egyházmegyei közgyűlés

91. § (1) Az egyházmegyei közgyűlést alkotják:

- a) az esperes és az egyházmegyei gondnok, a lelkészi és világi főjegyzők,
- b) lelkészi és világi tanácsosok,
- c) lelkészi és világi jegyzők,
- d) az egyházmegyei jogtanácsos,
- e) minden megválasztott gyülekezeti lelkész, missziói gyülekezetbe kinevezett missziói lelkész, helyettes lelkész³⁴,
- f) az egyházközségek szavazati számértékének megfelelő létszámban beküldött világi képviselői,
- g) ³⁵
- h) területe szerint az illetékes felsőoktatási intézmény egy oktató képviselője,³⁶
- i) területén működő középiskolák, általános iskolák és óvodák intézménytípusonként egy pedagógus képviselője³⁷,
- j) a területén működő egészségügyi intézmények, diakóniai intézmények és a tudományos gyűjtemények intézménytípusonként egy képviselője.³⁸

(2) Az egyházmegyének e törvényszakaszban fel nem sorolt tisztségviselői, az egyházmegye bírái és pótbírái az egyházmegyei közgyűlésen szavazati jog nélkül tanácskozó tagok.

(3) Az egyházmegyében működő egyéb, a törvény 91. § (1) e) pontjában fel nem sorolt, önálló és nem önálló jogállású lelkészek, akik az egyházmegyébe nyertek bekebelezést, az egyházmegyei közgyűlés tanácskozásában szavazati jog nélkül vehetnek részt.³⁹

92. § (1) Egyházmegyei közgyűlést évenként legalább egyszer kell tartani. Szükség esetén az elnökség többször is összehívhatja a közgyűlést. Az

³⁷ A 91.§ (1) bekezdés i) pontját a ZS.-4/2020.06.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi I. törvény módosította.

³⁸ A 91.§ (1) bekezdés j) pontját a ZS.-4/2020.06.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi I. törvény módosította.

³⁹ A 91.§ (3) bekezdést a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013.évi II. törvény módosította.

egyházmegyei közgyűlést alkotó tagjai egynegyed (1/4) részének írásos, indokolt kérelmére harminc napon belül össze kell hívni.

(2) A közgyűlés időpontját az egyházmegye elnöksége tűzi ki, amelyet a határnap előtt legalább tizenöt nappal a tárgysorozat közlésével kell összehívni.

(3) A közgyűlésről elmaradt közgyűlési tagokkal szemben követendő eljárást egyházmegyei szabályrendelet állapítja meg. Az az egyházmegyei tisztségviselő, aki az egyházmegyei közgyűlésről három ízben igazolás nélkül elmarad, tisztségéről lemondottnak tekintendő, s helyének betöltéséről az egyházmegyei közgyűlés intézkedik.

93. § (1) A közgyűlés nyilvános; imádkozással és bibliaolvasással kezdődik, és imádkozással fejeződik be.

(2) A közgyűlés határozatképes, ha a szavazati joggal bíró tagok több mint fele jelen van.

(3) A közgyűlés határozatait a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza. Szavazategyenlőség esetén a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt.

94. § (1) A közgyűlést mindig kettős elnökség vezeti.

(2) A megjelenésben vagy elnöklésben akadályozott elnököt törvényes helyettese helyettesíti.

(3) Az elnökség tagjai az elnöki feladatok végzése felől egymás között megegyezhetnek.

95. § (1) Az egyházmegyei közgyűlés tanácskozik és intézkedik az egyházmegyére tartozó minden egyházi és iskolai igazgatási ügyben, ha azt a törvény nem utalja az egyházmegyei bíróság hatáskörébe.

(2) Az egyházmegyei közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik:

- a) az egyházmegyei szabályrendelet alkotása és az egyházközségi szabályrendeletek jóváhagyása,
- b) a megüresedett egyházmegyei tisztségek betöltése felől intézkedés, választás útján a tisztségek betöltése,
- c) egyházmegyei bizottságok alakítása,
- d) egyházkerületi közgyűlésre képviselőik választása.

(3) Az egyházmegyei közgyűlés hatáskörébe tartozik ezen kívül:

- a) a presbitérium felosztatása és új választás elrendelése,
- b) az egyházmegye területén levő egyházközségekben a presbiterek számának jóváhagyása,⁴⁰
- c) felettes egyházi hatóságok által hozzá intézett felhívások és rendeletek végrehajtásának biztosítása,
- d) az egyházmegyében folyó egyházépítő munka szervezése, irányítása,
- e) települések és szórványok nyilvántartása és az egyházközségekhez beosztásukról intézkedés,
- f) az egyházlátogatásról beterjesztett jelentés tárgyalása, az egyházközségek lelki életének segítése és ellenőrzése, anyagi helyzetének felügyelete és szükség esetén segítése, az egyházközségek évi zárszámadásainak felülvizsgálata és jóváhagyása,
- g) közalapi járulékok megosztása az egyházközségek között,
- h) lelkészek választásának és álláscserejének végleges megerősítése, ha a választás ellen a törvényes határidőn belül nem adtak be panaszt, vagy a panaszt jogerősen elutasították, a lelkész választását megtagadó egyházközségbe lelkész választása,
- i) a lelkészi képesítés kérelem hatályban tartására irányuló kérelem alapján javaslatot tesz az egyházkerületi közgyűlésnek a lelkészi képesítés legfeljebb öt évig terjedő hatályban tartására vagy a kérelem elutasítására⁴¹,
- j) a presbitérium határozata ellen beadott fellebbezés elbírálása, ha az ügy nem bírósági hatáskörbe tartozik,
- k) az egyházmegye elnökségének határozata és intézkedése ellen benyújtott fellebbezés elbírálása, amelyben az elnökség nem vehet részt,
- l) az egyházmegye javára tett ajándékozás, örökség elfogadása vagy visszautasítása tekintetében való határozathozatal,
- m) ingatlan vagyon szerzése, elidegenítése vagy megterhelése, kölcsön felvétele tekintetében való határozat meghozatala,

⁴⁰ A 95. § (3) bekezdés b) pontját 2002. évi III. törvény módosította.

⁴¹ A 95. § (3) bekezdés i) pontját a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi II. törvény iktatta be, ezáltal a soron következő pontok átszámóztak.

- n) az egyházmegye költségvetésének megállapítása és a fedezet biztosításáról intézkedés, zárszámadás elfogadása, az egyházmegye költségvetésének és zárszámadásának jóváhagyása végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjesztése,
- o) az egyházmegyei levéltár, könyvtár, múzeum és az egyházmegye területén levő műemlékek felügyelete,
- p) az esperes jelentésének tárgyalása,
- q) leányegyházközségeknek
anyaegyházközséggé
anyaegyházközségeknek
leányegyházközséggé alakítása, valamint a társegyházközségek egymás közti viszonyának szabályozása ügyében határozat meghozatala,
- r) döntés az egyházi közérdekből bírósági döntéssel megüresedett önálló gyülekezeti lelkési állás betöltéséről, amennyiben a gyülekezeti lelkész és a gyülekezet közötti viszony megromlása a gyülekezetnek is felróható volt.⁴²

96. § A közgyűlés maga alkotja meg tanácskozási szabályzatát és ügyrendjét, azonban az vagy a rajta tett változtatás mindig csak a határozat meghozatalát követő közgyűlésen alkalmazható.

97. § (1) Az egyházmegyei közgyűlés határozata ellen a kihirdetésének – ha pedig kézbesítésnek van helye, kézbesítésének – napját követő tizenöt napon belül az egyházkerületi közgyűléshez lehet fellebbezni. A fellebbezést az egyházmegyei elnökségnek kell benyújtani.

(2) A határozat ellen fellebbezéssel élhet az egyházmegyei közgyűlés alkotó tagjainak egytizede (1/10-e) és a határozattal érintett személy vagy testület.

98. § Az egyházmegye bizottságainak szervezetét, ezeknek, valamint az egyházmegye tisztségviselőinek munkakörét az egyházmegyei közgyűlés a törvényben megszabott keretek között szabályrendelettel állapítja meg.

⁴² A 95.§ (3) bekezdés r) pontját a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013.évi II. törvény iktatta be.

⁴³ A 99. § (1) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

IV. fejezet

Az egyházmegyei tanács és tanácsosok

99. § (1) Az egyházmegyei közgyűlés megválasztja az egyházmegyei tanácsosokat, 4–12 személyt egyenlő számban a lelkészek és a világiak közül. A tanácsosok az elnökség felkérése alapján ellájtják a kebelbeli egyházközségek látogatását. A tanácsosok az egyházmegyei tanács tagjait.⁴³

(2) Az egyházmegyei közgyűlés a hatáskörébe utalt feladatok időközi teljesítésére egyházmegyei tanácsot alakít. Az egyházmegyei tanács tagjai: az egyházmegye elnöksége, a főjegyzők és 4–12 választott egyházmegyei tanácsos egyenlő számban a lelkészek és a világiak közül.

(3) Az egyházmegyei tanács tagjait az egyházmegyei közgyűlés hatévi időtartamra választja. A tanács tagjai az új közgyűlés megalakulásáig kötelesek működni.

(4) Az egyházmegyei tanács a 95. § (2) bekezdés a)-c) pontok és a (3) bekezdés l) pontjának kivételével minden ügyben eljárhat és határozhat.⁴⁴

(5) Az egyházmegyei tanács határozatképes, ha tagjainak több mint fele jelen van.

(6) Az egyházmegyei tanács határozatait a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza. Szavazategyenlőség esetén a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt.

(7) Az egyházmegyei tanács az egyházmegyei közgyűlésnek munkájáról beszámolni tartozik.

100. § (1) Az egyházmegyei tanács határozata ellen kihirdetésének - ha pedig kézbesítésnek van helye, kézbesítésének - napját követő tizenöt napon belül az egyházmegyei közgyűléshez lehet fellebbezni. A fellebbezést az espereshez kell benyújtani.

(2) Az egyházmegyei tanács határozata ellen fellebbezéssel élhet az egyházmegyei közgyűlés alkotó tagjainak egytizede (1/10-e), a határozattal érintett személy vagy testület.

V. fejezet

Az egyházmegye elnöksége

101. § (1) Az egyházmegye elnöksége az esperes és az egyházmegyei gondnok. Az egyházmegye

⁴⁴ A 99.§ (4) bekezdést a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013.évi II. törvény módosította.

elnökségének hatáskörébe azok az ügyek tartoznak, amelyeket a törvény értelmében a két elnöknek együtt kell intéznie.

(2) Az egyházmegye elnöksége intézkedéseiről és határozatairól a legközelebbi egyházmegyei tanácsnak, illetve közgyűlésnek köteles beszámolni.

(3) Az egyházmegye elnökségének, valamint az esperesnek a határozata és intézkedése ellen, ha az egyházi törvény másként nem rendelkezik, az intézkedés napját - ha pedig kézbesítésnek van helye, a kézbesítés - napját követő tizenöt napon belül az egyházmegyei közgyűléshez fellebbezésnek van helye. A fellebbezésnek a határozat, illetőleg intézkedés végrehajtására halasztó hatálya nincs.

(4) Az egyházmegye elnökségének határozata és intézkedése ellen fellebbezéssel élhet az egyházmegyei közgyűlést alkotó tagjainak egytizede (1/10), a határozattal érintett személy vagy testület.

Az egyházmegyei bíróság

102. § Az egyházmegyei bíróságról külön törvény rendelkezik.

IV. RÉSZ AZ EGYHÁZKERÜLET

I. fejezet Az egyházkerület szervezete

103. § Több egyházmegyének az egyházi kormányzás és igazgatás céljából felsőbb hatósággá egyesülése az egyházkerület. Az egyházkerület jogi személy.

104. § Meglevő egyházkerület megszüntetése vagy új egyházkerület szervezése az egyházi törvényhozás hatáskörébe tartozik. Az egyházkerület területét érintő változás engedélyezése az egyházkerület előterjesztésére vagy a Zsinat kezdeményezésére az érdekelt egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlések egyetértésével, zsinati határozattal történik.

105. § (1) Az egyházkerület önkormányzati, felügyeleti és igazgatási feladatait teljesítik:

a) az egyházkerületi közgyűlés,

b) az egyházkerületi tanács,

c) az egyházkerületi elnökség,

d) az egyházkerület tisztségviselői és alkalmazottai,

e) az egyházkerületi közgyűlés által alakított vagy az egyházkerület elnöksége által kiküldött bizottságok és küldöttségek.

(2) Az egyházkerületi közgyűlésnek joga van egyházi törvénnyel nem szervezett egyházkerületi tisztséget szervezni, és ennek feladatait meghatározni, úgyszintén az egyházkerülethez tartozó egyházközségek bármely tagját tisztség ráruházása nélkül valamely egyházkerületi igazgatási feladat teljesítésére felkérni.

II. fejezet Az egyházkerület tisztségviselői és alkalmazottai

106. § Az egyházkerület tisztségviselői: a püspök, az egyházkerületi főgondnok, a lelkészi és világi főjegyző, az egyházkerületi tanácsosok, a lelkészek és világiak közül egyenlő számban választott jegyzők, a jogtanácsos, a gyűjteményi igazgató, és a püspöki titkár.

107. § Az egyházkerület szabályrendeletben más tisztségek, valamint alkalmazottak felől is rendelkezhet, illetve egyes tisztségviselők által végzett teendők ellátására alkalmazottakat is foglalkoztathat beszámolási kötelezettséggel.

A püspök

108. § Püspökké az választható, aki legalább tízévi önálló lelkészi szolgálattal rendelkezik.

109. § A püspöknek abban az egyházkerületben, amelynek püspöke, gyülekezeti lelkészi tisztséget kell viselnie. Amennyiben a megválasztáskor még nem viselne, a választás jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül az egyházkerületben lelkészi állást kell elfoglalnia. Ezt a határidőt az egyházkerületi közgyűlés indokolt esetben egy évvel meghosszabbíthatja.

110. § A püspököt tisztségében az egyházkerületi közgyűlés erősíti meg. A megválasztott püspököt tisztségébe az egyházkerületi közgyűlés az esperesi kar által iktatja be eskütétel mellett az

istentiszteleti rendtartásban megállapított ünnepélyességgel.

111. § A püspök tisztsége megszűnik elhalálozás, a lelkészi állásból nyugalomba vonulás, a lelkészi állás egyéb megszűnése, az egyházkerületi közgyűlés által elfogadott lemondás, jogerős bírói határozattal történt elmozdítás folytán, vagy a hatéves ciklus lejártával.

112. § A püspököt valamennyi funkciója tekintetében akadályoztatása vagy a püspöki tisztség megüresedése esetén az egyházkerület lelkészi főjegyzője helyettesíti.⁴⁵

113. § (1) A püspök elnöktársával, az egyházkerületi főgondnokkal együtt képviseli az egyházkerületet.

(2) A püspök az egyházkerületi főgondnokkal együtt az egyházkerülethez tartozó egyházközségek, egyházmegyék és egyházi tisztségviselők felügyelője, az egyházkerületi tanács, egyházkerületi közgyűlés és a Zsinat határozatainak végrehajtója.

(3) Tisztségénél fogva tagja az egyházkerületi közgyűlésnek, az egyházkerületi tanácsnak, az esperes-gondnoki értekezletnek, a Zsinatnak, a Zsinati Tanácsnak és a Zsinat Elnökségi Tanácsának.

(4) A püspök elnöktársával, az egyházkerületi főgondnokkal együtt:

- a) az egyházkerületi közgyűlés összehívása iránt intézkedik, a tanácskozásokat vezeti,
- b) az egyházkerületben az egyházépítő munkát az egyházkerületi bizottságok közreműködésével irányítja,
- c) az egyházkerület területén levő tanintézetekre felügyel,
- d) az egyházkerület területén levő gyűjteményekre és műemlékekre felügyel,
- e) az egyházkerület hivatalaira és pénztárára felügyel,
- f) a megállapított költségvetés keretén belül utalványoz,
- g) az egyházkerület egyházközségeit folyamatosan látogatja (generalis visitatio),

h) az egyházkerületben működő tisztségviselőket és alkalmazottakat szóbeli és írásbeli jelentéstételre hívhatja fel,

i) dönt, intézkedik és eljár a törvényben hatáskörébe utalt ügyekben.⁴⁶

(5) A püspök kizárólagos hatáskörében:

- a) a lelkészképesítő vizsgán képesítetteket a lelkészi szolgálatok teljesítésére felhatalmazza, a lelkészek felszentelését évenként az egyházkerület espereseinek segédkezésével az istentiszteleti rendtartásban megállapított eljárás szerint végzi,
- b) az egyházkerületi közgyűlésnek az egyházkerület életéről jelentést tesz,
- c) a missziói és intézeti lelkészt kinevezi,
- d) kirendeli a segéd- és a beosztott lelkészt.

Az egyházkerületi főgondnok

114. § (1) Egyházkerületi főgondnokká hitben és az egyházi szolgálatra való készségben kiemelkedő, az egyházkerület vezetésére alkalmas és közmegebecsülésben álló világi presbiter választható, aki legalább hat év presbiteri szolgálattal rendelkezik.⁴⁷

(2) Az egyházkerületi főgondnokot tisztségében az egyházkerületi közgyűlés erősíti meg. Az egyházkerületi főgondnok az egyházkerületi közgyűlés előtt tett esküvel foglalja el tisztségét.

115. § A főgondnokot akadályoztatása vagy a főgondnoki tisztség üresedése esetén az egyházkerületi világi főjegyző helyettesíti.

116. § (1) Az egyházkerületi főgondnok elnöktársával, a püspökkel együtt képviseli az egyházkerületet.

(2) Tisztségénél fogva tagja az egyházkerületi közgyűlésnek, az egyházkerületi tanácsnak, az esperes-gondnoki értekezletnek, a Zsinatnak, a Zsinati Tanácsnak és a Zsinati Elnökségi Tanácsnak.

(3) Az egyházkerületi főgondnok hatáskörébe tartoznak a 113. § (4) bekezdés a)–i) pontjaiban foglaltak.

⁴⁵ A 112. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

⁴⁶ A 113. § (4) bekezdés i) pontját a 2002. évi III. törvény módosította.

⁴⁷ A 114. § (1) bekezdést a 2001. évi II. törvény módosította.

Az egyházkerületi főjegyzők és jegyzők

117. § (1) Az egyházkerületben egy lelkészi és egy világi főjegyzőt kell választani, akik a püspök, illetve a főgondnok helyettesei, valamint a szükséghez képest egy vagy több lelkészi és világi jegyzőt. A jegyzők számát az egyházkerületi közgyűlés állapítja meg, egyenlően a lelkészek és a világiak sorából.⁴⁸

(2) A főjegyző helyettese a hivatali kor szerint legidősebb jegyző.

(3) A törvénynek az egyházmegyei jegyzőkre vonatkozó rendelkezéseit az egyházkerületi jegyzőkre értelemszerűen kell alkalmazni.

Az egyházkerület többi tisztségviselői és alkalmazottai

118. § (1) Az egyházkerületi jogtanácsosra a törvénynek az egyházmegyei jogtanácsosra vonatkozó rendelkezéseit értelemszerűen kell alkalmazni.

(2) Az egyházkerület tisztségviselőinek és alkalmazottainak munkakörét az egyházkerület szabályrendelete állapítja meg.

III. fejezet

Az egyházkerületi közgyűlés

119. § (1) Az egyházkerületi közgyűlést alkotják:

- a) a püspök, az egyházkerületi főgondnok, a lelkészi és világi főjegyző,
- b) az egyházkerületi lelkészi és világi tanácsosok és jegyzők,
- c) minden egyházmegyéből az esperes és az egyházmegyei gondnok vagy törvényes helyetteseik,
- d) az egyházmegyék által választott lelkészi és világi képviselők,
- e) az egyházkerületi jogtanácsos,
- f) egyházmegyénként a területén működő felsőoktatási intézmények egy oktató, középiskolák egy pedagógus képviselője,⁴⁹

g) egyházmegyénként a területén működő általános alapfokú iskolák egy pedagógus képviselője,⁵⁰

h) az egyházkerület területe szerint illetékes teológiai akadémia (hittudományi egyetem) egy oktató képviselője,⁵¹

i) az egyházkerület területén levő tudományos gyűjtemények egy képviselője.

(2) Az egyházkerületnek e törvényszakaszban fel nem sorolt tisztségviselői az egyházkerületi közgyűlésnek szavazati jog nélküli tanácskozó tagjai, akik kívánságra kötelesek felvilágosítást adni.

120. § (1) Egyházkerületi közgyűlést évenként legalább egyszer kell tartani. Szükség esetén az elnökség többször is összehívhatja a közgyűlést. Az egyházkerületi közgyűlést alkotó tagjai egynegyed (1/4) részének írásos kérelmére harminc napon belül össze kell hívni.

(2) A közgyűlést a főbb tárgysorozati pontok megjelölésével és az indítványok beadása határidejének közlésével a határnap előtt legalább tizenöt nappal kell összehívni.

121. § (1) A közgyűlés nyilvános; imádkozással és bibliaolvasással kezdődik, és imádkozással fejeződik be.

(2) A közgyűlés határozatképes, ha a szavazati joggal bíró tagok több mint fele jelen van.

(3) A közgyűlés határozatait a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza, szavazategyenlőség esetén a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt. Személyi kérdésekben titkosan kell szavazni, szavazategyenlőség esetén sorshúzással kell dönteni.

122. § (1) A közgyűlést mindig kettős elnökség vezeti.

(2) A megjelenésben akadályozott püspököt vagy egyházkerületi főgondnokot törvényes helyetteseik helyettesítik.

(3) Az elnökség tagjai az elnöki feladatok végzése tekintetében egymás között megegyezhetnek.

⁴⁸ A 117. § (1) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

⁴⁹ A 119. § (1) bekezdés f) pontját a ZS.-4/2020.06.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi I. törvény módosította.

⁵⁰ A 119. § (1) bekezdés g) pontját a ZS.-4/2020.06.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi I. törvény módosította.

⁵¹ A 119. § (1) bekezdés h) pontját a ZS.-4/2020.06.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi I. törvény módosította.

123. § (1) A közgyűlésről elmaradt közgyűlési tagokkal szemben követendő eljárást egyházkerületi szabályrendelet állapítja meg.

(2) Az az egyházkerületi tisztségviselő, aki az egyházkerületi közgyűlésről három ízben igazolás nélkül elmarad, tisztségéről lemondottnak tekintendő, s helyének betöltéséről az egyházkerületi közgyűlés intézkedik.

124. § (1) Az egyházkerületi közgyűlés tanácskozik és intézkedik az egyházkerületre tartozó egyházi és intézményi igazgatási ügyben.⁵²

(2) Az egyházkerületi közgyűlés hatáskörébe tartozik különösen:

- a) örködik az evangéliumi tan tisztasága felett, hogy azt az egyházközségekben híven, az egyház hitelvei szerint és szellemében hirdessék és tanítsák, gondoskodik a hitélet ápolásáról,
- b) felügyel az egyház önkormányzati jogaira,
- c) kapcsolatot tart a többi egyházkerülettel, felügyel az egyházkerület hazai és nemzetközi kapcsolataira,
- d) intézkedik az egyházmegyék területének változtatása ügyében az érdekelt egyházközségek és egyházmegyék meghallgatásával,
- e) szabályrendeletet alkot, és az egyházmegyei szabályrendeletek jóváhagyása tárgyában határozatot hoz,
- f) egyházkerületi bizottságokat választhat, azok szervezetét megállapítja, a működésükre vonatkozó szabályrendeletet jóváhagyja, és működésükre felügyel,
- g) intézkedik a lelkészek évenkénti felszenteléséről,
- h) intézkedik az egyházkerületi tisztségviselők megválasztásáról, illetve választásának megerősítéséről,
- i) gondoskodik az egyházkerület területén folyó egyházépítő munka szervezéséről és irányításáról és a mutatkozó visszaélések és hiányok megszüntetéséről,
- j) másodfokon határoz az egyházmegyei közgyűlés határozatai ellen beadott fellebbezések tárgyában,
- k) elbírálja az egyházkerületi tanácsnak, az egyházkerület elnökségének, valamint a

püspöknek a határozata vagy intézkedése ellen benyújtott fellebbezést,⁵³

- l) határozatot hoz az egyházkerületnek szánt ajándék, örökség elfogadása vagy visszautasítása tekintetében,
- m) dönt az egyházkerület ingatlanszerzési, illetve ingatlan elidegenítési, megterhelési ügyeinek kérdésében; valamint másodfokon dönt az elnökség által ingatlanszerzési, elidegenítési, vagy megterhelési ügyekben hozott határozatok elleni panaszok elbírálásában,⁵⁴
- n) megállapítja az egyházkerület költségvetését, rendelkezik fedezetről, elfogadja a zárszámadást, felülvizsgálja az egyházmegyék költségvetését és zárszámadását,
- o) felügyeli az egyházkerület területén levő gyűjteményeket és műemlékeket,
- p) határoz a zsinati képviselők igazolása ügyében,
- q) javaslatokat terjeszt elő a Zsinathoz,
- r) megtárgyalja a püspök jelentését, és dönt annak elfogadásáról,
- s) az egyházkerület területén működő egyházi alapítványok és egyesületek működését figyelemmel kíséri,
- t) dönt a lelkészi képzés hatályban tartása ügyében.

125. § Az egyházkerületi közgyűlés maga állapítja meg tanácskozási szabályzatát és ügyrendjét.

126. § Az egyházkerület bizottságainak szervezetét, ezeknek, valamint az egyházkerület tisztségviselőinek munkakörét az egyházkerületi közgyűlés szabályrendelettel állapítja meg.

IV. fejezet

Az egyházkerületi tanács

127. § (1) Az egyházkerületi közgyűlés a hatáskörébe utalt feladatok időszaki teljesítésére az egyházmegyék által megválasztott egyházkerületi tanácsosokból egyházkerületi tanácsot alakít.

(2) Az egyházkerületi tanács az egyházkerület elnökségén és a főjegyzőkön kívül, valamint az egyházmegyék elnökségén kívül egyházmegyénként legalább kettő, legfeljebb

⁵² A 124. § (1) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

⁵³ A 124. § (2) bekezdés k) pontját a 2002. évi III. törvény módosította.

⁵⁴ A 124. § (2) bekezdés m) pontját a 2002. évi III. törvény módosította.

négy, az egyházmegyei közgyűlés által megválasztott tagból áll, egyenlő számban a lelkészek és a világiak közül. A tagok egyikeül a teológiai akadémia (hittudományi egyetem) tanár képviselőjét és az iskolák képviselőjét kell választani, akiket ha lelkési tisztségre választhatók, a lelkészek, más esetben a világiak közé kell számítani.⁵⁵

(3) Az egyházkerületi tanács a 124. § (2) bekezdés a)-h) pontok és a k), pont kivételével minden ügyben határozhat.⁵⁶

(4) Az egyházkerületi tanács határozatképes, ha tagjainak több mint fele jelen van.

(5) Az egyházkerületi tanács határozatait a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza. Szavazategyenlőség esetén a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt. Személyi kérdésekben titkosan kell szavazni, szavazategyenlőség esetén sorshúzással kell dönteni.

(6) Az egyházkerületi tanács az egyházkerületi közgyűlésnek munkájáról beszámolni tartozik.

V. fejezet

Az esperes-gondnoki értekezlet

128. § Az egyházkerület elnöksége az egyházkerület életét érintő időszerű kérdések megtárgyalására az egyházkerület főjegyzőit, espereseit és egyházmegyei gondnokait a szükséghez képest értekezletre hívhatja össze. Az esperes-gondnoki értekezlet az egyházkerület elnöksége mellett tanácsadó jelleggel működik.⁵⁷

VI. fejezet

Az egyházkerület elnöksége

129. § (1) Az egyházkerület elnöksége a püspök és az egyházkerületi főgondnok. Az egyházkerület elnökségének hatáskörébe azok az ügyek tartoznak, amelyeket a törvény értelmében a két elnöknek együtt kell intéznie.

(2) Az egyházkerület elnökségének határozata és intézkedése ellen, ha egyházi törvény másként nem rendelkezik, az intézkedés napját - ha pedig kézbesítésnek van helye, a kézbesítés - napját követő tizenöt napon belül fellebbezésnek van

helye az egyházkerületi közgyűléshez. A fellebbezésnek a határozat vagy az intézkedés végrehajtására halasztó hatálya van.

VII. fejezet

Az egyházkerületi bíróság

130. § Az egyházkerületi bíróságról külön törvény rendelkezik.

V. RÉSZ

A ZSINAT

I. fejezet

A Zsinat szervezete

131. § A Magyarországi Református Egyház Zsinata a Magyarországi Református Egyház törvényhozó és legfőbb intézkedő testülete.

132. § A Zsinat megvizsgálja és megállapítja az egyház tanait.

133. § A Zsinat

- a) egyházi törvényeket alkot, megállapítja az egyház alkotmányát,
- b) meghatározza az egyházi törvénykezés irányelveit és az egyházi fegyelmezés terén megvalósítandó feladatokat,
- c) megállapítja az egyházkerület megszűnését vagy új egyházkerület szervezését,
- d) határoz az Országos Református Egyházi Közalap és a Református Lelkési Nyugdíjintézet fenntartásáról és működéséről,
- e) határoz közoktatási és felsőoktatási, valamint egyéb intézmények létrehozásáról. A református oktatásügy szervezetéről, irányításáról és felügyeletéről rendelkezik:
- f) az ünnepekről,
- g) az istentisztelet rendjéről
- h) a hivatalos bibliafordítás, az istentiszteleti rendtartás és az énekeskönyv ügyében,
- i) a lelkészképzés, valamint a lelkészképesítő vizsgák rendjének kérdésében,
- j) a tábori püspököt megválasztja,
- k) megválasztja tisztségviselőit,

⁵⁵ A 127. § (1)-(3) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

⁵⁶ A 127.§ (3) bekezdést a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013.évi II. törvény módosította.

⁵⁷ A 128. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

- l) megválasztja az egyházkerületek által jelölteket a Zsinati Tanácsba és a különböző zsinati bizottságokba,⁵⁸
- m) határoz az egyházkerületek területét érintő változások ügyében az egyházkerületek előterjesztésére, vagy saját kezdeményezésére az érdekelt egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlések egyetértésével,
- n) határoz a Zsinati Hivatal szervezeti kérdéseiben,
- o) intézkedik a Magyarországi Református Egyház egészét érintő kormányzási és igazgatási ügyekben,
- p) határoz általában mindazokban a kérdésekben, amelyek a Magyarországi Református Egyház legfőbb állásfoglalását vagy döntését igénylik.

134. § (1) A Zsinat időtartama hat év. A zsinati tagok megbízatása az új Zsinat megalakulásáig tart.

(2) A Zsinat megbízatásának időtartamát naptári évenként kell számítani: január 1-jével kezdődik, és december 31-én szűnik meg.

135. § (1) A Zsinatnak összesen száz tagja van. Közülük húszan tisztségükönél fogva tagok, nyolcvan pedig az egyes egyházkerületek presbitériumai, illetőleg közgyűlései választanak a megadott keretszámok figyelembevételével.

(2) A Zsinat tagjai tisztségükönél fogva:

- a) az egyházkerületek püspökei és főgondnokai,
- b) az egyházkerületek lelkészi és nem lelkészi főjegyzői,
- c) a protestáns táborigazgató, illetőleg amennyiben a protestáns táborigazgató nem református, a táborigazgató református helyettese (Hivatalvezető),⁵⁹
- d) a zsinati tanácsos,
- e) a zsinati jogtanácsos,
- f) az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnöke.⁶⁰

(3) A Zsinat ülésein tanácskozási joggal azok az esperesek, egyházmegyei gondnokok és a zsinati hivatali osztályvezetők is részt vesznek, akik nem zsinati tagok.

⁵⁸ A 133. § e), k) és l) pontját a 2002. évi III. törvény módosította.

⁵⁹ A 135. § (2) bekezdés c) pontját a ZS.-83/2006.06.08. sz. határozattal a 2006. évi I. törvény iktatta be, ezáltal a c)-e) pontok d)-f) pontokra módosultak.

136. § Az egyes egyházkerületek által választott zsinati képviselők száma:

Dunamellék: 24

Dunántúl: 12

Tiszáninnen: 12

Tiszántúl: 26

Tanintézetek részéről: 4 (egyházkerületenként 1-1)

Egészségügyi (Dunamellék) és szerzetintézmények (Tiszántúl): 1-1⁶¹

137. § (1) Az egyházmegyék zsinati képviselőinek fele részét az egyházmegyék lelkészei közül, a másik fele részét pedig a presbiteri tisztségre választható egyháztagok közül kell választani.

(2) A választott zsinati képviselőiségre a rendes tagokkal egyenlő számú pótképviselőt is kell választani.⁶²

138. § A zsinati képviselőket, valamint a tanintézeteket, illetve szerzetintézmények zsinati képviselőit a működési területük szerint illetékes egyházkerületi elnökség igazolja.

139. § A zsinati képviselők megválasztásáról az egyházmegyék az egyházkerületeket, az egyházkerületek a Zsinat elnökségét értesítik.

140. § Minden megválasztott zsinati képviselő csak egy helyről nyert megbízólevelet tarthat meg. Ha valakit több helyen választanak meg, megbízólevelének kézhezvételétől számított nyolc napon belül az érdekelt egyházkerület elnöksége határidő kitűzésével nyilatkozattételre hívja fel, és ha a határidő alatt nem nyilatkozik, zsinati tagságáról lemondottnak kell tekinteni.

141. § (1) A zsinati tag akadályoztatása esetén a Zsinat Elnöksége pótképviselőt hív be.

(2) A zsinati tagság megszűnése esetén a Zsinat Elnöksége intézkedik az érdekelt egyházmegye elnökségénél új pótképviselő választása iránt.

(3) A zsinati lelkészi képviselő zsinati tagsága az egyházmegyében betöltött lelkészi tisztség megszűnésével megszűnik. A zsinati világi képviselő zsinati tagsága az egyházmegyéből való elköltözésével megszűnik.

⁶⁰ A 135. § (1)-(2) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

⁶¹ A 136. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

⁶² A 137. § (2) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

(4) Ha a választott zsinati tagot püspöknek, egyházkerületi főgondnoknak, lelkeszi vagy világi főjegyzőnek, zsinati tanácsosnak, zsinati jogtanácsosnak, vagy az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnökének megválasztják⁶³, tagsági helye megüresedik, és erre időközi választást kell tartani.

(5) A zsinati tag időközi választással nyert megbízatása a Zsinat hatéves időtartamának lejártáig terjed.

142. § (1) Az újonnan megnyílt Zsinat istentisztelettel kezdődik.

(2) Az első ülésen a tagok megbízóleveleiket az elnökségnek benyújtják, amely azt megvizsgálja, ennek eredményét bejelenti, és megállapítja a megjelent és igazolt képviselők névsorát.

(3) Az újonnan megnyílt Zsinat a korelnökök (a legidősebb lelkeszi és világi zsinati képviselők) elnöklése mellett és korjegyzők (két legfiatalabb lelkeszi és két legfiatalabb világi) közreműködésével, titkos szavazással első ülésén megválasztja:

- a) lelkeszi és világi elnökét, alelnökeit, valamint
- b) három lelkeszi és három világi jegyzőjét.

Ugyanezen első ülésén megválasztja: a Zsinati Tanács tagjait az egyházkerületek javaslata alapján.

(4)⁶⁴ A Zsinat második ülésén választja meg a Zsinat Elnökségének javaslata alapján a zsinati ciklus

időtartamára:

- a) a zsinati tanácsost,
- b) a zsinati jogtanácsost,
- c) az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnökét⁶⁵,
valamint megválasztja az egyházkerületek javaslata alapján:
- d) a Zsinati Bíróság tagjait,
- e) a zsinati bizottságok tagjait.

A megválasztott vezetőkkel a Magyarországi Református Egyház, mint munkáltató nevében a Zsinat Elnöksége köt munkaszerződést, lelkipásztorok esetében pedig nevezi ki illetve rendeli ki a megválasztott vezetőket.

(5) A Zsinat Elnöksége vezetővé nevezi ki a Zsinat Elnökségi Tanácsa és az érintett szakbizottság javaslata alapján határozatlan időre, de legfeljebb a következő Zsinat második üléséig, az ágazati jogszabályok figyelembevételével:

- a) az MRE Kálvin János Kiadója igazgatóját,
- b) a Református Lelkeszi Nyugdíjintézet igazgatóját,
- c) a Református Pedagógiai Intézet igazgatóját,
- d) a Református Missziói Központ igazgatóját,
- e) az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény igazgatóját,
- f) az egyházi sajtóorgánumok felelős vezetőit,
- g) a rádiós és televíziós vallási adások felelős szerkesztőit,
- h) az országos református egyházzenei vezetőket.

(6) A Zsinat Elnöksége vezetővé nevezi ki a Zsinat Elnökségi Tanácsa és az érintett szakbizottság javaslata alapján az intézmény alapító okiratában meghatározott időre, az ágazati jogszabályok figyelembevételével:

- a) a Magyarországi Református Egyház Diakóniai Iroda⁶⁶ vezetőjét,
- b) a Magyarországi Református Egyház Oktatási Irodájának vezetőjét.⁶⁷

(7) A megbízott vezetőkkel a Magyarországi Református Egyház, mint munkáltató nevében a Zsinat Elnöksége köt munkaszerződést, lelkipásztorok esetében pedig nevezi ki, illetve rendeli ki a megválasztott vezetőket. A Zsinat Elnöksége jogosult az általa megválasztott vezetőket a Zsinat Elnökségi Tanácsa javaslatára a zsinati ciklus lejárta előtt visszahívni.

(8) A Zsinat Elnöksége határozatlan időre alkalmazza - a Zsinat Elnökségi Tanácsa javaslata alapján - a Zsinati Hivatal osztályvezetőit és irodavezetőket.⁶⁸

(9) A Zsinat megalkotja tanácskozási szabályzatát és ügyrendjét.

(10) A Zsinat háznagyi teendőit a zsinati tanácsos látja el.

143. § Az elnököket és az alelnököket az egyházkerületek püspökei és az egyházkerületek főgondnokai közül kell választani.

⁶³ A 141. § (4) bekezdést a ZS.-22/2015.11.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2015. évi I. törvény módosította.

⁶⁴ A 142. § (4) bekezdést a ZS.-22/2015.11.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2015. évi I. törvény módosította.

⁶⁵ A 142. § (4) bekezdés c) pontját a ZS.-54/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi III. törvény iktatta be.

⁶⁶ A Magyarországi Református Egyház Szeretetszolgálati Iroda elnevezést a Zsinat 2019. 04.10. kelt ZS.-6/2019.04.10 sz. határozattal módosította.

⁶⁷ A 142. § (6) bekezdés b) pontját a ZS.-21/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi II. törvény iktatta be.

⁶⁸ A 142. § (8) bekezdést a ZS.-21/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi II. törvény módosította.

144. § (1) A Zsinat üléseit mindig kettős elnökség vezeti.

(2) A megjelenésben vagy elnöklésben akadályozott elnököt az alelnök, ennek akadályoztatása esetén az a lelkészi, illetve világi képviselő helyettesíti, aki a Zsinatnak legrégebb idő óta megszakítás nélkül rendes tagja. A tanácskozás vezetésére nézve az elnökök egymás között állapotnak meg.

145. § Szavazati joguk az igazolt képviselőknek és azoknak a tagoknak van, akik a Zsinatnak tisztségüknel járva tagjai.

146. § A Zsinat határozatképes, ha tagjainak legalább a kétharmada jelen van.

147. § A Zsinat határozatait a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza. Szavazategyenlőség esetén választásnál sorshúzás, minden más határozatnál a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt.

148. § (1) A Zsinat ülései nyilvánosak. Az elnökségnek vagy húsz tagnak indítványára zárt ülést kell tartani.

(2) A Zsinat ülései áhítattal kezdődnek, és imádkozással fejeződnek be.

149. § (1) A Zsinat ülését a főbb tárgysorozati pontok megjelölésével és az esetleges indítványok beadása határidejének közlésével a határnap előtt legalább harminc nappal kell összehívni az elnökség által meghatározott helyre. Rendkívüli esetben az elnökség az ülést nyolc nappal a határnap előtt is összehívhatja.

(2) A Zsinat üléseit bármikor elnapolhatja. A Zsinat Elnöksége a Zsinati Elnökségi Tanács határozata alapján, vagy húsz zsinati tag együttes írásbeli kérelmére hatvan napon belül köteles összehívni a Zsinatot a napirend írásbeli megjelölésével.

150. § A zsinati jogtanácsost a Zsinat választja az ügyvéd presbiter egyháztagok sorából. Feladataira nézve irányadók jelen törvény 88. §-ban foglaltak.

151. § Az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnökét a Zsinat választja a szakirányú

69 A 151. §-t a ZS.-54/2016.05.11. sz. zsinati határozattal a 2016. évi III. törvény módosította.

egyetemi végzettséggel rendelkező egyháztagok sorából.⁶⁹

152. § A Zsinat szabályrendelettel állapítja meg működését.

II. fejezet

Zsinati szakbizottságok⁷⁰

153. § (1) A Zsinat a tanácskozási ügyek előkészítésére zsinati szakbizottságokat választ. A zsinati bizottságok a Zsinat szakmai tanácskozó, véleményező és döntés-előkészítő szervei.

(2) A Zsinat tagjai közül az alábbiakban felsorolt állandó bizottságokat választja:

- 1) Diakóniai és Egészségügyi Bizottság
- 2) Gazdasági Bizottság
- 3) Jogi és Egyházalkotmányi Bizottság
- 4) Kommunikációs Bizottság
- 5) Külügyi és Ökumenikus Bizottság
- 6) Missziói Bizottság
- 7) Nyugdíjintézeti Intézőbizottság
- 8) Oktatásügyi Bizottság
- 9) Számvizsgáló Bizottság
- 10) Tanulmányi és Teológiai Bizottság

(3) A bizottsági tagok megválasztása az egyházkerületek ajánlása alapján történik.

(4) A bizottságok munkáját az Elnökségi Tanács egy-egy tagja felügyeli.

(5) A Zsinat az Elnökség javaslatára egyes kiemelt kérdésekre ad-hoc bizottságot hozhat létre, megjelölve a bizottság célját, feladatát, fennállásának időtartamát.

(6) A bizottságok az egyes szakmai területek munkájának segítésére, szervezésére, ügyeinek tartalmi előkészítésére szakértőket kérhetnek fel, szakértői testületeket hozhatnak létre, melynek tagsága az egyházhoz kötődő szakértőkből jelölhető.

(7) Az állandó bizottságok tagjainak számáról, részletes feladatairól és működéséről a Zsinat Tanácskozási Szabályzata és ügyrendje rendelkezik.

III. fejezet

⁷⁰ A 153. §-t a ZS.-120/2006.11.28. sz. zsinati határozattal a 2006. évi IV. törvény módosította.

A Zsinati Tanács

154. § (1) A Zsinat a törvényhozás körébe nem tartozó feladatok időközi teljesítésére a Zsinat tartamára Zsinati Tanácsot választ.

(2) A Zsinati Tanács hatáskörébe tartozik mindazon ügyek tárgyalása, eldöntése és intézése, amelyek e törvény 132. § és 133. § a)–m) pontjai alapján nem tartoznak a Zsinat kizárólagos hatáskörébe.

A Zsinati Tanács hatáskörébe tartozik különösen:

- a) a Zsinat határozatainak végrehajtásáról intézkedik,
- b) a Zsinat ülései közti időben ápolja az egyház ökumenikus kapcsolatait és irányítja ökumenikus szolgálatát; kifejezésre juttatja az egyház állásfoglalását az emberiség, népünk és a társadalom jelentős kérdéseiben,
- c) a Zsinat elé kerülő javaslatok, tervezetek elkészítéséről gondoskodik, általában a Zsinat működéséhez szükséges előmunkálatok végzése iránt intézkedik,
- d) az egyház jelentős élettevékenységéről szóló, s a Zsinati Hivatal osztályai, valamint az országos hatáskörű intézmények által előkészített évi jelentéseket tárgyalja, így különösen:
 - a missziói jelentést – beleértve a vallásoktatási, szórványmissziói jelentést,
 - ének- és zeneügyi jelentést,
 - egyházalkotmányi és jogi jelentést,
 - tanulmányi jelentést,
 - diakóniai és egészségügyi jelentést,
 - sajtójelentést – beleértve a könyvkiadói és lapkiadói, valamint a rádiós és televíziós tevékenységről szóló jelentést,
 - külügyi és ökumenikus jelentést,
 - nyugdíjintézeti jelentést,
 - a gyűjtemények munkájáról szóló jelentést – beleértve a levéltárakról, könyvtárakról, múzeumokról és műemlékvédelemről szóló jelentést,
 - iskolaügyi jelentést a felső-, közép- és alapfokú iskolák működéséről,⁷¹
- e) a Közalap, valamint az országos szintű és önállóan gazdálkodó testületek, intézmények

és szolgálati ágak évi költségvetését megállapítja,

- f) a közalapi járulékok évi együttes összegének az egyházkerületek között való felosztása tárgyában határoz,
- g) az egyházat egyetemesen érintő tehervállalások⁷² tárgyában határoz,
- h) a nyugdíjintézeti tagsági és fenntartói járulék mértékét meghatározza,
- i) mindazon testületeknek, intézményeknek és szolgálati ágaknak, amelyeknek költségvetését megállapította, a zsinati számvizsgáló bizottság által megvizsgált zárószámadását jóváhagyja,
- j) a Zsinati Hivatal szervezeti és működési szabályzatát megállapítja,
- k) a Nyugdíjintézet Intézőbizottsága által hozott nyugdíj-megállapító határozatok ellen beadott fellebbezéseket elbírálja,
- l) a Zsinat Elnökségének a Zsinati Tanács ülései közötti időben a Zsinati Tanács hatáskörében tett intézkedései és rendelkezései jóváhagyása tárgyában határoz,
- m) általában határoz minden olyan, a Zsinat nem kizárólagos hatáskörébe tartozó ügyben, amelyben a Zsinat ülészekai között dönteni kell.

155. § (1) A Zsinati Tanács az egyházkerületek püspökeiből és főgondnokaiból, a zsinati tanácsosból, a zsinati jogtanácsosból, a Zsinat által saját kebeléből titkos szavazással választott tíz lelkeszi és tíz nem lelkeszi tagból áll.⁷³

(2) A Zsinati Tanácsba a Zsinat képviselői közül a Dunamelléki Egyházkerület részéről hat tagot, a Dunántúli és a Tiszáninneni Egyházkerület részéről négy-négy tagot, a Tiszántúli Egyházkerület részéről hat tagot kell választani.

(3)⁷⁴

156. § (1) A Zsinati Tanács Elnöksége a Zsinat Elnöksége. Az elnökség gyakorlására vonatkozóan a 144. § (2) bekezdésében foglaltak irányadók.

(2) Jegyzőit a Zsinati Tanács tagjai köréből ülései elején⁷⁵ maga választja.

⁷¹ A 154. § (2) bekezdés d) pontját a 2002. évi III. törvény módosította.

⁷² Pl.: lekötött perselypénzek, alapok létesítése, stb.

⁷³ A 155. § (1) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

⁷⁴ A 155. § (3) bekezdést a ZS.-21/2017.11.22. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi IV. törvény hatályon kívül helyezte.

⁷⁵ A 156. § (2) bekezdést a ZS.-21/2017.11.22. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi IV. törvény módosította.

157. § (1) A Zsinati Tanács határozatképes, ha tagjainak kétharmada jelen van.

(2) A Zsinati Tanács határozatait és intézkedéseit a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza. Szavazategyenlőség esetén a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt, személyi kérdésekben titkosan kell szavazni, szavazategyenlőség esetén pedig sorshúzással kell dönteni.

158. § (1) A Zsinati Tanács a szükségnek megfelelően, de évenként legalább egyszer ülésezik. Működéséről a legközelebbi zsinati ülészen jelentést tesz.

(2) A Zsinati Tanács összehívásáról az elnökség gondoskodik. Az elnökség a Zsinati Tanácsot a tagok egynegyedének (1/4) írásbeli kérelmére - amelyben megjelöli a tárgyalni kívánt napirendet vagy tárgysorozatot - egy hónapon belül köteles összehívni.⁷⁶

IV. fejezet

Zsinati Elnökségi Tanács

159. § A Magyarországi Református Egyház egészét érintő ügyek intézésének irányítását a Zsinati Elnökségi Tanács végzi. A Zsinati Elnökségi Tanácsot az egyházkerületek püspökei és főgondnokai alkotják, tanácskozási joggal jelen van a zsinati tanácsos és a zsinati jogtanácsos, akik helyett akadályoztatásuk esetén törvényes helyetteseik járnak el.⁷⁷

160. § A Zsinati Elnökségi Tanács tárgyal minden olyan ügyet, amelynek az egyház részére nézve elvi jelentősége vagy gazdasági kihatása van, amelyek fontosabb személyi kérdést érintenek, továbbá amelynek tárgyalását valamelyik egyházkerület elnöksége kéri.

161. § A Zsinati Elnökségi Tanács elnöksége a Zsinat Elnöksége. A Zsinati Elnökségi Tanács határozata a Zsinat Elnökségére nézve tanácsadó jellegű. Ha azonban a Zsinat Elnökségének az ügy intézésére vonatkozó elhatározását a Zsinati Elnökségi Tanács öt tagja ellenzi, az Elnökség köteles egybehívni a Zsinati Tanácsot rendkívüli ülésre.

⁷⁶ A 158. § (2) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

⁷⁷ A 159. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

V. fejezet

A Zsinat Elnöksége

162. § (1) A Magyarországi Református Egyházat a Zsinat Elnöksége képviseli.

(2) A Zsinat Elnöksége képviseleti jogkörében eljár az állam illetékes szerveinél. Kinyilvánítja az egyház állásfoglalását az egyházat érintő törvényalkotási kérdésekben, és gondoskodik az egyházat érintő állami törvények végrehajtásáról.

(3) A Zsinat Elnöksége képviseli a Magyarországi Református Egyházat a világkeresztyénység szervezeteinél, a külföldi és hazai egyházaknál, és tartja a kapcsolatot az ökumenikus szervezetekkel.

163. § A Zsinat Elnöksége gondoskodik a Zsinat és a Zsinati Tanács határozatainak végrehajtásáról. Az ülések közötti időben tett intézkedésekről beszámol.

164. § A Zsinat Elnöksége összehívja a Zsinatot, a Zsinati Tanácsot és a Zsinati Elnökségi Tanácsot, előkészíti és összeállítja ezek üléseinek tárgysorozatát.

165. § A megállapított költségvetés keretén belül a Zsinat Elnöksége utalványoz.⁷⁸

166. § A Zsinat Elnöksége általában intézkedik a Magyarországi Református Egyházat érintő igazgatási ügyekben, és erről beszámol a Zsinati Elnökségi Tanács legközelebbi ülésén.

⁷⁸ A 165. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

VI. fejezet

A Zsinati Hivatal⁷⁹

167. § A Zsinat, a Zsinati Tanács és a Zsinat Elnöksége hatáskörébe tartozó feladatok ügyintézését a Zsinati Hivatal végzi.

168. § A Zsinati Hivatal az elnökség rendelkezései alapján a zsinati tanácsos vezeti.⁸⁰

169. § A Zsinati Tanács a Zsinati Hivatal szervezetét és működését, valamint a zsinati tanácsos hatáskörét szabályrendeletben állapítja meg.

VII. fejezet

A Zsinati Bíróság

170. § A Zsinati Bíróságról külön törvény rendelkezik.

VIII. fejezet

Tanintézetek, gyűjtemények, egészségügyi és szeretetintézmények

171. § A Magyarországi Református Egyház tanintézetei, gyűjteményei és szeretetintézményei létesítéséről, fenntartásáról és működéséről külön törvény rendelkezik.

IX. fejezet⁸¹

Rendelkezések veszélyhelyzet idejére

172. § (1) Magyarország Kormánya által kihirdetett, az ország egészére vagy egy részére kiterjedő veszélyhelyzet vagy egészségügyi válsághelyzet (a továbbiakban: veszélyhelyzet) idején a területileg érintett egyházi testületi szervek jogosultak elektronikus kommunikációs eszköz igénybevételével is ülést tartani és döntést hozni.⁸²

(2) A Zsinat és a Zsinati Tanács elektronikus kommunikációs eszköz igénybevételével tartott ülésrendjét a Magyarországi Református Egyház Zsinatának Tanácskozási szabályrendelete tartalmazza, az egyéb testületek elektronikus

kommunikációs eszköz igénybevételével tartott ülésrendjét maguk határozzák meg. Minden testület köteles a tanácskozásról és az esetleges szavazás eredményéről írásba foglalt jegyzőkönyvet készíteni.

173. § (1) Veszélyhelyzet idején a Zsinati Elnökségi Tanács határozatával a törvényi rendelkezésektől eltérhet, és egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

(2) Veszélyhelyzet idején a Zsinati Elnökségi Tanács jogosult határozni a 133. §-ban írt, kizárólag zsinati hatáskörbe tartozó ügyek közül

- a) a közoktatási és felsőoktatási, valamint egyéb intézmények létrehozásáról; a református oktatásügy szervezetéről, irányításáról és felügyeletéről,
- b) rendelkezik a lelkészképzés, valamint a lelkészképesítő vizsgák rendjének kérdésében,
- c) határoz a Zsinati Hivatal szervezeti kérdéseiben,
- d) intézkedik a Magyarországi Református Egyház egészét érintő kormányzási és igazgatási ügyekben,
- e) határoz általában mindazokban a kérdésekben, amelyek a Magyarországi Református Egyház legfőbb állásfoglalását vagy döntését igénylik,
- f) szükség szerint határoz a 154. § (2) bekezdésben írt, a Zsinati Tanács hatáskörébe utalt ügyekben.

(3) A Zsinat a veszélyhelyzet megszűnését megelőzően a (2) bekezdés szerinti felhatalmazását visszavonhatja.

174. § A Zsinat Elnökségi Tanácsa tevékenységéről rendszeresen, a Zsinati Tanács és a Zsinat ülésén, annak hiányában a zsinati tagok részére ad tájékoztatást.

175. § (1) Veszélyhelyzet idején az egyházkerület elnöksége határozatával a törvényi rendelkezésektől eltérhet, és egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

(2) Az egyházkerületi elnöksége a 124. § (2) bekezdés h), k), r) pontokban írt ügyek kivételével

⁷⁹ A Zsinati Iroda nevét a Zsinati Tanács 2007. november 23-án kelt ZS.T.-123/2007. sz. SZMSZ-e „Zsinati Hivatalra” módosította.

⁸⁰ A 168. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

⁸¹ A IX. fejezetet a ZS.-4/2020.06.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi I. törvény iktatta be.

⁸² A 172. § (1) bekezdést a ZS.-28/2020.11.18. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi II. törvény módosította.

jogosult határozni az egyházkerületi közgyűlés, valamint az egyházkerületi tanács hatáskörébe sorolt ügyekben.

(3) Az egyházkerületi közgyűlés a veszélyhelyzet megszűnését megelőzően az egyházkerület elnöksége (1) bekezdés szerinti felhatalmazását visszavonhatja.

(4) Az egyházkerületi elnökség tevékenységéről rendszeresen, az egyházkerületi közgyűlésen és az egyházkerületi tanács ülésén, annak hiányában az egyházkerületi közgyűlési tagok részére ad tájékoztatást.

176. § (1) Veszélyhelyzet idején, a kihirdetéstől a megszüntetésig terjedő időre az egyházmegye elnöksége határozatával a törvényi rendelkezésektől eltérhet, és egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

(2) Veszélyhelyzet idején az egyházmegye elnöksége a 95. § (2) bekezdés a), b) és c) pontokban, valamint a 95. § (3) bekezdés j) és k) pontokban írtak kivételével jogosult határozni az egyházmegyei közgyűlés, valamint az egyházmegyei tanács hatáskörébe tartozó ügyekben.

(3) Az egyházmegyei közgyűlés a veszélyhelyzet megszűnését megelőzően az egyházmegye elnöksége (1) bekezdés szerinti felhatalmazását visszavonhatja.

(4) Az egyházmegye elnöksége a tevékenységéről rendszeresen az egyházmegyei közgyűlésen, egyházmegyei tanácsülésen, annak hiányában az egyházmegyei közgyűlés tagjai részére ad tájékoztatást.

177. § (1) Veszélyhelyzet idején az egyházközség elnöksége határozatával a törvényi rendelkezésektől eltérhet, és egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

(2) Veszélyhelyzet idején az egyházközség elnöksége az 50. § h) pont kivételével jogosult határozni a presbitérium hatáskörébe tartozó ügyekben.

(3) A presbitérium a veszélyhelyzet megszűnését megelőzően az egyházközség elnöksége (1) bekezdés szerinti felhatalmazását visszavonhatja.

(4) Az egyházközség elnöksége tevékenységéről rendszeresen tájékoztatja a presbitérium tagjait.

178. §. (1) A Zsinati Elnökségi Tanács, az egyházkerületi elnökség, az egyházmegyei elnökség és az egyházközségi elnökség a 173-177. §-ban írt jogköreit az egyház zavartalan működésének biztosítása érdekében – a szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan – gyakorolhatja.

(2) A 172-177. §-ban írt veszélyhelyzeti rendelkezések alkalmazása a veszélyhelyzet kihirdetéstől a megszüntetéséig terjedő időben történhet.

VI. RÉSZ

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

179. § Amennyiben e törvény egy tisztség tekintetében a választhatósághoz meghatározott szolgálati időt ír elő, úgy a jelölés időpontjában a megkezdett szolgálati év teljes évnek számít.⁸³

180. § (1) Az 1994. évi II. törvény 1995. január 1-jén lép hatályba.

(2) Az 1996. évi II. törvény 1996. június 1-jén lép hatályba.

(3) A 2001. évi II. törvény 2002. március 1-jén lép hatályba.

(4) A 2002. évi III. törvény 2002. július 1-jén lép hatályba.

(5) Az alaptörvény kihirdetésével lép hatályba, az alábbi kivételekkel:

a) 1967. évi II. tc. és az 1990. évi I. tc. alapján megválasztott testületek és tisztségviselők a ciklus lejártáig hivatalukban maradnak.

b) ezzel egyidejűleg hatályát veszti az 1967. évi II. tc. és az ahhoz fűződő Vhu. azzal, hogy a tc. 41–50. §- a és a Vhu. 46–53. §- ban írt rendelkezései az új választójogi törvény megalkotásáig érvényben maradnak.

181. § (1) Az **1994. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1991. február 27-én megnyílt X. Zsinatának 10. ülészsaka. Hatályba lépett 1995. január 1-jén.

(2) Az **1996. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1991. február 27-én megnyílt X. Zsinatának 17. ülészsaka. Az 1996. évi II. törvény a jogszabály az alábbi szakaszokat módosította: 30-43. §.

⁸³ A 172. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

(3) A **2001. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatának 13. ülészsaka. A 2001. évi II. törvény 2002. március 1. napján lépett hatályba. A 2001. évi II. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 28. § (1) bekezdés, 40. § (1)-(2) bekezdés, 40/A. §, 40/B. §, 40/C. §, 44. § (1)-(2) bekezdés, 46. § (2) bekezdés, 84. § (1) bekezdés, 88. § (1) bekezdés, 114. § (1) bekezdés.

(4) A **2002. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatának 15. ülészsaka. A 2002. évi III. törvény 2002. július 1. napján lépett hatályba. A 2002. évi III. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 4. §, 10. §, 11. § (1) bekezdés, 12. §, 21. § (2)-(3) bekezdés, 33. § (3) és (7) bekezdés, 34. § (1), (3), (4) bekezdés, 35. §, 37. § (1) bekezdés, 47. §, 49. § (1) bekezdés, 58. §, 78. § (1) bekezdés, 79. § (3) bekezdés, 82. § (4) bekezdés f) pont, (5) bekezdés h) pont, 95. § (3) bekezdés b) pont, 99. § (1) bekezdés, 112. §, 113. § (4) bekezdés i) pont, 117. § (1) bekezdés, 124. § (1) bekezdés, (2) bekezdés k) és m) pont, 127. § (1)-(3) bekezdés, 128. §, 133. § e), k), l) pont, 135. § (1), (2) bekezdés, 136. §, 137. § (2) bekezdés, 142 § (1)-(6) bekezdés, 148. § (2) bekezdés, 149. § (1) és (2) bekezdés, 153. § (2) és (4) bekezdés, 154. § (2) bekezdés d) pont, 155. § (1) bekezdés, 158. § (2) bekezdés, 159. §, 165. §, 168. §, 172. §.

(5) A **2005. évi VII. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 8. ülészsaka. A törvény kihirdetésére 2005 decemberében került sor. A 2005. évi VII. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 32. § (2) bekezdés, 36. §, 40. § (2) bekezdés, továbbá a 32. § (6) bekezdést iktatta be.

(6) A **2006. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 9. ülészsaka. A törvény kihirdetésére 2006 szeptemberében került sor. A 2006. évi I. törvény az alábbi szakaszt iktatta be: 135. § (2) bekezdés c) pont.

(7) A **2006. évi IV. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 10. ülészsaka. A törvény kihirdetésére 2006 decemberében került sor. A 2006. évi IV. törvény az alábbi szakaszt módosította: 153. §.

(8) A **2010. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 6. ülészsakán született ZS.-95/2010.11.18. számú zsinati

határozata. A 2010. évi III. törvény 2011. január 1. napján lépett hatályba. A 2010. évi III. törvény az alábbi szakaszt módosította: 19. §.

(9) A **2012. évi IV. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 11. ülészsakán született ZS.-239/2012.11.16. számú zsinati határozata. A 2012. évi IV. törvény 2012. november 15. napján lépett hatályba. A 2012. évi IV. törvény az alábbi szakaszt módosította: 13. § (1) bekezdés.

(10) A **2012. évi V. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 11. ülészsakán született ZS.-240/2012.11.16. számú zsinati határozata. A 2012. évi IV. törvény 2012. november 15. napján lépett hatályba. A 2012. évi IV. törvény az alábbi szakaszt módosította: 30. § (2) bekezdés, továbbá az alábbi szakaszokat helyezte hatályon kívül: 31. §, 32. §.

(11) A **2013. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 12. ülészsakán született ZS.-274/2013.04.25. számú zsinati határozata. A 2013. évi II. törvény 2013. július 1. napján lépett hatályba. A 2013. évi II. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 3. §, 9. §, 30. § (1) bekezdés, 91. § (1) bekezdés e) pont, (3) bekezdés, 99. § (4) bekezdés, 127. § (3) bekezdés, továbbá az alábbi szakaszt iktatta be: 95. § (3) bekezdés i) és r) pont, valamint az alábbi szakaszokat helyezte hatályon kívül: 91. § (1) bekezdés g) pont.

(12) A **2013. évi VIII. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 13. ülészsakán született ZS.-334/2013.11.15. számú zsinati határozata. A 2013. évi VIII. törvény 2014. január 1. napján lépett hatályba. A 2013. évi VIII. törvény az alábbi szakaszt módosította: 21. § (4) bekezdés, továbbá az alábbi szakaszt iktatta be: 22. § (3) bekezdés.

(13) A **2015. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 3. ülészsakán született ZS.-22/2015.11.19. számú határozata. A 2015. évi I. törvény 2015. november 19. napján lépett hatályba. A 2015. évi I. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 141. § (4) bekezdés, 142. §.

(14) A **2016. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 4. ülészsakán

született ZS.-54/2016.05.11. számú határozata. A 2016. évi III. törvény 2016. május 11. napján lépett hatályba. A 2016. évi III. törvény az alábbi szakaszt módosította: 151. §, továbbá az alábbi szakaszt iktatta be: 142. § (4) c) pont.

(15) A **2017. évi IV. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 10. ülészakán született ZS.-21/2017.11.22. számú határozata. A 2017. évi IV. törvény 2018. január 1. napján lépett hatályba. A 2017. évi IV. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 47. §, 156. § (2) bekezdés, továbbá az alábbi szakaszt helyezte hatályon kívül: 155. § (3) bekezdés.

(16) A **2019. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 13. ülészakán született ZS.-21/2019.04.10. számú határozata. A 2019. évi II. törvény 2019. április 11. napján lépett hatályba. A 2019. évi II. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 142. § (8) bekezdés,

továbbá az alábbi szakaszokat iktatta be: 5/A. §, 22. § (4) bekezdés, 142. § (6) bekezdés b) pont.

(17) A **2020. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 15. ülészakán született ZS.-4/2020.06.11. számú határozata. A 2020. évi I. törvény 2020. 06. 11-én lép hatályba. A 2020. évi I. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 91. § (1) bekezdés h), i) és j) pontja, 119. § (1) bekezdés f), g) és h) pontja; továbbá az alábbi szakaszokat iktatta be: V. rész IX. fejezetének 172-178. §-ai; a jelenlegi 172. § számozása 179. §-ra, a jelenlegi 173. § 180. §-ra, a jelenlegi 174. § 181. §-ra változik.

(18) A **2020. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 16. ülészakán született ZS.-28/2020.11.18. számú határozata. A 2020. évi II. törvény 2020. november 19-én lép hatályba. A 2020. évi II. törvény az alábbi szakaszt módosította: 172. § (1) bekezdés.

1992. ÉVI II. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZI KÖNYVKIADÁSRÓL

I. RÉSZ

1. § (1) A Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója (a továbbiakban: Kiadó) biztosítja a bibliakiadás, könyvkiadás és folyóirat-kiadás megvalósítását és terjesztését.

(2) Ebből a célból létesül a Kálvin János Kiadó, amely önálló jogi személy, felügyeletét a Magyarországi Református Egyház Zsinata (a továbbiakban: Zsinat) látja el.

(3) A Kiadó vezetőjét (igazgatóját) a Zsinat választja pályázat útján hatévi időtartamra. A Kiadó vezetője gyakorolja a munkáltatói jogokat a Kiadó alkalmazottai felett.

(4) A Kiadó működésének részletes szabályozását a szervezeti és működési szabályzat határozza meg, amelyet a Zsinat hagy jóvá.

2. § (1) A Kiadó közalapi hozzájárulást évi árbevételének százalékában a szervezeti és működési szabályzatban rögzített módon teljesít. Pénzügyi felügyeletét a Zsinati Számvizsgáló Bizottság látja el.

(2) A Kiadó tevékenysége nem gazdasági-vállalkozási tevékenység, szolgálata az egyházi szolgálatba illeszkedik.

(3) A Kiadó a Zsinati Iroda Sajtóosztálya (Református Sajtóosztály) jogutóda.

II. RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

3. § Ez a törvény a kihirdetésekor lépett hatályba. Megjelent a Református Egyház 1992. júniusi számában. Egyidejűleg az 1967. évi IV. törvénycikk vonatkozó részei és a hozzájuk fűződő végrehajtási utasítások, a Zsinati Iroda Sajtóosztályára vonatkozó rendelkezések hatályukat veszítik.

1994. ÉVI I. TÖRVÉNY A MAGYAR HONVÉDSÉGNÉL VÉGGZENDŐ LELKIPÁSZTORI SZOLGÁLATRÓL

(a 2006. évi II. törvény és a 2010. évi II. törvény módosításaival egységes szerkezetben)

PREAMBULUM

A Magyarországi Református Egyház Zsinata abból a hitbeli és teológiai felismerésből kiindulva, hogy Isten országát, amely „nem e világból való” (Jn 18,36) kell szolgálnia, és a békességet munkálnia, ökumenikus nyitottságban, a Magyarországi Evangélikus Egyházzal testvéri egyetértésben, a református hitvallásainkhoz való hűségben, jó történelmi örökségét megújítva, a Magyar Honvédség kötelékében ismételten megszervezett lelkipásztori szolgálat érdekében az alábbi törvényt alkotja:

I. RÉSZ

1. § A Magyarországi Református Egyház, a Magyarországi Evangélikus Egyház, valamint a Magyar Köztársaság Kormánya között létrejött megállapodások alapján a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház (továbbiakban: MRE, illetve MEE) közös protestáns tábori lelkészi szolgálatot hozott létre.

2. § (1) A protestáns tábori lelkészi szolgálat feladata az egyházi szolgálatok végzése a Magyar Honvédség szervezetében. Így különösen:

- a) istentiszteletek és bibliaórák tartása,
- b) egyéni és közösségi lelkigondozás, katechetikai oktatás, rendszeres fogadóórák tartása,
- c) életismereti, erkölcsi oktatás, nevelés keretében vallás erkölcsi megközelítéssel az általános emberi értékek, a nemes emberi magatartás, a hazafiság, a bajtársiasság eszméinek ápolása,
- d) szociális, karitatív tevékenység végzése a katonai egészségügyi és szociális intézményekben,
- e) - bizalmi fórum biztosítása a katonák számára; emberi, családi, vallási problémájuk meghallgatása, enyhítése, rendezése,
- f) -a katonák ellátása a vallásgyakorláshoz szükséges irodalommal (Biblia, imakönyv, énekeskönyv, vallásos irodalom),
- g) -a katonák és családtagjaik részére kérésre végzett egyéb egyházi szolgálat (keresztelés, konfirmálás, házasságkötés, temetés).

(2) Az anyakönyvezés belföldön a szolgálatvégzés helye szerint illetékes református, illetve evangélikus egyházköztségben történik. Külföldön történő szolgálat esetén az állandó lakóhely szerinti egyházköztség illetékes.

(3) Tevékenysége kiterjed a református és evangélikus vallású hivatásos és szerződéses katonákra, azok családtagjaira, az önkéntes tartalékos katonákra, a katonai tanintézetek hallgatóira, a honvédség kötelékében dolgozó közalkalmazottakra és köztisztviselőkre, a megelőző védelmi helyzetben és rendkívüli állapot idején honvédelmi munkakötelezettséget teljesítőkre, a katonai egészségügyi intézményben ápoltakra, a honvédségi szociális otthonok lakóira, valamint a katonai büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartottakra.

(4) A protestáns tábori lelkészek szolgálatukat a református és evangélikus egyház közötti megállapodások értelmében végzik. Ökumenikus nyitottságban minden hozzájuk forduló személy lelkigondozását vállalják.

3. § (1) A protestáns tábori lelkészi szolgálatot a protestáns tábori püspök irányítja és felügyeli.

(2) A tábori püspök irányelveket és rendelkezéseket ad ki a szolgálatra vonatkozóan, és ellenőrzi azok végrehajtását. Kinevezi és beiktatja a protestáns tábori lelkészeket, látogatja a katonai szervezeteket és lelkészeket.

(3) A protestáns tábori püspök katonai szolgálati alárendeltség tekintetében közvetlenül a honvédelmi miniszterhez tartozik. Az egyházi fegyelmezés vonatkozásában – amennyiben református - a Református Egyház Zsinati Bíróságának joghatósága alá tartozik.

(4) A protestáns tábori püspököt az illetékes egyházi főhatóságok együttes javaslatára - a honvédelmi miniszter előzetes egyetértésével – a felekezet szerint legfelsőbb szintű egyházi testület választja saját jogrendje alapján, a katonai szolgálatra vonatkozó feltételek és előírások figyelembevételével. A protestáns tábori püspököt a miniszter a választás alapján nevezi ki.

(5) A protestáns tábori püspök az illetékes egyházi főhatóságok és a miniszter egyetértésével visszahívható.

(6) A református protestáns tábori püspök, illetőleg amennyiben a protestáns tábori püspök evangélikus, akkor a református vallású helyettese (a hivatalvezető) tisztségénél fogva alkotó tagja a Zsinatnak. Egyéb zsinati tisztségre

nem választható. A protestáns tábori püspököt vagy helyettesét - akadályoztatásuk esetén - a Zsinat ülésein a rangidős református tábori lelkész helyettesíti.⁸⁴

(7) A protestáns tábori püspöki tisztséget a református és evangélikus lelkészek a két egyház közötti egyezség szerint felváltva töltik be. A protestáns tábori püspöki tisztségben eltölthető református és evangélikus egyház közötti időarányokról külön megállapodásban kell rendelkezni.

(8) A püspök évente írásos jelentést tesz a szolgálatról mindkét egyház legfelső képviselő testületének, amelyet tájékoztatásul megküld a miniszternek is.

(9) A Protestáns Tábori Püspöki Hivatal székhelye Budapest.

4. § (1) A protestáns tábori püspök munkáját hivatalvezető segíti, aki egyben a püspök helyettese.

(2) Amennyiben a püspök református, a hivatalvezető evangélikus, amikor pedig a püspök evangélikus, akkor a hivatalvezető református.

(3) A hivatalvezetőt a két érintett egyház elnökségének egybehangzó javaslatára a honvédelmi miniszter nevezi ki és a protestáns tábori püspök iktatja be.

(4) A hivatalvezető szolgálati előljárója – a püspököt leszámítva – minden protestáns tábori lelkésznek. Irányítja a szolgálat adminisztrációját. Minden, a szolgálat működésével összefüggő ügyről tájékoztatást kap. A szolgálatot képviseli saját egyháza döntéshozó testületeiben, hitelvi kérdésekben felügyeli a szolgálat saját egyházához tartozó tagját.

5. § (1) A protestáns tábori lelkészek hivatásos vagy szerződéses tisztek, szolgálatukat az állami, katonai és egyházi előírásoknak megfelelően végzik. Katonai tevékenységet nem végeznek, a háború áldozatairól szóló Genfi egyezményeknek megfelelően harcba nem vethető személynek minősülnek.

(2) Az egyházak biztosítják a megfelelő számú lelkészt a szolgálat számára. A püspököt és a hivatalvezetőt leszámítva a lelkészi álláshelyek 3:1 arányban oszlanak meg a református és

evangélikus egyház között. Ez az elv minden beosztási szinten érvényesítendő.

(3) A református tábori lelkészeket a Zsinat Elnöksége bízta meg ezen szolgálatra, a minisztériummal, a másik egyházzal és a protestáns tábori lelkészi szolgálattal történt előzetes egyeztetés után. A protestáns tábori lelkészt a Zsinat Elnöksége visszahívhatja.

(4) A szolgálattól megváló lelkészek az egyházban ismét alkalmazhatóak, nyugdíjjogosultság tekintetében az egyház belső szabályozása irányadó.

(5) A protestáns tábori lelkész szolgálati ideje alatt nem tölthet be semmilyen más, a gyülekezeti vagy intézményi lelkészi állással azonos beosztást.

(6) Protestáns tábori lelkészi szolgálatot elláthat lelkészi képesítéssel rendelkező tartalékos tiszt is, valamint kisegítő lelkész, aki mint a helyi egyházköztség lelkésze, a protestáns tábori püspök felkérésére a helyőrségekben állomásozó katonai szervezetek lekipásztori feladatait ellátja.

6. § (1) A protestáns tábori püspök joghatósága kiterjed valamennyi protestáns tábori lelkészre, az egyházi bíraskodás azonban megmarad az illetékes egyházi főhatóságnál.

(2) Protestáns tábori lelkész ellen katonai függelemsértés miatt indított katonai fegyelmi eljárásról értesíteni kell a protestáns tábori püspököt.

(3) Protestáns tábori lelkész ellen indított egyházi fegyelmi eljárásról az egyházi bíróság elnöksége az illetékes katonai előljárót és a tábori püspököt tájékoztatja.

7. § A tábori lelkészi szolgálattal kapcsolatos közös ügyek intézésére az érintett egyházak közös bizottságot alakítanak, amelyben a Zsinat Elnöksége három tagot delegál.

8. § A protestáns tábori lelkészi szolgálat szervezeti és működési szabályzatát a miniszter az egyházak előzetes egyetértésével lépteti hatályba.

⁸⁴ A 3. § (6) bekezdést a ZS.-79/2010.06.04. sz. zsinati határozattal elfogadott 2010. évi II. törvény módosította.

II. RÉSZ VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

9. § Jelen törvény kiegészítő részét képezi a Magyarországi Református Egyház, a Magyarországi Evangélikus Egyház és a Magyar Köztársaság Kormánya közötti megállapodás.

10. § (1) Az **1994. évi I. törvény** a kihirdetéssel, 1994 májusában lépett hatályba.

(2) A **2006. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 9. ülészakán született ZS.-84/2006. számú zsinati határozat. A 2006. évi II. törvény 2006. szeptember 1-jén lépett hatályba.

(3) A **2010. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2010. június 4-én megnyílt XIII. Zsinatának 5. ülészakán született ZS.-79/2010.06.04. számú zsinati határozat. A 2010. évi II. törvény a kihirdetés napján (2010. július 10.) lépett hatályba. A 2010. évi II. törvény az alábbi szakaszt módosította: 3. § (6) bekezdés.

MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött a Magyarországi Református Egyház és a Magyar Köztársaság Kormánya között a Magyar Honvédségnél és a Határőrségnél végzendő lelkipásztori szolgálat tárgyában.

A Magyarországi Református Egyház és a Magyar Köztársaság Kormánya attól a szándéktól vezérelve, hogy a Magyar Honvédség és Határőrség református és evangélikus tagjai számára állandó és megfelelő módon biztosítsák a lelkipásztori szolgálatot, az alábbiakban állapodik meg:

I.

1. A Magyar Honvédség és a Határőrség református és evangélikus tagjainak lelkipásztori gondozására a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház közös protestáns katonai lelkészi szolgálatot hoz létre.

2. A szolgálat tevékenysége kiterjed a református és evangélikus vallású hivatásos katonákra és azok családtagjaira, a sor- és

tartalékos katonákra, a katonai tanintézetek hallgatóira, a honvédség és határőrség kötelékében dolgozó közalkalmazottakra, a katonai kórházakban fekvő betegekre és a szociális otthonok lakóira. Amennyiben más protestáns felekezetek kérik, a protestáns tábori lelkészi szolgálat az ő híveik gondozását is ellátja.

3. A katonai lelkészek feladata az igehirdetés, a sákramentumok kiszolgáltatása és a lelkigondozás. A vallási rendezvényeken a részvétel önkéntes. Katonai tevékenységet nem végeznek. Munkájukat a katonai szervezetek tevékenységének zavarása nélkül, általában kiképzési időn kívül végzik. Lelkipásztori szolgálatukat ökumenikus szellemben teljesítik. Minden hozzájuk forduló személy lelkigondozását vállalják, felekezetre vagy azon kívüliségre tekintet nélkül.

II.

1. A protestáns tábori lelkészi szolgálatot a katonai püspök irányítja és felügyeli. Katonai szolgálati alárendeltség tekintetében közvetlenül a honvédelmi miniszterhez tartozik. Joghatósága kiterjed valamennyi protestáns vallású katonai lelkészre. A tanfegyelem, a fegyelmezés és a bíraskodás azonban az illetékes egyházi főhatóságnál marad.

A katonai püspököt az illetékes egyházi főhatóságok együttes javaslatára, a honvédelmi miniszter előzetes egyetértésével a felekezetek szerinti illetékes egyházi testület választja, szem előtt tartva a katonai szolgálattal kapcsolatos előírásokat. Szolgálatba állításról a honvédelmi miniszter intézkedik. Kinevezése a hatályos jogszabályokban előírt szolgálati viszonyának megszűnéséig szól.

A tábori püspök megbízatása hat évre szól. Ennek lejártakor az egyházi főhatóságok a honvédelmi miniszterrel egyetértésben a hatályos egyházi törvények szerint szolgálatát meghosszabbíthatják.

A tábori püspök a szolgálatra vonatkozóan irányelveket bocsát ki, és ellenőrzi azok érvényesülését; gyűléseket tart, látogatja a katonai szervezeteket és a lelkészeket; beiktatja a tábori lelkészeket; felszenteli a kultuszhelyeket és a kegytárgyakat.

2. A püspöki tisztséget a református és evangélikus lelkészek felváltva töltik be úgy, hogy megüresedés esetében a református püspököt az evangélikus, az utóbbit református püspök követi. A püspöki tisztet első alkalommal református lelkész tölti be.

3. A katonai püspök rendelkezéseket ad ki, és beszámoltatja a protestáns katonai lelkészeket. A lelkési szolgálat helyzetét személyesen vagy képviselője útján végzett látogatás során a helyszínen is ellenőrizheti.

III.

A püspökség székhelye Budapest.

IV.

A katonai püspök munkáját a hivatalvezető segíti, aki egyben a püspök helyettese is. Amikor a püspök református, akkor a hivatalvezető evangélikus, és ellenkezőleg. A hivatalvezetőt az illetékes egyházi főhatóságok együttes javaslatára a honvédelmi miniszter nevezi ki. A tisztséget első alkalommal evangélikus lelkész tölti be.

V.

1. A protestáns tábori lelkési szolgálat felépítése a Magyar Honvédség és a Határőrség belső szervezetéhez alkalmazkodik. Állományába a felmerülő igényeknek megfelelő számú főállású lelkész, kisegítő és tartalékos katonai lelkész tartozik. A háború áldozatairól szóló genfi egyezményeknek megfelelően, a katonalelkész harcra nem vethető személynek minősül.

2. A főállású lelkészek hivatásos tisztek. Lelkipásztori szolgálatukat az egyházi törvények és előírások szerint végzik. Mint hivatásos tisztre, rájuk is a hatályos törvények és katonai rendelkezések vonatkoznak.

3. A főállású lelkészek felekezeti szerinti arányát és a konkrét beosztási helyeket a Magyarországi Református Egyház és a

Magyarországi Evangélikus Egyház egymás közötti megállapodása szabályozza. A szolgálatba való felvételhez a törvényi feltételeken túl szükséges az illetékes egyházi és honvédelmi minisztériumi eljárások egyetértése.

VI.

A honvédelmi miniszter a belügyminiszterrel és a protestáns katonai püspökkel egyetértésben kiadja a protestáns tábori lelkési szolgálat Szervezeti és Működési Szabályzatát.

VII.

A honvédelmi miniszter és a belügyminiszter feladata, hogy az állami költségvetés lehetőségeinek figyelembevételével biztosítsa a protestáns tábori lelkési szolgálat működéséhez szükséges anyagi, technikai, pénzügyi feltételeket.

VIII.

1. A protestáns lelkési szolgálat állományába tartozó lelkész ellen indított katonai fegyelmi eljárás esetén annak tényéről a protestáns katonai püspököt értesíteni kell.

2. A lelkész ellen indított egyházi fegyelmi vizsgálat tényéről a püspök az illetékes katonai eljárót tájékoztatja.

IX.

1. Ha a jelen megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban valamilyen probléma merülne fel, a Szerződő Felek közös megegyezéssel keresik a legmegfelelőbb megoldást.

2. Amennyiben a Szerződő Felek egyike úgy ítélné meg, hogy gyökeresen megváltoztak azok a körülmények, amelyek között a megállapodást megkötötték, tárgyalásokat kezdeményez egy új megállapodás megkötése érdekében.

Készült Budapesten, 1994. január 11-én két eredeti példányban.

1995. ÉVI I. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNYE

(az 1998. évi I. törvény, a 2005. évi II. törvény, a 2013. évi V. törvény, a 2019. évi IV. törvény, a 2019. évi VIII. törvény és a végrehajtási utasítás módosításaival egységes szerkezetben)

PREAMBULUM

A Magyarországi Református Egyház – Krisztus Urunk missziói parancsának engedelmességgel, az évszázados gyakorlat folytatásaként, tagjai igényének megfelelően, Magyarország Alaptörvénye és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján – köznevelési intézményeket tart fenn.⁸⁵

Működésük és a rájuk vonatkozó egyházi szabályozás nem lehet ellentétes azokkal a jogszabályokkal, amelyek a fenntartótól függetlenül valamennyi magyarországi közoktatási intézményre vonatkoznak, ha azok nincsenek ellentétben a Szentírás parancsaival.

A református köznevelési intézményekben a nevelés és az oktatás – figyelemmel az állami (önkormányzati) intézmények követelményeire, továbbá a Kárpát-medencei magyar református oktatási intézmények autonóm életéből és hagyományaiból következő művelődési anyagra – Istennek a teljes Szentírásban adott kijelentése, valamint a Második Helvét Hitvallásban és a Heidelbergi Kátében megfogalmazott hitek és a magyar kálvinizmus szellemében folyik.⁸⁶

A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A keresztelekor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református köznevelési intézmény, amely a gyermeket Krisztusban testvérnek fogadja el.

A Magyarországi Református Egyház által fenntartott és működtetett református köznevelési intézmények célja és feladata, hogy

- tanulóit művelt, jellemes keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek

⁸⁵ A Preambulum első bekezdését a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

⁸⁶ A Preambulum harmadik bekezdését a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

⁸⁷ A Preambulum ötödik bekezdését a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

tisztelőivé, a magyar haza és nemzet hűséges és áldozatkész, alkotó polgáraivá formálja, akik mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani, közvetíteni és továbbadni;

- református tanulóit egyházunk hitvalló tagjaivá,
- nem református tanulóit – vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett – saját felekezetük és a református egyház értékeinek megbecsülésére nevelje.

Mindezek megvalósítása egyházunk oktatási intézményeinek évszázadok során kialakult hitbeli örökségére és pedagógiai kultúrájára épül, és azt fejleszti tovább.⁸⁷

Ezért alkotta a Magyarországi Református Egyház Zsinata a jelen törvényt.

I. RÉSZ

A TÖRVÉNY SZABÁLYOZÁSI KÖRE

1. § (1) E törvény szabályozási köre kiterjed:

- a) a Magyarországi Református Egyház valamennyi belső jogi személyére,⁸⁸
- b) az általuk fenntartott köznevelési intézményekre:⁸⁹
 - óvoda,
 - általános iskola,
 - gimnázium,
 - szakközépiskola,
 - szakiskola,
 - kollégium, internátus,
 - alapfokú művészeti iskola,
 - többcélú intézmény,
 - gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény,
 - pedagógiai szakszolgálat,
 - pedagógiai szakmai szolgáltató intézmény,

valamint

⁸⁸ Az 1. § (1) bekezdés a) pontját a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

⁸⁹ Az 1. § (1) bekezdés b) pontját a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

- c) a tanügy-igazgatási feladatokat ellátó szervezetekre és testületekre, azok szolgáltató és igazgatási testületeire,
- d) az oktatással kapcsolatot tartó egyháztársadalmi szervezetekre,
- e) mindezek tisztségviselőire, alkalmazottaira és növendékeire.⁹⁰

(2) A Magyarországi Református Egyház történelmi kollégiumaira, felsőoktatási intézményeire vonatkozó rendelkezéseket, a hit- és erkölcsan tantárgy oktatásának tartalmi kérdéseit és a nem református intézmények református növendékeinek hit- és erkölcsan oktatását külön törvény szabályozza.⁹¹

(3) E törvénnyel összhangban kell állnia az egyházi jogi személyek által ezen intézményekre megalkotott és megalkotandó valamennyi jogszabálynak, határozatnak és intézkedésnek.

II. RÉSZ

REFORMÁTUS KÖZNEVELÉSI INTÉZMÉNY ALAPÍTÁSA⁹²

2. § (1) A református köznevelési intézmény az e törvényben meghatározott célok és feladatok ellátására létesített egyházi jogi személy, amely egy vagy több intézményegységből állhat.⁹³

(2) Az intézmény nevében szerepelnie kell a „református” szónak.

3. § (1) Intézményt alapíthat, fenntarthat:

- a) a Magyarországi Református Egyház (a Zsinat),
- b) egyházkerület,
- c) egyházmegye,
- d) egyházközség,
- e) református felsőoktatási intézmény,⁹⁴
- f) a Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkorháza.⁹⁵

⁹⁰ Az 1. § (1) bekezdés b)-e) pontját a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

⁹¹ Az 1. § (2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

⁹² A rész címét a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

⁹³ A 2. § (1) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény és a ZS.-22/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi IV. törvény módosította.

(2) Intézmény alapításával, szüneteltetésével, átvételével, alapító okiratának módosításával kapcsolatos határozatokhoz a fenntartó egyházi jogi személy illetékes testületének döntése szükséges.

4. § A 3. § (1) bekezdésének c)-e) pontjaiban felsorolt jogi személyek esetén intézmény alapításához, szüneteltetéséhez, alapító okiratának módosításához vagy más által alapított működő intézmény átvételéhez az egyházkerület elnökségének – az e) pont esetén a felsőoktatási intézmény fenntartójának – előzetes engedélye szükséges.⁹⁶

5. § (1) Az intézmény alapítását kimondó határozat melléklete az alapító okirat, valamint a köznevelési feladatellátásban való részvételt kimondó egyoldalú nyilatkozat.⁹⁷

Vhu. 1. § (1) A módosítást az alapító okirattal egységes szerkezetbe kell foglalni, feltüntetve azon a módosító határozat számát és keltét is.⁹⁸

(2) Az intézmény alapításának, illetve átszervezés esetén az alapító okirat és az egyoldalú nyilatkozat módosításának határideje – az Rkt. 4. §-ában rögzített eljárásra tekintettel – március 31. A fenntartó az alapítást, illetve az átszervezést kimondó határozat elfogadása után nyolc napon belül kérelmezi az Rkt. 4. §-a szerinti hozzájárulás megadását.

(3) Az Rkt. 4. §-ában meghatározott hozzájárulásról az egyházkerület elnöksége, illetve a felsőoktatási intézmény fenntartója április 30. napjáig hozza meg döntését. A köznevelési intézmény fenntartója az alapító okiratot és a hozzájáruló nyilatkozatot, valamint az egyoldalú nyilatkozatot egyházi nyilvántartás céljából

⁹⁴ A 3. § (1) bekezdés e) pontját (korábbi f) pont) a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény iktatta be.

⁹⁵ A 3. § (1) bekezdés f) pontját a ZS.-46/2019.11.20. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi VIII. törvény iktatta be.

⁹⁶ A 4. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

⁹⁷ Az 5. § (1) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

⁹⁸ A Vhu. 1. § (1) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

nyolc napon belül megküldi a Zsinati Oktatási Iroda számára.

(4) Amennyiben a köznevelési feladatellátásba történő bekapcsolódás köznevelési szerződés alapján történik, a köznevelési szerződés aláírásához be kell szerezni az Rkt. 4. § szerinti hozzájárulást.

(2) Intézmény alapításához szükséges iratokat – állami nyilvántartásba vétel céljából – az illetékes hatósághoz be kell nyújtani.⁹⁹

(3) A működés megkezdéséhez állami engedély is szükséges.

6. § Az intézmény alapításának feltétele az is, hogy
a) alapító okirata és pedagógiai programja tartalmazza az e törvényben megfogalmazott hitvallásos célokat,
b) a működés megkezdéséhez és a színvonalas nevelő-oktató munkához szükséges személyi, tárgyi és anyagi feltételek tartósan rendelkezésre álljanak.¹⁰⁰

7. § A nyilvántartásba vételt, illetve a működési engedély megadását, módosítását vagy megtagadását jelenteni kell a felettes egyházi hatóságnak, valamint az egyházkerületi és zsinati oktatásügyi szerveknek.¹⁰¹

8. § A köznevelési intézmény a nyilvántartásba való bejegyzéssel, a bejegyzés napján jön létre.¹⁰²

9. § Az alapító okiratban szereplő adatokban bekövetkezett változásokat (az egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat benyújtásával) a jogszabályban meghatározott időtartamon belül be kell jelenteni az illetékes állami hatóságoknak.¹⁰³

Vhu. 1. § (5) A nyilvántartásba vételről, valamint a működés megkezdéséhez szükséges engedély kiadásáról szóló jogerős határozatot, valamint ezek módosításáról, kiigazításáról, kijavításáról szóló határozatot a fenntartó nyolc napon belül

⁹⁹ Az 5. § (2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁰⁰ A 6. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁰¹ A 7. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁰² A 8. §-t a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

megküldi a zsinati és egyházkerületi oktatási irodák számára.

10. § Intézmény nem református fenntartótól történő átvételéhez, valamint ilyen fenntartónak történő átadásához a Zsinat Elnökségének előzetes hozzájárulása szükséges.¹⁰⁴

*Vhu. 1. § (6) Az előzetes hozzájárulás iránti kérelmét a fenntartó az Rkt. 4. § szerinti hozzájárulás kézhez vétele után három napon belül kezdeményezi a Zsinati Oktatási Iroda útján a Zsinat Elnökségénél. A Zsinat Elnöksége az előzetes hozzájárulásról nyolc napon belül dönt.*¹⁰⁵

11. § Református intézmény nem református fenntartónak történő átadásakor az ingatlan tulajdonjogának átruházására nem kerülhet sor, csak az intézmény működtetésének átengedésére, eredeti rendeltetésének megtartása mellett. Ez esetben szerződésbe kell foglalni a hit- és erkölcsstan oktatás biztosítását és a református intézmény alkalmazottainak további foglalkoztatását.¹⁰⁶

III. RÉSZ A TANÜGYIGAZGATÁS SZERVEZETI RENDE

12. § (1) A Zsinat szabályozza és felügyeli a Magyarországi Református Egyház valamennyi köznevelési intézményének szellemi és anyagi ügyeit, összehangolt működését, elkészítteti és jóváhagyja a Magyarországi Református Egyház közép- és hosszú távú nevelési-oktatási koncepcióját. Meghatározza a kötelezően nyilvántartandó adatok körét, az egyháznak járó állami források és céltámogatások elosztásának elveit és gyakorlatát. Különösen ügyel

¹⁰³ A 9. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁰⁴ A 10. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁰⁵ A Vhu. 1. § (1)-(6) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁰⁶ A 11. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

arra, hogy e törvény és egyéb jogszabályok rendelkezéseit pontosan hajtsák végre.¹⁰⁷

(2) A Zsinat – mint a Magyarországi Református Egyház köznevelési intézményeinek legfelsőbb felügyeleti szerve – e tevékenységét elsősorban a Zsinat Oktatási Bizottságán, valamint a Zsinati Oktatási Irodán keresztül valósítja meg.¹⁰⁸

13. § (1) Az Oktatási Bizottság a Zsinat javaslattevő, előkészítő szerve, amely segíti a Zsinat irányító és felügyeleti tevékenységét.¹⁰⁹

(2) A Zsinat útmutatásainak megfelelően elvi irányítást és felügyeletet gyakorol az egyházkerületek, egyházmegyék és egyházközségek illetékes oktatásügyi szerve felett.¹¹⁰

(3) Javaslatot tesz a Zsinatnak törvényalkotásra, módosításra vagy intézkedés megtételére.

14. § (1) A Zsinati Oktatási Iroda a Magyarországi Református Egyház oktatási ügyeinek adminisztratív, koordináló, ügyintéző szerve.¹¹¹

(2) A Zsinat határozatait és intézkedéseit közvetíti az egyházkerületek oktatásügyi szervezetéhez. Az intézmények működéséhez szükséges adatokat, információkat összegyűjti és nyilvántartja.

(3) Kapcsolatot tart más egyházak, valamint állami- és társadalmi szervezetek illetékes szerveivel.

(4) Nyilvántartást vezet a Magyarországi Református Egyház valamennyi nevelési, illetve nevelési- oktatási intézményéről, felelősen kezeli azok adatbázisát.

(5) A Zsinat Oktatási Bizottságával egyeztetve az Országos Vizsgáztatási Névjegyzék alapján Országos Református Vizsgáztatási Névjegyzéket állít össze. Országos Református Szakértői Névjegyzéket állít össze.¹¹²

¹⁰⁷ A 12. § (1) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁰⁸ A 12. § (2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁰⁹ A 13. § (1) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹¹⁰ A 13. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹¹¹ A 14. § (1) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹¹² A 14. § (5) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

Vhu. 2. § Bármely teljes jogú egyháztag, vagy egyházi jogi személy javaslatára a Zsinati Oktatási Iroda bővítheti az Országos Református Szakértői Névjegyzéket. Református köznevelési intézményekben szakértői feladatokat csak azok láthatnak el, akik szerepelnek az állami vagy a református névjegyzékben. A református névjegyzékben szereplő személyek megbízatása öt naptári évre szól. A megbízatás nem hosszabbítható meg abban az esetben, ha a szakértő a felkérések ellenére nem vesz részt a munkában, illetőleg törölhető, ha a szakértő méltatlanná vált. Az Országos Református Szakértői Névjegyzék esetén nem feltétel az (állami) Országos Szakértői Névjegyzéken való szereplés, viszont meg kell felelni a 70. § feltételeinek.¹¹³

(6) Országos fenntartói és intézményvezetői értekezleteket szervez.

(7) Vezetője titkárként a Bizottságnak tanácskozási jogú tagja.¹¹⁴

15. § (1) Az egyházkerület tanügyirányítási feladatait oktatási bizottság működtetésével vagy oktatási iroda létesítésével látja el.¹¹⁵

(2) Mindkettő működtetése esetén közöttük a feladatmegosztást határozatban kell rögzíteni.¹¹⁶

16. § (1) Az egyházkerületi oktatási bizottság, illetve iroda az egyházkerület javaslattevő, előkészítő szerve, amely segíti az egyházkerület irányító és felügyeleti tevékenységét.¹¹⁷

(2) A Zsinat és az egyházkerület útmutatásainak megfelelően elvi irányítást és felügyeletet gyakorol

¹¹³ A Vhu. 2. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹¹⁴ A 14. § (1)-(2), (4)-(7) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította. A 14. § (7) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹¹⁵ A 15. § (1) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹¹⁶ A 15. § (2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény iktatta be.

¹¹⁷ A 16. § (1) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

az egyházmegyék és az egyházközségek oktatással kapcsolatos tevékenysége felett.¹¹⁸

(3) Javaslatot tesz az egyházkerületnek szabályrendelet alkotására, módosítására vagy intézkedés megtételére.

17. § (1) Az egyházkerületi oktatási irodát az egyházkerületi közgyűlés hozza létre, és választja meg vezetőjét (tanácsos, főtanácsos).¹¹⁹

(2) Az iroda a 16. §-ban meghatározottakon kívül:

- a) az egyházkerület oktatási ügyeinek adminisztratív, koordináló és ügyintéző szerve,
 - b) az egyházkerületi fenntartású intézmények tekintetében átadott fenntartói feladatokat lát el,¹²⁰
 - c) az egyházkerület területén lévő nem zsinati fenntartású intézmények működéséhez szükséges adatokat, információkat összegyűjti és nyilvántartja,
 - d) a Zsinat és az egyházkerület határozatait és intézkedéseit valamint a Zsinat Oktatási Bizottságának ajánlásait közvetíti a fenntartókhoz és az intézményekhez,¹²¹
 - e) az egyházkerület területén lévő intézményektől és fenntartóktól érkező adatokat, észrevételeket, javaslatokat továbbítja az illetékes egyházkerületi, zsinati bizottságokhoz, szervezetekhez.
- (3) Az egyházkerületi oktatási iroda vezetője:
- a) hivatalból tanácskozási jogú tagja a Zsinati Oktatási Bizottságának,¹²²
 - b) ő vagy megbízottja rendszeresen látogatja, segíti, tanácsaival ellátja és felügyeli az egyházkerület területén működő nem zsinati fenntartású intézményeket,
 - c) tevékenységét a fenntartóval egyeztetve végzi a 73. § (2) bekezdése szerint.¹²³

18. § Az egyházmegye tanügyirányítási feladatainak a szervezésére egyházmegyei oktatási

bizottságot hozhat létre. A bizottság köteles a felsőbb oktatási bizottságok és irodák, valamint a vele kapcsolatban lévő intézmények tevékenységét támogatni.¹²⁴

19. § Az egyházközség presbitériuma (akkor is, ha nem intézményfenntartó) oktatással kapcsolatos feladatainak ellátására, szervezésére bizottságot hozhat létre vagy szakértőt bízhat meg. A bizottság, illetve a megbízott köteles a felsőbb oktatási bizottságok és oktatási irodák, valamint a vele kapcsolatban levő intézmények tevékenységét támogatni.¹²⁵

III/A

A PEDAGÓGIAI SZAKMAI SZOLGÁLTATÁS ORSZÁGOS SZERVEZÉSE

20. § (1) A Magyarországi Református Egyház az intézmények szakmai munkájának segítésére Református Pedagógiai Intézetet – a továbbiakban: Pedagógiai Intézet – működtet, amelynek feladatai a következők:

- a) az intézmények tartalmi munkáját segíti tantervek, tankönyvek, segédanyagok kiadásával, megjelentetésével, készíttetésével és véleményeztetésével, pedagógiai tájékoztatással,
- b) teljeskörűen ellátja a Magyarországi Református Egyház köznevelési intézményeiben a pedagógiai szakmai szolgáltatásokat,
- c) országos református mesterpedagógus névjegyzéket állít össze szakértőkből, megjelölve a református köznevelési intézményrendszerben ellátandó feladatokat,

¹¹⁸ A 16. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹¹⁹ A 17. § (1) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹²⁰ A 17. § (2) bekezdés b) pontját a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény iktatta be, valamint a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹²¹ A 17. § (2) bekezdés d) pontját a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹²² A 17. § (3) bekezdés a) pontját a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény iktatta be, valamint a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹²³ A 17. § (3) bekezdés b)-c) pontját a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹²⁴ A 18. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹²⁵ A 19. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

- d) szaktanácsadó hálózatot működtet, segíti a pedagógus életpályamodell alkalmazását, jogszabály szerint részt vesz az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben és a pedagógusok minősítésében,

Vhu. 3. § (1) A Pedagógiai Intézet szakmai szolgáltató szervezet. Szaktanácsadói hálózatot tart fenn. A szaktanácsadói látogatásokat a kerületi oktatási bizottság vagy oktatási iroda vezetőjével egyeztetetten kell összeállítani, de kérhetik az intézmények vezetői, fenntartó testületei is.

(2) A szaktanácsadói jelentés egy-egy példányát meg kell küldeni a fenntartónak, az oktatási bizottság és/vagy oktatási iroda, illetve az intézmény vezetőjének.¹²⁶

- e) a nem református köznevelési intézményekben folyó hit- és erkölcsstan oktatást szakmailag segíti az egyházkerületi és az egyházmegyei katechetikai előadók bevonásával, az ellenőrzési rendszer szakmai támogatásával,
- f) nevelési-oktatási szakvéleményeket, állásfoglalásokat készítet,
- g) állásfoglalást készít az intézmények által választható pedagógiai módszerekről, tankönyvekről és továbbképzésekről,
- h) az intézményi továbbképzési programokhoz illeszkedő továbbképzéseket, országos rendezvényeket szervez,

Vhu. 4. § A továbbképzések listáját a Pedagógiai Intézet kéthavonta frissíti.¹²⁷

- i) koordinálja és összeállítja az országos, éves versenynaptárt és a továbbképzési rendezvenynaptárt,

Vhu. 5. § Az intézmények által tervezett országos versenyek, továbbképzések és a Pedagógiai Intézet által szervezett rendezvények koordinálását elvégzi, és a végleges ütemtervet minden év szeptember

30-ig az intézményvezetőknek megküldi. A Pedagógiai Intézet csak az ütemtervbe felvett versenyhez nyújthat anyagi támogatást.¹²⁸

- j) figyelemmel kíséri és közkinccsé teszi a kiemelkedő pedagógiai teljesítményeket, javaslatot tehet azok elismerésére,
- k) kutattatja, feldolgozza és megismerteti a magyar református köznevelési intézmények pedagógiai és kulturális hagyományait,
- l) segíti a határon túli magyar tannyelvű református intézmények tevékenységét, a velük tartott szakmai kapcsolatokat,
- m) kapcsolatot tart a hazai és külföldi, egyházi és állami pedagógiai- és kutatóintézetekkel, együttműködik a szakmai és a pedagógus életpályamoddal kapcsolatos érdekvédelmet ellátó országos református pedagógusszervezettel,
- n) igazgatója tanácskozási jogú tagja a Zsinat Oktatási Bizottságának.
- o) A (2) és (7) bekezdésben meghatározottakat a Zsinat Oktatási Bizottságával egyeztetetten végzi. Rendezvenynaptárát egyezteti a Zsinati Oktatási Irodával.¹²⁹

III/B

A PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLAT, ILLETVE A KÜLÖN- ÉS AZ EGYÜTTNEVELÉS ORSZÁGOS TÁMOGATÁSA

20/A. § A Magyarországi Református Egyház egységes gyógypedagógiai módszertani intézményt (a továbbiakban: Református EGYMI) tart fenn és működtet a következő országos hatáskörű tevékenységek elérhetősége érdekében:

- a) pedagógiai szakszolgálati feladatok ellátása és az ellátást végző református fenntartású pedagógiai szakszolgálatok munkájának összehangolása és támogatása,

¹²⁶ A Vhu. 3. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹²⁷ A Vhu. 4. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹²⁸ A Vhu. 5. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹²⁹ A 20. § (1) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

- b) korai fejlesztés, gondozás és tanácsadás végzése, illetve a református fenntartásban működő korai intervencióval foglalkozó intézmények szakmódszertani támogatása,
- c) szakértői bizottsági tevékenység működtetése,
- d) a különböző sajátos és többletpedagógiai ellátást igénylő növendékek elkülönített nevelését, oktatását végző református köznevelési tevékenység szakmódszertani segítése,
- e) az együttnevelést, a református együttnevelési hagyományok és a korszerű pedagógiai módszertár alkalmazásával vállalni készülő, illetve vállaló református köznevelési intézmények szakmódszertani támogatása,
- f) utazó gyógypedagógiai hálózat működtetése,
- g) az együttneveléssel, a multidiszciplináris, a sajátos, illetve a többletpedagógia igényrel kapcsolatos országos szakmaközi rendezvények szervezése,
- h) az együttnevelés, a sajátos és többletpedagógiai ellátás figyelemmel kísérése a református köznevelésben, az ezzel kapcsolatos adatok feldolgozása és ismertetése,
- i) kapcsolattartás a hazai és külföldi, egyházi és állami együttneveléssel, sajátos és többletpedagógiai ellátással, valamint pedagógiai szakszolgáltatást biztosító intézményekkel és kutatóintézetekkel,
- j) igazgatója tanácskozási jogú tagja a Zsinat Oktatási Bizottságának.¹³⁰

IV. RÉSZ A FENNTARTÓ JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI

21. § A fenntartó:

- a) dönt a törvényben meghatározott módon köznevelési intézmény alapításáról, nevének megállapításáról, gazdálkodási jogköréről, átszervezéséről, tevékenységi körének módosításáról, szüneteltetéséről, több intézményt működtető fenntartó esetében történelmi kollégium szervezéséről,

¹³⁰ A 20/A. §-t a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény iktatta be.

¹³¹ A Vhu. 6. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

- b) biztosítja az e törvényben megfogalmazott hitelvek és célok megvalósításának feltételeit, segíti és ellenőrzi megvalósulásukat,
- c) biztosítja a Magyarországi Református Egyház által vállalt kötelezettségek végrehajtásához a személyi és tárgyi feltételeket,
- d) létrehozza jogainak és kötelezettségeinek gyakorlása, illetve végrehajtása érdekében az intézmény fenntartói igazgatótanácsát, meghatározza annak feladatait és hatáskörét,
- e) jóváhagyja a nevelési-oktatási intézmény nevelési, illetve pedagógiai programját, szervezeti és működési szabályzatát, belső értékelési szabályzatát, továbbképzési programját és házirendjét, ellenjegyzzi a kollektív szerződés tervezetét,
- f) megbízza az intézmény vezetőjét, és gyakorolja felette a munkáltatói jogokat,
- g) ha az intézményben a református hit- és erkölcstan tantárgy heti összórászáma eléri a törvényben a pedagógus munkakörre előírt nevelési-oktatási idővel lekötött munkaidő alsó határát, akkor köteles teljes állású hit- és erkölcstan tanárt foglalkoztatni,
- h) értékeli (szakértők bevonásával) az intézmény pedagógiai programjában meghatározott feladatok végrehajtását, a pedagógiai, szakmai munka eredményességét,

Vhu. 6. § A szakértő felkérése első renden a Zsinati Oktatási Iroda által összeállított szakértői névjegyzékben szereplők köréből történhet. Kivételt képez, ha a vizsgálandó területhez szakértő ezen a listán nem szerepel. Ez esetben is szükséges a Zsinati Oktatási Iroda egyidejű tájékoztatása.¹³¹

- i) kérheti bármely döntése előtt az oktatási bizottságok, oktatási irodák és a Pedagógiai Intézet véleményét is.¹³²

22. § A fenntartó

- a) gondoskodik az intézmény működésének és fejlesztésének anyagi feltételeiről, különösképpen az alábbi források felhasználásával:

¹³² A 21. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

- állami, önkormányzati, fenntartói, gyülekezeti támogatások,
- intézményi saját bevételek,
- alapítványi- és magánadományok,
- pályázati támogatások;

b) jóváhagyja az intézmény költségvetését, valamint az adható kedvezmények és juttatások feltételeit;

Vhu. 7. § Nem tartozik a fenntartó mérlegelési körébe az olyan kedvezmények, juttatások megadása és biztosítása, amelyeket állami jogszabályok kötelezően írnak elő.¹³³

c) ellenőrzi az intézmény működésének törvényességét, gazdálkodását, szakmai hatékonyságát, adatszolgáltatását, gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységét;¹³⁴

d) minden tőle telhető és elvárható módon biztosítja az intézményben foglalkoztatott vezetők, pedagógusok, a nevelő-oktató munkát segítők, illetőleg más munkavállalók részére mindazokat a jogszabályok által előírt munkafeltételeket, juttatásokat, kedvezményeket és jogvédelmet, amelyek az állami köznevelési intézmények pedagógusait megilletik.¹³⁵

23. § Köznevelésre szakképzésre kapott anyagi juttatások és támogatások más célra nem fordíthatók.¹³⁶

Vhu. 8. § (1) Az átlagbéalapú támogatás a fenntartott nevelési-oktatói intézményben és pedagógiai szakszolgálati intézményben a személyi juttatások és azok járulékai, a dologi kiadások, az ellátottak pénzbeli juttatásai és egyéb működési célú kiadások, valamint felújítási kiadások finanszírozására használható fel. A támogatás átutalásáról – tekintettel az intézmény bérfizetési kötelezettségének határidejére – a fenntartó egy banki napon belül gondoskodik.

(2) A működési támogatás teljes összegét az intézményfenntartók kizárólag köznevelési feladatok ellátására fordíthatják. A működési támogatás felhasználható a Vhu. 8. § (1) bekezdésében meghatározottakon túl az intézményfenntartással összefüggő igazgatási feladatok ellátására. A támogatás átutalásáról a fenntartó három banki napon belül gondoskodik. A működési támogatást az egyes fenntartók differenciáltan juttathatják el az általuk fenntartott intézmények számára úgy, hogy az általuk fenntartott valamennyi nevelési-oktatói intézmény kiegyensúlyozott működését egyformán biztosítsák.¹³⁷

Vhu. 8/A. § (1) A működési támogatás fogadása a Magyarországi Református Egyház oktatási célokra elkülönített számláján történik. A működési intézményfenntartók szerinti felbontásáról – a Zsinati Tanács által évente az egyes jogcímekre meghatározott számítási arányok figyelembevételével – a létszámjelentések alapján a Zsinati Oktatási Iroda gondoskodik. A számla forgalmával kapcsolatos pénzügyi adminisztráció a Zsinati Hivatal Gazdasági és Pénzügyi Osztályának a feladata.

(2) A Zsinati Oktatási Iroda három banki napon belül gondoskodik a működési támogatásnak közvetlenül az intézményfenntartókhoz vagy kérésére az intézményekhez történő eljuttatásáról, s a havi utalásokról egyidejűleg elszámolást készít az intézményfenntartók és egyházkerületi oktatási irodák számára. A működési éves felhasználásáról szóló jelentését a Zsinati Oktatási Iroda minden naptári év első ülésén a Zsinat Oktatási Bizottsága elé terjeszti.

(3) A Zsinati Oktatási Iroda nyilvántartást vezet a finanszírozás alapját képező egyoldalú nyilatkozatokról, köznevelési szerződésekről úgy, hogy az az állami támogatást folyósító szerv által

¹³³ A Vhu. 7. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹³⁴ A 22. § a)-c) pontját a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹³⁵ A 22. § a) és d) pontját a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹³⁶ A 23. §-t a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹³⁷ A Vhu. 8. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-105/1999. sz. zsinati határozat, a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

ellenőrizhető legyen. Kimutatást vezet arról, hogy az intézményfenntartók mely fenntartótól, milyen köznevelési intézményt, milyen feladatot, mennyi időre és hány fővel vettek át.

(4) A fenntartó az államkincstári adatszolgáltatással (ideértve az igénylést, pótigénylést és lemondást is) egyidőben annak másolati példányát eljuttatja a Zsinati Oktatási Iroda számára. Az átlagbéralapú támogatás megállapításáról szóló határozat másolati példányát a kézhezvételtől számított nyolc napon belül a fenntartó megküldi a Zsinati Oktatási Irodának.

(5) A fenntartó nyolc napon belül változásjelentést küld a Zsinati Oktatási Iroda részére, ha a köznevelési intézmény feladataiban vagy más nyilvántartott adataiban változás következett be.

Vhu. 8/B. § (1) A fenntartó a Zsinat Elnökségének, illetve más ellenőrzésre feljogosított szervnek a megkeresésére az ellenőrzés lefolytatásához szükséges tájékoztatást köteles megadni, a kért dokumentumokat rendelkezésre bocsátani, a helyszíni ellenőrzést lehetővé tenni. A betekintést akkor is biztosítani kell, ha az intézményi és a köznevelési intézmény fenntartásával összefüggő fenntartói könyvvezetési, beszámolóképzési kötelezettséget a köznevelési intézményen és fenntartón kívüli más szervezet látja el.

(2) Az intézményfenntartással összefüggő kiadásokról a fenntartó negyedévente tételes kimutatást készít, melyet a negyedévet követő hó 20. napjáig megküld a Zsinati Oktatási Iroda útján a Zsinat Elnökségének. A Zsinat Elnöksége elrendelheti a működési támogatás fenntartói és intézményi könyvvizsgálatát.¹³⁸

24. § (1) A fenntartó megtagadja:

- a) a szervezeti és működési szabályzat, a továbbképzési program, illetve a házirend

¹³⁸ A Vhu. 8/A. §-t és 8/B. §-t a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény iktatta be.

¹³⁹ A 24. § (1) bekezdés a) és c) pontját a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-

jóváhagyását, ha az nem felel meg az e törvényben megfogalmazottnak,

- b) a költségvetés jóváhagyását, a kollektív szerződés tervezetének ellenjegyzését, ha az jogszabályba ütközik, illetőleg ha olyan tételt tartalmaz, amelynek fedezete nem biztosított, vagy az a fenntartó céljával nem egyezik,
- c) a pedagógiai program, illetve a belső értékelési szabályzat jóváhagyását, ha az nem felel meg az e törvényben megfogalmazott pedagógiai elveknek, vagy ha nem tartalmazza mindazokat a feladatokat és elvárásokat, amelyeket a fenntartó előírt, és amelyeknek megvalósításához a feltételeket biztosította.¹³⁹

(2) A jóváhagyás megtagadásának indoklását az intézménnyel írásban kell közölni.

(3) A fenntartó a pedagógiai program jóváhagyását megtagadhatja, ha az olyan többletfeladatokat tartalmaz, amelyekhez a személyi, tárgyi és gazdasági feltételeket nem tudja biztosítani, és nem lát lehetőséget egyéb forrásból sem azok biztosítására.

25. § Az iskolai szabályzatokat, a továbbképzési programot, a költségvetést (költségvetéseket), a kollektív szerződés tervezetét vagy a pedagógiai programot, illetve azok módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a fenntartó illetékes testülete a benyújtástól számított harminc napon belül nem nyilatkozik.¹⁴⁰

26. § (1) Több közoktatási intézményt működtető fenntartó az intézmények működtetésének segítésére, az intézmények közötti koordináció érdekében – egyházunk évszázados hagyományának megfelelően – történelmi kollégiumot hozhat létre, melynek szervezeti és működési rendjét szabályrendeletben kell szabályozni, ez esetben is a 67. § (3) bekezdésében foglaltak irányadók.

(2) A fenntartó szabályrendelet megalkotásával dönt a fenntartói feladat- és hatáskörök megosztásáról:

- a) egyházközségi fenntartású intézmény esetén a presbitérium, a fenntartói igazgatótanács, az egyházközség elnöksége és a presbitérium által létrehozott bizottságok között; a presbitérium

328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁴⁰ A 25. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

a fenntartói feladatok közül nem adhatja át az alapító okirat, a költségvetés és a költségvetési beszámoló elfogadását, az intézményvezető megbízását;

- b) egyházmegyei fenntartású intézmény esetén az egyházmegyei közgyűlés, az egyházmegyei tanács, a fenntartói igazgatótanács, az egyházmegye elnöksége és az egyházmegyei közgyűlés által létrehozott bizottságok között;
- c) egyházkerületi fenntartású intézmény esetén az egyházkerületi közgyűlés, az egyházkerületi tanács, a fenntartói igazgatótanács, az egyházkerület elnöksége és az egyházkerületi oktatási bizottság, illetve az egyházkerületi oktatási iroda között;
- d) zsinati fenntartású intézmény esetén a Zsinat, a Zsinati Tanács, a fenntartói igazgatótanács, a Zsinat Elnöksége, a Zsinati Oktatási Bizottság és a Zsinati Oktatási Iroda között.¹⁴¹

V. RÉSZ AZ INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSE

27. § A református köznevelési intézmények törvény által nem szabályozott kérdésekben szakmailag önállóak.¹⁴²

28. § (1) Az intézmény szervezetére, működésére, valamint belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a szervezeti és működési szabályzat határozza meg, amelyet az igazgató készít el. A szabályzatot – jogszabályokban meghatározott kérdésekben a szülői szervezet a tanulókat közvetlenül érintő kérdésekben a diákönkormányzat véleményének figyelembevételével – a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató előterjesztése alapján a fenntartó hagyja jóvá.

¹⁴¹ A 26. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁴² A 27. §-t a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁴³ A Vhu. 9. § (1) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁴⁴ A Vhu. 9. § (2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény iktatta be, valamint

Vhu. 9. § (1) A szervezeti és működési szabályzatban is biztosítani kell a református szellemiség, formai és tartalmi követelményeinek megjelenését.¹⁴³

(2) A református köznevelési intézmény a pedagógiai szakmai szolgáltatásokat elsősorban a Pedagógiai Intézet közreműködésével veszi igénybe.¹⁴⁴

(3) A református köznevelési intézmény továbbképzési programját az elfogadástól számított tizenöt napon belül megküldi a Pedagógiai Intézetnek. A Pedagógiai Intézet megteremti a tanfolyami kínálat megtervezésekor az intézményi továbbképzési programokban foglalt képzések középtávú teljesítésének lehetőségét.¹⁴⁵

(2) A tanulói jogok és köteleességek gyakorlásával, valamint az intézmény munkarendjével kapcsolatos rendelkezéseket a házirend állapítja meg, amelyet az igazgató előterjesztésére a nevelőtestület fogad el, s terjeszt a fenntartó illetékes testülete elé.¹⁴⁶

29. § Az intézmény alapító okiratát, működési engedélyét, pedagógiai programját, szervezeti és működési szabályzatát, valamint a református Köznevelési törvényt az intézmény valamennyi alkalmazottjával ismertetni kell, és minden – az intézménnyel kapcsolatban álló – érdeklődő számára hozzáférhetővé kell tenni.¹⁴⁷

30. § Az intézmény által készített pedagógiai program részét képező helyi tantervnek összhangban kell állnia a Magyarországi Református Egyház nevelési alapelveivel, küldetésnyilatkozatával.¹⁴⁸

31. § Református köznevelési intézményben:

(1) A Nemzeti alaptanterv, illetve a kerettanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló

a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁴⁵ A Vhu. 9. § (3) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény iktatta be.

¹⁴⁶ A 28. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁴⁷ A 29. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁴⁸ A 30. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

jogszabályokban megfogalmazott „hitoktatás tantárgy” a hit- és erkölcsstan és az egyházi ének tantárgy keretében valósul meg. Ezen tantárgyak óraszámja nem vehető figyelembe a tanuló kötelező és választható óraszámának napi és heti összegzésekor.

(2) Az 1-13. évfolyamon a hit- és erkölcsstan tantárgy oktatása tanrendbe iktatottan, legalább heti két órában kötelező, azok nem pótolhatók, illetve nem vonhatók össze áhítattal, vagy más közösségi alkalommal.

(3) Az egyházi ének tantárgy iskolatípusonként legalább két évig (négyévfolyamos középiskola esetén legalább egy évig) rendszeres tantárgyként, tanrendbe iktatottan – heti egy órában – kötelező, más órával nem helyettesíthető és nem vonható össze. Foglalkoztatási szempontból az egyházi ének tantárgy tanítását a köznevelési intézmény pedagógiai programja – a fenntartóval egyetértve – a művészet műveltségterület részeként is meghatározhatja.

(4) A Magyarországi Református Egyházzal megállapodást kötő bevett egyházak, illetve felekezetek a felekezetükhöz tartozó diákokat hit- és erkölcsstan oktatásban részesíthetik (szükség esetén magántanulóként).

(5) A szülő írásbeli kérésére a tanuló a hit- és erkölcsstan tantárgy helyett az 1-8. évfolyamon erkölcsstan, a 9-12. évfolyamon etika tantárgyat választhat (szükség esetén magántanulóként), amennyiben a településen – az adott iskolatípusban – csak református intézmény működik, illetve a Zsinat Elnökségének engedélyével a más fenntartótól átvett iskolák azon évfolyamain, amelyeknek tanulói nem a református iskolába jelentkeztek.

(6) A hit- és erkölcsstan, az erkölcsstan, illetve az etika osztályzata, valamint az egyházi ének értékelése bekerül a bizonyítványba.

(7) A hit- és erkölcsstan választható érettségi vizsgatárgy.

(8) A konfirmációi előkészítés és vizsga a hit- és erkölcsstan helyi tantervében meghatározott évfolyamokon történhet. A fogadalom az iskola székhelye vagy a lakóhely szerinti gyülekezetben tehető le.¹⁴⁹

¹⁴⁹ A 31. § (1)-(8) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁵⁰ A 34. § (1) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

32. § Az intézmény – református szellemiségének biztosítása érdekében – áhítatot, bibliakört, kántorképzést, gyülekezetlátogatást, szeretetszolgálatot stb. szervez, és támogatja a Magyarországi Református Egyház által elfogadott ifjúsági szervezetek működését.

33. § A szabadon meghatározható tanítási szünetek, szünnapok, valamint a tanítás nélküli munkanapok rendjét és rendezvényeit a református egyházi ünnepekre is figyelemmel kell az intézmény éves munkatervében rögzíteni.

34. § (1) Az óvoda és az általános iskola előkészítő foglalkozások, szülői találkozók alkalmával tájékozódhat az intézmény iránt érdeklődő tanuló és családjuk felekezeti hovatartozásáról, egyházi kötődésének mértékéről, hitbéli elkötelezettségéről, érdeklődési köréről, és ezt figyelembe véve dönt a felvételtől. A közép fokú iskola felvételi eljárásában kötelező elem az egyházi kapcsolatokról való tájékozódás, melyet az intézmény felvételi tájékoztatója szerint vesz figyelembe a felvételi jegyzék elkészítésekor a közép fokú felvételi eljárásra vonatkozó állami normák betartása mellett.¹⁵⁰

(2) Meg kell őrizni intézményeink hagyományos nyitottságát, de felvételnél törekedni kell a református tanulók meghatározó többségére.¹⁵¹

(3) Református közoktatási intézménynek nem lehet tanulója az, aki e törvénnyel nem összeegyeztethető magatartást tanúsít, illetve olyan közösségnek a tagja, amely e törvénnyel nem összeegyeztethető nézeteket hirdet.

35. § A református közoktatási intézmény nevelőtestületi tagjai és tanulói munkájuk, tanulmányaik megkezdése előtt vagy közben fogadalomtételt tesznek. A fogadalomtétel időpontját és formáját a fenntartó egyetértésével az intézmény határozza meg.¹⁵²

36. § (1) Az intézményvezető köteles valamennyi egyházi vagy állami részről kért adatszolgáltatás másolatát nyolc napon belül a fenntartónak, az

¹⁵¹ A 34. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁵² A 35. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

egyházkerületi, valamint a Zsinati Oktatási Irodának megküldeni.¹⁵³

(2) Állami jogszabályokban meghatározott adatokon kívüli adatszolgáltatáshoz a fenntartó és az illetékes egyházkerület engedélye szükséges.

(3) A Zsinati Oktatási Iroda és a Pedagógiai Intézet alapfeladatainak ellátása érdekében jogosult az intézmények állami adatbázisban szereplő adatainak megtekintésére.¹⁵⁴

37. § (1) Az internátus működhethet történelmi kollégium önálló egységként, többcélú református nevelési-oktatási intézmény részeként vagy önállóan is. Minden esetben – e törvény rendelkezései szerint – pedagógiai programot, szervezeti és működési szabályzatot, valamint házirendet készít.¹⁵⁵

(2) Tevékenysége a református egyház közösségi elveire, hagyományaira épül.

(3) Református köznevelési intézmény internátusában a feladatok ellátására alkalmazható lelkipásztor vagy végzős teológus is.¹⁵⁶

38. § Az internátus feladata, hogy:

- a) az evangéliumi szeretet jegyében otthont nyújtson,
- b) biztosítsa a nyugodt tanulás feltételeit,
- c) biztosítsa a református szellemű nevelést,
- d) gondoskodik a tehetséggondozás és felzárkóztatás mellett a speciális ismeretek megszerzésének lehetőségéről, valamint színvonalas kulturális, sport és más szabadidős programokról,
- e) gondoskodik az egyéni és csoportos lelkigondozásról,
- f) kapcsolatot tartson a szülői házzal és a gyülekezetekkel.¹⁵⁷

¹⁵³ A 36. § (1) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁵⁴ A 36. § (3) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁵⁵ A 37. § (1) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

VI. RÉSZ JOGOK ÉS KÖTELESSÉGEK

39. § A Magyarországi Református Egyház joga és kötelessége, hogy a magyar református gyermekek lehető legszélesebb köre számára nevelési-oktatási intézményeket alapítson, működtessen, és öröködjék az e törvényben foglaltak megvalósulásán.

40. § Minden növendék joga, hogy a krisztusi szeretet jegyében személyére szóló, színvonalas szellemi-lelki-testi gondozást kapjon, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsák.¹⁵⁸

41. § A tanuló kötelessége, hogy tiszteletben tartsa egyháza, hazája és iskolája törvényeit, hagyományait, ünnepeit, és mindenkor azokhoz méltóan viselkedjék; tiszteletben tartsa tanárai és diáktársai emberi méltóságát; szorgalmasan tanuljon; rendszeresen részt vegyen az iskolai és a gyülekezeti istentiszteleti alkalmakon; óvja környezetét; tiszteletet, megbecsülést és felelősségérzetet tanúsítson egyháza, nemzete és hazája, szülei, nevelői, iskolatársai és az iskola valamennyi dolgozója iránt.¹⁵⁹

42. § A szülőnek joga és kötelessége, hogy gyermeke színvonalas szellemi-lelki-testi gondozásában az intézménnyel együttműködjék, és abban részt vállaljon.

43. § A pedagógus joga, hogy az intézmény pedagógiai programjának és ezen belül a helyi tantervnek a kidolgozásában vagy átvételében részt vegyen. Ennek keretei között, a Pedagógiai Intézet ajánlásait is figyelembe véve, az intézmény hagyományaihoz, nevelőtestületének és szakmai munkaközösségeinek döntéseihez igazodva megválassza a tankönyveket, taneszközöket, segédeszközöket és nevelési-tanítási módszereit;

¹⁵⁶ A 37. § (3) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény iktatta be, valamint a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁵⁷ A 38. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁵⁸ A 40. §-t a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁵⁹ A 41. §-t a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

irányítsa, értékelje és minősítse a reá bízott növendékek munkáját; fejlessze tudását; gazdagítsa kapcsolatait; kifejtse véleményét; egyéni és munkahelyi gondjainak megoldásához testvéri segítséget kapjon; alkotó munkáját megbecsüljék.¹⁶⁰

44. § A pedagógus kötelessége, hogy hivatásához és fogadalmához híven a lehető leghatékonyabban segítse a reá bízott növendékek szellemi-lelki-testi fejlődését, Istenhez hűséges, egyházával és hazájával szemben elkötelezett, tevékeny keresztyén életre jutását; tartsa meg a munkájával kapcsolatos fenntartói és intézményvezetői előírásokat, valamint intézménye tanulmányi- és munkarendjét; működjék együtt vezetőivel, munkatársaival és növendékei szüleivel; képezze magát szaktudományaiában, a neveléstudományban, szaktárgyai tanításának módszertanában és mindazon területeken, amelyek segíthetik abban, hogy hatékonyabban munkálkodhassék az intézmény céljainak megvalósításáért.¹⁶¹

45. § Az e törvényben és az intézményekre érvényes egyéb jogszabályokban rögzített jogokon és kötelességeken túlmenően az intézmények szervezeti és működési szabályzatában, valamint házirendjében – az említett rendelkezésekkel és az intézmény hagyományaival összhangban – további jogok és kötelességek állapíthatók meg.

46. § A Magyarországi Református Egyház által alapított, illetve az egyházzal szoros kapcsolatban álló társadalmi szervezeteknek nevelési-oktatási ügyekben véleményezési joga van.¹⁶²

¹⁶⁰ A 43. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁶¹ A 44. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁶² A 46. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

VII. RÉSZ AZ INTÉZMÉNY ALKALMAZOTTAIRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

47. § Református köznevelési intézmény alkalmazottjára a vonatkozó állami és egyházi jogszabályok egyaránt érvényesek.¹⁶³

48. § Az intézmény minden alkalmazottjának – tekintet nélkül arra, hogy milyen vallású és milyen munkakörben dolgozik – figyelembe kell vennie, hogy református keresztyén közösség munkatársa, és köteles megjelenésével, megnyilatkozásaival, valamint életvitelével segíteni az ifjúság evangéliumi hit és erkölcs szerinti nevelését.

49. § A rendszeresített pedagógus állások pályázat vagy meghívás útján tölthetők be teljes állású vagy részfoglalkozású, határozatlan idejű munkaszerződéssel, teljes állású vagy részfoglalkozású, határozott idejű munkaszerződéssel vagy óraadói megbízási szerződéssel.¹⁶⁴

49/A. § Amennyiben a hit- és erkölcsstan oktatást lelkész végzi, a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló hatályos jogszabály alapján egyházi szolgálati jogviszony létesítendő. A vallásoktató lelkész és az intézményi lelkész kinevezését, beosztott lelkész kirendelését – a fenntartó döntéshozó testületének előterjesztése alapján – az illetékes egyházkerület püspöke adja.¹⁶⁵

50. § Pedagógus munkakörben elsősorban olyan református vagy evangélikus vallású egyháztagot kell alkalmazni, aki életével és munkájával vállalja az intézmény céljait, előírt végzettségű, és a munkakörével kapcsolatos feladatok ellátására alkalmas. Ilyen pályázó hiányában alkalmazható az egyéb követelményeknek eleget tevő más vallású pedagógus is, amennyiben vállalja az intézmény szellemiségét és értékrendjét.

¹⁶³ A 47. §-t a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁶⁴ A 49. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁶⁵ A 49/A. §-t a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény iktatta be.

51. § Pedagógus és gazdasági vezető egy évet meghaladó, illetve határozatlan idejű alkalmazásához, valamint alkalmazásának a munkáltató részéről történő egyoldalú megszüntetéséhez a fenntartói igazgatótanács hozzájárulása szükséges, egyébként felette a munkáltatói jogokat az intézmény vezetője gyakorolja.¹⁶⁶

*Vhu. 10. § A pedagógus és gazdasági vezető alkalmazását vagy munkaviszonyának megszüntetését az intézményvezető terjeszti elő, és írja alá a munkaszerződést, amelyet a fenntartó képviselője ellenjegyez.*¹⁶⁷

52. § (1) A református közoktatási intézmény főállású hit- erkölcsstan oktatója, vallásoktató lelkésze, intézményi lelkésze a nevelőtestület teljes jogú tagja. Felette a munkáltatói jogokat az intézmény vezetője gyakorolja. Alkalmazásához és felmentéséhez a fenntartó döntéshozó testülete (hiányában a fenntartó testület) egyetértése szükséges.¹⁶⁸

(2) A hit- és erkölcsstan oktatónak vallás-erkölcshiteleti kérdésekben javaslattevő, véleményezési joga és kötelessége van. Az igazgatóval együtt az ő felelőssége az intézmény magyar református szellemiségének biztosítása.¹⁶⁹

53. § A pedagógus – hivatásának gyakorlása közben és magánéletében – egyházához és hazájához való hűségével, feddhetetlen életmódjával, vallásának gyakorlásával mutasson példát.

54. § (1) A kollektív, illetve munkavállalói szerződésben, vagy az alkalmazottakkal kötött munkaszerződésben rögzíteni kell, hogy az intézmény alapító okiratában, pedagógiai programjában, vagy az e törvény 44., 48., illetve az

¹⁶⁶ Az 51. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁶⁷ A Vhu. 10. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította

¹⁶⁸ Az 52. § (1) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁶⁹ Az 52. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁷⁰ Az 54. § (1) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

53. §-ában foglaltak megszegése rendkívüli felmondási ok.¹⁷⁰

(2) Azokban az intézményekben, ahol a Zsinat ajánlására a nevelőtestület magára nézve kötelezően etikai kódexet fogadott el, az alkalmazottakkal kötött munkaszerződésben rögzíteni kell, hogy az etikai kódexben foglaltak megszegése rendkívüli felmondási ok.¹⁷¹

55. § A református köznevelési intézményben az alkalmazottak illetménye nem lehet kevesebb, mint az azonos munkakörben dolgozó közalkalmazottaké.¹⁷²

VIII. RÉSZ AZ INTÉZMÉNY VEZETŐJE

56. § A köznevelési intézmény vezetője képviseli az intézményt. Jogkörét esetenként, vagy az ügyek meghatározott körében helyettesére, vagy az intézmény más alkalmazottjára átruházhatja.¹⁷³

57. § (1) Az intézmény vezetőjét a fenntartó bízta meg nyilvános pályázat vagy meghívás alapján, a nevelőtestületet meghallgatva, a fenntartói igazgatótanács javaslatára.¹⁷⁴

Vhu. 11. § Az intézmény vezetőjének megbízása előtt nevelőtestületi értekezletet kell tartani, amelyen javaslatát a testület titkos szavazással hozza meg. A fenntartó lehetőleg vegye figyelembe a nevelőtestület véleményét.

(2) A megbízás öt tanévre szól. A ciklus lejártát megelőzően a nevelőtestületet meghallgatva, az igazgatótanács javaslatára a fenntartó újabb öt tanévre megerősíti a megbízást, vagy új pályázatot ír ki, illetve új meghívással él.

(3) Vezetői megbízás első alkalommal szólhat egy tanévre is.¹⁷⁵

¹⁷¹ Az 54. § (2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény iktatta be.

¹⁷² Az 55. §-t a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁷³ Az 56. §-t a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁷⁴ Az 57. § (1) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁷⁵ Az 57. § (2)-(3) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

58. § (1) A megbízás feltételei:

- a) református teljes jogú egyháztagság, konfirmáció,¹⁷⁶
- b) az adott intézményre előírt legmagasabb pedagógiai végzettség, valamint¹⁷⁷
- c) öt éves szakmai gyakorlat pedagógus munkakörben,¹⁷⁸
- d) erkölcsös életvitel, rendezett magánélet,
- e) vezetésre való alkalmasság,
- f) pedagógus szakvizsga keretében protestáns köznevelési vezetőképzésben szerzett szakképzettség.¹⁷⁹

(2) Nem kaphat intézményvezetői megbízást a fenntartó fizetett tisztségviselője, alkalmazottja vagy a fenntartó képviselőjének közvetlen hozzátartozója.¹⁸⁰

(3) A (2) bekezdéstől érvényesen eltérni a fenntartó testület kérésére, az illetékes egyházkerületi oktatási bizottság vagy oktatási iroda javaslatára az egyházkerületi tanács vagy közgyűlés titkos szavazással meghozott határozatával lehet.

Vhu. 12. § (1) Különleges méltánylást érdemlő esetben, evangélikus felekezetű jelentkező esetén az intézmény fenntartójának legfőbb testülete adhat felmentést az 58. § (1) a) pontjában foglalt feltételek alól.¹⁸¹

(2) Protestáns köznevelési vezetőképzésben szerzett szakképzettségként elfogadhatók az alábbiak:

- a) *ha a vezető a 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról (Nftv.-ben) meghatározott keretek között közoktatási (köznevelési) vezetőképzésben pedagógus szakvizsgát szerzett, valamint elvégezte a Református Pedagógiai Intézet „Értéorientált vezetés” című 30 órás akkreditált pedagógus továbbképzését és tanúsítványt szerez.*

¹⁷⁶ Az 58. § (1) bekezdés a) pontját a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁷⁷ Az 58. § (1) bekezdés b) pontját a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁷⁸ Az 58. § (1) bekezdés c) pontját a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁷⁹ Az 58. § (1) bekezdés f) pontját a ZS.-46/2019.11.20. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi VIII. törvény iktatta be.

b) *ha a vezető az Nftv.-ben meghatározott keretek között más szakterületen pedagógus szakvizsgát szerzett, valamint elvégezte a „Protestáns köznevelési vezető” szakvizsgát adó, szakirányú továbbképzésnek választáson alapuló ismeretköreit (összesen 55 kredit), és eleget tett a képzés zárásáról szóló tanúsítvány kiadási feltételeinek.*

c) *ha a vezető nem rendelkezik pedagógus szakvizsgával, akkor oklevelet kell szereznie a „Protestáns köznevelési vezető” szakvizsgát adó, szakirányú továbbképzési szakán.*

(3) A protestáns köznevelési vezetőképzésben való részvétel 2025. szeptember 1-jétől válik a vezetői megbízás feltételévé. A református köznevelési intézményekben e határozat hatálybalépésekor már foglalkoztatott vezetők számára az „Értéorientált vezetés” 30 órás akkreditált pedagógus-továbbképzésen való részvétel szakmai képzési költségeit a Zsinat 2020 és 2025 között a Református Pedagógiai Intézet költségvetésén keresztül biztosítja.¹⁸²

59. § Igazgatói megbízás egy tanévre akkor is adható, és egyszer megújítható, ha pályázat kiírására nem volt lehetőség, vagy ha nem áll rendelkezésre a feltételeknek megfelelő jelölt.¹⁸³

60. § Az intézményvezetői megbízás együtt jár az adott intézménybe szóló teljes állású, határozatlan idejű pedagógusi alkalmazással.¹⁸⁴

61. § Az intézményvezető jogai és kötelességei:

- a) tanácskozási joggal részt vesz a fenntartó testület intézményét érintő ülésein,
- b) dönt az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben, amelyet jogszabály vagy szerződés nem utal más hatáskörbe,

¹⁸⁰ Az 58. § (2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény iktatta be.

¹⁸¹ A Vhu. 12. § (1) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény iktatta be.

¹⁸² A Vhu. 12. § (2)-(3) bekezdést a ZS.-46/2019.11.20. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi VIII. törvény iktatta be.

¹⁸³ Az 59. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁸⁴ A 60. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

c) amennyiben az intézményre kiható, jogszabályba ütköző eljárást észlel, tájékoztatni köteles arról a fenntartót, a fenntartó felettes egyházi hatóságát, az egyházkerületi illetve a Zsinati Oktatási Irodát.¹⁸⁵

*Vhu. 13. § (1) A fenntartó írásban meghívja az igazgatót, intézményvezetőt a fenntartó testület minden olyan ülésére, amelyen az intézménnyel kapcsolatos ügyeket tárgyalnak. Távolmaradása nem akadályozza az ülés megtartását.*¹⁸⁶

*(2) A köznevelési intézmény vezetőjét megilleti mindaz a munkajogi védelem, amely az intézmény többi pedagógusát is megilleti.*¹⁸⁷

62. § Az igazgató az alkalmazottak foglalkoztatására, élet- és munkakörülményeire, valamint jutalmazására és fegyelmi ügyeire vonatkozó kérdések tekintetében jogkörét jogszabályban előírt egyeztetési kötelezettségek, megtartásával gyakorolja.¹⁸⁸

63. § (1) Az intézményvezető köteles biztosítani, hogy az általa vezetett intézmény a Magyarországi Református Egyház Alkotmányának, törvényeinek megfelelően és erkölcsi értékeinek szellemében, Magyarország Alaptörvénye és jogszabályai szerint működjék.¹⁸⁹

(2) Az intézményvezető felelősséggel tartozik továbbá:

- a) az e törvényben és az intézmény alapító okiratában meghatározott célok megvalósulásáért,
- b) az intézmény jogszerű működéséhez szükséges dokumentumok elkészítéséért és gondozásáért,¹⁹⁰
- c) az elfogadott pedagógiai program megvalósításáért, a pedagógiai tevékenység szakszerűségéért, színvonaláért, az intézmény nevelőmunkájáért,

¹⁸⁵ A 61. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁸⁶ A Vhu. 13. § (korábbi Vhu. 12. §) (1) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁸⁷ A Vhu. 13. § (korábbi 12. §) (2) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁸⁸ A 62. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

- d) az intézmény rendjéért, vagyonának gondos kezeléséért,
- e) az intézmény költségvetésének elkészítéséért, az előírászerű, takarékos, célszerű gazdálkodásért és annak ellenőrzéséért,
- f) a pontos ügyvitelért,
- g) az intézmény életében közreműködő valamennyi szervezettel való együttműködésért,
- d) az intézmény hazai és nemzetközi kapcsolataiért, különös tekintettel az egyházi és az intézményi kapcsolatokra.¹⁹¹

64. § Az igazgatóhelyetteseket, az intézményegység vezetőket, a tagintézmény-vezetőket, a tagozatvezetőket és a gyakorlati oktatásvezetőt az igazgató bízza meg és menti fel az intézmény teljes állású, határozatlan időre kinevezett alkalmazottai közül, a nevelőtestület véleményének kikérése után, a fenntartói igazgatótanács – hiányában a fenntartó döntéshozó testülete – egyetértésével. Megbízatusuk a következő intézményvezetői megbízással megszűnik.¹⁹²

IX. RÉSZ A NEVELŐTESTÜLET

65. § (1) A nevelőtestület nevelési és oktatási kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve.

(2) A nevelőtestület teljes jogú tagja – az óraadó tanárok kivételével – az intézmény valamennyi pedagógus munkakört betöltő alkalmazottja, valamint a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő, felsőfokú iskolai végzettségű, legalább napi négy órás munkaidejű alkalmazottja és a gazdasági vezető.

(3) Az intézmény nevelőtestületének a jogszabályokban meghatározott kérdésekben

¹⁸⁹ A 63. § (1) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁹⁰ A 63. § (2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁹¹ A 63. § (2) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁹² A 64. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

döntési, egyébként pedig véleményező és javaslattevő jogköre van.¹⁹³

X. RÉSZ

A FENNTARTÓI IGAZGATÓTANÁCS

66. § (1) A fenntartó – érdekeinek érvényesítésére, valamint a fenntartói jogok és kötelességek szakszerű gyakorlására – igazgatótanácsot hozhat létre, amely segíti az intézmény rendeltetésszerű működését, és gyakorolja a fenntartó által ráruházott jogokat.¹⁹⁴

(2) Ha az intézményben négynél több tanulócsoporthoz vagy száznál több növendék van, az igazgatótanácsot létre kell hozni.

Vhu. 14. § Ahol nem kötelező igazgatótanács létrehozása, a fenntartó ott is létrehozhat hasonló testületet igazgatótanácsi jogkörrel.

(3) A fenntartó köznevelési intézményei működtetésére közös fenntartói igazgatótanácsot hozhat létre.

67. § (1) A fenntartói igazgatótanács működéséről a fenntartó gondoskodik.

*Vhu. 15. § Az igazgatótanács elnöke a fenntartóval és az intézményvezetővel a fenntartói igazgatótanács üléseinek időpontjáról és napirendjéről előzetesen egyeztet.*¹⁹⁵

(2) A fenntartói igazgatótanács tagjai tiszteletdíjban nem részesülhetnek, útiköltség-térítésre tarthatnak igényt.¹⁹⁶

(3)¹⁹⁷

¹⁹³ A 66. § (3) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁹⁴ A 66. § (1) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

¹⁹⁵ A Vhu. 15. §-t a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁹⁶ A 67. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁹⁷ A 67. § (3) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény iktatta be és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény hatályon kívül helyezte.

¹⁹⁸ A 68. § (1) bekezdés a) és c) pontját a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-

68. § (1) A nevelési-oktatási intézmények fenntartói igazgatótanácsának tagjai:

a) hivatalból:

- a fenntartó testületének elnöksége,
- a fenntartó oktatási szakértője (egyházkerületi (fő)tanácsos, egyházmegyei előadó, egyházközségi iskolaügyi gondnok, állandó jelleggel felkért szakértő),
- az intézmény(ek) intézményvezetője(i),
- az intézmény egyik hit- és erkölcsstanoktatója,
- az intézmény gazdasági vezetője;

b) választottként hat évre:

- a fenntartó által delegált 4-8 tag,
- önálló intézményenként a nevelőtestületek által delegált 1-1 tag.
- ;

c) több intézmény fenntartása esetén, ha a közös fenntartói igazgatótanács létszáma meghaladná a harminc főt, akkor a tagok számát a fenntartó határozza meg az intézmények létszamarányának figyelembevételével.¹⁹⁸

(2) A fenntartói igazgatótanács összetételét úgy kell meghatározni, hogy biztosítva legyen a fenntartó szavazattöbbsége.¹⁹⁹

(3) Az intézmény képviselőinek (hit- és erkölcsstanoktató, gazdasági vezető, választott nevelőtestületi tag) delegálásáról az intézményvezető gondoskodik.²⁰⁰

69. § A fenntartói igazgatótanács²⁰¹

a) elnökét a fenntartó testülete választja meg hat évre,²⁰²

b) megalakulása után elkészíti ügyrendjét,

c) szükség szerint, de legalább félévenként ülésezik,²⁰³

d) alkalmanként külső szakértőket kérhet fel,

328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

¹⁹⁹ A 68. § (2) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

²⁰⁰ A 68. § (3) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény iktatta be.

²⁰¹ A 69. §-t a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

²⁰² A 69. § a) pontját a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

²⁰³ A 69. § c) pontját a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

e) a fenntartónak beszámolási kötelezettséggel tartozik.

*Vhu. 16. § A fenntartói igazgatótanács évente köteles beszámolni a fenntartó testületnek az intézmény(ek) működéséről.*²⁰⁴

XI. RÉSZ

A KÖZNEVELÉSI INTÉZMÉNY FELÜGYELETE ÉS ELLENŐRZÉSE

70. § (1) A köznevelési intézmény szakmai ellenőrzésében az vehet részt, aki szerepel a Zsinati Oktatási Iroda által vezetett Országos Református Szakértői Névjegyzékben.²⁰⁵

(2) Az Országos Református Szakértői Névjegyzékbe felvehető pályázattal vagy meghívással öt évre (amely meghosszabbítható) az, aki

- a) feladatának ellátásához szükséges szakirányú felsőfokú végzettséggel és
- b) szakterületén szerzett tízéves gyakorlattal rendelkezik,
- c) szakterületének elismert képviselője.

(3) A névjegyzékbe való felvételre javaslatot tehet bármelyik természetes személy vagy református egyházi jogi személy.

*Vhu. 17. § Hit- és erkölcsoktatói szakértői listára elsősorban teológiai lelkészi és pedagógiai végzettséggel is rendelkező személyek vehetők fel, az illetékes bizottságok véleményének figyelembevételével.*²⁰⁶

(4) A szakértők szakvéleményt adhatnak az intézményvezető, a fenntartó vagy az illetékes egyházi szerv (egyházközségi és egyházmegyei

fenntartású intézmény esetén az egyházkerületi oktatási iroda, egyházkerületi fenntartású intézmény esetén pedig az egyházkerületi, illetve a Zsinati Oktatási Iroda) írásbeli kérésére. Amennyiben a fenntartó kér szakértői véleményt, erről egyidejűleg értesíti az intézmény vezetőjét. Amennyiben az illetékes egyházi szerv kér szakértői véleményt, erről egyidejűleg értesíteni kell a fenntartót és az intézmény vezetőjét is.²⁰⁷

(5) A szakértői szakvélemény költségeit a kezdeményező viseli.²⁰⁸

*Vhu. 18. § Református köznevelési intézményben szakmai ellenőrzést az intézmény fenntartója, illetve a fokozatos egyházi testületek oktatási irodája, valamint oktatási bizottsága is kezdeményezhet.*²⁰⁹

71. § (1) Az intézmény gazdálkodását a fenntartó számvizsgáló bizottsága ellenőrzi, amelyet felülvizsgálhat a fenntartó felettes egyházi hatósága (egyházközségi fenntartású intézmény esetén az egyházmegye, egyházmegyei fenntartású intézmény esetén az egyházkerület, egyházkerületi fenntartású intézmény esetén pedig a Zsinati Számvizsgáló Bizottsága, illetve hites könyvvizsgálója).

(2) A Magyarországi Református Egyháznak folyósított állami támogatások felhasználását a Zsinati Elnöksége könyvvizsgálat keretében is ellenőrizheti.²¹⁰

*Vhu. 19. § A fenntartó évente legalább egyszer köteles gazdasági ellenőrzést végezni.*²¹¹

72. § A köznevelési intézmény általános (igazgatási, nevelési, valláserkölcsi stb.) felügyeletére jogosult a fenntartó a fenntartói igazgatótanács útján,

²⁰⁴ A Vhu. 16. §-t (korábbi Vhu. 15. §) a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

²⁰⁵ A 70. § (1) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

²⁰⁶ A Vhu. 17. §-t (korábbi Vhu. 16. §) a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

²⁰⁷ A 70. § (4) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

²⁰⁸ A 70. § (5) bekezdést a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

²⁰⁹ A Vhu. 18. §-t (korábbi Vhu. 17. §) a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

²¹⁰ A 71. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

²¹¹ A Vhu. 19. §-t (korábbi Vhu. 18. §) a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

valamint a fenntartó felettes egyházi hatósága a 70. § (4) bekezdésben és a 71. §-ban megfogalmazott rend szerint.²¹²

73. § (1) A szakmai, a gazdálkodási, valamint az általános ellenőrzés megállapításait, továbbá a vélelmezett jogszabálysértéseket írásban kell a fenntartó tudomására hozni.

(2) Intézkedésre kizárólag a fenntartó jogosult a fenntartói igazgatótanács, illetve az intézményvezető útján.²¹³

XII. RÉSZ VEGYES RENDELKEZÉSEK

74. § A köznevelési intézmények dolgozói érdekképviselői szervezetet hozhatnak létre, amely jogosult munkavállalói (kollektív) szerződés megkötésére és jogszabályokban biztosított egyéb jogok gyakorlására.²¹⁴

75. § (1) A szülők az intézményekben szülői szervezetet hozhatnak létre.

(2) A szülői szervezet működésének szabályait és ügyrendjét maga határozza meg az intézmény szervezeti és működési szabályzatának megfelelően.

(3) A szülői szervezet az intézmény működésével kapcsolatos kérdéseket megvitathatja, jogszabályokban meghatározott esetekben véleményezhet, az intézmény vezetőitől tájékoztatást kérhet és javaslatot tehet.²¹⁵

76. § Az intézményvezető vagy a nevelőtestület döntése ellen az érintett személy vagy bármely érintett egyházi jogi személy a fenntartói igazgatótanácshoz, a fenntartói igazgatótanács döntése ellen a fenntartó legfőbb döntéshozó testületéhez fellebbezhet.²¹⁶

77. § Más fenntartótól átvett, területellátási kötelezettségű, valamint kiépülő intézményben a Zsinat egyedi engedélyével, meghatározott ideig és

²¹² A 72. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

²¹³ A 73. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

meghatározott mértékben el lehet térni e törvény előírásaitól.

XIII. RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

78. § Mindazokban a kérdésekben, amelyekről e törvény nem rendelkezik, a hatályos állami és egyházi jogszabályokat, valamint az egyház és az állam közötti megállapodásokat kell értelemszerűen alkalmazni.

79. § (1) Az **1995. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1991. február 27-én megnyílt X. Zsinatának 12. ülészsaka. Az 1995. évi I. törvény 1995. július 1-jén lépett hatályba, kivéve az 50-51-54-57. §, 57-60. §, 60-69. §, amelyek a törvény kihirdetésével léptek hatályba.

(2) Az **1998. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatának 4. ülészsakán született ZS.-31/1998. számú zsinati határozat. Az 1998. évi I. törvény 1998. július 15-én lépett hatályba.

(3) Az 1995. évi I. törvény végrehajtási utasítását megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatának 6. ülészsakán született ZS.-60/1998. számú zsinati határozat. A végrehajtási utasítások 1999. január 1-jével léptek hatályba.

(4) Az 1995. évi I. törvény Vhu. 8. §-t módosította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-n megnyílt XI. Zsinatának 8. ülészsakán született ZS.-105/1999. számú zsinati határozat. E határozat 2000. január 1-jén lépett hatályba.

(5) A **2005. évi II. törvényt** és a végrehajtási utasítás módosítását megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 7. ülészsakán született ZS.-49/2005. számú zsinati határozat. A 2005. évi II. törvény 2005. augusztus 1-jén lépett hatályba. A 2005. évi II. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 1. § (1) bekezdés b-e) pont, (2) bekezdés, 3. § (1) bekezdés f) pont, 4. §, 5. § (2) bekezdés, 6. §, 7. §, 9. §, 10. §,

²¹⁴ A 74. §-t a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény és a ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

²¹⁵ A 75. § (1)-(3) bekezdést a ZS.-49/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi II. törvény módosította.

²¹⁶ A 76. §-t ZS.-328/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi V. törvény módosította.

11. §, 12. § (2) bekezdés, 13. § (1)-(2) bekezdés, 14. § (1)-(2), (4)-(7) bekezdés, 15. §, 16. § (1)-(2) bekezdés, 17. §, 18. §, 19. §, 20. §, 21. §, 22. § a)-c) pont, 24. § (1) bekezdés a) és c) pont, 25. §, 26. §, 28. §, 29. §, 30. §, 31. §, 34. § (1)-(2) bekezdés, 35. §, 36. § (1) bekezdés, 37. § (1) és (3) bekezdés, 38. §, 43. §, 44. §, 46. §, 49. §, 51. §, 52. §, 54. §, 57. § (2)-(3) bekezdés, 58. §, 59. §, 60. §, 61. §, 62. §, 63. § (2) bekezdés, 64. §, 66. § (1) bekezdés, 67. § (3) bekezdés, 68. § (1) és (3) bekezdés, 69. §, 71. §, 72. §, 73. §, 74. §, 75. §; Vhu. 1. §, 2. §, 3. §, 4. §, 5. §, 6. §, 7. §, 8. §, 9. § (2) bekezdés, 10. §, 12. § (1) bekezdés, 15. §, 16. §, 17. §, 18. §.

(6) Az 1995. évi I. törvény 3. § (1) bekezdés e) pontjára vonatkozó végrehajtási utasítás 1/A. §-sal kiegészítését megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 13. ülészakán született ZS.-184/2008. számú zsinati határozat. A végrehajtási utasítás 2008. július 1-jén lépett hatályba.

(7) A **2013. évi V. törvényt** és a végrehajtási utasítás módosítását megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatnak 13. ülészakán született ZS.-328/2013.11.15. számú zsinati határozat. A 2013. évi V. törvény és végrehajtási utasítása 2014. szeptember 1-jén lépett hatályba. A 2013. évi V. törvény az alábbi szakaszokat módosította: Preambulum első, harmadik és ötödik bekezdés, 1. ülészakán született ZS.-46/2019.11.20. számú zsinati határozat. A 2019. évi VIII. törvény 2020. január 1-jén lépett hatályba. A 2019. évi VIII. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 3. § (1) bekezdés f) pont, 58. § (1) bekezdés f) pont, Vhu. 12. § (2) és (3) bekezdés.

§ (1) bekezdés a)-b) pont és (2) bekezdés, 2. § (1) bekezdés, 4. §, 5. § (1) bekezdés, 8. §, 12. §, 13. § (1) bekezdés, 14. § (1), (5) és (7) bekezdés, 15. § (1) bekezdés, 16. § (1) bekezdés, 17. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és d) pont és (3) bekezdés a) pont, 18. §, 19. §, 20. §, 20/A. §, 21. §, 22. §, 23. §, 24. § (1) bekezdés a) és c) pont, 25. §, 26. § (2) bekezdés a)-d) pont, 27. §, 29. §, 31. §; 34. § (1) bekezdés, 36. § (1) és (3) bekezdés, 37. § (1) és (3) bekezdés, 40. §, 41. §, 46. §, 47. §, 49/A. §, 51. §, 52. § (1) bekezdés, 55. §, 56. §, 57. § (1) bekezdés, 58. § (1) bekezdés b) pont, 61. §, 63. §, 64. §, 66. § (3) bekezdés, 67. §, 68. § (1) bekezdés a) és c) pont és (2) bekezdés, 69. §, 70. § (1), (4)-(5) bekezdés, 71. §, 72. §, 73. § (2) bekezdés, 74. §, 76. §; Vhu. 1. §, 2. §, 3. §, 4. §, 6. §, 8. §, 8/A. §, 8/B. §, 9. §, 12. §, 13. § (2) bekezdés, 15. §, 16. §, 17. §, 18. §, valamint a 67. § (3) bekezdést hatályon kívül helyezte.

(8) A **2019. évi IV. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 13. ülészakán született ZS.-22/2019.04.10. számú zsinati határozat. A 2019. évi IV. törvény 2019. 04. 11-én lépett hatályba. A 2019. évi IV. törvény az alábbi szakaszt módosította: 2. § (1) bekezdés.

(9) A **2019. évi VIII. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 14.

1995. ÉVI II. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ MISSZIÓJÁRÓL

(a 2019. évi III. törvény módosításaival egységes szerkezetben)

PREAMBULUM

A Magyarországi Református Egyház népegyház és hitvalló egyház egyszerre. Hiszen nemzedékről nemzedékre születnek bele a tagok és iktatódnak be a keresztség és konfirmáció által népegyházunkba, s a megtérés és újjászületés által tagolódnak be hitvalló egyházunkba.

Ebből a valóságos és sajátos helyzetből kiindulva, a Magyarországi Református Egyház, Jézus Krisztus missziói parancsának engedelmeskedve, a következő igék alapján a missziói munkát törvényesen szabályozott, kiemelt feladatának tekinti:

„Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet” (Mt 28,18–19).

„Mert nem tehetjük, hogy ne mondjuk el azt, amit láttunk és hallottunk” (ApCsel 4,20).

„Ezettekbe juttatom, testvéreim, az evangéliumot, amelyet hirdettem nektek, amelyet be is fogadtatok, amelyben meg is maradtatok” (1Kor 15,1).

„Ahogyan engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket” (Jn 20,21).

„Kevésnek tartom, hogy Jákób törzseinek helyreállításában és a megmentett Izráel visszatérítésében légy az én szolgálóm. A pogányok világosságává teszek, hogy eljusson szabadításom a föld határáig” (Ézs 49,6).

„Aki azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön, és eljusson az igazság megismerésére” (1Tim 2,4).

A törvény megalkotásával a Magyarországi Református Egyház vallást tesz a Szentháromság Istenbe vetett hitéről:

– az Atyáról, aki „egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16),

– a Fiúról, aki „engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig” (Fil 2,8),

– a Szentlélekről, aki által erőt vesznek a tanítványok küldetésük teljesítésére „Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt a föld végső határáig” (ApCsel 1,8).

Az egyház által végzett misszió ezért az Atyától eredően, a Fiú iránti engedelmisségben, a Szentlélek hatalmával történik. Református hitünk szerint a misszió az Isten kegyelmi

kiválasztásának gyakorlati megvalósulása. Az egyház mintegy közhírré teszi az evangéliumot, hogy akik üdvösségre választottak, de még nem hallották meg az életet mentő jó hírt, végre meghallják: „a hit tehát hallásból van, a hallás pedig Krisztus beszéde által” (Róm 10,17). A misszió ezért Krisztusnak, az Ő egyházának – és benne Krisztus Magyarországi Református Egyházának – az a szüntelen fáradozása, amely által az Ő gyülekezeteibe akarja gyűjteni Isten választottait (Heidelbergi Káté 54. kérdés-felelet).

A misszió célja nemcsak az ember üdvössége, hanem mindenekfölött Isten dicsőségének a szolgálata: „őtle, őáltala és őreá nézve van minden: övé a dicsőség mindörökké” (Róm 11,36).

A Magyarországi Református Egyház a küldetésbe (misszióba) állító Szentháromság Istennek engedelmeskedve, a „perzselő tüzet” (Jer 20,9), a „Lélek erejét” meg nem oltva (1Thessz 5,19), az evangélium szavára szüntelen emlékezve és emlékeztetve, az egyházban folyó missziói munka ékesen és szép rendben történő végzése érdekében az alábbi törvényt alkotja.

I. RÉSZ

1. § A Magyarországi Református Egyház (a továbbiakban: MRE) küldetéséből fakadó szolgálatát (misszióját) személyválogatás nélkül végzi minden emberért:

- azokért, akik hallottak Krisztusról, de még nem fogadták be a Krisztust (gyülekezeti misszió);
- azokért, akik az egyháztól elidegenedtek, illetve elszakadtak (belmisszió);
- azokért, akik még soha nem hallottak a Krisztusban minden ember számára megjelent üdvözítő kegyelemről (külmisszió).

2. § A missziói munkában az egyház minden tagjának feladata, hogy élőszóval, hitből fakadó cselekedetekkel, valamint példaadó étellel tanúskodjék a Jézus Krisztusban megjelent üdvösségről.

3. § A misszió szervezéséért és végzéséért az egyház fokozatos testületei és megválasztott tisztségviselői kiemelten felelősek.

4. § A missziói munka megfelelő személyi, anyagi és tárgyi feltételeinek megteremtése mind az egyes egyházközségeknek, mind a fokozatos egyházi testületeknek egyenként és közösségben hordozandó feladata.

5. § A gyülekezeti misszió főbb területei:

- a) Isten Igéjének hirdetése szóban, írásban és a kommunikáció modern eszközeivel, gyülekezeti alkalmakon és azokon kívül,
- b) Isten Igéjének hirdetése a sákramentumok (kereszttség és úrvacsora) kiszolgáltatása által,
- c) gyülekezeti evangelizáció és réteg-evangelizációk (például gyermek-, ifjúsági-, stb.),
- d) a Jézus Krisztus személyéhez elvezető katekézis családi, gyülekezeti, iskolai, közösségi és egyéb formái,
- e) a gyülekezet tagjainak rendszeres látogatása – különös tekintettel a betegekre, a gyászolókra, a szétszórtságban (szórványban) élőkre,
- f) a gyülekezet tagjainak diakóniai gondozása, a valamilyen ok miatt hátrányos helyzetűek, a kísértéseknek fokozottan kitétek, a segítségre szorulóknak támogatása,
- g) a gyülekezet közösségében újjászületettek, a Krisztushoz megtértek lelkigondozása és további gyülekezeti szolgáltatásokra való felkészítése (bibliaórák, imaórák, gyülekezeti bibliaiskolák, felnőtt katekézis, tanfolyamok, csendesnapok).

6. § A belmisszió főbb területei:

- a) evangelizációk,
- b) fiatalok közti misszió minden korosztálynak (gyermekek, általános- és középiskolások, szakmunkásképzősök, főiskolások, egyetemi ifjúság között),
- c) konferenciák, tanfolyamok, továbbképző alkalmak,
- d) a társadalom széles rétegeinek az evangéliummal való találkozását munkáló kulturális alkalmak (irodalom, zene, művészet),
- e) missziói célú intézményhálózat létrehozása és működtetése (börtönmisszió, cigánymisszió, házasság- és családsegítő misszió, iszákosmentő misszió, kallódó ifjúságot mentő misszió, kórházmisszió, lepramisszió, menekültmisszió,

mozgáskorlátozottak missziója, telefon-lelkigondozás, vak- és siketmisszió, illetve a szükséghez képest további intézmények és szervezetek létrehozása),

- f) a magyar honvédség, határőrség és rendőrség körében végzendő missziói munkát külön egyházi törvény szabályozza.

7. § A belmisszió különböző területein mind a gyülekezetek, mind a fokozatos egyházi testületek egymással egyeztetve végzik a szolgálatok reájuk eső részét.

8. § Az MRE köteletségének tartja, hogy részt vegyen a világ evangéliumi egyházainak külmisziói munkájában. Tagjain vagy intézményein keresztül bekapcsolódhat a külföldi testvéregyházak ilyen jellegű szolgálataiba, illetve saját szervei útján is végezheti azt, tudva, hogy ilyen irányú szolgálata része az Isten országáért munkálkodó keresztyén világmisszióknak.

9. § Az MRE iskolarendszerének kiépítésében, illetve a meglévő iskolák tantervi szabályzataiban kiemelt fontosságúnak tartja a missziói célú képzési formák létrehívását.

10. § (1) Az MRE kötelessége, hogy szervezetének minden szintjén tervezze a missziói feladatokat, és azok teljesítését munkálja.

(2) Ennek érdekében egyházközségi, egyházmegyei, egyházkerületi és zsinati bizottságokat szervez, amelyek tervezik, ösztönzik, és évente összegezik a missziói feladatokat és azok teljesítését. Munkájukról évente beszámolnak az őket létrehívó testületnek (presbitériumnak, közgyűlésnek, Zsinatnak).

(3) A presbitériumok és a fokozatos testületek éves költségvetésükben a missziói munkák végzésére szükséges fedezetet biztosítják.

(4) A missziói készség ápolása érdekében évente minden egyházközségben missziói napot kell tartani.

11. § (1) Az MRE testvéri kapcsolatot tart fenn a világ bármely részén élő magyar reformátusokkal, értük missziói felelősséget hordoz és támogatja őket küldetésük betöltésében.

(2) Az MRE a Generális Konvent és a Magyar Református Egyház szervezetén keresztül is segíti a diaszpórában élő magyar reformátusok missziói, hitéleti, közösségszervezési, szemléletformáló,

illetve tradíció megtartó és ápoló tevékenységét. A Magyar Református Egyház részegyházaként együttműködik a többi részegyház missziói szervezeteivel.

(3) Az MRE a Magyar Református Egyházhoz még nem csatlakozott magyar református diaszpóra egyházi szervezeteivel szoros partneri kapcsolatot tart fenn.²¹⁷

12. § Az MRE a bel- és a külmisszió munkamezőin együttműködik azokkal az egyesületekkel, szövetségekkel és mozgalmakkal, amelyek az MRE tagjaiból alakultak, s amelyek tanításai a Szentírással és egyházunk hitvallásaival megegyeznek. Együttműködésre törekszik minden olyan más felekezetű, felekezetközi és egyéb szervezettel, amelynek céljai e missziói törvény szellemével egybeesnek.

13. § Az MRE missziói céljainak munkálása során együttműködik a világ valamennyi református (presbiteriánus) egyházával.

14. § Az MRE az egymástól tanulás (1Kor 13,9), a Szentírásból jobbra taníttatás nyitottságával vesz részt a hazai és nemzetközi, felekezetközi egyházi szervezetek szolgálatában.

II. RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

15. § Megállapította a Magyarországi Református Egyház 1991. február 27-én megnyílt X. Zsinatának 13. ülészsaka. Kihirdetésre került a Református Egyház c. folyóirat 1995. decemberi számában.

16. § A **2019. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 13. ülészsakán született ZS.-24/2019.04.10. számú zsinati határozat. A 2019. évi III. törvény 2019. április 11-én lépett hatályba. A 2019. évi III. törvény az alábbi szakaszt módosította: 11. §.

²¹⁷ A 11. §-t a ZS.-24/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi III. törvény módosította.

1996. ÉVI I. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ VÁLASZTÓJOGI TÖRVÉNYE

(a 2002. évi IV. törvény, a 2005. évi V. törvény, a 2010. évi I. törvény, a 2011. évi I. törvény, a 2013. évi VII. törvény, a 2014. évi III. törvény, a 2018. évi III. törvény és a 2019. évi I. törvény módosításaival egységes szerkezetben)

PREAMBULUM

Isten e földön élő népe – egyháza – vezetésére minden korban jelölt előjárókat. Azt pedig a közösség feladatává tette, hogy ismerje fel, hívja el és válassza meg az Isten kegyelme (kegyelmi ajándékai) által felkészített szolgálattelvőket a különböző tisztségekre.

A Magyarországi Református Egyház a Szentírás alapján, hitvallásaihoz ragaszkodva az egyetemes papság elvét vallja.

Ugyanakkor szükségesnek és indokoltnak tartja a lelkészek és a választott tisztségviselők szolgálatba állítását. Krisztus az Ő Anyaszentegyházának mindenkor ad pásztorokat és tanítókat az Ő testének építésére (Ef 4,11-12; 1Kor 12,28).

Ezekre a szolgálatokra az Istentől kapott belső elhívás és annak külső megerősítése útján kerül sor.

A fenti feltételek teljesítésére a Magyarországi Református Egyház belső rendjében, a történetileg kialakult zsinat-presbiteri elvek érvényesülése érdekében - azért, hogy az egyházi tisztségviselőket a gyülekezet tagjai hitben felismert szándékának megfelelően válasszák meg, és ezáltal az egyház látható, szervezeti élete is méltóképpen kifejezze az egyház belső küldetésének tartalmát - a Zsinat az alábbi egyházi törvényt alkotja:

I. RÉSZ

I. fejezet

Az egyházközség nem lelkészi tisztségviselőinek választása

1. § (1) Az egyházközség nem lelkészi tisztségviselői: a főgondnok vagy gondnok és a presbiter.²¹⁸

(2) A tisztségviselőket az egyházközségi közgyűlés választja meg. Az egyházközségi közgyűlést az egyházközség választójoggal rendelkező tagjai alkotják.

(3)²¹⁹

2. § (1) Az egyházközségi közgyűlés helyét és időpontját az azt megelőző két vasárnapon a szószékről és a helyben szokásos egyéb módon ki kell hirdetni.

²¹⁸ Az 1. § (1) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

(2) Az egyházközségi közgyűlés határozatképes, ha azon az egyházközség választójoggal rendelkező egyháztagjainak legalább 10%-a jelen van, de ez nem lehet kevesebb a presbitérium létszámának kétszeresénél. Amennyiben az egyházközség (társegyházközség) több településre terjed ki, illetve több istentiszteleti állandó helye van, a közgyűlés egyházzrészenként, mint részközgyűlés is megtartható. A határozatképességet a jegyzőkönyv alapján utólagosan állapítja meg a választási bizottság.²²⁰

(3) Határozatképtelenség esetén újabb egyházközségi közgyűlést a meghíúsult közgyűléstől számított tizennegyedik napra kell összehívni, és ezt a közbeeső vasárnapon is ki kell hirdetni. Az így megismételt egyházközségi közgyűlés a megjelentek létszámára tekintet nélkül határozatképes.

3. § (1) A tisztségviselők megbízatásának időtartama egységesen hat év.

(2) Ha a hatéves időköz letelte előtt az egyházközségi főgondnok vagy gondnok tisztsége üresedik meg, illetve a presbitérium létszáma kétharmad alá csökken, időközi választást kell tartani. Az így megválasztott tisztségviselő megbízatása a következő általános választásig tart.

(3) A megüresedett gondnoki vagy főgondnoki tisztségre az időközi választás eredményének kihirdetéséig a presbitérium gondnoki tisztre jelölhető tagjai köréből megbízott főgondnokot, gondnokot a presbitérium alkotó tagjai jelölnek és választanak a megüresedéstől számított tizenöt napon belül. A választás csak akkor érvényes, ha a szavazásra jogosultaknak kétharmada jelen van. Érvénytelenség esetén a szavazást nyolc napon belül meg kell ismételni.

(4) A megbízott főgondnok, gondnok megválasztásához a leadott érvényes szavazatok felénél több szükséges.

(5) Amennyiben a jelöltek egyike sem éri el a megkívánt többséget, a két legtöbb szavazatot kapott jelölt között a szavazást haladéktalanul meg kell ismételni, és az a jelölt tekintendő

²¹⁹ Az 1. § (3) bekezdést a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény hatályon kívül helyezte.

²²⁰ A 2. § (1)-(2) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította.

megválasztottnak, aki a második választáson a több szavazatot kapta.²²¹

A jelölés és választás

4. § (1) A választást megelőzően legalább hatvan nappal a presbitérium az egyháztagok köréből – az egyházközség lelkipásztorát is beleértve – 3-7 tagú bizottságot választ, amely a jelölési (választási) és a szavazatszámllói feladatokat is ellátja. A lelkipásztor a bizottság tagjait – a megválasztásuk utáni vasárnapon – bemutatja a gyülekezetnek, ismerteti a feladataikat és a jelölés módját. Ezt követően a bizottság tagjai a gyülekezet előtt fogadalmat tesznek a választási törvény maradéktalan megtartására és titoktartásra. A gyülekezet lelkipásztora a bizottságnak tagja. A bizottsági tagság a tisztségviselői jelöltséget kizárja. A jelölőbizottság tagjai köréből az elnököt titkos szavazással maga választja.²²²

(2) A bizottság a választást megelőzően harminc nappal, a tisztségviselőkre a gyülekezetben végzett széles körű tájékozódás alapján tesz javaslatot a presbitériumnak. A presbitérium a bizottság javaslatát figyelembe véve összeállítja a jelöltek listáját, és az egyházközségi közgyűlés elé terjeszti.

(3) Minden tisztségre 1-3 nem lelkész jellegű személyt lehet jelölni.²²³

(4) Választásra csak az bocsátható, akit szabályszerűen jelöltek és a jelölést elfogadta.

(5) A jelölteket a választást megelőző vasárnapon a gyülekezetnek be kell mutatni.

5. § (1) A választás helyét és idejét a presbitérium tűzi ki.

(2) Új egyházközség alakulásakor vagy a presbitérium feloszlata esetén a választás helyét és időpontját az esperes tűzi ki. Ezen esetekben a bizottság tagjait az esperes kéri fel az egyházmegye tisztségviselői és az egyházközség tagjai köréből.

6. § (1) A választás az istentiszteletet követő egyházközségi közgyűlés helyszínén, személyesen történik.²²⁴

(2) Az egyházközségi közgyűlés kezdetén a választási bizottság elnöke megállapítja a jelen levő választásra jogosultak számát, felkéri a presbitérium jegyzőjét a jegyzőkönyv vezetésére és két egyháztagot annak hitelesítésére, valamint ismerteti a választási eljárás szabályait.

7. § A választás szavazólapok felhasználásával titkosan történik, amelyeket a választási bizottság készít elő.

8. § (1) A titkos szavazás a presbitérium által kiadott és az egyházközség pecsétjével ellátott szavazólapon történik, amelyeken a jelöltek nevét ábécé sorrendben kell feltüntetni.

(2) Az elkészített, a felhasznált, valamint a fel nem használt szavazólapok számát a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

(3) A választói névjegyzékben a szavazó aláírásával igazolja a szavazólap átvételét.

(4) A szavazólapon a presbitérium határozata alapján együttes vagy személyenkénti megjelöléssel lehet szavazni.

(5) A szavazást először a presbitérium tagjaira kell elrendelni. Ezt követően kerül sor a további tisztségviselők megválasztására. Amennyiben a választási bizottság állásfoglalása alapján egyidejűleg választják a presbitereket és a további tisztségviselőket, akkor a többi tisztségviselő csak akkor tekinthető megválasztottnak, ha egyben presbiterré is választották.²²⁵

(6) Egyházközségi tisztségre egyháztag egyidejűleg csak egy egyházközségben választható.²²⁶

9. § (1) A leadott szavazatokat jelöltenként kell összeszámolni.

(2) Az érintetlenül leadott szavazólapot érvénytelennek kell tekinteni. Ugyancsak érvénytelen, ha a választhatóknál több személyre adtak le szavazatot.

(3) Egyházközségi gondnok, főgondnok esetén megválasztottnak azt kell tekinteni, aki a jelen levő szavazók több mint felének szavazatát megkapta.²²⁷

(4) Amennyiben a többséget egyik jelölt sem nyerte el, a legtöbb szavazatot kapott két jelöltre új

²²¹ A 3. § (3)-(5) bekezdést a ZS.-16/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi III. iktatta be.

²²² A 4. § (1) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította.

²²³ A 4. § (3) bekezdést a ZS.-134/2011.05.27. sz. zsinati határozattal elfogadott 2011. évi I. törvény módosította.

²²⁴ A 6. § (1) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

²²⁵ A 8. § (2)-(5) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította.

²²⁶ A 8. § (6) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény iktatta be.

²²⁷ A 9. § (3) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

szavazást kell elrendelni és lefolytatni, és azt kell megválasztottnak tekinteni, aki az ismételt szavazás eredményeként a szavazatok többségét elnyerte.

(5) A presbiter jelöltek közül azokat kell megválasztottnak tekinteni, akik sorrendben a legtöbb szavazatot kapták.

(6) A pótpresbiterek behívási sorrendje a kapott szavazatok száma alapján történik.²²⁸

(7) Szavazategyenlőség esetén sorshúzással kell dönteni.

(8) A választás eredményét a bizottság elnöke azonnal kihirdeti a közgyűlés jelen lévő tagjainak. A tisztújítás végeredményét a következő vasárnapi istentisztelet(ek)en a szószékről ki kell hirdetni.

(9) A választói közgyűlésről készült jegyzőkönyv hiteles másolatát három napon belül meg kell küldeni az egyházmegye elnökségének.

(10) A választás eredményének jogerőre emelkedését követően az újonnan megválasztott tisztségviselők esküvel foglalják el szolgálati helyüket. Nem kell esküt tennie annak, akit folytatólagosan ugyanarra a tisztségre választanak meg.²²⁹

Jogorvoslatok

10. § (1) Ha valamely jelölt megválasztása érdekében vagy ellene az egyházi élet tisztaságával össze nem férhető módon a választás eredményére befolyást gyakoroltak, vagy ha a választókat szavazati joguk gyakorlásában bármilyen módon akadályozták, választási szabadságukat korlátozták, a választást vagy annak azt a részét, amely a meg nem engedett eszközökkel megválasztott jelölt megválasztására vonatkozik, érvénytelennek kell nyilvánítani.²³⁰

(2) Érvénytelennek kell nyilvánítani azt a választást is, amelynél e törvénynek a választási eljárásra vonatkozó rendelkezéseit nem tartották meg.

11. § (1) A választási eljárás vagy bármelyik tisztségviselő megválasztása ellen panaszt tenni jogosult:

- a választás során résztvevők 10%-a,
- az illetékes egyházmegye elnöksége,
- az illetékes egyházmegye jogtanácsosa,
- illetve akit jogsérelem ért.

²²⁸ A 9. § (6) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²²⁹ A 9. § (8) és (10) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította.

²³⁰ A 10. § (1) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

(2) A panaszt a választás napjától számított tizenöt napon belül lehet benyújtani a választási bizottság elnökéhez. E határidő elmulasztása jogvesztő hatályú.

(3) A választási bizottság a panaszt nyolc napon belül felterjeszti az egyházmegyei bírósághoz.

(4) A bíróság a panaszt érdemben elbírálja. Elutasítja, ha az nem jogosulttól származik, elkésett, vagy alaptalan. Amennyiben a panasz megalapozott, dönt a választási eljárásnak egészben vagy részben érvénytelenné nyilvánításáról és a választó testületet határidő kitűzésével az érvénytelen részben új eljárásra utasítja. Az egyházmegyei bíróság – az egyházi bíráskodásról szóló törvény soron kívüli eljárásra vonatkozó szabályai szerint - határoz. A bíróság döntése ellen további jogorvoslatnak nincs helye.²³¹

II. RÉSZ

II. fejezet

A lelkipásztori állás betöltése

12. §-44. §²³²

III. RÉSZ

AZ EGYHÁZMEGYEI, EGYHÁZKERÜLETI TISZTSÉGVISELŐK ÉS A ZSINAT TAGJAINAK, TISZTSÉGVISELŐINEK VÁLASZTÁSA

IX. fejezet

Egyházmegyei, egyházkerületi választási bizottságok

45. § (1) A választás lebonyolítására egyházmegyénként és egyházkerületenként az egyházmegyei, illetve egyházkerületi közgyűlés saját tagjai közül 3-7 tagú választási bizottságot alakít. A választási bizottság megbízatása a

²³¹ A 11. § (1) és (4) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²³² A törvény teljes II. részét (12-44. §) hatályon kívül helyezte a ZS.-272/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott, a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló 2013. évi I. törvény (Ltv.).

következő választási bizottság megválasztásáig tart.²³³

(2) A választási bizottság tagjait a közgyűlés legalább két alkotó tagjának nyílt jelölése alapján, titkos szavazással kell megválasztani.²³⁴

(3) A bizottság maga választja meg elnökét. A megválasztottak a közgyűlés előtt kötelesek esküt tenni a választási törvény maradéktalan megtartására és titoktartásra.²³⁵

(4) A választást az egyházmegyei, egyházkerületi választási bizottság bonyolítja le saját illetékességi területén és ellátja mindazon feladatokat, melyet e törvény hatáskörébe utal.

(5) A bizottság a választási eljárás egész időszakában örködik annak törvényessége felett és elbírálja a jelölési és választási szakban hozzá beérkezett panaszokat.

(6) A választási bizottságokhoz címzett beadványokat az egyházmegye, egyházkerület székhelyére kell megküldeni.²³⁶

X. fejezet A jelölés

46. § (1) Az egyházmegyei, egyházkerületi tisztségviselőknél és a Zsinat tagjainak választását jelölési eljárás előzi meg.

(2) A jelölő testület tagjainak Isten előtti felelősségük tudatában, az Igére, Isten akaratára való figyelés és buzgó könyörgés szent légkörben kell munkájukat végezni.

(3) A presbitériumok által választandó valamennyi tisztségre a jelölést az egyházmegyei közgyűlés mint jelölő testület végzi. A jelölő testület elnökségi tisztét az alkotó tagok közül legalább két tag által jelölt és megválasztott lelkész és világi tag látja el. A jelölő közgyűlés levezető elnökeivé a hivatalban levő elnökség tagjai nem választhatók. A levezető elnök személyére a megválasztott elnökség tagjai egymással megegyeznek.

(4) Az egyházmegyei közgyűlést megelőzően minden egyházközségben presbitéri gyűlést kell tartani, ahol ismertetni kell a választói eljárás szabályait, a presbitérium ezzel kapcsolatos feladatait.

(5) A testület a jelölésre vonatkozó határozatát az egyházmegye pecsétjével ellátott szavazólapok felhasználásával, titkos szavazással, egyszerű többséggel hozza. A jelölő közgyűlés minden alkotó tagjának egy szavazata van.

(6) A jelöltek személyére a közgyűlés bármely alkotó tagja javaslatot tehet, de egy-egy tisztségre egy személy csak egy jelöltet ajánlhat.

(7) Amennyiben valaki tisztségéről lemondott, vagy tisztségét nem foglalta el, hat éven belül ugyanazon tisztségre nem jelölhető.

(8) A jelölési eljárásban a testület tagjai csak személyesen szavazhatnak.

(9) A szavazatok összeszámlálása a Választási Bizottság feladata.²³⁷

(10) A legalább két közgyűlési tag által javasolt személy közül jelöltnek az a három személy tekintendő, aki a titkos szavazás eredményeként a legtöbb szavazatot kapta – feltéve, hogy megszerezte a szavazatok legalább 10%-át.

(11) A jelöltnek – amennyiben az ülésen jelen van – haladéktalanul nyilatkoznia kell arról, hogy a jelöltséget elfogadja-e. Az elfogadónak szóban vagy írásban nyilatkoznia kell arról is, hogy megfelel az adott tisztség vonatkozásában a törvényi feltételeknek és vele szemben kizáró ok nem áll fenn. A nyilatkozatot jegyzőkönyvbe kell foglalni, vagy az írásos nyilatkozatot ahhoz kell csatolni. Amennyiben a jelölt a gyűlésen nincs jelen, úgy a választási bizottság a jelölések beérkezését követően azonnal köteles a jelöltet felhívni arra, hogy a felhívás kézhezvételétől számított három napon belül írásban nyilatkozzon a jelöltség elfogadásáról. Amennyiben ezen felhívás kézhezvételét követő három napon belül írásban nem nyilatkozik, ezen körülményt úgy kell tekinteni, hogy a jelöltséget nem vállalja. A jelölés eredménye csak a jelölt elfogadó nyilatkozata után hozható nyilvánosságra.

(12) A jelölés eredményét az elnökség a testület ülésén kihirdeti.

(13) Amennyiben a jelölés valamelyik tisztségre eredménytelen, úgy ennek tudomásra jutása után tizenöt napon belül az adott tisztségre meg kell ismétetni a jelölési eljárást.²³⁸

²³³ A 45. § (1) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

²³⁴ A 45. § (2) bekezdést a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény módosította.

²³⁵ A 45. § (2)-(3) és (6) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²³⁶ A 45. § (6) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította.

²³⁷ A 46. § (3), (5)-(7) és (9) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²³⁸ A 46. §-t a 2002. évi IV. törvény módosította. A 46. § (2), (6)-(8) és (12)-(13) bekezdést a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény módosította.

47. § Az egyházmegyei közgyűlés mint jelölő testület jelöli:

- a) az egyházmegyei tisztségviselők közül az esperest és az egyházmegyei gondnokot,
- b) az egyházkerületi tisztségviselők közül a püspököt, az egyházkerületi főgondnokot,
- c) a Zsinatnak az egyházmegye presbitériumai által megválasztandó tagjait és póttagjait.²³⁹

47/A. § Az elnökségek jelölik az alakuló közgyűlésen az egyházmegyei és egyházkerületi főjegyzőket.²⁴⁰

48. § (1) Egyházmegyei, egyházkerületi lelkészi tisztségviselőknek – e törvény 48. § (3) bekezdésében foglalt kivételekkel, – valamint zsinati lelkészi tagnak azt lehet jelölni, aki az egyházmegyében tölt be önálló lelkészi állást.

(2) Világi tisztségviselőnek – e törvény 48. § (3) bekezdésében foglalt kivételekkel – az illetékes egyházmegyéből a presbiteri tisztségre választható egyháztagok közül bárki jelölhető. Egyházmegyei gondnok, illetve egyházkerületi főgondnok esetében a 1994. évi II. törvény 84. §-a és 114. §-a irányadó.²⁴¹

(3) A püspök, egyházkerületi lelkészi főjegyző, egyházkerületi főgondnok és világi főjegyző jelölésének nem feltétele az, hogy a jelölt a választó egyházmegyében lásjon el szolgálatot. Püspök, főgondnok és helyetteseik esetében az illetékes egyházkerületi szolgálat feltétele a jelölésnek.²⁴²

49. § (1) Esperesnek olyan, jelölésekor önálló jogállású gyülekezeti lelkész jelölhető, aki a jelölést megelőzően legalább tízévi önálló gyülekezeti lelkészi szolgálattal rendelkezik. Egyházmegyei lelkészi főjegyzőnek olyan, jelölésekor önálló jogállású gyülekezeti lelkész jelölhető, aki a jelölést megelőzően legalább ötévi lelkészi szolgálattal rendelkezik.

(2) Püspökké és egyházkerületi lelkészi főjegyzővé jelölhető, aki legalább tízévi önálló lelkészi szolgálattal rendelkezik.²⁴³

²³⁹ A 47. § (1)-(2) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította. A 47. §-t a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

²⁴⁰ A 47/A. §-t a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény iktatta be.

²⁴¹ A 48. § (2) bekezdést a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény módosította.

²⁴² A 48. § (3) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította. A 48. § -t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

50. § (1) Az egyházmegyei jelölő testület elnöksége a jelölő gyűlést követő nyolc napon belül az egyházmegyei választási bizottsághoz terjeszti fel az egyházmegyei jelöltek (esperes, egyházmegyei gondnok, valamint a zsinati képviselők) nevét, akiket a kebelbeli presbitériumok választanak.

(2) Az egyházmegyei jelölő testület az egyházkerületi választási bizottsághoz terjeszti fel a jelölő gyűlés napjától, illetve a jelöltek elfogadó nyilatkozatának beérkezésére megállapított határnaptól számított nyolc napon belül – valamennyi jelöltre vonatkozó eredményét feltüntető jegyzőkönyv csatolásával – a püspökökre és a főgondnokokra vonatkozó jelölést.²⁴⁴

(3) Az egyházkerületi választási bizottság összesíti az egyházmegyénként felterjesztett jelöléseket és mindegyik tisztségre a jelölő közgyűlések szavazatainak összesítése alapján a három legtöbb szavazatot – de a szavazatok legalább 10%-át – megszerző jelöltet ajánlja megválasztásra az egyházkerület egyházközségei presbitériumainak.²⁴⁵

(4) Választásra csak az bocsátható, akit szabályszerűen jelöltek és a jelölést elfogadta.

(5) Egyházmegyei és egyházkerületi elnökségek esetében egy személy egy tisztségre való jelöltséget fogadhat el.²⁴⁶

XI. fejezet

A választás

51. § (1) Valamennyi választott egyházmegyei, egyházkerületi, zsinati testület és tisztségviselő megbízatása hatéves választási ciklusra szól. A választási bizottság mandátuma az egész ciklusra kiterjed.

(2) Püspökké és egyházkerületi főgondnokká, esperessé és egyházmegyei gondnokká ugyanazt a személyt további két alkalommal lehet újraválasztani.

(3) Az új tisztségviselők és testületek megbízatása január 1-jével veszi kezdetét és a hatodik év

²⁴³ A 49. § (2) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította. A 49. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

²⁴⁴ Az 50. § (2) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

²⁴⁵ Az 50. § (3) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²⁴⁶ Az 50. § (5) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

december 31-én jár le. Kivételt képez ez alól azon tisztségviselők megbízatása, akiket az újonnan alakuló zsinat és egyházkerületi közgyűlés választ meg. Ezen tisztségviselők megválasztásáig a korábbiak ügyvezetőként látják el feladataikat.

(4) Az új tisztségviselők a beiktatásukkal foglalják el hivatalukat, a testületek a megalakulásukkal kezdik meg működésüket. A ciklus lejártától a beiktató közgyűlés időpontjáig a szolgálatból kilépő testületek illetve tisztségviselők mint ügyvivők hivatalban maradnak.²⁴⁷

(5) A választott zsinati képviselői hely megüresedése esetén a megválasztott pótképviselőt rendes képviselőként kell behívni és ha a zsinati ciklusból még egy évnél több idő van hátra, a következő egyházmegyei közgyűlésen az időközi választást meg kell indítani a megüresedett pótképviselői helyre.²⁴⁸

52. § (1) A választást a presbitériumokban titkos szavazással kell lebonyolítani. A közgyűlésen választandó egyházmegyei, egyházkerületi, zsinati tisztségviselőket is titkosan kell választani. A szavazást – módjának feltüntetésével kiállított, – a szavazólap kibocsátója által lepecsételt lapokon kell lebonyolítani.²⁴⁹

(2) A választás csak akkor érvényes, ha a szavazásra jogosultak kétharmada jelen volt a választói gyűlésen. Érvénytelenség esetén az ülést tizenöt napon belül meg kell ismételni.²⁵⁰

(3) A tisztségviselők megválasztásához a leadott érvényes szavazatok felénél több szükséges.

(4) Amennyiben a jelöltek egyike sem éri el a megkívánt többséget, a két legtöbb szavazatot kapott jelölt között a választást meg kell ismételni, és az a jelölt tekintendő megválasztottnak, aki a második választáson a több szavazatot kapta, függetlenül attól, hogy a szavazásra jogosultak hány százaléka vett részt.

53. § (1) A választásról és annak eredményéről helyben, közvetlenül a választás után a presbitéri gyűlésen a szavazólapokat összesíteni kell és a szavazás eredményéről külön jegyzőkönyvet kell

készíteni, a szavazólapokat az 54. § (5) bekezdése szerint kell borítékolni és elküldeni.

(2) A jegyzőkönyv titkos. A jegyzőkönyvet az egyházkerület alakuló közgyűlését követő első presbitéri gyűlésen meg kell semmisíteni.

(3) Amennyiben az illetékes bíróság a szavazatok újraszámlálását a szavazatok ismételt beadásával együtt rendelné el, akkor a presbitérium elnöksége a szavazólapot – a presbitéri jegyző jelenlétében – a jegyzőkönyv alapján köteles kitölteni.²⁵¹

54. § (1) Az egyházmegyei választási bizottság a jelölő testület jegyzőkönyvének kézhezvétele után azokat a szavazólapokat, amelyek a 47. § a) és c) pontjában felsorolt tisztségekre vonatkoznak, tizenöt napon belül megküldi az egyházmegye valamennyi presbitériumához. Az egyházkerületi választási bizottság ugyanezen határidőn belül a 47. § b) pontjában felsorolt tisztségekre a szavazólapokat megküldi az egyházkerület összes presbitériumának. A választási bizottság meghatározza a szavazatok beküldésének végső határidejét.²⁵²

(2) Az egyházmegyei, illetve az egyházkerületi választási bizottság a szavazólapokat az egyházmegye, illetve az egyházkerület pecsétjével és a bizottság elnökének és egy tagjának aláírásával hitelesíti.

(3) A bizottságok a szavazólapokat annyi példányban küldik meg a presbitériumnak, amennyi az egyházközség szavazati számértéke.

(4) A szavazólapokat a választási bizottsághoz címezve az illetékes esperesi, illetve püspöki hivatal székhelyére kell beküldeni. Amennyiben határnapon a küldeményt igazoltan postára adták, úgy a határidőt megtartottnak kell tekinteni.

(5) A presbitérium kettős, zárt borítékban juttatja el szavazatát a választási bizottsághoz, postai úton tértivevénnyel vagy személyesen átvételi elismervény ellenében. A külső borítékot el kell látni a lelkész és a (fő)gondnok aláírásával, az egyházközség pecsétjével és „Szavazat” megjelöléssel. A szavazólapot jelöletlen és zárt borítékban kell elhelyezni. A külső borítékba a szavazati számértéknek megfelelő számú, jelöletlen

²⁴⁷ Az 51. § (1) és (3)-(4) bekezdést a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény módosította.

²⁴⁸ Az 51. § (5) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

²⁴⁹ Az 52. § (1) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²⁵⁰ Az 52. § (2) bekezdést a Zs.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény módosította.

²⁵¹ Az 53. § (5) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította. Az 53. §-t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²⁵² Az 54. § (1) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította.

és a szavazólapokat külön-külön tartalmazó borítékot kell elhelyezni.

(6) A választási bizottság a külső borítékok alapján regisztrálja a szavazatok beérkezését és a bennük lévő szavazólapok számát. A bizottság először az összes külső borítékot felbontja és a bennük lévő valamennyi jelöletlen borítékot felbontatlanul egy urnába helyezi el. Ezt követően kerülhet sor a szavazólapokat tartalmazó borítékok felbontására.²⁵³

(7) A bizottság megállapítja az érvényes és érvénytelen szavazatok számát. Érvényes az a szavazat, amelyik a kibocsátott lapon és a szavazás szabályainak megtartásával került beküldésre.

55. § (1) A választási bizottság a megállapított eredményt jegyzőkönyvbe foglalja, és az eredeti szavazólapok csatolásával az egyházmegyei, illetve az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.²⁵⁴

56. § (1) a) Az egyházmegyei közgyűlés elnöksége javaslatára az egyházmegyei közgyűlés választja egyenlően a lelkészek és a világiak közül az egyházmegyei főjegyzőket.

b) Az egyházmegyei közgyűlés elnöksége vagy legalább két közgyűlési tag javaslatára az egyházmegyei közgyűlés választja egyenlően a lelkészek és a világiak közül:

- az egyházmegyei jegyzőket,
- az egyházmegyei tanácsosokat,
- az egyházmegyéből küldött kerületi tanácsosokat,
- az egyházkerületi közgyűlési képviselőket,
- az egyházmegyei bíróság tagjait.

(2) a) Az egyházmegyei közgyűlés elnöksége vagy legalább két közgyűlési tag javaslatára az egyházmegyei közgyűlés választja:

- az egyházmegyei jogtanácsost,
- az egyházmegyei számvevőt,
- az egyházmegyei levéltárost,
- az egyházmegyei fenntartású iskolák igazgatótanácsának elnökét,
- az egyházmegye által alkotott szabályrendeletben meghatározott egyéb tisztségviselőket.²⁵⁵

b) Az egyházmegyei közgyűlés előzetes jóváhagyásával az esperes nevezi ki:

- az egyházmegyei pénztárost.

(3) Nem választhatók az egyházmegyei bíróság tagjává az egyházmegyei elnökség tagjai, helyetteseik, az egyházmegyei jegyzők, az egyházmegyei jogtanácsos, a pénztáros és a számvevő.

(4) a) Az egyházkerületi közgyűlés elnöksége javaslatára az egyházkerületi közgyűlés választja az egyházkerületi főjegyzőket.

b) Az egyházkerületi közgyűlés elnöksége vagy legalább két közgyűlési tag javaslatára az egyházkerületi közgyűlés választja:

- az egyházkerületi jegyzőket,
- az egyházkerületi bíróság tagjait,
- az egyházkerületi jogtanácsost,
- az egyházkerületi gyűjteményi igazgatót,
- egyházkerületi iskolaügyi (fő)tanácsost,
- az egyházkerületi fenntartású iskolák igazgatótanácsának elnökét,
- az egyházkerületi számvevőt,
- az egyházkerületi levéltárost, valamint
- az egyházkerületi szabályrendeletben meghatározott egyéb tisztségviselőket.

c) Az egyházkerületi közgyűlés előzetes jóváhagyásával a püspök nevezi ki:

- a püspöki titkárt,
- az egyházkerületi pénztárost.²⁵⁶

(5) Nem választhatók az egyházkerületi bíróság tagjaivá:

a) az egyházkerületi elnökség tagjai, helyetteseik, az egyházkerületi jegyzők, az egyházkerületi jogtanácsos(ok), a püspöki titkár, az egyházkerületi pénztáros és az egyházkerületi számvevő,

b) az 56. § (2) bekezdésében, valamint

c) az 57. § (3) a) pontjában felsoroltak.²⁵⁷

XIII. fejezet

Egyéb vezető tisztségek betöltése

57. §²⁵⁸ (1) Az újonnan megnyílt Zsinat a korelnökök (a legidősebb lelkészi és világi zsinati képviselők) elnöklése mellett és korjegyzők (két legfiatalabb

²⁵³ Az 54. § (1)-(4) és (6) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²⁵⁴ A 55. § (1)-(4) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította.

²⁵⁵ A 56. § (1) bekezdést a 2002. évi IV. törvény módosította. Az 56. § (1) bekezdését a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²⁵⁶ Az 56. § (1)-(2), (4) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény módosította.

²⁵⁷ Az 56. § (2) és (4) bekezdést a ZS.-356/2014.04.24. sz. határozattal elfogadott 2014. évi III. törvény módosította.

²⁵⁸ Az 57. § (3) bekezdést a ZS.-356/2014.04.24. sz. határozattal elfogadott 2014. évi III. törvény módosította.

lelkési és két legfiatalabb világi) közreműködésével titkos szavazással, első ülésén megválasztja:

- lelkési és világi elnökét, alelnökeit, valamint
- három lelkési és három világi jegyzőjét.

Ugyanezen első ülésén megválasztja:

- a Zsinati Tanács tagjait az egyházkerületek javaslata alapján.

(2) A Zsinat második ülésén választja meg a Zsinat Elnökségének javaslata alapján:

- a zsinati tanácsost,
- a zsinati jogtanácsost,
- az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnökét (a gyűjtemények vezetői véleményének meghallgatásával),

valamint megválasztja az egyházkerületek javaslata alapján:

- a Zsinati Bíróság tagjait,
- a zsinati bizottság tagjait.

(3) Nem választhatók a zsinati bíróság tagjának:

- a Zsinat Elnökségi Tanácsának tagjai, a zsinati jegyzők és a számvizsgáló bizottság tagjai, valamint
- az 56. § (2) bekezdés és 56. § (4) bekezdés a) pontjában felsorolt tisztségviselők.²⁵⁹

IV. RÉSZ

AZ EGYHÁZMEGYEI, EGYHÁZKERÜLETI, ZSINATI TISZTSÉGVISELŐK VÁLASZTÁSI ELJÁRÁSÁVAL KAPCSOLATOS JOGORVOSLATOK

XIV. fejezet

Általános szabályok

58. § (1) Jogorvoslatnak van helye, ha valamely jelölt megválasztása érdekében - vagy megválasztása ellen - az egyházi élet tisztaságával össze nem férhető módon a választás eredményére befolyást gyakoroltak, azt megkísérelték, vagy a választókat szavazati joguk gyakorlásában bármely módon akadályozták, fenyegették, megvesztegették vagy megvesztegetni kísérelték, illetve az eljárás rendjét

²⁵⁹ Az 57. §-t a 2002. évi IV. törvény módosította. Az 57. § (4) bekezdést a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította. Az 57. § (3) bekezdést a ZS.-356/2014.04.24. sz. zsinati határozattal elfogadott 2014. évi III. törvény módosította.

a választás eredményére befolyásoló módon megszegték. A választást vagy annak azt a részét, amely a meg nem engedett eszközökkel, vagy a választási eljárásra vonatkozó szabályok súlyos megsértésével folytatták le, érvénytelennek kell nyilvánítani, és a vétkeket a további választási eljárásból ki kell zárni.

(2) A választás elleni panasz előterjesztésére jogosult az illetékes egyházi hatóság elnöksége, a jogsérelmet szenvedett jelölt és jogutódai, valamint bármely presbitérium, amely a választás során elkövetett szabálytalanságokról hitelt érdemlő módon tudomást szerzett.

(3) A panaszt az egyházmegyei, egyházkerületi választások esetén az illetékes választási bizottsághoz, zsinati tisztségviselő esetén a Zsinati Bíróság Elnökségének kell címezni.

(4) A panaszt a XV. és XVI. fejezetében szabályozott határidőn belül lehet benyújtani.

(5) A választási bizottság a jogorvoslati kérelmet elbírálja, és döntéséről értesíti a panaszost.

(6) A választási bizottság határozata ellen annak kézhezvételét követő öt napon belül panasszal lehet élni az illetékes egyházi bíróságnál.

(7) A határnapok elmulasztásának jogvesztő hatálya van.²⁶⁰

59. § Amennyiben az egyházmegyei, illetve egyházkerületi elnökség, illetve valamelyik helyettesük megválasztását érinti a panasz, a 2000. évi I. törvény 25. §-a értelmében delegált egyházi bíróság eljárását kell kezdeményezni.

60. § Zsinati bírósági hatáskörbe tartozó ügyekben más hatáskörű bíróság kirendelését nem lehet kérni, kizárólag az eljáró tanács tagjaival szemben lehet elfogultságot bejelenteni, ha annak törvényi feltételei fennállnak.²⁶¹

61. § Az illetékes bíróságnak a hozzá érkezett panasz ügyében soron kívüli eljárásban kell döntését meghoznia.²⁶²

62. § A bírósági eljárásnak halasztó hatálya akkor van, ha a panasz a választás végeredményét befolyásolhatja. Az eljárás felfüggesztéséről a

²⁶⁰ Az 58. §-t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²⁶¹ A 60. §-t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²⁶² A 61. §-t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

bíróság határozatban rendelkezik és erről a választási bizottságot haladéktalanul értesíti.

XV. fejezet

Jogorvoslatok a jelölési eljárásban

63. § (1) A jelölési eljárásban előforduló törvénytelenység, jogsérelem miatt a jelölő közgyűlés napjától számított öt napon belül panaszt lehet benyújtani a választási bizottsághoz. A határidő elmulasztása jogvesztő.

(2) Panasszal élhet:

- a közgyűlés bármely tagja,
- az a személy, akinek jelölésével kapcsolatosan a jogsérelem felmerült,
- az illetékes jogtanácsos.

(3) A választási bizottság a panaszt köteles megvizsgálni és a panasz beérkezésétől számított nyolc napon belül írásban arról határozni. A határozatot meg kell küldeni az érintetteknek.

(4) A választási bizottság:

- a) a panaszt elutasítja, ha az alaptalan, vagy a kifogásolt körülmény, illetve cselekmény a jelölésre nem volt lényeges kihatással,
- b) a panasznak helyt ad, ha a bejelentett jogellenes cselekmény a jelölést befolyásolta, vagy a jelölési eljárásban, illetve a közgyűlésen olyan eljárási szabálysértés történt, amely a jelöltet megakadályozta abban, hogy a tisztségre jelöljék.²⁶³

(5) Amennyiben a választási bizottság a panasznak helyt ad, úgy elrendeli a jelölő gyűlés megismétlését. A határozatban meg kell jelölni ennek legkésőbbi időpontját is.

64. § A megismételt jelölő gyűlést az egyházkerület elnöksége által kijelölt egy lelkesíti és egy világi egyházkerületi tanácsos vezeti.

65. § (1) A választási bizottság, amennyiben a panasz megvizsgálása során fegyelmi eljárás alapjául szolgáló cselekmény gyanúját észleli, úgy azt hivatalból jelzi az illetékes egyházmegyei bíróságnak.

(2) A fegyelmi eljárás lefolytatása a választási eljárással kapcsolatos jogorvoslati eljárást nem befolyásolja.

²⁶³ A 63. § (1) bekezdést és a (4) bekezdés b) pontját a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

66. § A választási bizottság határozata ellen öt napon belül lehet panaszt benyújtani az illetékes egyházi bírósághoz, a választási bizottságon keresztül. A panaszban meg kell jelölni azt a jogellenes körülményt, amelyre tekintettel a kérelmező a bírósági eljárás lefolytatását kéri.

67. § Az egyházmegyei bíróság az egyházi bíráskodásról szóló törvény soron kívüli eljárásra vonatkozó szabályai szerint határoz.²⁶⁴

68. § Az elsőfokú bíróság határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.

XVI. fejezet

Jogorvoslat a választási eljárásban

69. § A választási bizottság a választás egész szakaszában köteles figyelemmel kíséreni az eljárás rendjét és köteles haladéktalanul intézkedni, ha törvényteleniséget észlel.

70. § Amennyiben a törvényteleniséget hivatalból észleli, úgy felhívja az érintettet, hogy tegye meg az ügyben jelentését.

71. § A jogorvoslati kérelem vagy a hivatalból megindult eljárás alapján a választási bizottság nyolc napon belül határozatot hoz. Határozatában a törvénytelenység megállapítása mellett:

- új eljárásra utasíthat,
- az eljárást felfüggesztheti,
- a jelöltet a választásból kizárhatja,
- fegyelmi eljárást kezdeményezhet.

72. § A határozat ellen annak kézhezvételét követő öt napon belül az érintettek panasszal fordulhatnak az illetékes bírósághoz.²⁶⁵

73. § A bíróság az egyházi bíráskodásról szóló törvény soron kívüli eljárásra vonatkozó szabályai szerint határoz. A határozat ellen indult bírósági

²⁶⁴ A 67. §-t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²⁶⁵ A 72. §-t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

eljárásban az elsőfokú bíróság határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.²⁶⁶

V. RÉSZ²⁶⁷

XVII. fejezet

A választói névjegyzék összeállítása²⁶⁸

74. § (1) Az egyházközség tagjainak nyilvántartását az elnökség folyamatosan vezeti.

(2) A választói névjegyzéket a presbitérium a választást megelőző naptári év december 31-i állapota szerint háromévenként készíti el, és évenként kiigazítja azt. Minden év január 31-ig közszemlére teszi, amelyet a helyben szokásos módon az egyháztagek tudomására hoz.

(3) A választói névjegyzékkel kapcsolatban kifogást február 8-ig lehet előterjeszteni.

75. § A kifogás benyújtására jogosult:

- a) az egyháztage (elhalálása esetén hozzátartozója is) ha a névjegyzék összeállításánál adminisztratív hibát vagy törvénysértést észlel, vagy
- b) a névjegyzékből kimaradt és ezt sérelmező személy. Ilyen irányú kérelem csak személyesen vagy az alkotmánytörvényben meghatározott közeli hozzátartozó útján terjeszthető elő.

76. § Az adminisztratív jellegű hibából származó kijavítást az elnökség elvégzi, egyéb esetekben a presbitérium nyolc napon belül dönt. A névjegyzékbe való felvételt elutasító határozatot rövid indoklással három napon belül közölni kell a kérelmezővel, aki ez ellen jogorvoslással fordulhat az egyházmegyei bírósághoz, ahol a soron kívüli igazgatási eljárás szabályai szerint, elsőfokú eljárásban kell döntenie.

77. § A választások évének február 15. napjáig a választási névjegyzéket kettő példányban az illetékes esperesi hivatalnak meg kell küldeni. Az esperesi záradékolást követően az egyik példány az esperesi hivatalban marad, a másik példányt a

²⁶⁶ A 73. §-t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²⁶⁷ A teljes ötödik részt a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény módosította.

²⁶⁸ A XVII. fejezetet (74-77. §) a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény iktatta be.

lelkészi hivatal őrzi. A névjegyzéket az egyházközség, illetve a felettes egyházi testület tagjai bármikor megtekinthetik.²⁶⁹

XVIII. fejezet

Határidők a választási eljárásban²⁷⁰

78. § (1) A hatéves választási ciklus utolsó évében egyházmegyei rendes közgyűlésen július 31-ig, egyházkerületi rendes közgyűlésen szeptember 30-ig, illetve Zsinat első félévi ülésén meg kell állapítani, hogy a testületek és a tisztségviselők megbízatása lejár, és intézkedni kell az új választások elrendeléséről. Az egyházmegyei közgyűlésen meg kell választani az egyházmegye választási bizottságát.

(2) Az egyházmegye közgyűlését szeptember 30-ig ismételtlen össze kell hívni. Ekkor a közgyűlés mint jelölő testület, a törvényben foglaltak szerint jelöl minden hatáskörébe tartozó tisztségre.

(3) Szeptember 30-ig az egyházkerületben is meg kell alakítani az egyházkerületi választási bizottságot.

79. § (1) Az egyházmegyei közgyűlés mint jelölő testület által az egyházmegyei és az egyházkerületi választási bizottsághoz felterjesztett jelöltlisták alapján a választási bizottságok október 30-ig kibocsátják a szavazólapokat, és felhívják a presbitériumokat, hogy november 30-ig a szavazást bonyolítsák le, és a szavazatokat zárt borítékban küldjék be.

(2) December 31-ig össze kell hívni az egyházmegyei közgyűléseket, amelyeken a választási eredményeket ki kell hirdetni. A közgyűlés a jogerőre emelkedett eredmény alapján a megválasztott tisztségviselőket beiktatja. Az egyházmegye alakuló közgyűlését az ügyvivő elnökség hívja össze. A meghívókat legkésőbb december 31-ig ki kell bocsátani és a közgyűlést legkésőbb január 15-ig meg kell tartani. Amennyiben az ügyvivő elnökség a meghívókat december 31-ig nem bocsátja ki, úgy az egyházmegyei választási bizottság elnöke köteles az alakuló közgyűlés összehívásáról intézkedni.

²⁶⁹ A 77. §-t a ZS.-66/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi V. törvény módosította.

²⁷⁰ A XVIII. fejezetet (78-81. §) a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény módosította.

80. § (1) A következő év január 31-ig össze kell hívni az egyházkerületi közgyűléseket, amelyeken a választás eredményeit ki kell hirdetni.

(2) A közgyűlés az eredményt megvizsgálja, megerősíti, és a megválasztott tisztségviselőket beiktatja.

(3) Az egyházkerület alakuló közgyűlését az ügyvivő elnökség hívja össze. A meghívókat legkésőbb január 15-ig ki kell bocsátani és a közgyűlést legkésőbb január 31-ig meg kell tartani. Amennyiben az ügyvivő elnökség a meghívókat január 15-ig nem bocsátja ki, úgy az egyházkerületi választási bizottság elnöke köteles az alakuló közgyűlés összehívásáról intézkedni.

81. § Az új Zsinat alakuló ülését a választást követő év február 28-ig kell összehívni, amelyen a Zsinat az Egyházalkotmány értelmében megválasztja tisztségviselőit és kialakítja szervezetét. A Zsinat alakuló közgyűlését az ügyvivő elnökség hívja össze. Amennyiben az ügyvivő elnökség határidőben nem intézkedik, úgy a Zsinat a már megválasztott tisztségviselők közül a korban legidősebb püspök és egyházkerületi főgondnok köteles intézkedni az összehívásról.

VI. RÉSZ

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

82. § (1) Amennyiben e törvény egy tisztség tekintetében a választhatósághoz meghatározott szolgálati időt ír elő, úgy a jelölés időpontjában a megkezdett szolgálati év teljes évnek számít.

(2) Minden, jelen törvény hatálya alá tartozó választást titkos szavazással kell lefolytatni.²⁷¹

83. § Amennyiben a választójogi törvény határnapokat, határidőket állapít meg, úgy ezt rendes naptári napokban kell érteni. Amennyiben a határidő letelte munkaszüneti napra esik, úgy a munkaszüneti napot követő első munkanapon megtörtént cselekményt határidőben teljesítettnek kell tekinteni. Kézbesítéshez kötött határidő az irat kézhezvételét követő napon kezdődik.²⁷²

84. § (1) **Az 1996. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1991. február

27-én megnyílt X. Zsinatnak 17. ülészsaka. Az 1996. évi I. törvény 1996 júniusában lépett hatályba.

(2) **A 2002. évi IV. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatnak 15. ülészsaka. A 2002. évi IV. törvény 2002. július 1. napján lépett hatályba. A 2002. évi IV. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 1. § (3) bekezdés, 2. § (1)-(2) bekezdés, 4. § (1) bekezdés, 8. § (2)-(5) bekezdés, 9. § (8) bekezdés és (10) bekezdés, 12. § (2)-(3) bekezdés, 14. § (1)-(2) bekezdés, 20. § (3) bekezdés, 33. §, 45. § (6) bekezdés és (10) bekezdés, 46. §, 47. § (1)-(2) bekezdés, 48. § (3) bekezdés, 53. § (5) bekezdés, 54. § (1) bekezdés, 55. § (1)-(4) bekezdés, 56. § (1) bekezdés, 57. §.

(3) **A 2005. évi V. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatnak 8. ülészsakán született ZS.-75/2005. számú zsinati határozat. A 2005. évi V. törvény 2006. január 1. napján lépett hatályba. A 2005. évi V. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 9. § (6) bekezdés, 10. § (1) bekezdés, 11. § (1) bekezdés és (4) bekezdés, 15. § (2) bekezdés c) pont, 24. § (1)-(2) bekezdés, 28. § (1)-(3) bekezdés és (5) bekezdés, 30. § (1) bekezdés, 38. § (1) bekezdés, 45. § (2)-(3) bekezdés és (6) bekezdés, 46. § (3) bekezdés, (5)-(7) bekezdés, (9) bekezdés, 48. §, 49. § (2) bekezdés, 50. § (3) bekezdés, 51. § (1) bekezdés és (5) bekezdés, 52. § (1) bekezdés, 53. §, 54. § (1)-(4) bekezdés, (6) bekezdés, 56. § (1) bekezdés, 57. § (4) bekezdés, 58. §, 60. §, 61. §, 63. § (1) bekezdés, (4) bekezdés b) pont, 67. §, 72. §, 73. §, 74. § (5)-(7) bekezdés, 77. §.

(4) **A 2010. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 5. ülészsakán született ZS.-90/2010.06.04. számú zsinati határozat. A 2010. évi I. törvény 2010. augusztus 20. napján lépett hatályba. A 2010. évi I. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 12. § (1) bekezdés, 13. §, 14. § (1) bekezdés, 19. § (7) bekezdés, a 19. § (8), (9), (10), (11) bekezdéssel egészült ki és a korábbi 19. § (9) bekezdése (12) számot kapott, szövegmódosítással.

(5) **A 2011. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 7. ülészsakán született ZS.-134/2011.05.27. számú zsinati határozat. A 2011. évi I. törvény 2011. augusztus 1.

²⁷¹ A 82. § (2) bekezdést a ZS.-20/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi I. törvény iktatta be.

²⁷² A 82-83. §-t a ZS.-333/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VII. törvény módosította.

napján lépett hatályba. A 2011. évi I. törvény az alábbi szakaszt módosította: 4. § (3) bekezdés.

(6) **A 2013. évi VII. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 13. ülészakán született ZS.-333/2013.11.15. számú zsinati határozat. A 2013. évi VII. törvény 2013. január 1. napján lépett hatályba. A 2013. évi VII. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 46. §, 48. §, 51. §, 52. § (2) bekezdés, 74. §, 75. §, 76. §, 78-81. §, és a törvényt új XIX. fejezettel azon belül 82.§, 83. § -sal egészítette ki.

(7) **A 2014. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 14. ülészakán született ZS.-356/2014.04.24. számú zsinati határozat. A 2014. évi III. törvény 2014. május 15. napján lépett hatályba. A 2014. évi III. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 56. § (2)-(4) bekezdés, 57. § (3) bekezdés.

(8) **A 2018. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 11. ülészakán született ZS.-16/2018.04.19. számú zsinati határozat. A 2018.évi III. törvény 2018. június 1. napján lépett hatályba. Megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 11. ülészakán született ZS.-16/2018.04.19. számú zsinati határozat. A 2018. évi III. törvény az alábbi szakaszokat iktatta be: 3. § (3)-(5) bekezdés.

(9) **A 2019. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 13. ülészakán született ZS.-20/2019.04.10. számú zsinati határozat. A 2019. évi I. törvény 2019. április 11.napján lépett hatályba A 2019. évi I. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 1. § (1) bekezdés, 6. § (1) bekezdés, 8. § (6) bekezdés, 9. § (3) bekezdés, 45. § (1) bekezdés, 47. §, 47/A. §, 49. § (1)-(2) bekezdés, 50. § (2) és (5) bekezdés, 51. § (5) bekezdés, 56. § (1)-(2) bekezdés, és (4) bekezdés, 82. § (2) bekezdés.

2000. ÉVI I. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ EGYHÁZI BÍRÁSKODÁSÁRÓL

(a 2005. évi VI. törvény, a 2006. évi III. törvény, a 2012. évi III. törvény, a 2013. évi II. törvény, a 2013. évi III. törvény, a 2014. évi III. törvény, a 2016. évi II. törvény és a 2017. évi II. törvény módosításaival egységes szerkezetben)

Az egyház bírói hatalma Jézus Krisztusnak mint az Anyaszentegyház Urának a Máté evangéliuma 16. része 17-19. verseiben és a 18. része 15-20. verseiben foglalt kijelentésén - a kulcsok hatalmán alapul.

Hitvallási alapja a Heidelbergi Káté 83-85. pontjaiban foglalt kérdésekre adott válaszokban és a II. Helvét Hitvallás 18. fejezetében van.

Az egyházi fegyelmezés mind tartalmában, mind módszereiben pásztori szolgálat is.

A fegyelmezés célja az egyházi élet és szolgálat ékes és jó rendjének biztosítása (I. Kor 14,40).

I. RÉSZ AZ EGYHÁZ BÍRÓI HATALMA

1. § Az egyház bírói hatalma fegyelmi ügyekre és olyan vitás tanfegyelmi és igazgatási ügyekre terjed ki, amelyeket az egyházi törvény bírói hatáskörbe utal.

2. § (1) Az egyháztagok fegyelmi és az egyházközség igazgatási ügyében az illetékes presbitérium jár el.

(2) Egyházi tisztségviselők²⁷³ fegyelmi és igazgatási ügyében az illetékes egyházi bíróság jár el.

(3) Az egyházi szolgálatban álló lelkészi képesítésű és jellegű egyházi személyek, valamint egyházi szolgálatban nem álló, de az egyház nyilvántartásában szereplő lelkészek fegyelmi és igazgatási ügyében az egyházi bíróság jár el. Minden egyéb alkalmazott tekintetében pedig a mindenkor hatályos állami jogszabályok szerint kell eljárni. Az alkalmazottak tekintetében a keresztyén erkölcsre és hithűsége vonatkozó követelményeket az intézmények belső szabályaiban, illetve az alkalmazásukra vonatkozó szerződésben kell érvényesíteni.²⁷⁴

(4) Ugyanaz az egyházi bíró csak egy egyházi bíróságnál működhet.²⁷⁵

3. § (1) Az egyházi bíróságok a részükre meghatározott hatáskörben és eljárási szabályok szerint járnak el, és a hatáskörükbe tartozó ügyekben minden világi hatóság és bíróság kizárásával határoznak.

(2) Illetékes bíróságától - a törvényben írt kivételektől eltekintve - senki sem vonható el.

²⁷³ A 2. § (2) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

²⁷⁴ A 2. § (3) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

(3) Egyházi bíróságok tagjai e tisztségükben eljárva kizárólag a törvénynek vannak alárendelve.

4. § Az egyházi bíróságok a következők:

- az egyházmegyei bíróság,
- az egyházkerületi bíróság,
- a zsinati bíróság.

II. RÉSZ AZ EGYHÁZI BÍRÓSÁGOK SZERVEZETE ÉS HATÁSKÖRE

I. fejezet

Az egyházmegyei bíróság

5. § (1) Az egyházmegyei bíróság elnöksége az egyházmegye esperese és gondnoka. Az egyházmegyei bíróságot az egyházmegyei bírák alkotják, akiket az általános tisztújítás során az alakuló egyházmegyei közgyűlés választ meg a teljes jogú egyháztagok köréből.

(2) Az egyházmegyei bíróság négy lelkészi és négy világi egyháztagból áll. A világi tagokat lehetőleg jogi végzettséggel rendelkező legalább öt éve teljes jogú egyháztagok köréből kell megválasztani.

6. § (1) Az eljáró bírósági tanács összesen három tagból áll. A tanács tagjai közül legalább egy személy lelkészi és legalább egy személy jogi végzettségű.

(2) Az eljáró bírói tanács tagjait a bíróság elnöksége jelöli ki. Elnökét a tagok maguk választják meg.

(3) Az elnökség tagjai az ügy tárgyalásában és a határozat meghozatalában nem vesznek részt.²⁷⁶

7. § (1) Az egyházmegyei bíróság első fokon határoz:

- az esperes és az egyházmegyei gondnok kivételével az egyházközség és az egyházmegye tisztségviselőinek minden fegyelmi, illetve igazgatási ügyében,
- az egyházmegyében nyilvántartásba vett, lelkészi szolgálatban álló és szolgálatban nem

²⁷⁵ A 2. § (4) bekezdést a ZS.-356/2014. 04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2014. évi III. törvény módosította.

²⁷⁶ A 6. § (3) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

álló lelkesítő képzésű és jellegű személyek minden fegyelmi, illetve igazgatási ügyében,²⁷⁷

c) az egyházközségek, valamint az egyházmegyék és azok intézményei igazgatási ügyében.

(2) Másodfokon határoz az egyházközség, az egyháztagok fegyelmi, illetve igazgatási ügyében hozott presbitériumi határozat elleni benyújtott fellebbezések ügyében. [53.§ (4) bekezdés].

8. § Az egyházmegyei bíróság tárgyalásáról jegyzőkönyvet kell felvenni, amelynek részletes szabályait a 48. § tartalmazza.

9. § (1) Minden egyházmegye alakít bíróságot, de több egyházmegye megállapodhat közös bíróság létrehozásában is. Közös bíróság alakításakor a bíróság elnökségének azt az egyházmegyei elnökséget kell tekinteni, amelyik egyébként az adott ügyben területileg illetékes lenne.²⁷⁸

(2) Amennyiben a közös bíróság e törvény szerint illetékes elnöksége bármely okból nem járhat el az ügyben, az elnökségi teendőket az illetékes egyházkerületi bíróság elnöksége által kijelölt egyházmegyei elnökség látja el.²⁷⁹

II. fejezet

Az egyházkerületi bíróság

10. § (1) Az egyházkerületi bíróság elnöksége az egyházkerület püspöke és főgondnoka.

(2) Az egyházkerületi bíróságot az egyházkerületi bírák alkotják, akiket az általános tisztújítás során az alakuló egyházkerületi közgyűlés választ meg a teljes jogú egyháztagok köréből, melynek során az egyházmegyék arányos képviselését lehetőleg biztosítani kell.

(3) Az egyházkerületi bíróság egyenlő arányban, legalább négy lelkesítő és négy világi tagból áll. A világi tagokat lehetőleg jogi végzettséggel és gyakorlattal rendelkező, legalább öt éve teljes jogú egyháztagok köréből kell megválasztani.²⁸⁰

(4) Az eljáró bírósági tanács három tagból, fellebbezési ügyben öt tagból áll. A tanács tagjai közül legalább egy személy lelkesítő és legalább egy személy jogi végzettségű.

²⁷⁷ A 7. § (1) bekezdés b) pontját a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

²⁷⁸ A 9. § (1) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

²⁷⁹ A 9. § (2) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. számú zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény iktatta be.

(5) Az eljáró bírói tanács tagjait a bíróság elnöksége jelöli ki. Elnökét a tagok maguk választják meg.

(6) Az elnökség tagjai az ügy tárgyalásában és a határozat meghozatalában nem vesznek részt.²⁸¹

11. § (1) Az egyházkerületi bíróság első fokon határoz:

a) a püspök és az egyházkerületi főgondnok kivételével az egyházkerület tisztségviselői, valamint az esperesek és az egyházmegyei gondnokok minden fegyelmi és igazgatási ügyében,

b) az egyházkerületi intézmények igazgatási ügyeiben.

(2) Másodfokon mint fellebbezési bíróság határoz az egyházmegyei bíróságtól fellebbezés folytán felterjesztett fegyelmi és igazgatási ügyekben.

III. fejezet

Zsinati Bíróság

12. § (1) A Zsinati Bíróság elnöksége a Zsinat lelkesítő és világi elnöke.

(2) A Zsinati Bíróságot alkotják a Zsinat által a Zsinat időtartamára a legalább öt éve teljes jogú egyháztagok köréből titkos szavazás útján választott húsz zsinati bírósági bíró, lelkesítő és világi bírák egyenlő arányban.

(3) A Zsinati Bíróság tagjaul kiemelkedő elméleti felkészültséggel és gyakorlati tapasztalatokkal bíró lelkesítőket, teológiai tanárokat, világi tagnak pedig lehetőleg bírákat, ügyészeket, ügyvédeket és a jogtudomány művelésében kiemelkedő tudósokat kell jelölni és megválasztani.²⁸²

(4) A Dunamelléki- és a Tiszántúli egyházkerületek zsinati képviselői 6-6, és a Dunántúli- és Tiszáninneni egyházkerületek zsinati képviselői 4-4 zsinati bírót jelölnek.

13. § (1) Az eljáró bírósági tanács összesen öt tagból áll. A tanács tagjai közül legalább két személy lelkesítő és legalább két személy jogi végzettségű.

(2) Az eljáró bírói tanács tagjait a Bíróság Elnöksége jelöli ki. Elnökét a tagok maguk választják meg.

²⁸⁰ A 10. § (3) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

²⁸¹ A 10. § (6) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

²⁸² A 12. § (3) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

(3) Az elnökség tagjai az ügy tárgyalásában és a határozat meghozatalában nem vehetnek részt, kivéve a 16.§ szerinti eljárást.²⁸³

14. § (1) A Zsinati Bíróság első fokon határoz:

- a) a püspökök és főgondnokok fegyelmi ügyeiben,
- b) a teológiai tanárok, a gyűjteményi tanács elnöke, a zsinati tanácsos, a zsinati jogtanácsos, a zsinati bírák, a Zsinati Iroda lelkeszi jellegű osztályvezetői, a zsinati fenntartású intézmények lelkeszi jellegű vezetői fegyelmi ügyében, - e minőségükben elkövetett cselekmények vonatkozásában,²⁸⁴
- c) az a) és b) pontban felsoroltak igazgatási ügyeiben,
- d) az egyházkerületek és az országos intézmények közötti igazgatási ügyekben,
- e) a Zsinati Tanács nyugdíj ügyekben hozott határozatai ellen benyújtott panaszok ügyében.²⁸⁵

(2) Másodfokon határoz az egyházkerületi bíróságtól, mint első fokon eljáró bíróságtól fellebbezés folytán felterjesztett fegyelmi és igazgatási ügyekben.

(3) Harmadfokon határoz azokban a fegyelmi ügyekben, amelyekben a másodfokú bíróságok hivatalvesztés vagy lelkeszi tevékenység gyakorlásától való eltiltás büntetést alkalmaztak. Az eljárásra az 53-61. § rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.²⁸⁶

(4) Rendkívüli jogorvoslatként a VI. Fejezetében foglalt rendelkezések alapján elbírálja a felülvizsgálati kérelmeket.²⁸⁷

15. § (1) A Zsinati Bíróság első fokon hozott, a 14.§ (1) bekezdés a)-d) pontjában foglalt határozatai ellen fellebbezésnek van helye a Zsinati Bíróság másodfokú tanácsához.

(2) A másodfokú tanács öt tagból áll. E tanácsban nem járhatnak el azok a bírák, akik az elsőfokú határozat hozatalában részt vettek.

²⁸³ A 13. § (3) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

²⁸⁴ A 14. § (1) bekezdés b) pontját a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

²⁸⁵ A 14. § (1) bekezdés e) pontját a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

²⁸⁶ A 14. § (3) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. számú zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

²⁸⁷ A 14. § (4) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

(3) A Zsinati Bíróság felülvizsgálati tanácsa öttagú, amely tagok között nem lehetnek jelen azok, akik az első- vagy a másodfokú bíróság határozatában részt vettek.²⁸⁸

(4) A Zsinati Bíróság teljes ülése akkor határozatképes, ha az elnökségen kívül legalább tizenkét zsinati bíró jelen van.

16. § (1) A Zsinati Bíróság teljes ülése az egyházi bíráskodásban vitássá vált elvi jelentőségű kérdések vonatkozásában - vagy ha az egyházi bíróságok eltérő gyakorlatát észlelik - az egységes jogértelmezés biztosítása céljából jogegységi határozatot hozhat.²⁸⁹

(2) Jogegységi határozat hozatalát kezdeményezheti:

- a) a Zsinati Bíróság elnöksége vagy a Zsinat jogtanácsosa,
- b) az egyházkerületi bíróság elnöksége vagy az egyházkerületi jogtanácsos.

(3) A Zsinati Bíróság felülvizsgálati tanácsa öttagú. A felülvizsgálati tanácsban nem járhat el az a bíró, aki az első-, a másod-, illetőleg a harmadfokú határozat hozatalában részt vett.²⁹⁰

(4) A Zsinati Bíróság jogegységi határozata kihirdetésétől kötelező az egyházi bíróságok ítélezési gyakorlatára nézve. A jogegységi határozat kihirdetését megelőzően jogerősen befejezett ügyeket a jogegységi határozat nem érinti.²⁹¹

IV. fejezet Bírói jogsegély

17. § Más bíróság területén bírói cselekményeket megkeresés útján kell foganatosítani. Az egyházi bíróságok kötelesek a másik bíróság vagy hatóság megkeresésének tizenöt nap alatt eleget tenni. A megkeresés teljesítését meg kell tagadni, ha az törvénybe ütközik.

²⁸⁸ A 15. § (1)-(3) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

²⁸⁹ A 16. § (1) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

²⁹⁰ A 15. § (3) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. számú zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

²⁹¹ A 16. § (4) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

V. fejezet

A bírósági hatáskör megállapítása tárgyi összefüggés alapján

18. § Ha több olyan panaszlott van, akinek az ügyében az elsőfokú eljárás a törvény rendelkezésénél fogva más-más szintű bíróság hatáskörébe tartozik, és a cselekményeik összefüggenek, a tárgyi összefüggésnél fogva a magasabb fokú bíróság jár el.

VI. fejezet

Bírósági illetékesség

19. § Egyháztagok fegyelmi és igazgatási ügyében az a presbitérium illetékes eljárni, amely egyházközség tagja a panaszlott.

20. § (1) Tisztségviselők bírósági ügyében az a hatáskörrel bíró elsőfokú bíróság illetékes, amelynek a területén a tisztségviselő tisztségét betölti. Szolgálati jogviszonnyal rendelkező lelkész bírósági ügyében az az elsőfokú bíróság illetékes, amelynek a területén a lelkész szolgálati viszonya fennáll. Szolgálati viszony hiányában az illetékességre a nyilvántartás helye irányadó. Ha ugyanabban a fegyelmi ügyben több olyan panaszlott van, akire nézve első fokon más-más azonos szintű bíróság lenne hivatott eljárni, az a bíróság fog eljárni, amelyik előtt az eljárás előbb megindult.²⁹²

(2) A bíróságok között felmerült hatásköri vagy illetékességi összeütközés esetén az eljáró bíróságot a Zsinati Bíróság elnöksége jelöli ki. Határozata ellen fellebbezésének helye nincs.

VII. fejezet

Bírói eskü

21. § Az egyházi bíróság tagjai kötelesek külön bírói esküt tenni az őket megválasztó testület előtt. Az eskü szövege a következő:

„Én bíró, esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy örök, igaz Isten, hogy azokban az ügyekben, amelyekben mint bíró működöm közre, az egyházi törvények értelmében, a Szentírás szellemében

²⁹² A 20. § (1) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. számú zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

igazságosan és lelkiismeretesen, részrehajlás nélkül, legjobb tudásom szerint fogok eljárni. A hivatali titkot megőrzöm. Isten engem úgy segítjen!”

VIII. fejezet

A képviselő

22. § (1) Egyházi bíróság előtt a fél személyesen vagy meghatalmazott útján járhat el.

(2) Meghatalmazott csak a félnek a 23. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott hozzátartozója vagy ügyvéd lehet.

(3) Nem lehet meghatalmazott:

- a) aki 18. életévét még nem töltötte be,
- b) akit jogerős bírói ítélet a közügyektől eltiltott,
- c) akit a bíróság jogerős ítéletével gondnokság alá helyezett.

(4) A meghatalmazást teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni, az ügyvédnek adott meghatalmazáshoz tanúk alkalmazása nem szükséges.

IX. fejezet

Bírák kizárása - bíróság kijelölése

23. § (1) Az ügy elintézéséből ki van zárva és abban mint bíró nem vehet részt:

- a) a fél, a féllel együtt jogosított vagy kötelezett személy,
- b) az a) pont alá eső személy képviselője, vagy olyan volt képviselője, aki az ügyben eljár,
- c) az a) vagy b) pont alá eső személynek egyeneságbeli rokona és annak házastársa, az örökbefogadó és nevelőszülő, az örökbefogadott és nevelt gyermek, a testvér, a házastárs, a jegyes - a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa (hozzátartozó),²⁹³
- d) akit az ügyben tanúként kihallgattak, vagy akinek tanúként vagy szakértőként való kihallgatását a bíróság elrendelte,
- e) olyan határozat felülbírálásában, amelynek meghozatalában részt vett,
- f) az, akitől az ügy tárgyilagossága megítélése egyéb okokból nem várható (elfogultság).

²⁹³ A 23. § (1) bekezdés c) pontját a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

(2) Az a)-e) pontokban felsorolt eseteket a bíróság hivatalból köteles figyelembe venni az eljárás bármely szakában.

(3) Az (1) bekezdés f) pontjában szereplő kizárási okot a fél a tárgyalás megkezdése után csak akkor érvényesítheti, ha valószínűsíti, hogy a bejelentés alapjául szolgáló tényről csak a tárgyalás megkezdése után szerzett tudomást és ezt nyomban bejelentette.

24. § (1) Ha a bíró a reá vonatkozó kizárási okot maga jelentette be, vagy saját mellőzéséhez maga is hozzájárul, másik bíró behívásáról a bíróság elnöksége gondoskodik.

(2) A felmerült érdekeltségre vonatkozó kifogás tárgyában a bíróság elnöksége dönt. E döntés meghozataláig az eljárást fel kell függeszteni. Ha valamelyik bíró érdekeltségét a bíróság elnöksége megállapította, az elnökség új tag behívásáról intézkedik.

(3) Ha a kizárási irányuló bejelentést nem maga a bíró tette, nyilatkozatát a döntés előtt be kell szerezni.

(4) A kizárást kimondó határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, a kizárási megtagadása miatt pedig csak abban a fellebbezésben lehet panaszt tenni, amely az ügy érdemében hozott határozat ellen irányul.

25. § Ha a kizárási ok az egész bíróságra, illetve a bíróság elnökségére - kivéve a Zsinati Bíróságot - kiterjed, vagy annyi tagjára nézve áll fenn, hogy a bírói tanács nem alakítható meg, másik azonos hatáskörű bíróság kijelölésének van helye. A bíróság kijelölésének jogát az egyházmegyei bíróságot illetően az egyházkerületi bíróság elnöksége, az egyházkerületi bíróság vonatkozásában pedig a Zsinati Bíróság elnöksége gyakorolja.

III. RÉSZ

ELJÁRÁS KISEBB SÚLYÚ VÉTSÉGEK ESETÉBEN

26. § (1) Ha az egyháztag olyan kifogásolható magatartást tanúsít, amely a fegyelmi vétség súlyát nem éri el, őt a presbitérium elnöksége intésben részesítheti.

(2) Az intés történhet

- a) négy szemközt,

- b) a presbitérium jelenlétében.

27. § (1) Ha az egyházi tisztségviselő olyan kisebb szabálytalanságot követ el, vagy olyan kifogásolható magatartást tanúsít, amely a fegyelmi vétség súlyát nem éri el, őt az illetékes egyházmegyei, egyházkerületi vagy zsinati bíróság elnöksége intésben részesítheti.

Az intés történhet:

- a) az elnökség jelenlétében,
- b) a lelkes testület jelenlétében.

28. § (1) A presbitérium elnökségének intézkedése ellen a megintett a közléstől számított tizenöt napon belül a presbitériumhoz élhet fellebbezéssel.

(2) A bíróság elnöksége által alkalmazott intés ellen a megintett a bírósághoz fordulhat, és tárgyalás tartását kérheti a közléstől számított tizenöt napon belül.

IV. RÉSZ A FEGYELMI ÜGYEK

I. fejezet

A fegyelmi vétségek

29. § Az egyháztag fegyelmi vétséget követ el, ha az egyháztagságból fakadó jogával visszaél, vagy kötelességét szándékosan vagy súlyosan gondatlanul nem teljesíti.

30. § Az egyházi tisztségviselő fegyelmi vétségei:

- a) Isten Igéjével, illetve a Magyarországi Református Egyház hitvallásaival ellentétes tanok hirdetése és terjesztése,
- b) hivatali jogaival való visszaélés, kötelezettségeinek megszegése,
- c) az egyházi szolgálatok el nem végzése, vagy akadályoztatás esetén a megfelelő helyettesről való gondoskodás elmulasztása,
- d) a hivatali teendők végzésében való mulasztás,
- e) az egyházi anyagi javak hűtlen kezelése, s minden olyan gondatlanság, mellyel az egyháznak kárt okoz,
- f) olyan cselekmény vagy mulasztás, amely az evangélium mértéke szerinti tiszta erkölcsbe ütközik, vagy a viselt egyházi tisztség tekintélyét sérti, az egyház hitelét rontja, és a tisztségéhez szükséges bizalmat megingatja,

- g) ellenszegülés, engedetlenség az egyházi felsőbbiségek törvényes rendeleteivel és határozataival szemben,
- h) egyházi felsőbbiségnek, egyházi szolgálóknak és egyháztagnak szóban vagy írásban történő rágalmazása, becsületsértés, az egyházi vagy világi hatóságok, vagy nagy nyilvánosság előtti hamis vádaskodás,
- i) a törvényes ellenőrzési kötelezettség elmulasztása,
- j) bűncselekmény elkövetése,
- k) házassági kötelék felróható felbontása.

II. fejezet

Fegyelmi büntetések

31. § A fegyelmi büntetések egyháztaggal szemben:

- a) feddés,
- b) megfosztás a választás és választhatóság jogától 1–6 évi időtartamra.

32. §²⁹⁴ (1) Egyházi tisztségviselővel szemben fegyelmi büntetésként a (2) bekezdés szerinti főbüntetések alkalmazhatók. A főbüntetés mellett a (8) bekezdés szerinti mellékbüntetés is kiszabható.

(2) Főbüntetések:

- a) szóbeli feddés,
- b) írásbeli megrovás,
- c) pénzbüntetés,
- d) áthelyezés,
- e) választhatóságtól megfosztás,
- f) tisztségtől való megfosztás,
- g) áthelyezés vezetői állásból beosztotti állásba,
- h) önálló lelkészből nem önálló lelkészé minősítés,
- i) lelkési tevékenység gyakorlásától való eltiltás,
- j) hivatalvesztés (palástvesztés).

(3) A (2) bekezdés d) pontban meghatározott áthelyezés mint főbüntetés a megválasztott gyülekezeti lelkész kivételével az önálló jogállású, a nem önálló jogállású lelkészekkel, továbbá a szolgálati viszonyuk kirendeléssel vagy kinevezéssel történő keletkezése esetén a lelkési jellegű szolgálatot ellátó tisztségviselővel szemben alkalmazható.²⁹⁵

(4) A (2) bekezdés i) pontban meghatározott fegyelmi büntetés csak szolgálatban nem álló lelkésszel szemben szabható ki. A (2) bekezdés j) pontban meghatározott fegyelmi büntetés pedig bármely lelkésszel szemben alkalmazható.

(5) A (2) bekezdés e), h) és i) pontokban foglalt büntetés egy évtől hat évig terjedő időtartamra szabható ki.

(6)²⁹⁶ A (2) bekezdés g)-h) és j) pontban foglalt jogkövetkezmények csak lelkésszel szemben szabhatók ki.

(7) Akit a bíróság hivatalvesztésre (palástvesztésre) ítél, lelkési szolgálatot nem láthat el, lelkési tisztsége megszűnik, lelkési állásra nem választható és nem nevezhető ki.

(8) Mellékbüntetések:

- a) a jobb javadalmazású állásra vagy magasabb egyházi tisztség viselésére való választhatóság kizárása egytől hat évig terjedő időtartamra,
- b) egyes részjogosítványok, jogosultságok meghatározott időre történő megvonása.

33. § (1) A 32. § (1) bekezdés c) és f) pontjában foglalt fegyelmi büntetés végrehajtása két évig terjedő próbaidőre felfüggeszhető, ha az elkövető személyi körülményeire tekintettel alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető. Ha a felfüggesztés ideje alatt elkövetett fegyelmi vétség miatt jogerősen újabb fegyelmi büntetést szabnak ki, a felfüggesztett büntetést végre kell hajtani, és ezt a határozatban ki kell mondani.

(2) A büntetések közül a 32. § (2) bekezdés a)-b) pont alattiak végrehajtását kihirdetés útján az eljáró bíróság foganatosítja.

(3) A 32. § (2) bekezdés c) pontban foglalt büntetés végrehajtása ügyében a bíróság megkeresi az elmarasztalt szolgálati felettesét, állásfenntartóját, munkáltatóját a pénzbüntetés levonás útján történő foganatosítása iránt.

(4) A 32. § (1) bekezdés d)-i) pontban meghatározott olyan fegyelmi büntetés kiszabása esetén, amely a szolgálati viszony adott helyen történő megszűnését eredményezi – amennyiben szükséges – a lelkési illetménylakás kiürítése iránt polgári bírósághoz kell fordulni.

²⁹⁴ A 32. § (1) bekezdést és a (2) bekezdés i) pontját a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította és átszámolta.

²⁹⁵ A 32. § (3) bekezdést a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi II. törvény módosította.

²⁹⁶ A 32. § (1) bekezdés h) pontját és a (2)-(6) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

(5) A pénzbüntetés az egyházi tisztségviselő előző naptári évi illetményének egyötöd részét nem haladhatja meg.

(6) A pénzbüntetés alapjául figyelembe veendő összeg az előző évi nyugdíjjarulék alapját képező jövedelem.

(7) Amennyiben a 32. § (2) bekezdés d)-j) pontja szerinti főbüntetés, illetve a (8) bekezdés szerinti mellékbüntetés kerül kiszabásra, a határozatot meg kell küldeni az illetékes egyházkerület elnöksége és a Zsinat elnöksége részére.²⁹⁷

V. RÉSZ A BÍRÓSÁG HATÁSKÖRÉBE TARTOZÓ IGAZGATÁSI ÜGYEK

34. § (1) Az egyházi tisztségviselők választása, megbízása, javadalmazása, nyugdíjazása, áthelyezése, anyagi felelősségének érvényesítése körében felmerülő jogviták, valamint az egyházközségek és egyházi szervezetek és intézményeik között felmerülő viták intézése a jogszabályok értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban az illetékes egyházi bíróság hatáskörébe tartozik.

(2) A választott önálló gyülekezeti lelkész szolgálati viszonyának egyházi közérdekből történő megszüntetéséről az egyházközség székhelye szerint illetékes egyházmegyei bíróság, esperesi, egyházmegyei lelkészi főjegyzői tisztséget betöltő lelkész esetén az illetékes egyházkerületi bíróság, püspöki, egyházkerületi lelkészi főjegyzői tisztséget betöltő lelkész esetében a Zsinati Bíróság dönt.²⁹⁸

VI. RÉSZ A BÍRÓSÁGI ELJÁRÁS

I. fejezet Az előkészítő eljárás

35. § (1) Az egyházi bíróság előtti eljárás hivatalból vagy a panaszos kérelmére indulhat.

²⁹⁷ A 33. § (7) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

²⁹⁸ A 34. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi II. törvény módosította.

²⁹⁹ A 35. § (4) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

(2) Bármely egyházi szervnél vagy hatóságnál tett bírói útra tartozó bejelentést vagy panaszt nyolc napon belül az illetékes egyházi bíróság elnökségéhez át kell tenni, és erről a panaszost értesíteni kell.

(3) Az illetékes egyházi bíróság elnöksége nyolc napon belül köteles a panaszt megvizsgálni.

(4) Amennyiben a panasz hiányos, úgy hiánypótlásra vissza kell adni azzal, hogy a panaszt a hiánypótlással és a bizonyítékok megjelölésével együtt nyolc napon belül a panasztevő jogosult ismét benyújtani. Ennek elmulasztása esetén a bíróság elnöksége a panaszt elutasítja.²⁹⁹

(5) A bíróság elnöksége – amennyiben nincs helye a 36.§ (1) bekezdésben szabályozott eljárásnak – a szabályszerűen benyújtott panasz egy másolati példányát megküldi a panaszlottnak és felhívja, hogy nyolc napon belül terjessze elő ezzel kapcsolatos nyilatkozatát az erre vonatkozó bizonyítékokkal együtt.³⁰⁰

36. § (1) A nyilvánvalóan alaptalan panaszt a bíróság elnöksége indokolt határozattal elutasítja. Ez ellen a határozat ellen a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül a bíróság elnökségéhez benyújtott, de a bírósághoz címzett jogorvoslatnak van helye.

(2) Ha az (1) bekezdés alkalmazásának nincs helye, a bíróság elnöksége az ügy iratait az illetékes jogtanácsosnak adja ki, aki gondoskodik az előzetes vizsgálat lefolytatásáról.

37. § (1) A jogtanácsos az öt megválasztó fokozatos hatóság jogi képviselőjeként a fokozatos hatóság elnökségének utasításai szerint jár el.³⁰¹

(2) A jogtanácsos a panasz kivizsgálása során a panaszost és panaszlottat, valamint a tanúkat és szakértőket a szükséghez képest kihallgatja, az ügy felderítéséhez szükséges bizonyítékokat és okiratokat beszerzi.

(3) A vizsgálatot harminc napon belül le kell folytatni. Ez indokolt esetben az elnökség hozzájárulásával további harminc nappal meghosszabbítható.

(4) A vizsgálat befejezése után az összes irat beterjesztésével indítványt terjeszt elő a bíróság elnökségéhez, amelyben az eljárás lefolytatásának

³⁰⁰ A 35. § (5) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

³⁰¹ A 37. § (1) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény állapította meg, ezzel egyidejűleg a további bekezdések száma módosult.

elrendelését, vagy az eljárás megszüntetését indítványozza.

38. § (1) A bíróság elnöksége a jogtanácsos indokolt javaslatára a fegyelmi eljárás elrendelését megtagadja, ha

- a) a vizsgálat tárgyává tett magatartás nem képez fegyelmi vétséget,
- b) ha a fegyelmi vétséget képező magatartás elévült,
- c) ha a fegyelmi eljárás lefolytatásának egyéb akadálya van.

(2) Az eljárás elrendelését megtagadó határozat ellen annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül a bíróság elnökségéhez benyújtott, de a bírósághoz címzett jogorvoslati kérelemnek van helye.

39. § Ha az eljárás megtagadásának nincs helye, a bíróság elnöksége a fegyelmi eljárás lefolytatását elrendeli, az eljáró tanácsot kijelöli. A panaszost az eljárási költségek megelőlegezésére és letétbe helyezésére kötelezheti.

40. § Igazgatási ügyekre vonatkozó eljárási szabályokat a törvény X. része tartalmazza. Az előző §-okban foglaltakat értelemszerűen alkalmazni kell azzal, hogy az eljárás során - amennyiben az ügy jellege lehetővé teszi - az egyezségkötést elő kell segíteni.

II. fejezet

A tárgyalás

41. § (1) A tárgyalási határnapot a tanács elnökének úgy kell meghatározni, hogy az idézés kézbesítése és a határnap között legalább nyolc nap legyen.

(2) A tárgyalásra az adott fokozatos hatóságot képviselő jogtanácsost, a panaszost, a panaszlottat és képviselőiket idézni kell.³⁰²

(3) A tanúk és szakértők indítványra vagy szükség szerint idézhetők.

(4) A panaszlottal közölni kell a panaszt és a jogtanácsos indítványát az idézéssel együtt.

42. § (1) A tárgyalás nyilvános.

(2) A bíróság a nyilvánosságot indokolt határozatával az egész tárgyalásról vagy annak egy részéről bármikor kizárhatja, ha az közérdekből vagy

jogos magánérdekből feltétlenül szükséges. E határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

43. § (1) A bírósági eljárás során az ügyfelet megilleti a nyilatkozattétel joga, köteles viszont legjobb tudása szerint jóhiszeműen közreműködni. Ennek érdekében az eljáró bíróság az ügyfelet jogairól és kötelességeiről tájékoztatja.

(2) A tárgyaláson a tanács elnöke felügyel a rend fenntartására és arra, hogy a felek jogait a törvény szerint gyakorolják. Azt, aki a rendet zavarja, rendreutasítja. Ismételt vagy súlyosabb rendzavarás esetén az illetőt a teremből kiutasítja, a tárgyalást távollétében folytatja.

(3) Súlyosabb rendzavarás esetén az elnök az egyházi fegyelmi hatóság alá tartozó személyek ellen, az illetékes egyházi bíróság elnökségénél jelzéssel él fegyelmi eljárás megindítása céljából.

44. § A tanács elnöke a tárgyalást a felek és az ügy tárgyának megjelölésével megnyitja. Megállapítja, hogy a bíróság tagjai teljes számban megjelentek, továbbá, hogy a felek, a tanúk és szakértők megidézése szabályszerűen megtörtént és a tárgyalás megtartásának nincs akadálya.

45. § (1) A tárgyalás megnyitása után az elnök a bíróság tagjait és a jegyzőkönyv vezetőjét nyilatkozatra hívja fel a tekintetben, hogy nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 23. §-ban felsorolt kizárási ok.

(2) A bíróság tagjainak nyilatkozata után a felek és képviselőik szólítandók fel nyilatkozattételre, hogy a bíróság tagjai ellen van-e kifogásuk.

(3) Kifogás előterjesztése esetén a 23-24. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

46. § (1) A tárgyaláson a tanács elnöke által kijelölt előadó bíró ismerteti az ügyet. Ezt követően a jogtanácsos előterjeszti indítványát és a panaszlott a védekezését.

(2) A bíróság lefolytatja a bizonyítást, és ennek keretében szükség szerint a megidézett tanúkhöz és szakértőkhöz a bíróság tagjai, a jogtanácsos, a panaszos és panaszlott kérdéseket tehetnek fel, és a bíróság a felmerült ellentmondásokra szembesítést rendelhet el.

³⁰² A 41. § (2) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

46/A. § (1) A tanút kihallgatása előtt az igazmondásra, a mentességi és a titoktartási jogára figyelmeztetni kell.

(2) Az eljárás során nem hallgatható ki tanúként, akitől testi vagy szellemi fogyatékosága miatt helyes vallomás nyilvánvalóan nem várható.

(3) A vallomástételt megtagadhatja:

- a) az eljárás alá vont panaszlott hozzátartozója (egyenesági rokona és annak házastársa, örökbefogadó és nevelőszülője, örökbefogadott és nevelt gyermeke, házastársa, jegyese, testvére, a házastárs egyenesági rokona és testvére, továbbá a testvér házastársa),
- b) aki magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná - az ezzel kapcsolatos kérdésben,
- c) aki hivatásánál fogva titoktartásra köteles, kivéve, ha ezalól felmentették.

A tanút a mentességi jogára a kihallgatás megkezdése előtt figyelmeztetni kell.

(4) A panaszlott az ellene folyó eljárás során szabadon védekezhet, nem terheli titoktartási kötelezettség sem a vizsgálat során, sem az ügyet elbíráló bíróság irányában, mást azonban fegyelmi vétség vagy bűncselekmény elkövetésével hamisan nem vádolhat.³⁰³

47. § (1) A bizonyítási eljárás befejezése után a jogtanácsos végindítványt terjeszt elő.

(2) A panaszlott vagy képviselője a jogtanácsosi végindítványban foglaltakra nyilatkozatot tehet.

(3) A bíróság a tényállást a felek előadása és a beszerzett bizonyítékok értékelése alapján állapítja meg.³⁰⁴

48. § (1) A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet jegyzőkönyvvezető vezet, és amelynek tartalmaznia kell a jelenlevők megnevezését és a tárgyalás lefolyását (a panaszos, a panaszlott, a kihallgatott tanúk és szakértők vallomását, az indítványokat és észrevételeket).

(2) Ha az eljárás során a felek között egyezség jött létre, rögzíteni kell annak tartalmát és a bíróság jóváhagyó határozatát.

(3) Ha a bíróság határozata nem egyhangú, külön tanácskozási jegyzőkönyvet kell készíteni, amely

tartalmazza a szavazásban kisebbségben maradt bíró különvéleményét. Ezeket lepecsételt zárt borítékban kell az iratokhoz csatolni és ezt csak a jogorvoslat tárgyában eljáró bíróság bonthatja fel és tekintheti meg.

(4) A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni, hogy a határozat kihirdetésénél a felek és képviselőik közül kik voltak jelen.

(5) A jegyzőkönyvet a tanács elnöke és a jegyzőkönyvvezető írja alá.

III. fejezet A bírósági határozatok

49. § (1) A bíróság az ügy érdemében és az eljárás folyamán felmerülő egyéb kérdésekben is határozattal dönt.

(2) A bíróság a határozat meghozatalánál a bizonyítékokat, az enyhítő és súlyosító körülményeket szabadon mérlegeli.

(3) A döntés nem terjedhet túl a jogtanácsosi indítványon és az ellenkérelmen.³⁰⁵

50. § A bíróság határozatát zárt ülésen hozza meg, nyilvánosan hirdeti ki és tizenöt napon belül írásban közli a felekkel.

51. § (1) A határozat három részből áll: bevezető, rendelkező és indokolás részekből.

(2) A bevezető résznek tartalmaznia kell az ügyszámot, a bíróság, valamint a felek és képviselőik megnevezését, a határozathozatal helyét és idejét.

(3) A határozat rendelkező részének tartalmaznia kell a bíróság döntését és a jogorvoslatra vonatkozó tájékoztatót. Utalni kell a fellebbezés lehetőségére vagy kizártságára, annak határidejére, címzettjére és benyújtásának helyére.

(4) A határozat indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyekben a bíróság határozata alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényállást nem talált

³⁰³ A 46/A. §-t a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény állapította meg.

³⁰⁴ A 47. § (3) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény iktatta be.

³⁰⁵ A 49. § (3) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény iktatta be.

bizonyítottak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

(5)

- a) A határozat rendelkező részében dönteni kell az eljárási költségekről és azok viseléséről is. Költségek: a bíróság tagjai, a jogtanácsos, a tanúk, a szakértők útiköltségei, napidíjai és az eljárás során felmerült összes egyéb költség. Költség a felet képviselő ügyvéd készkiadása és munkadíja is.
- b) Fegyelmi ügyben a bíróság kötelezi a panaszlottat az eljárási költségek részben vagy egészben történő megfizetésére, amennyiben őt vétkesnek mondja ki.
- c) Igazgatási ügyben a bíróság a költségek viselése felől az összes adat mérlegelésével dönt.

(6) Ha a bíróság a fegyelmi ügyben a panaszlottat felmenti, vagy az eljárást megszünteti - kivéve a 77. § (1) bekezdésben foglaltakat - a panaszlott és meghatalmazottja költségeit az elsőfokú bíróságot megválasztó egyházi szervezet viseli.

52. § Egyházi javadalmat élvező személy terhére megállapított költségeket a teljesítési határidő eredménytelen eltelte után a bíróság felhívására a jogerős határozat alapján a folyósított havi illetményéből, annak egyharmad (1/3) része erejéig le kell vonni, és a bíróság rendelkezése szerint kell átutalni.

IV. fejezet

A fellebbezés

53. § (1) Fegyelmi ügyben fellebbezésre jogosult a panaszlott, a panaszos, a jogtanácsos, a hivatalból indult eljárásban az elnökség, valamint az eljárásban részt vett azon személy, akire nézve a határozat rendelkezést tartalmaz.

(2) Fellebbezésnek a bíróság üggyöntő és azon határozata ellen van helye, amelyre nézve ezt a törvény kifejezetten megengedi.

(3) Az olyan bírósági vagy elnökségi hatáskörben meghozott határozat, illetőleg intézkedés ellen, amely külön fellebbezéssel nem támadható meg, az eljárást befejező határozat elleni fellebbezésben lehet jogorvoslatot kérni.³⁰⁶

³⁰⁶ Az 53. §-t a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

³⁰⁷ Az 54. § (2)-(3) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

(4) Az egyháztagok fegyelmi és a bírósági hatáskörbe tartozó igazgatási ügyében hozott presbitériumi határozat ellen fellebbezésnek van helye az illetékes egyházmegyei bírósághoz.

54. § (1) A fellebbezést a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül a határozatot hozó bíróságnál kell benyújtani.

(2) Ha a fellebbezés elkésett, vagy nem a jogosulttól származik, illetőleg olyan határozat ellen irányul, amely ellen a fellebbező nem fellebbezhet, a fellebbezést a határozatot hozó bíróság elutasítja. A bíróság a határozatot tárgyaláson kívül is meghozhatja.

(3) A fellebbezést elutasító határozat ellen egyfokú fellebbezésnek van helye, amelyet a másodfokon eljáró bíróság tárgyaláson kívül is elbírálnak.³⁰⁷

(4) A fellebbezési határidőt mulasztó fél a határidő lejártát követő tizenöt napon belül elfogadható indokolással igazolhatja mulasztását. Az igazolás elfogadása felől az elsőfokon eljáró bíróság dönt. Határozata ellen külön fellebbezésnek van helye.

54/A. §³⁰⁸ (1) A fellebbezési határidőt mulasztó fél a határidő lejártát követő tizenöt napon belül igazolással élhet. Az igazolási kérelmet a fellebbezéssel támadható határozatot hozó bírósághoz kell benyújtani.

(2) Az igazolási kérelemben a mulasztás okát elő kell adni, a mulasztás vétlenségét valószínűsíteni kell, és egyidejűleg a fellebbezést is elő kell terjeszteni.

(3) Az igazolási kérelem tárgyában a fellebbezéssel támadható határozatot hozó bíróság tárgyaláson kívül dönt.

(4) Az igazolási kérelmet elutasító határozat ellen egyfokú fellebbezésnek van helye.

55. § A fellebbezésnek a határozat végrehajtására – ha e törvény kivételt nem tesz - halasztó hatálya van.³⁰⁹

56. § (1) A fellebbezett ügy iratait a fellebbezési határidő lejártától számított nyolc napon belül a bíróság köteles a felsőbb fokú bíróság elnökségéhez felterjeszteni.

(2) A fellebbezési eljárás során a 41-48. § szabályai megfelelően irányadók.

(3) A fellebbezési tárgyalás határnapjáról a másodfokon eljáró kerületi- vagy zsinati

³⁰⁸ Az 54/A. §-t a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény iktatta be.

³⁰⁹ Az 55. §-t a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

jogtanácsost is értesíteni kell a határozat és a fellebbezés megküldésével.

57. § A fellebbezési tárgyaláson a tanács elnöke által kijelölt előadó bíró ismerteti az ügyet. Ezt követően a jogtanácsos és a panaszlott teszi meg észrevételeit.

58. § (1) A fellebbezési bíróság az első fokon eljáró bíróság által megállapított tényállás alapján határoz, figyelembe véve a felek által a fellebbezési eljárás során újonnan előadott és bizonyított tényeket is.

(2) A fellebbezési bíróság az elsőfokú határozatot helyben hagyja, megváltoztatja, hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot – szükség esetén – új eljárásra utasítja, vagy az eljárást megszünteti.

59. § Ha a fellebbezési bíróság az ügyet a tényállás tisztázatlansága miatt nem tudja elbírálni, az elsőfokú bíróság határozatát hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot megfelelő iránymutatással új eljárásra utasítja.³¹⁰

60. § (1) A fellebbezési bíróság az elsőfokú bíróság határozatát hatályon kívül helyezi és az első fokú bíróságot az eljárás megismétlésére utasítja,

- a) ha az elsőfokú bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva,
- b) ha az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályt sértett.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt eseteket a fellebbezési bíróságnak hivatalból kell figyelembe vennie.³¹¹

61. § A fellebbezési bíróság határozatát az első fokon eljáró bíróság elnöksége útján kézbesíti.

V. fejezet

Az újrafelvétel

62. §³¹²(1) A jogerős érdemi határozat ellen újrafelvételi eljárásnak van helye, ha az 53. § (1) bekezdésben meghatározott jogorvoslatra jogosult olyan tényre vagy bizonyítékra, illetőleg olyan jogerős bírósági vagy más hatósági határozatra

³¹⁰ Az 59. §-t a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

³¹¹ Az 60. § (2) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

hivatkozik, amelyet a bíróság az eljárásban nem bírált el, feltéve, hogy az – elbírálás esetén – a reá nézve kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna.

(2) Újrafelvételi eljárásnak csak akkor van helye, ha a kérelmező a kérelemben említett tény, bizonyítékot vagy határozatot a korábbi eljárás során önhibáján kívül nem érvényesíthette.

(3) Az újrafelvétel iránti kérelmet az első fokon eljáró bíróságon kell előterjeszteni.

63. § Az újrafelvétel iránti kérelem előterjesztésének határideje a jogerős határozat szabályszerű közlésétől számított két év. E határidő elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

64. §³¹³ Ha az újrafelvételi eljárás sikere valószínűnek mutatkozik, a bíróság a megtámadott határozat végrehajtását kérelemre felfüggesztheti. E határozatát a bíróság utóbb maga is megváltoztathatja.

65. § Az újrafelvételt elutasító határozat ellen elsőfokú fellebbezésnek van helye.

66. § Az újrafelvételi eljárás lefolytatására a jelen törvényben foglalt eljárási szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

67. § A választás érvényessége vagy érvénytelenítése tárgyában folytatott bírósági ügyekben újrafelvételnek nincs helye.

68. § Az újrafelvételi eljárásban nem vehet részt az a bíró, aki az alaphatározat meghozatalában részt vett.

VI. fejezet

A felülvizsgálat

69. § A bíróság jogerős ügydöntő határozata vagy határozatának meghatározott része ellen felülvizsgálatnak van helye, ha törvénysértő büntetést szabtak ki vagy intézkedést alkalmaztak. Felülvizsgálatnak van helye akkor is, ha a jogerős határozat anyagi jogszabályt sért, a határozatot az

³¹² A 62. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította, továbbá a (3) bekezdést iktatta be.

³¹³ A 64. §-t a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

eljárási jogszabályok megsértésével hozták meg, és ezek az ügy eldöntését érdemben befolyásolták.³¹⁴

70. § (1) A felülvizsgálati kérelem benyújtására jogosultak igazgatási ügyben a felek, fegyelmi ügyben az 53. § (1) bekezdésben meghatározott jogorvoslatra jogosultak.³¹⁵

(2) A beadványban meg kell jelölni azt a jogszabálysértést, amelyre a kérelmező felülvizsgálati kérelmét alapozza.

(3) Felülvizsgálati eljárásnak nincs helye, ha a kérelem benyújtására egyébként jogosult a rendes jogorvoslati lehetőségeket nem merítette ki.

(4) A felülvizsgálati kérelemnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, de kérelemre a bíróság elnöksége vagy az eljáró tanács a határozat végrehajtását felfüggesztheti.³¹⁶

71. § A felülvizsgálati kérelmet a jogerős határozat közlésétől számított hatvan napon belül lehet előterjeszteni az alapügyben eljáró elsőfokú bíróságnál. A bíróság a felülvizsgálati kérelmet az ügy irataival harminc napon belül köteles felterjeszteni a Zsinati Bírósághoz.

72. § A Zsinati Bíróság Elnöksége harminc napon belül a kérelmet megvizsgálja, és a kérelmezőt beadványa kiegészítésre hívja fel, ha a kérelemből nem lehet megállapítani, hogy azt milyen jogszabálysértésre alapozták. A törvényben kizárt, nem jogosulttól származó, ismételt vagy elkésett indítványt a Zsinati Bíróság Elnöksége elutasítja. Elutasítja a kérelmet akkor is, ha megállapítható, hogy a kérelmező a rendes jogorvoslati lehetőségeket nem merítette ki, illetve az e paragrafusban meghatározott felhívásnak tizenöt napon belül nem tesz eleget.³¹⁷

73. §³¹⁸(1) Ha a felülvizsgálati kérelmet nem a jogtanácsos terjeszti elő, azt a Zsinati Bíróság Elnöksége a zsinati jogtanácsos részére az ügy irataival együtt nyilatkozattétel végett megküldi.

(2) A zsinati jogtanácsos köteles észrevételeit a felhívástól számított harminc napon belül, de legkésőbb a tárgyaláson előterjeszteni.

³¹⁴ A 69. §-t a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

³¹⁵ A 70. § (1) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

³¹⁶ A 70. § (2)-(4) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

³¹⁷ A 72. §-t a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

74. §³¹⁹A felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye. A Zsinati Bíróság a jogerős határozat meghozataláig keletkezett iratok és bizonyítékok alapján hozza meg döntését.

75. §³²⁰ (1) Ha a felülvizsgáltni kért határozat a jogszabályoknak megfelel, vagy olyan eljárási szabálysértés történt, amelynek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása nem volt, a Zsinati Bíróság a felülvizsgálati kérelmet elutasítja, és a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

(2) Ha a határozat anyagi jogszabályt, vagy – az (1) bekezdés szerinti eljárási szabálysértés kivételével – eljárási jogszabályt sért, és a döntéshez szükséges tények megállapíthatóak, a Zsinati Bíróság a jogszabálysértő határozat helyett a jogszabályoknak megfelelő határozatot hoz.

(3) Ha a jogszerű határozat hozatalának a (2) bekezdés szerinti feltételei nem állnak fenn, a Zsinati Bíróság a tényállás megállapításához szükséges bizonyítás lefolytatása céljából a megtámadott határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezi, és az ügyben eljáró első-, másod- vagy harmadfokú bíróságot új eljárásra és új határozathozatalára utasítja.

(4) Ha a Zsinati Bíróság a jogszabálysértő határozatot hatályon kívül helyezi, az új eljárás lefolytatására vonatkozóan kötelező utasításokat adhat.

76. §³²¹ Felülvizsgálati eljárásban meghozott határozat ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

³¹⁸ A 73. §-t a ZS.-280/2013.04.25. számú zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

³¹⁹ A 74. §-t a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

³²⁰ A 75. §-t a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

³²¹ A 76. §-t a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

VII. RÉSZ A HATÁROZATOK VÉGREHAJTÁSA

77. § (1) Jogerős bírósági határozat alapján végrehajtásnak van helye.

(2) Jogerős az a bírósági határozat:³²²

- a) amely elleni fellebbezési jogokról a felek lemondtak,
- b) amely ellen a törvényes határidőben a jogosultak egyike sem jelentett be fellebbezést, vagy a fellebbezést visszavonta,
- c) amely ellen további fellebbezésnek a törvény értelmében nincs helye.

78. § (1) A bíróság jogerőre emelkedett, ügydöntő határozatát jogerősítési záradékkal látja el, és megküldi a feleknek.

(2) A jogerős határozatokat az egyházkerület elnökségével az első fokon eljáró bíróság elnöksége közli. Az egyházkerület elnöksége a fegyelmi büntetésekről nyilvántartást vezet.

(3) Amennyiben a bíróság választhatóságtól megfosztás, tisztségtől való megfosztás, áthelyezés vezetői állásból beosztotti állásba, önálló lelkészből nem önálló lelkésszé minősítés, hivatalvesztés, lelkési tevékenység gyakorlásától eltiltás büntetést szab ki [32. § (1) bekezdés e)- j) pont], a jogerős határozatot hozó egyházi bíróság elnöksége a határozatot köteles a jogerőre emelkedést követő tizenöt napon belül megküldeni a Zsinat Elnökségének, amely a határozat rendelkező részét a Magyarországi Református Egyház hivatalos közlönyének következő számában közzéteszi.³²³

79. § A végrehajtás elrendeléséről az első fokon eljáró bíróság elnöksége gondoskodik.

VIII. RÉSZ A FELFÜGGESZTÉS

80. § (1) A bíróság elnöksége vagy az eljáró tanács a fegyelmi eljárás során a fegyelmi eljárás alá vont

³²² A 77. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

³²³ A 78. § (3) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

³²⁴ A 80. § (1) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

³²⁵ A 80. § (2) bekezdést a ZS.-237/2012.11.16. sz. zsinati határozattal elfogadott 2012. évi III. törvény iktatta be.

személyt szolgálatából vagy tisztségéből felfüggesztheti:

- a) ha ellene büntetőeljárás van folyamatban,
- b) ha a felfüggesztés a fegyelmi vétség súlyára vagy jellegére tekintettel szükséges.³²⁴

(2) A bíróság elnökségének a tudomásszerzést követően haladéktalanul, hivatalból meg kell indítani a fegyelmi eljárást, és ezzel egyidejűleg intézkedni kell a lelkész szolgálatból való felfüggesztéséről, ha a lelkész házassága felbontása iránt eljárást kezdeményezett, vagy ellene ilyen eljárást tettek folyamatba, illetve házastársától három hónapnál hosszabb ideje külön él.³²⁵

(3) A bíróságnak a tisztségviselőt tisztségéből fel kell függeszteni, ha határozatában a 32. § (2) d), f), h)-j) pontjában meghatározott fegyelmi büntetést alkalmazta, a határozat jogerőre emelkedéséig terjedő időtartamra.³²⁶

81. § (1) A felfüggesztés kimondására vagy megszüntetésére az a bíróság illetékes, amely a tisztségviselő ügyében első fokon eljárni hivatott. A felfüggesztés tárgyában - a tárgyalás mellőzésével is - indokolt határozatot hoz.³²⁷

(2) A felfüggesztés tárgyában hozott határozat ellen halasztó hatállyal nem bíró egyfokú fellebbezésnek van helye, amelyet a másodfokú bíróság tizenöt napon belül köteles elbírálni.

(3) A bíróság elnöksége a felfüggesztést legfeljebb harminc napra, illetve az eljáró tanács megalakulásáig mondhatja ki. Az eljáró tanács ezt legfeljebb kétszer hatvan nappal hosszabbíthatja meg.³²⁸

82. § (1) A felfüggesztett tisztségviselő részére a természetben járó javadalmán kívül illetményének felét kell folyósítani.

(2) A bíróság a felfüggesztésről értesíti a felfüggesztett szolgálati felettesét, aki a felfüggesztett helyettesítéséről gondoskodik.

83. § A felfüggesztés megszűnik:

- a) ha a bíróság az eljárást jogerős határozattal megszüntette,

³²⁶ A 80. § (3) bekezdést ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

³²⁷ A 81. § (1) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

³²⁸ A 81. § (3) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

- b) ha a 81. § (3) bekezdésben meghatározott idő letelt³²⁹,
- c) ha a bíróság a tisztségviselővel szemben kiszabott jogerős ítéletében nem alkalmazott hivatalvesztés fegyelmi büntetést.

84. § A visszatartott illetményt a tisztségviselőnek ki kell fizetni, hogyha a bíróság nem alkalmazott a 32. § (2) bekezdés f) vagy j) pontjában meghatározott fegyelmi büntetést.³³⁰

85. § ³³¹ (1) A fegyelmi eljárás a bíróság jogerős érdemi határozatával megszüntethető, ha a panaszlott a bírósági eljárás során tisztségéről és a hozzá fűződő minden igényéről - beleértve az újabb választhatóságra való jogáról is - lemond.³³² A lemondással – amennyiben a bíróság elfogadja – a lelkészi jogviszony megszűnik. Amennyiben a bíróság az ügy súlya vagy egyéb ok miatt a lemondást nem fogadja el, az eljárás folytatódik és a 32. § (2) és (8) bekezdésben foglaltak szerinti fegyelmi büntetés és mellékbüntetés szabható ki.

(2) A fegyelmi vétségéből származó kárigény érvényesítését - a panaszlottal szemben - sem a lemondás, sem az eljárás megszüntetése nem érinti.

³³³(3) A fegyelmi eljárást a bíróság megszüntetheti, ha a panaszlott a bírósági eljárás során tisztségéről, lelkészi és a hozzá fűződő minden igényéről lemond. A lemondással a lelkész korábban betöltött tisztsége megszűnik, és az erre vonatkozó eljárásrend szerint az illetékes egyházmegyénél kérheti lelkészi képesítése hatályban tartását.

(4) Amennyiben a bíróság az ügy súlya vagy egyéb ok miatt a tisztségről történő lemondás ellenére is az eljárás folytatását rendeli el, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján olyan büntetést szabhat ki, amelyet a törvény a szolgálati viszonyban nem álló lelkészek számára lehetővé tesz.

(5) A bíróság az eljárást megszünteti, ha a panaszlott a betöltött tisztségén túl lelkészi jellegéről is lemond. Ebben az esetben a bíróság egy ténymegállapító határozattal befejezi az eljárást,

³²⁹ A 83. § b) pontját a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

³³⁰ A 84. § -t a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

³³¹ A 85. § (1) bekezdést a ZS.-53/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi II. törvény módosította.

amely határozat tartalmazza, hogy a lelképásztor ellen indult eljárás a lelkészi jellegről való lemondás okán nem folytatható le.

IX. RÉSZ KÜLÖNLEGES SZABÁLYOK A FEGYELMI ELJÁRÁSNÁL

I. fejezet

86. § Nyugdíjasként tovább szolgáló egyházi tisztségviselő ellen akár nyugdíjazása előtt, akár nyugdíjasként elkövetett fegyelmi vétsége miatt fegyelmi eljárás indítható.³³⁴

II. fejezet Az elévülés

87. § (1) Fegyelmi eljárást a vétségnek az illetékes fegyelmi hatóság tudomására jutásától számított hat hónapon belül lehet megindítani.

(2) Fegyelmi eljárást a fegyelmi vétség elkövetésétől számított két éven belül - bűncselekmény elkövetése esetén két éven túl is, - de legkésőbb a büntetőeljárás jogerős befejezésétől számított három hónapon belül lehet megindítani.

(3) A bíróság igazgatási hatáskörébe tartozó polgári jogi igények az esedékességtől számított öt év alatt évülnek el.

X. RÉSZ MENTESÜLÉS A FEGYELMI BÜNTETÉS HÁTRÁNYOS KÖVETKEZMÉNYEI ALÓL

88. § (1) A fegyelmi büntetéssel sújtott tisztségviselő a törvény erejénél fogva mentesül a fegyelmi büntetés hátrányos következményei alól:

- a) a feddés büntetés esetében a határozat jogerőre emelkedésével,

³³² A 85. § (1) bekezdést a ZS.-3/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi II. törvény módosította.

³³³ A 85. § (3)-(5) bekezdését a ZS.-3/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi II. törvény iktatta be.

³³⁴ A 86. §-t a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

- b) az írásbeli megrovás esetében a jogerőre emelkedésétől számított egy év elteltével,
- c) pénzbüntetés esetében a kifizetésétől számított 1 év elteltével,
- d) segéd- vagy beosztott lelkész áthelyezése esetén a határozat jogerőre emelkedésétől számított két év elteltével.
- e) tisztségtől megfosztás esetén a határozat jogerőre emelkedésétől számított hat év elteltével,
- f) választhatóságtól megfosztás esetén a jogerős határozatban kiszabott idő elteltével,
- g) áthelyezés vezetői állásból beosztotti állásba büntetés kiszabása esetén a jogerős határozatban kiszabott idő elteltével,
- h) önálló lelkészből nem önálló lelkésszé minősítés esetén a jogerős határozatban kiszabott idő elteltével,
- i) a hivatalvesztésre ítélt tisztségviselőt a határozat jogerőre emelkedését követő hat év elteltével – kérelmére – a Zsinati Bíróság a Lelkészképesítő Bizottság állásfoglalásának beszerzése után mentesítheti a büntetés hátrányos következményei alól, ha az egyházban végzett tevékenysége és példamutató magatartása alapján arra érdemes.³³⁵

(2) A Zsinati Bíróság a fegyelmi büntetéssel sújtott tisztségviselőt kérelmére az (1) bekezdésben meghatározott idő eltelte előtt is mentesítheti a fegyelmi büntetés hátrányos következményei alól, ha kiemelkedő szolgálata és példamutató magatartása alapján arra érdemes.

(3) A hátrányos következmények alóli mentesítés nem jelenti egyben a fegyelmi eljárást megelőző állapot visszaállítását, különös tekintettel a szolgálati helyre és beosztásra.³³⁶

XI. RÉSZ

ELJÁRÁS IGAZGATÁSI ÜGYEKBEN

89. § (1) A törvény 34.§-ában meghatározott igazgatási ügyekben e részben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.³³⁷

(2) Ha más jogszabály szorosabb határidőt nem ír elő, úgy az igazgatási ügy bíróságához történő

³³⁵ A 88. § (1) bekezdés a)-i) pontját a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

³³⁶ A 88. § (3) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

beérkezését követően a bíróság harminc napon belül köteles az előkészítő eljárást megtenni, és köteles az elsőfokú ügydöntő határozatot kilencven napon belül meghozni. Ez utóbbi határidőt a bíróság elnöke egy ízben indokolt esetben legfeljebb harminc nappal meghosszabbíthatja. Erről a feleket köteles értesíteni.

(3) Választással kapcsolatos bírósági eljárásban e törvény XII. részében meghatározott soronkívüliségi szabályokat kell alkalmazni.³³⁸

90. § (1) Hatáskör és illetékesség:

- a) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő és az egyházmegye vagy az egyházmegyei intézmény közötti jogvitában az egyházkerületi bíróság elnöksége által kirendelt egyházmegyei bíróság,
- b) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő és az egyházkerület közötti jogvitában a Zsinati Bíróság Elnöksége által kirendelt egyházkerületi bíróság
- c) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő és a Zsinat közötti jogvitában a Zsinati Bíróság jár el,
- d) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő és az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek vagy egyházi intézmények közötti jogvitában az egyházmegyei bíróság,
- e) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő az egyházmegye és a hozzá tartozó egyházközség vagy egyházi intézmény közötti jogvitában az egyházkerületi bíróság elnöksége által kirendelt másik egyházmegyei bíróság,
- f) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő és az azonos egyházkerület különböző egyházmegyéihez tartozó egyházközségek vagy egyházi intézmények közötti jogvitában az egyházkerületi bíróság elnöksége által kirendelt, nem érintett egyházmegyei bíróság,
- g) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő egy egyházkerülethez tartozó egyházmegyék közötti jogvitában az egyházkerületi bíróság,

³³⁷ A 89. § (1) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

³³⁸ A 89. § (3) bekezdést a ZS.-75/2005. sz. zsinati határozattal elfogadott 2005. évi VI. törvény módosította.

- h) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő különböző egyházkerületekhez tartozó egyházmegyék közötti jogvitában a Zsinati Bíróság Elnöksége által kirendelt nem érintett egyházkerületi bíróság,
- i) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő és egyházkerület és a hozzá tartozó egyházi szervezet közötti jogvitában a Zsinati Bíróság Elnöksége által kirendelt nem érintett egyházkerületi bíróság jár el.
- (2) A felek által kiválasztott bíróság jár el, ha valamennyi fél erre irányuló kérelmet terjeszt elő, figyelemmel az (1) bekezdésben megállapított hatásköri szabályokra.
- (3) Nem lehet kirendelni azt a bíróságot, amely ellen valamennyi érintett tiltakozott.
- (4) A bírák kizárása ügyében a 23-25. § rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a bíróság elnökének kizártsága kiterjed a bíróság egészére.

91. § (1) Amennyiben az ügy jellege lehetővé teszi, a Bíróság Elnökségének meg kell kísérelni a felek közötti egyezség létrehozását.

(2) Ha a rendelkezésre álló iratok alapján az ügy eldönthető, az eljáró tanács elnöke ezt írásban közli a felekkel. Amennyiben nyolc napon belül nem kéri tárgyalás megtartását, a bíróság tárgyalás mellőzésével hozza meg határozatát.³³⁹

(3) Amennyiben a bíróság tárgyalást tart a 41-48. § rendelkezései szerint kell eljárni, de zárt tárgyalás nem rendelhető el.

92. § A határozatokra vonatkozóan a 49-52. § rendelkezéseit kell figyelembe venni.

93. § (1) A határozat ellen egyfokú fellebbezésnek van helye.

(2) A másodfokú eljárásban is lehetősége van a bíróságnak a tárgyalás mellőzésére a 91. §-ban foglaltak szerint.

(3) Egyébként a fellebbezésre vonatkozó 53-61. § értelemszerűen alkalmazandók.

94. § Újrafelvételnek nincs helye.

95. § A határozatok végrehajtására a 77. § és a 79. § rendelkezései vonatkoznak.

XII. RÉSZ SORON KÍVÜLI ELJÁRÁS

96. § (1) A választási bizottság jelöléssel vagy választással kapcsolatos határozata ellen benyújtott panasz esetén az illetékes bíróság elnöksége - e törvény 23-24. § figyelembevételével - az előkészítő eljárásra vonatkozó eljárási cselekmények mellőzésével három napon belül kirendeli az eljáró tanács tagjait.

(2) Az elnökség a kirendelésről szóló határozatot megküldi az eljáró tanács tagjainak, valamint az illetékes jogtanácsosnak azzal a felhívással, hogy három napon belül tegye meg írásbeli indítványát.

(3) Az elnökség a kirendelésről értesíti a panaszost azzal a felhívással, hogy amennyiben tárgyalás tartását kéri, vagy bizonyítási indítványa van, azt a felhívás kézhezvételétől számított három napon belül jelentse be, ellenkező esetben az eljáró tanács a rendelkezésre álló iratok alapján, tárgyalás mellőzésével határoz.

97. § (1) Az eljáró tanács tárgyalás tartása esetén ötnapos tárgyalási időközzel megidézi a panaszost és a jogtanácsost azzal a figyelmeztetéssel, hogy távolmaradásuk a tárgyalás megtartásának nem képezi akadályát.

(2) Az eljáró tanácsnak a panasz beérkezésétől számított legkésőbb harminc napon belül ügydöntő határozatot kell hozni.

(3) Az eljáró tanács a határozatot annak meghozatalától számított három napon belül írásba foglalja, és azt megküldi a bíróság elnökségének, a korábbi határozatot hozó választási bizottságnak, a panaszosnak és a jogtanácsosnak.

(4) A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye, az a kihirdetés napjával jogerőre emelkedik.

(5) Választással kapcsolatos bírósági eljárásban újrafelvételnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

³³⁹ A 91. § (2) bekezdést a ZS.-280/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi III. törvény módosította.

XIII. RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

98. § (1) A **2000. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatának 9. ülészsaka. A 2000. évi I. törvény 2000. július 1. napján lépett hatályba. (2) A **2005. évi VI. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 8. ülészsaka. A 2005. évi VI. törvény 2006. január 1. napján lépett hatályba.

A 2005. évi VI. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 2. § (2) bekezdés, 6. § (3) bekezdés, 9. §, 10. § (3) és (6) bekezdés, 12. § (3) bekezdés, 13. § (3) bekezdés, 14. § (1) és (4) bekezdés, 15. §, 16. § (1) és (4) bekezdés, 23. § (1) bekezdés c) pont, 32. § (1) bekezdés h) pont, és (2)-(6) bekezdés, 33. § (4), (5) és (7) bekezdés, 35. § (4) és (5) bekezdés, 59. §, 60. § (2) bekezdés, 69. §, 70. § (2)-(4) bekezdés, 72. §, 73. § (2) bekezdés, 74. §, 75. §, 81. § (1) és (3) bekezdés, 83. § b) pont, 86. §, 88. §, 89. § (3) bekezdés, 96. §, 97. §.

(3) A **2006. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 10. ülészsaka. A 2006. évi III. törvény 2007. január 1. napján lépett hatályba.

A 2006. évi III. törvény az alábbi szakaszt módosította: 78. §.

(4) A **2012. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 11. ülészsakán született ZS.-237/2012.11.16 számú zsinati határozat. A 2012. évi III. törvény 2013. január 1. napján lépett hatályba. A 2012. évi III. törvény az alábbi szakaszt módosította: 80. §.

(5) A **2013. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 12. ülészsakán született ZS.-274/2013.04.25. számú zsinati határozat. A 2013. évi II. törvény 2013. július 1. napján lépett hatályba. A 2013. évi II. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 32. § (3) bekezdés, 34. § (1)-(2) bekezdés.

(6) A **2013. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 12. ülészsakán született ZS.-280/2013.04.25. számú zsinati határozat. A 2013. évi III. törvény 2013. július 1. napján lépett hatályba. A 2013. évi III. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 2. §, 7. §, 9. §, 14. §, 15. §, 20. §, 32. §, 33. §, 35. §, 37. §, 41. §, 47. §, 49. §, 53. §, 54. §, 55. §, 62. §, 64. §, 70. §, 73. §, 74. §, 75. §, 76. §, 77. §, 78. §, 80. §, 84. §, 91. § továbbá az alábbi új szakaszokat iktatta be: 46/A. §, 54/A. §.

(7) A **2014. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 14. ülészsakán született ZS.-356/2014.04.24. számú zsinati határozat. A 2014. évi III. törvény 2014. május 15. napján lépett hatályba. A 2014. évi III. törvény az alábbi szakaszt módosította: 2. § (4) bekezdés.

(8) A **2016. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 4. ülészsakán született ZS.-53/2016.05.11. számú zsinati határozat. A 2016. évi II. törvény 2016. május 11. napján lépett hatályba. A 2016. évi II. törvény az alábbi szakaszt módosította: 85. §.

(9) A **2017. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 7. ülészsakán született ZS.-3/2017.05.23. számú zsinati határozat. A 2017. évi II. törvény 2013. május 23. napján lépett hatályba. A 2017. évi II. törvény az alábbi szakaszt módosította: 85. § (1) bekezdés, továbbá az alábbi új szakaszokat iktatta be: 85. § (3)-(5) bekezdés.

2000. ÉVI II. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ SZERETETSZOLGÁLATÁRÓL

(a 2017. évi V. törvény és a 2019. évi VI. törvény módosításaival egységes szerkezetben)

PREAMBULUM

A szeretetszolgálat az anyaszentegyháznak, a hitre jutott emberek önkéntes közösségének hálaáldozata (Róm 12,1; 1Pt 5,2-3). Olyan segítő szolgálat, amelynek alanya Jézus Krisztus és az Ő egyháza, tárgya pedig a szenvedő embertárs (Lk 10,25-37; 16,19-31; Mt 25,31-46).

Kálvin János és Theodore Beza Isten Igéjéből vette azt a tanítást, amely szerint az igaz egyháznak négy ismertetőjegye van: az Ige tiszta hirdetése, a sákramentumok helyes kiszolgálása, a szeretetszolgálat és az egyházfegyelem gyakorlása. Az egyháznak tehát négy állandó tisztségviselője van: lelkész, tanító, diakónus és presbiter.

A II. Helvét Hitvallás is a szeretetszolgálatot az anyaszentegyház alapvető tevékenységének ismeri el.

A szeretetszolgálat Isten Igéjének útmutatása alapján a mindenkor érvényes jogi keretek között végzi munkáját. A törvény szabályozza a Magyarországi Református Egyház szeretetszolgálati tevékenységét – a szeretetszolgálat feladatait, területeit és irányítási rendszerét; a szeretetszolgálati munkások képzését és szolgálatba állítását; országos szeretetszolgálati központ létrehozását; a szeretetszolgálat pénzügyi forrásait, egyházi és állami támogatását; a szeretetszolgálat felekezeti és nemzetközi kapcsolatrendszerét –, ezek működési rendjét és gazdálkodását.

Ezen bibliai és reformátori tanítások figyelembevételével alkotja meg a Magyarországi Református Egyház Zsinata Szeretetszolgálati törvényét az alábbiak szerint.

³⁴⁰ Az 1. § (2)-(3) bekezdést a ZS.-22/2017.11.22. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi V. törvény módosította.

³⁴¹ A 2. § (1) bekezdést a ZS.-22/2017.11.22. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi V. törvény módosította.

I. RÉSZ

I. fejezet

A Magyarországi Református Egyház szeretetszolgálatának kiemelt feladatai

1. § (1) Betegek ápolása és gondozása.
- (2) Fogyatékossgal élők, idősek, szenvedély- és pszichiátriai betegek ápolása, gondozása és segítése.
- (3) Magányosok, egyedül élők, gyermekek segítése.³⁴⁰
- (4) Hátrányos szociális helyzetben levők segítése.
- (5) Társadalmi hátrányt szenvedők segítése.

II. fejezet

A szeretetszolgálat területei

2. § (1) A szeretetszolgálati feladatok az egyházközségekben, egyházmegyékben, egyházkerületekben, az országos egyház keretében, továbbá mindezek tulajdonában, fenntartásában, kezelésében levő intézményekben/szolgálatokban (intézmény: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény – továbbiakban: Szt. – 4. § (1) bekezdés h) pont, szolgálat: Szt. szerinti 4. § (1) bekezdés g) pont).³⁴¹
- (2) A szeretetszolgálati feladatok megvalósítására és támogatására alapítványok és közhasznú szervezetek is létrehozhatók.

III. fejezet

A szeretetszolgálati intézményekre, szolgálatokra vonatkozó közös rendelkezések³⁴²

3. § Intézményes diakóniai szolgálatot alapíthat:
 - a) egyházközség;
 - b) egyházmegye;
 - c) egyházkerület;
 - d) MRE Diakóniai Iroda;³⁴³
 - e) Magyarországi Református Egyház.
4. § Több egyházközség, egyházmegye vagy egyházkerület együtt is alapíthat intézményes diakóniai szolgálatot, de ebben az esetben az alapító

³⁴² A III. fejezetet (3. § - 11. §) a ZS.-22/2017.11.22. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi V. törvény iktatta be.

³⁴³ A 3. §-t a ZS.-23/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi VI. törvény módosította.

okiratban rendelkezni kell arról, hogy milyen formában gyakorolják a fenntartói jogokat.

5. § Az alapító gyakorolja a fenntartói jogokat, de azt átadhatja más belső egyházi jogi személynek.

6. § Minden döntésnél (alapítás, működtetés, megszüntetés) elsődlegesen az egyház érdekét és jó rendjét, a jogszabályokat, valamint ez ellátottak érdekeit kell figyelembe venni.

7. § Minden döntésnél (alapítás, bővítés, megszüntetés) szükségletfelmérést kell végezni, hogy indokolt-e új intézményt létrehozni, bővíteni, illetve megszüntetni. Meg kell vizsgálni a gazdasági és szakmai hosszú távú fenntarthatósági szempontokat.

8. § Az alapításról, a bővítésről és a megszüntetésről a presbitérium, egyházmegyei közgyűlés, egyházkerületi közgyűlés, Zsinat dönt. Az MRE Diakóniai Iroda kizárólag a Zsinat határozata alapján alapíthat, vehet át és szüntethet meg intézményt.³⁴⁴

9. § Az alapító-fenntartó az egyházi és világi jogszabályok keretei között az intézmény alapító okiratában szabadon határozhatja meg a munkáltatás, a kötelezettségvállalás, a szakmai munka szervezésének bármely kérdését.

10. § Az alapító okiratnak tartalmaznia kell a szolgálat/intézmény

- a) nevét;
- b) címét;
- c) a fenntartó nevét, címét, képviselőjének nevét;
- d) az alapítást tartalmazó testületi döntés számát;
- e) amennyiben releváns, a szolgálat végzéséhez rendelkezésre bocsátott ingatlan címét és helyrajzi számát;
- f) a szolgálat/intézmény gazdálkodásának formáját;
- g) azt a tényt, hogy az alapító egyházi jogi személyiséggel alapítja-e meg vagy egy jogi személyiségben belüli szervezeti egységként.

11. § (1) Egyházközségi, egyházmegyei intézményes szolgálat alapításához, megszüntetéséhez előzetes egyházkerületi engedély szükséges. Egyházközségi intézményes szolgálat alapítása és megszüntetése

esetében az egyházkerület a döntéshozatal előtt kikéri az illetékes egyházmegye véleményét.

(2) Egyházközségi, egyházmegyei intézményes szolgálat bővítéséhez akkor szükséges előzetes egyházkerületi engedély, amennyiben a bővítéssel az intézményes diakóniai szolgálat éves költségvetési főösszege 10%-nál nagyobb mértékben nő.

IV. fejezet

Szeretetszolgálat az egyházközségekben

12. § (1) A Magyarországi Református Egyház hitvallása szerint az egyház a gyülekezetekben él, ezért a szeretetszolgálat legfontosabb területe a gyülekezet. Minden gyülekezet feladata, hogy a maga környezetében a Krisztus testéhez tartozók között senki se szenvedjen szükséget (ApCsel 4,34). Ennek a feladatnak munkásai a gyülekezet megbízott vagy alkalmazott diakónusa vagy diakóniai munkásai, a gyülekezet tagjai, presbitériuma és vezetői.

(2) A presbitérium a szeretetszolgálat ellátására gondnokot és bizottságot választhat az egyháztagok közül.

(3) Azokban a gyülekezetekben, ahol szeretetszolgálati intézmény/szolgálat működik vagy intézmény/szolgálat alapítására kerül sor, teljes munkaidőben foglalkoztatott, a munkakörnek megfelelő szintű, közép- vagy felsőfokú végzettséggel rendelkező diakónust kell szolgálatba állítani. Indokolt, hogy az egyházközség teljes vagy részmunkaidőben vagy több egyházközség közös alkalmazásban diakónusokat munkaviszony keretében foglalkoztasson.

(4) A szeretetszolgálati intézmény/szolgálat megalapításához a presbitérium határozata és az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyása szükséges. Az ilyen intézmény/szolgálat az egyházon belül lehet egyházi jogi személy is. Vezetőjét a presbitérium választja, és vele kapcsolatban a munkáltatói jogkört a presbitérium elnöksége gyakorolja. Az intézmény/szolgálat szervezeti és működési szabályzata szerint önálló költségvetéssel működik, amelyet a presbitérium hagy jóvá.

(5) Szeretetszolgálati intézmény/szolgálat egyházi jogi személyként is működtethető.³⁴⁵

³⁴⁴ A 8. §-t a ZS.-23/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi VI. törvény módosította.

³⁴⁵ A 12. § (3)-(5) bekezdést a ZS.-22/2017.11.22. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi V. törvény módosította.

V. fejezet

Szeretetszolgálat az egyházmegyékben

13. § (1) Az egyházmegyei közgyűlés diakóniai bizottságot választ a területén élő gyülekezetek szeretetszolgálati munkájának támogatására, koordinálására és ellenőrzésére.

(2) Az egyházmegye közgyűlési határozattal önállóan is létrehozhat egyházmegyei szeretetszolgálati intézményt/szolgálatot, amelynek működéséről az egyházmegye saját költségvetésében gondoskodik. Az alapításhoz az egyházkerületi közgyűlés jóváhagyása szükséges. Az ilyen egyházmegyei intézmény/szolgálat lehet egyházi jogi személy. Vezetőjét az egyházmegyei közgyűlés választja, és a munkáltatói jogkört az egyházmegye elnöksége gyakorolja. Az intézmény/szolgálat szervezeti és működési szabályzata szerint önálló költségvetéssel működik, amelyet az egyházmegyei közgyűlés hagy jóvá.³⁴⁶

VI. fejezet

Szeretetszolgálat az egyházkerületekben

14. § (1) Az egyházkerületi közgyűlés diakóniai bizottságot választ a területén működő gyülekezeti és egyházmegyei szeretetszolgálati intézmények/szolgálatok működésének elvi irányítására és ellenőrzésére.

(2) Az egyházkerület közgyűlési határozattal önállóan is létrehozhat szeretetszolgálati intézményt/szolgálatot, amelynek működéséről az egyházkerületi költségvetésben gondoskodik. Az ilyen intézmények/szolgálatok alapításához a Zsinat jóváhagyása szükséges. Az ilyen egyházkerületi intézmény/szolgálat lehet egyházi jogi személy. Vezetőjét az egyházkerületi közgyűlés választja, és a munkáltatói jogkört az egyházkerület elnöksége gyakorolja. Az intézmény/szolgálat szervezeti és működési szabályzat szerint önálló költségvetéssel működik, amelyet az egyházkerületi közgyűlés hagy jóvá.³⁴⁷

³⁴⁶ A 13. § (2) bekezdést a ZS.-22/2017.11.22. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi V. törvény módosította.

³⁴⁷ A 14. §-t a ZS.-22/2017.11.22. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi V. törvény módosította.

³⁴⁸ A 15. §-t a ZS.-22/2017.11.22. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi V. törvény módosította. A 15. § (2)

VII. fejezet

Szeretetszolgálat az országos egyház keretében

15. § (1) A Magyarországi Református Egyház Zsinata szeretetszolgálati, diakóniai feladatainak támogatására diakóniai bizottságot választ.
(2)³⁴⁸

16. § (1) A közegyházi szeretetszolgálati intézmények/szolgálatok fenntartása céljából és az egyházi diakónia érdekképviseletére a Zsinat létrehozta a Magyarországi Református Egyház Diakóniai Irodáját (továbbiakban: Iroda). Az Iroda az egyházon belül működő önálló (belső egyházi) jogi személy. Az egyházközségi, egyházmegyei, egyházkerületi intézmények számára az Iroda elvi segítséget nyújt. Az Iroda vezetőjét a Zsinat Elnöksége nevezi ki és menti fel, valamint felette a munkáltatói jogkört is gyakorolja. Az Iroda önálló költségvetéssel rendelkezik, melynek része az általa fenntartott intézmények/szolgálatok költségvetése. Az Iroda költségvetését a Zsinati Tanács/MRE Zsinata hagyja jóvá. Az Iroda saját szervezeti és működési szabályzat szerint működik. Az Iroda önálló és teljes jogkörű fenntartója a Zsinat vagy a Zsinat felhatalmazása alapján az Iroda által alapított, közegyházi szeretetszolgálati intézményeknek/szolgálatoknak. Az ilyen közegyházi intézményt/szolgálatot a Zsinat belső egyházi jogi személyiséggel ruházhatja fel.

(2) A közegyházi intézmények/szolgálatok világi státuszú vezetőit a Zsinat Elnökségének jóváhagyásával az Iroda vezetője nevezi ki és menti fel, az intézményvezető feletti munkáltatói jogkör gyakorlására az Iroda vezetője jogosult.

A közegyházi intézmények/szolgálatok egyházi státuszú vezetőit a Zsinat lelkeszi elnöke nevezi ki/rendeli ki és menti fel, felettük a szakmai irányítási, utasítási és ellenőrzési jogkört az Iroda vezetője gyakorolja.

(3) Az Iroda szakmai információkat szolgáltat, továbbképzéseket és konferenciákat szervez, koncepciókat és fejlesztési javaslatokat dolgoz ki.³⁴⁹

bekezdést a ZS.-23/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi VI. törvény hatályon kívül helyezte.

³⁴⁹ A 16. §-t a ZS.-22/2017.11.22. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi V. törvény és a ZS.-23/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi VI. törvény módosította.

II. RÉSZ

A SZERETETSZOLGÁLAT MUNKÁSAINAK (DIAKÓNUSOK) KÉPZÉSE ÉS SZOLGÁLATBA ÁLLÍTÁSA

17. § (1) A Magyarországi Református Egyházban a szeretetszolgálati feladatokat elhívott és odaszánt egyháztagok látják el. Diakónus az az egyháztag, aki belső elhívás alapján és megfelelő képzettség megszerzésével, az egyház törvényes felhatalmazása alapján rész- vagy teljes munkaidőben végzi a szeretetszolgálati munkát.

(2) A Magyarországi Református Egyház középfokú és felsőfokú diakónusképzést szervez. Az oklevél megszerzését diakónusi fogadalomtétel, majd az egyházi intézményekben vagy a diakóniai szolgálatra alkalmazó gyülekezetekben végzett hároméves gyakorlati munka követi. Ezek után kérheti a jelölt diakónussá történő felszentelését. Ezt a kérelmet a felügyelő gyülekezet vagy intézet vezetője vagy a felszentelt diakónustársak ajánlása alapján, szolgálati úton kell az illetékes egyházkerületi közgyűlés elé terjeszteni. A közgyűlés dönt a felszentelésre bocsátásról. A felszentelt diakónust szolgálati helyén ünnepi istentisztelet keretében iktatják be.

(3) A fogadalmat tett és felszentelt diakónus hitbeli és erkölcsi magatartását illetően az egyházi törvények, munkajogi szempontból a Munka Törvénykönyve hatálya alatt áll.

18. § (1) Diakóniai munkát végző, fel nem szenteltekkel szemben a hitbeli és erkölcsi követelmények munkaszerződésben érvényesítendőek.

(2) A diakónusképzés, alkalmazás és foglalkoztatás további kérdéseit szabályrendeletben kell rendezni.

³⁵⁰ A 19. § (1) bekezdés b), e)-f) pontját a ZS.-22/2017.11.22. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi V. törvény módosította és az eddigi bekezdések helyett a felsorolást pontokba sorolta.

III. RÉSZ

A SZERETETSZOLGÁLATI MUNKA ANYAGI FORRÁSAI

19. § A szeretetszolgálati munka pénzügyi forrásai:
- a) a Magyarországi Református Egyház gyülekezeteinek és egyháztagjainak természetbeni és pénzbeli adományai;
 - b) Magyarország Kormánya és a Magyarországi Református Egyház közötti megállapodás és a hatályos állami jogszabályok szerinti források;
 - c) az egyházi költségvetésben biztosított hozzájárulás;
 - d) külföldi testvéregyházak gyülekezeteinek és gyülekezeti tagjainak természetbeni és pénzbeli adományai;
 - e) a szociális intézményekben/szolgálatokban ellátottak térítési díja a hatályos jogszabályok által meghatározott módon;
 - f) az állami költségvetési törvényben az adott esztendőre előirányzott támogatások;
 - g) egyéb adományok, támogatások és juttatások.³⁵⁰

IV. RÉSZ

A SZERETETSZOLGÁLAT KAPCSOLATAI

20. § (1) A Magyarországi Református Egyház szeretetszolgálati szervezetei rendszeres kapcsolatot tartanak fenn a többi keresztyén egyház hasonló szervezeteivel és velük együttműködésre törekednek.

(2) A Magyarországi Református Egyház szeretetszolgálati intézményei/szolgálati partnerkapcsolatot tarthatnak fenn hazai és külföldi testvéregyházak gyülekezeteivel és intézményeivel/szolgálatosaival, valamint hasonló tevékenységet folytató civil szervezetekkel.³⁵¹

³⁵¹ A 20. §-t a ZS.-22/2017.11.22. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi V. törvény módosította.

V. RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

21. § (1) A **2000. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatának 10. ülészsaka, Budapesten, 2000. november 29-én a ZS.-130/200. számú zsinati határozattal. E törvény 2001. január 1-jén lépett hatályba.

(2) A **2017. évi V. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 10. ülészsakán született ZS.-22/2017.11.22. számú zsinati határozat. A 2017. évi V. törvény 2017. december 1-

jén lépett hatályba. A 2017. évi V. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 1. § (2)-(3) bekezdés, 2. § (1) bekezdés, 3. § – 11. §, 12. § (3)-(5) bekezdés, 13. § (2) bekezdés, 14. § – 16. §, 19. §, 20. §.

(3) A **2019. évi VI. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 13. ülészsakán született ZS.-23/2019.04.10. számú zsinati határozat. A 2019. évi VI. törvény 2020. január 1-jén lépett hatályba. A 2019. évi VI. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 3. §, 8. §, 16. § (1)-(2) bekezdés, továbbá a 15. § (2) bekezdést hatályon kívül helyezte.

**2005. ÉVI III. TÖRVÉNY
A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ
TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLATÁRÓL**

PREAMBULUM

A jelen törvény célja az evangélium hirdetésének szolgálata. A Példabeszédek könyve 22, 17-19 versei alapján ez által is növelni kell az Istenbe vetett bizodalmat, a próféták szavainak megfelelően. Ezért valósággá kell válnia Márk evangélista felszólításának is: „... hirdessétek az evangéliumot minden teremtnak!” (Mk 16,15) Ha ez megvalósul, a média valóban örömhírt közvetít. Jelen törvény ezt szándékozik előmozdítani.

Az egyháznak szüksége és igénye van a nyilvánosságra, hiszen a világ iránti felelőssége az egyháznak az is, hogy megjelenjen a társadalomban, elérje a nyilvánosságot, jelen legyen a hétköznapi életben, hasson a közéleti gondolkodásra és közbeszédre.

A Magyarországi Református Egyház küldetésének része, hogy a nyilvánosságot megszólítsa, jelezve ezzel is, hogy az evangéliumot, az egyházra bízott kincset közügynek és nem magánügynek tekinti. Missziói kötelességünk, hogy hatékonyan közvetítsük az egyház sajátos üzenetét, az evangéliumot a világ felé. Az egyház ezért sem mutathat passzivitást a kapcsolattartás terén, mert újra és újra tudatosítania kell célját, szolgálatát. Ennek érdekében veszi igénybe azokat a tájékoztatási eszközöket, amelyek használata lehetőséget ad a nagy nyilvánosság eléréséhez, megszólításához.

Az egyházban a média, - a szó és a feladat eredeti értelmében - közvetítő eszközként szolgál, amelyet Isten azért ad népének, hogy azzal éljen és dicsérje vele Urát.

A média ereje eszköz voltában mutatkozik meg. Az egyház arra törekszik, hogy az általa fenntartott tájékoztatási szolgálat a bűneivel szembenézni képes, lehetőségeit és feladatait felismerni és kifejezni tudó, a Krisztusban örvendező ember arcát és világát közvetítse.

I. RÉSZ A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLATÁNAK FELADATA

1. § Az egyház tájékoztatási szolgálatának feladata Isten Igei üzenetének közvetítése, hiteles tájékoztatás hitünk tartalmáról, egyházunk életéről és szolgálatáról. Feladata a református egyházon belüli kapcsolattartás, az információhoz jutás és az információadás biztosítása, továbbá hogy egyházunkon kívülre is eljuttassa a református egyház véleményét a világban történő eseményekről, eszmékről, társadalmi folyamatokról.

II. RÉSZ A TÖRVÉNY CÉLJA

2. § (1) A törvény célja az egyházi tájékoztatás szabályozása, hogy az egyház megjelenése a széles körű nyilvánosság előtt a misszió és a keresztyén közösség építésének eszköze legyen. (2) Meghatározza azon kereteket, szervezeti formákat, amelyekben belül a Magyarországi Református Egyház (a továbbiakban: MRE) nyomtatott és elektronikus tájékoztatása működik, egymáshoz, valamint a világi médiához kapcsolódik.

III. RÉSZ A TÖRVÉNY HATÁLYA

3. § (1) Az egyház tájékoztatási szolgálatát a vonatkozó állami és egyházi törvények keretei között végzi.

(2) A törvény hatálya kiterjed az MRE által kiadott valamennyi sajtótermékre, önálló műsorszolgáltatásra, közreműködésével alkotott műsorszámokra és egyéb, elektronikus megjelenési formákra.

(3) A törvény személyi hatálya kiterjed mindazokra a református egyháztagsokra, akik az egyházi tájékoztatási szolgálatban bármilyen formában részt vesznek, valamint akik azért tisztüknél fogva felelősek.

IV. RÉSZ AZ EGYHÁZI TÁJÉKOZTATÁS ALAPELVEI

4. § (1) Az egyházi tájékoztatásnak:
- a) bibliai, hitvallási alapokon nyugvó református értékrendet kell közvetítenie,
 - b) hiteles, időszerű, pontos és tárgyilagos tájékoztatást kell adnia,
 - c) biztosítania kell a vélemények sokszínű, kiegyensúlyozott, szabad megjelenését, és
 - d) meg kell teremtenie az egyházon belüli információáramlás széles körű lehetőségét, személyi, tárgyi feltételeit valamint szervezeti rendszerét.
- (2) Az egyházi tájékoztatás minden területén elutasítja a kirekesztő, szélsőséges megnyilvánulásokat.
- (3) Az egyházi tájékoztatásban szolgálók:
- a) legyenek elkötelezettek az evangélium, az MRE és népünk iránt,
 - b) vállalják a legszélesebb körű társadalmi szolgálatot
 - c) törekedjenek a legmagasabb szintű tárgyi és technikai tudás birtokában ellátni szolgálatukat.

V. RÉSZ AZ EGYHÁZI TÁJÉKOZTATÁS FORMÁI ÉS MEGJELENÉSI SZINTJEI

5. § (1) Az egyházi tájékoztatás megjelenési formái:
- a) rendszeresen és időszakosan megjelenő sajtótermékek,
 - b) a világháló igénybevételével megvalósuló kommunikációs formák.
6. § (1) Az egyház tájékoztatási szolgálatának szervezete országos és helyi szintekre tagolódik.
- (2) A helyi szinten megvalósítandó tájékoztatási tevékenységek az egyház fokozatos egységeinek (egyházkerület, egyházmegye, egyházközség és ezek intézményei) megfelelően szerveződnek.

VI. RÉSZ TÁJÉKOZTATÁS ORSZÁGOS SZINTEN

7. § (1) A Zsinat feladata, hogy tájékoztatást adjon az MRE széles körű nyilvánosságnak szóló és közzétételre szánt állásfoglalásairól, testületi döntéseiről, szervezeti és személyi változásairól.
- (2) A Zsinat szabályozza, hogy az egyházi testületek mely döntéseit és milyen módon kell nyilvánosságra hozni.
- (3) A Zsinat dönt országos (nyomtatott és elektronikus) sajtó megalapításáról, világhálón működő országos jellegű honlap és műsorszolgáltatás, egyéb országos egyházi adatbázisok működtetéséről, ezek céljáról, feladatairól, közegyházi költségvetési támogatásáról, szervezeti, működési szabályzatuk elfogadásáról.
8. § A Zsinat nyilvános ülésein a sajtó képviselői jelen lehetnek, arról tudósíthatnak, tájékoztatást kérhetnek.
9. § A nyilvánosságra hozható ügyekben az egyházi sajtó tudósítójának tájékoztatása nem tagadható meg.
10. § Az MRE egészét érintő kérdésekben a Zsinat Elnöksége (továbbiakban: Elnökség) adhat ki hivatalos nyilatkozatot.
11. § (1) A nem kötelezően nyilvánosságra hozandó döntésekről az Elnökség tájékoztatást adhat.
- (2) Az Elnökség nyilatkozatait személyesen vagy szóvivő útján hozza nyilvánosságra.
- (3) Az Elnökség dönt a Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. törvényben meghatározott – a tájékoztatásban szolgáló és a Zsinat által megválasztandó – tisztségekre vonatkozó meghívásról vagy pályázat kiírásáról.
12. § Az Elnökség dönt más egyházi vagy világi médiával való kapcsolattartásról, ennek formájáról, az MRE egészét érintő események kommunikációjáról, reklámok és hirdetések közzétételéről.

13. § Az egyházi tájékoztatással kapcsolatos kérdésekben a Zsinatot és az Elnökséget a Kommunikációs Szolgálat és a Szolgálat szervezeti keretében működő szóvivő segíti.

14. § A Kommunikációs Szolgálat:

- a) kidolgozza a kommunikációs stratégiát,
- b) szerkeszti a híreket, közzéteszi az állásfoglalásokat,
- c) az Elnökség felhatalmazása alapján ellátja a református egyházzal kapcsolatos információkkal az egyházi és világi médiát,
- d) szervezi a sajtótájékoztatásokat,
- e) megteremti a világhálón folyó kommunikáció technikai feltételeit,
- f) összehangolja a közegyház által fenntartott médiumok tevékenységét, ennek érdekében rendszeresen kommunikációs konzultációt tart képviselői és szakértői részére,
- g) kapcsolatot tart a fokozatos egyházi testületek hasonló szolgálatot ellátó intézményeivel, alkalmazottaival,
- h) a Zsinat és az Elnökség felkérésére elvégzi minden olyan szakmai feladatot, amely az országos egyházi tájékoztatás körébe esik.

15. § A Zsinat által választott szakbizottságok (Sajtóbizottság, Média és Informatikai Bizottság) javaslattevő, véleményező testületek, melyek:

- a) javaslatot tesznek a médiastratégia követendő irányaira,
- b) részt vesznek az egyházi sajtóval kapcsolatos döntések, szabályzatok előkészítésében,
- c) javaslatot tesznek a pályázati vagy meghívási szempontokra, a beérkezett pályázatokat véleményezik,
- d) figyelemmel kísérik az egyház (írott és elektronikus) sajtójában való megjelenést, véleményezik azt, és javaslatot tesznek esetleges módosításokra,
- e) figyelemmel kísérik a kommunikáció technikai lehetőségeit, és javaslatot tesznek az ezzel kapcsolatos fejlesztésekre,
- f) kapcsolatot tartanak a fokozatos egyházi testületek hasonló bizottságaival.

VII. RÉSZ

TÁJÉKOZTATÁS HELYI SZINTEN

16. § A helyi szintű egyházi kommunikáció feladata, hogy:

- a) az egyház tagjai értesüljenek a helyi egyházi hírekről, eseményekről,
- b) ezen események megfelelő társadalmi nyilvánosságot kapjanak,
- c) a közegyházi döntések, állásfoglalások, hírek, országos sajtótermékek helyi szintre eljussanak,
- d) a helyi, de közegyházi érdeklődésre számot tartó események az országos sajtóban megjelenjenek,
- e) országos adatbázisok megfelelő kezelésben legyenek.

17. § A fokozatos egyházi testületek elnöksége felel azért, hogy az egyházi tájékoztatási szolgálat e törvény 4. §-ban foglaltak szerint valósuljon meg.

18. § (1) Az egyházkerületekben és egyházmegyékben létre kell, az egyházközségekben – a feladat jellegét, nagyságát figyelembe véve – létre lehet hozni olyan szakmai csoportot, illetőleg olyan munkatársat kell – vagy lehet - alkalmazni, vagy önkéntes szolgatársat bevonni, aki kapcsolatot tart a Zsinat Kommunikációs Szolgálatával, a felettes egyházi testület szakmai szervével, feladatellátójával, és az adott szinten megvalósítja az egyház tájékoztatási szolgálatát. Ezen szolgálatot végzőkről a felettes egyházi főhatóságot, valamint a Zsinat Kommunikációs Szolgálatát tájékoztatni kell.

(2) A fokozatos egyházi testületek által választott szakbizottságok, előadók véleményező, javaslattevő feladatot látnak el, a 15.§-ban foglaltak szerint.

VIII. RÉSZ

SAJTÓTERMÉKEK ALAPÍTÁSA

19. § (1) Sajtóterméket bármely önálló jogi személyiséggel rendelkező egyházi testület, intézmény alapíthat.

(2) A sajtótermék megjelentetéséről, céljáról, megjelenésének főbb ismérveiről, felelős

szerkesztőjéről és kiadójáról, működésének anyagi feltételeiről testületi határozatot kell hozni.

(3) A testületi határozatot tájékoztatásul meg kell küldeni a felettes egyházi főhatóság elnöksége részére.

(4) A (fő)szerkesztő és kiadó felelősségére az állami törvények felelősségi szabályai az irányadóak.

(5) Amennyiben egyházi tisztségviselő a sajtóban vagy a világhálón végzett tevékenységével, nyilatkozatával megsérti az egyházi törvényeket, úgy ő ezért egyházi bíróság előtt is felelősséggel tartozik.

IX. RÉSZ

SAJTÓTERMÉKEK ARCHIVÁLÁSA

20. § Országos kiadású sajtótermék minden számából köteles a kiadó a Zsinat levéltárának egy példányt megküldeni. Az egyházkerületi, egyházmegyei, vagy ezek intézményei által kiadott sajtótermékeket az adott szintű könyvtárban kell archiválni. Az egyházközségi kiadványok egy példányát a parókián meg kell őrizni.

X. RÉSZ

ÉRTELMEZŐ ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

21. § E törvény alkalmazásában:

1. **média (médiák):** azoknak az anyagi és elektronikus hordozóközegeknek az összessége, amelyek a sajtóterméknek a nagyközönséghez történő továbbítását szolgálják;
2. **műsorszolgáltatás:** a nyilvánosság számára vételre szánt rádió-, illetve televízió-műsornak a műsorszolgáltató általi előállítás, elektronikus jelek formájában történő megjelenítése és a felhasználó vevőkészülékéhez történő továbbítása bármely műsorszétesztő és műsorterjesztő rendszeren;
3. **műsorszám:** hang vagy kép, illetve ezek összekapcsolódó - zárt egységet alkotó, vagy önálló részekből zárt egységbe szerkesztett - együttese, amelyet az együttes egészét egyedileg megjelölő

főcím, szükség szerint további megkülönböztető jelzés, illetőleg a befejeződést jelző közlés határol;

4. **sajtó:** az időszaki lap, a műsorszolgáltató és a hírügynökség;
5. **sajtótermék:** az időszaki lap egyes lapszámai, a rádió- és televízió-műsor, a könyv, a röplap (traktátus) és az egyéb szöveges kiadvány, a zeneművet, grafikát, rajtot vagy fotót tartalmazó kiadvány, a térkép, a nyilvános közlésre szánt műsoros filmszalag, videokazetta, videolemez, hangszalag és hanglemez, továbbá bármely más tájékoztatást vagy műsort tartalmazó, nyilvános közlésre szánt technikai eszköz;
6. **tájékoztatás:** tényeknek, eseményeknek, hivatalos közleményeknek, beszédeknek, valamint az ezekre vonatkozó véleményeknek, elemzéseknek és értékeléseknek sajtótermék útján történő nyilvános közlése.

22. § A **2005. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatnak 7. ülészakán született ZS.-60/2005.05.27. számú zsinati határozat. A 2005. évi III. törvény 2005. július 1. napján lépett hatályba.

2013. ÉVI I. TÖRVÉNY A LELKÉSZEK SZOLGÁLATÁRÓL ÉS JOGÁLLÁSÁRÓL

PREAMBULUM

Krisztus az anyaszentegyház építésére mindenkor rendelt és adott pásztorokat és tanítókat (1Kor 12,28; Ef 4,11-12), hogy magának egyházat gyűjtsön vagy szervezzen, s azt kormányozza és megtartsa, mindig felhasznált szolgákat, ma is felhasználja és a jövőben is fel fogja használni őket, amíg csak egyház lesz a földön. Tehát az egyházi szolgák eredete felhatalmazás és tiszte igen régi és isteni, nem pedig új és emberi rendelés. Tudna ugyan az Isten közvetlenül a maga hatalmával egyházat gyűjteni maga köré az emberek közül, de tetszett neki az emberek között az emberek szolgálata által munkálkodni (II. Helvét Hitvallás XVIII. fejezet).

Ugyanitt olvassuk tovább, hogy „Az egyházi szolgák feladatai sokfélék, ezeket azonban a legtöbben két dologra vezetik vissza, amelyekben minden más benne foglaltatik: Krisztus evangéliumának tanítására és a sákramentumok helyes kiszolgáltatására. Az egyházi szolgák feladata ugyanis egybegyűjteni a szent gyülekezetet, ott Isten igéjét magyarázni és az általános igazságot a gyülekezet helyzetére és használatára alkalmazni, hogy az, amit tanítanak, javára váljék a hallgatóknak és építse a híveket. Az egyházi szolgák feladata, mondom, tanítani a tudatlanokat, buzdítani és haladásra ösztönözni az Úr útján hátramaradókat vagy lassabban haladókat, vigasztalni és erősíteni a kislelkűeket és felvértezni őket a Sátán különféle kísértései ellen, megdorgálni a vétkezőket, visszahívni a jó útra a tévelygőket, felemelni az elesetteket, megcáfolni az igének ellenmondókat, végül elűzni az Úr aklától a farkasokat. Bölcsen és komolyan megróni a bűnöket és a bűnösöket, és szemet nem hunyni és nem hallgatni a bűn láttán; továbbá kiszolgáltatni a sákramentumokat, ajánlani a velük való helyes élést, és azok vételére mindenkit az egészséges tudomány által előkészíteni, a híveket szent egységben megtartani, a szakadásoknak elejét venni, végül a tudatlanokat a hitben oktatni, a szegények gondját a gyülekezet figyelmébe ajánlani, a betegeket és a különböző kísértésekkel küszködőket meglátogatni, tanítani, az élet útján megtartani; ezen kívül szükség idején közös imádkozásokat vagy könyörgéseket rendezni, böjtöléssel, azaz szent önmegtartóztatással együtt,

és a lehető leghamarabban gondoskodni mindenről, ami a gyülekezetek nyugalmára, békességére és üdvére szolgál. Hogy pedig az egyházi szolga mindezt jobban és könnyebben teljesíthesse, elsősorban azt kívánják tőle, hogy legyen istenfélő, szüntelenül imádkozzék, merüljön el a Szentírás olvasásába, mindenben és mindig legyen éber és életének tisztaságával mindenki előtt példaként világozzon.”

Ennek megvalósulása érdekében a Magyarországi Református Egyház Zsinata (a továbbiakban: Zsinat) a következő törvényt alkotta.

I. RÉSZ A TÖRVÉNY CÉLJA

1. § E törvény célja, hogy a Magyarországi Református Egyház (a továbbiakban: Egyház) szolgálatáról, alkotmányáról és kormányzatáról szóló törvényekkel összhangban egységes rendszerben szabályozza a kebelébe tartozó lelkészek szolgálatához és jogállásához fűződő fogalmakat, meghatározza a különböző szolgálati területek feladatellátásának főbb jellemzőit, szabályozza a lelkészi életpálya egyes szakaszainak lényeges vonásait, az ezekhez fűződő egyházi és adminisztratív cselekményeket, valamint rendelkezzen a lelkészek jogairól és kötelezettségeiről.

Alapelvek

2. § (1) A lelkészi szolgálatok végzése az Egyházban a Szentírás, az elfogadott hitvallások, az Egyház Alkotmánya és törvényi rendelkezései szerint történik. A lelkészi szolgálatban a krisztusi elhívás és az egyházi kiválasztás elvei érvényesülnek.

(2) Az egyházi hatalom az evangélium hirdetésének, tanításának, a sákramentumok kiszolgáltatásának, az egyházi rend megalkotásának és fenntartásának teljesítése, melyet az Egyház Alkotmányának megfelelően az egyetemes papság és a zsinat-presbiteri elvek alapján a lelkészek az Egyház nem lelkész tagjaival választott testületekben közösen, közös felelősséggel gyakorolják (Róm 8,32; 1Jn 1,3; Ef 5,29-30; Róm 12,4-6; 1Pt 2,5.9.13-18; 4,10; 1Kor 3,1.5; 6,17; 12,12-13.21-27; Fil 2,4-8; 2Tim 2,1; Heidelbergi Káté 55.; II. Helvét Hitvallás XVIII. rész).

3. § (1) A lelkészek személyes felelőssége, hogy a figyelmet Jézus Krisztus jelenlétére irányítsák, és a közösséget arra hívják, hogy életükkel és bizonyágtételükkel az Urat szolgálják (1Tim 2,5; 1Kor 4,1; 9,19; Lk 22,26-27).

(2) A lelkész és a gyülekezet közötti bensőséges kapcsolat a közösségben fejeződik ki, hiszen a lelkésznek és a gyülekezetnek fel kell ismernie Isten akaratát és a Lélek vezetését. A lelkészek felelőssége, hogy a gyülekezetek és az egyházi szolgálat ügyeit közösen is képviseljék az egyházi testületekben és az Egyház egységét építsék (Mt 18,19-20).

4. § (1) A tisztséget viselő lelkészek a tisztséget nem viselő lelkészekkel egyenlő tekintélyűek (Mt 23,8-12).

(2) Szükséges azonban, hogy közülük egyesek az Egyház Alkotmánya és alkotmányos törvényei szerint a közösség választása alapján – rátermettségükre, alkalmasságukra figyelemmel – a többiek előtt járjanak, s gondoskodjanak arról, hogy az Egyházban minden ékes és jó rendben történjék (1Kor 14,40; 1Tim 3,1-7; 1Pt 5,2-3).

(3) A lelkész jogállásától és az általa ellátott szolgálattól függetlenül – Isten Igéje alapján az egyházi törvények által meghatározott szolgálati rend szerint – tartsa tiszteletben és hajtsa végre előljárói törvényes rendelkezéseit, utasításait.

A törvény személyi és területi hatálya

5. § A törvény hatálya kiterjed az Egyház lelkészi képesítésű – kivételesen az e törvény alapján lelkészi képesítést még nem szerzett – személyeire, akik e törvény szerinti lelkészi nyilvántartásban vannak.

6. § Az Egyház elismeri a Kárpát-medencében lévő református lelkészképzést nyújtó felsőoktatási intézmények oklevelét, azonban a szolgálati jogviszony létesítésére, szünetelésére, megszűnésére a szolgálat végzésének helyén hatályos jogszabályok irányadóak.

³⁵² A 7. § 2. pontját a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

II. RÉSZ ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

7. § Jelen törvény alkalmazásában

1. **Lelkész:** az Egyház lelkésze, a jelen törvényben szabályozottak szerinti lelkészi képesítéssel rendelkező, felszentelt és egyházi jogviszonnyal rendelkező református egyháztag.
2. **Egyházi személy:** a lelkészi diplomával rendelkező személy, a lelkész és mindazon lelkészi képesítéssel rendelkező személy, aki egyházi felhatalmazás alapján lelkészi vagy lelkészi jellegű szolgálatot lát el, tisztséget tölt be, vagy azt jelen szabályozás elfogadása előtt látta el, vagy töltötte be.³⁵²
3. **Egyházi szolgálati viszony:** az egyház belső rendje szerint megtörtént választás, vagy az arra feljogosított egyházi feletttestől származó felhatalmazás (kirendelés, kinevezés, megbízás) alapján létrejött sajátos egyházi jogviszony. Lelkészi jellegű személyek esetén az egyházi szolgálati viszony lelkészi jogviszonynak minősül.³⁵³
4. **A lelkészi szolgálat legfontosabb területei:** az Ige hirdetése, a sákramentumok kiszolgáltatása, a hitéleti alkalmak megtartása, a konfirmáció, az esketés és a temetés (szimbolikus és kazuális szolgálatok), egyházi anyakönyvek vezetése, tanítói, diakóniai, missziói, kulturális és egyházi igazgatási tevékenységek végzése.
5. **Lelkészi jellegű szolgálat:** a tanítói, diakóniai, missziói, kulturális és közegyházi igazgatási tevékenységek végzése, amennyiben az egyébként nem lelkészi képesítésű személy által elvégezhető feladatot református lelkészi képesítéssel rendelkező személy végzi egyházi felhatalmazás alapján.
6. **Lelkészi képesítés:** az Egységes Lelkészképesítő Bizottság döntése arról, hogy a jelölt a lelkészi szolgálat ellátásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel és készségekkel rendelkezve a lelkészi szolgálatra alkalmas. Erről az Egységes Lelkészképesítő Bizottság

³⁵³ A 7. § 3. pontját a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

bizonyítványt állít ki, melynek alapján a jelölt lelkésszé szentelhető.³⁵⁴

7. **Lelkészszentelési eljárás:** az egyházkerületi közgyűlés határozatán alapuló és keretében elvégzett cselekmények sorozata, mely során a lelkészi képesítést szerzett egyháztag jogosulttá válik az önálló lelkészi szolgálatra, és az ezt igazoló oklevelét (lelkészszentelési okiratát) átveszi.³⁵⁵
8. **Lelkeszi eskü:** a lelkészszentelési eljárás része, letételével a jelölt véglegesen elkötelezi magát a református anyaszentegyház lelkészeként történő szolgálatára. Az eskü egyben az egyházi joghatóság elismerésére és elfogadására vonatkozó alávetési nyilatkozat.
9. **Képesítése szerint teljes jogú lelkész:** az, aki az egyházi törvényben előírt egyetemi diploma megszerzése után a lelkészképesítési feltételeknek az Egyház szabályai szerint eleget tett, és lelkészszentelési eljárás keretében lelkészi esküt tett. A teljes jogú lelkész önálló jogállású lelkészi állásra, tisztségre megválasztható, kinevezhető, megbízható, nem önálló jellegű beosztott lelkészként vagy helyettes lelkészként kirendelhető.
10. **Önálló lelkész:** az a teljes jogú lelkész, akit önálló jogállású lelkészi állásra, tisztségre megválasztottak, vagy arra kirendelést, kinevezést, megbízást kapott.
11. **Helyettes lelkész:** az a képesítése szerint teljes jogú lelkész, akit az illetékes esperes lelkészi állás átmeneti vagy tartós megüresedése esetén meghatározott időre, vagy feltétel bekövetkeztéig önálló lelkészi szolgálatra, de nem önálló státusszal rendel ki.
12. **Beosztott lelkész:** az a képesítése szerint teljes jogú lelkész, aki nem önálló jogállású lelkészi állásra püspöki kirendelést kapott.
13. **Segédlelkész:** az a lelkészjelölt, aki teológus-lelkész diplomáját már átvette, de még nem rendelkezik teljes lelkészi képesítéssel, mivel a lelkészképesítő vizsgát még nem tette le és az illetékes egyházkerület püspöke ideiglenes jelleggel kirendeli lelkészi

szolgálatra. A kirendeléssel felhatalmazást kap a lelkészi palást viselésére és a sákramentumok kiszolgáltatására is.

14. **Exmisszus:** az a református felsőoktatási intézményben hallgatói jogviszonnyal rendelkező teológus-lelkész szakos hallgató, aki a teológus-lelkész diplomához tartozó kreditek legalább 75%-át már megszerezte, a teológia szak – lelkész szakirány intézményi mintatantervében előírt kötelező gyakorlati év tanulmányi feltételeit azonban még nem teljesítette, és őt az illetékes egyházkerület püspöke, hallgatói jogviszonyának érintetlenül hagyásával, ideiglenes jelleggel egyházi kiegészítő szolgálatra kirendeli. Az exmisszus a kirendeléssel, annak hatályával azonos időpontig, felhatalmazást kap a palástviselésre és a sákramentumok kiszolgáltatását is magában foglaló egyházi szolgálatok elvégzésére.³⁵⁶
- 14a. **Exmisszus-gyakornok:** az a református felsőoktatási intézményben hallgatói jogviszonnyal rendelkező teológus-lelkész szakos hallgató, aki a teológia szak – lelkész szakirány intézményi mintatantervében előírt kötelező gyakorlati év tanulmányi feltételeit teljesítette, és akit a felsőoktatási intézmény által javasolt gyakorlólhelyre a gyakorlólhely szerint illetékes egyházkerület püspöke ideiglenes jelleggel, a gyakorlati év teljesítése céljából, egyházi kiegészítő szolgálatra kirendel. Kirendelésének a díjlevél nem melléklete. Az exmisszus-gyakornok a kirendelés hatályával azonos időpontig felhatalmazást kap a palástviselésre és a sákramentumok kiszolgáltatását is magában foglaló egyházi szolgálatok elvégzésére.³⁵⁷
- 14b. **Legátus:** az a Zsinat által elfogadott és államilag akkreditált felsőoktatási intézményben (teológiai akadémia, hittudományi egyetem vagy egyetem hittudományi kara, a továbbiakban: református felsőoktatási intézmény) hallgatói jogviszonnyal rendelkező hallgató, akit az intézmény teológia szak – lelkész szakirány (a folytatásban: teológus-lelkész

³⁵⁴ A 7. § 6. pontját a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

³⁵⁵ A 7. § 7. pontját a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

³⁵⁶ A 7. § 14. pontját a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

³⁵⁷ A 7. § 14a. pontját a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény iktatta be.

szak) mintatantervében rögzített tanulmányi kötelezettségként teljesítendő legáció keretében a legátust fogadó gyülekezet(ek) püspöke a felsőoktatási intézmény kezdeményezésére karácsony, húsvét vagy pünkösöd ünnepére, az adott ünnepre és gyülekezet(ek)re hatályosan egyházi kiegészítő szolgálatra ideiglenes jelleggel kirendel. A legátus a kirendelés időtartamára és helyszínére/helyszíneire felhatalmazást kap liturgiai szolgálatok végzésére, az Ige hirdetésére, az úrvacsora sákramentumának kiszolgáltatására, valamint, ez utóbbi összefüggésében, a lelkészi palást viselésére is. Kirendelésének a díjlevél nem melléklete.³⁵⁸

15. **Egyházi felhatalmazás:** a Zsinat lelkészi elnöke, a püspök vagy az esperes által a lelkészi szolgálat végzésére adott, szolgálatba állításra vonatkozó megbízás. Kiadható csak egy helyre vonatkozó felhatalmazás (facultatio loci) és az egyházkerület területén, illetve az Egyház egészében szolgálatra jogosító felhatalmazás (facultatio generalis).
16. **Kirendelés:** nem önálló lelkészi szolgálat végzésére kiadott, határozatba foglalt püspöki szolgálati rendelkezés, mellyel a püspök felhatalmazást ad a palástviselésre és a sákramentumok kiszolgáltatását is magában foglaló egyházi szolgálatok elvégzésére. Melléklete – a legátus és az exmisszus-gyakornok kirendelésének kivételével – a díjlevél. A püspök kirendeléssel határozhat egyházkerületi, zsinati, intézményi lelkészek helyettesítéséről, önálló jogállású intézményi lelkészek szolgálatba állításáról is.³⁵⁹
17. **Kinevezés:** intézményi, vallásoktatói, missziói lelkészi és vezetői állások betöltésekor a szolgálati viszonyt keletkeztető, a püspök által kiállított okirat, melléklete a díjlevél.
18. **Díjlevél:** a lelkész rendszeres pénzbeli és természetbeli javadalmát, jogviszonyával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit megállapító okirat. A díjlevélnek tartalmaznia kell:

- a) a lelkészi szolgálat önálló vagy nem önálló jellegét,
- b) a szolgálat ellátásának határozott vagy határozatlan időtartamát,
- c) szolgálati helyét,
- d) beosztását,
- e) szolgálati feladatkörét,
- f) a feladat esetleges egyedi szakmai szempontjait,
- g) felelősségi és felügyeleti rendszerét,
- h) szolgálati idejének beosztását,
- i) javadalmazását,
- j) egyéb juttatásokat,
- k) a törzskönyvi adatszolgáltatásért felelős egyházmegyét,
- l) lelkészi nyugdíjintézeti tagságát,
- m) szabadsága mértékét,
- n) és mindazon körülményeket, amelyeket a szolgálat ellátása szempontjából az alkalmazó elnökség szükségesnek tart.

19. **Concessa:** a lelkészválasztás érvényességét igazoló, a lelkészi állás elfoglalását engedélyező, az illetékes esperes által kiállított okirat.

20. **Stóla:** Az eseti egyházi szolgálatokért az egyházközségnek vagy közvetlenül a lelkésznek juttatott vagyoni jellegű adomány.

21. **Nyilvántartásba vétel:** A hallgatói jogviszony megszűnését követően az egyházi jogviszony és a lelkészi életpálya kezdetét jelentő aktus.

22. **Törzskönyv:** A nyilvántartásba vétel eredményeképpen létrejövő dokumentum, amely a hallgatói jogviszony megszűnését követően az első egyházkerületi bejegyzéssel keletkezik, és a lelkész természetes személyazonosító adatait, életpályájának mozzanatait, a lelkészi szolgálati jogviszony tartalmi elemeit hitelesen tartalmazza.

23. **Lelkészi szolgálati titok:** mindazon személyiségi jogot, vagy természetes személyt érintő információ, tény, adat, körülmény, amely a hivatali és a hitéleti szolgálat végzése során a lelképásztor

³⁵⁸ A 7. § 14b. pontját a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény iktatta be.

³⁵⁹ A 7. § 16. pontját a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

tudomására jut, s amelyet köteles megőrizni a lelkészi eskü alapján.³⁶⁰

24. Lelkészi jelleg: A felszentelést követően a lelkész lelkészi jellegűnek minősül, ameddig a 89. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek valamelyike be nem következik, vagy a lelkészi jelleg hatályban tartására előírt intézkedéseket el nem mulasztja.³⁶¹

III. RÉSZ

HALLGATÓI JOGVISZONY, A LELKÉSZI ÉLETPÁLYA KEZDETE, LELKÉSZI KÉPESÍTÉS

8. § A teljes jogú lelkészi jogállás megszerzéséhez az Egyház törvényeiben előírt diploma, lelkészképesítés (egységes lelkészképesítő vizsga) és felszentelés szükséges.

9. § A hallgató a Zsinat által elfogadott és államilag akkreditált felsőoktatási intézményben sajátítja el a teológus-lelkész diplomához szükséges ismereteket. A hallgató képzése során, az intézményi mintatantervben rögzítettek szerint, legációk szolgálatokat, évközi és félévközi gyakorlatokat, valamint összefüggő szakmai gyakorlatként legalább két szemeszter (9 hónap) időtartamú gyakorlati évet köteles teljesíteni. A teológia-lelkész szakos hallgató a záróvizsga sikeres letételét és a diploma-kiadás nyelvi követelményeinek teljesítését követően teológus-lelkész szakképzettséget igazoló felsőfokú oklevelet (diplomát) kap.³⁶²

10. § A református felsőoktatási intézményben megszerzett teológus-lelkész diploma segédlelkészi (kápláni) szolgálatok végzésére jogosít.³⁶³

11. § Az egyházi jogviszony a törzskönyvi nyilvántartásba vétellel kezdődik.

12. § Az egységes lelkészképesítő vizsgára az jelentkezhet, aki az Egyház vagy annak valamely egyházkerülete által fenntartott, református

felsőoktatási intézmény által kiadott vagy honosított egyetemi/osztatlan képzésben megszerzett felsőfokú teológus-lelkész szakképzettséget igazoló oklevéllel rendelkezik, és a vonatkozó egységes lelkészképesítő vizsgaszabályzat egyéb feltételeinek eleget tesz.³⁶⁴

13. § A lelkészképesítő vizsga rendjét és követelményeit a Zsinat szabályrendeletben szabályozza.

14. § A lelkész felszentelésére egyházkerületi közgyűlés keretében kerül sor, melynek során eskütételével a lelkész véglegesen elkötelezi magát az Anyaszentegyház szolgálatára. Ekkor kapja meg lelkészi oklevelét, amely tanúsítja, hogy ő az Egyház teljes jogú lelkésze.

15. § A lelkésszentelési eljárás részletes rendjét az egyházkerületek szabályozzák.

IV. RÉSZ

A LELKÉSZI SZOLGÁLAT

A lelkészi szolgálat területei

16. § A lelkészek szolgálatukat egyházközségekben, egyházi és nem egyházi fenntartású intézményekben és szervezetekben végzik, a jogviszonyra történő egyházi felhatalmazás (választás, kinevezés, kirendelés, megbízás) alapján.

17. § (1) A gyülekezeti lelképásztor szolgálat szerinti illetékességi területe az egyházközség.

(2) Az illetékes lelkész hozzájárulása nélkül az adott területen más nem végezhet egyházi szolgálatot. Kivétel a felettes egyházi vezetők vagy általuk kirendelt helyettesítők közegyházi szolgálata.

18. § Intézményi lelkészek az alábbi helyeken láthatnak el szolgálatot:

(1) Egyházi jogi személy fenntartásában álló intézetben, intézményben, szervezetben:

³⁶⁰ A 7. § 23. pontját a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

³⁶¹ A 7. § 24. pontját a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény iktatta be.

³⁶² A 9. §-t a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

³⁶³ A 10. §-t a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

³⁶⁴ A 12. §-t a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

- a) oktatási intézményben,
- b) egészségügyi, szeretetszolgálati intézményben,
- c) missziói intézménynél,
- d) közművelődési, kulturális intézményben.

(2) Nem egyházi fenntartású szervezetekben:

- a) büntetés-végrehajtási intézetekben – mint börtönlelkészek,
- b) honvédségnél mint táborigazgató lelkészek,
- c) egészségügyi intézményeknél lelkigondozó és/vagy kórházlelkészek (ha az intézménnyel állnak munkaviszonyban),
- d) nem egyházi, illetve nem református szociális szolgáltatásban, intézményben,
- e) nem egyházi, illetve nem református oktatási intézményben (hit- és erkölcs tanár-lelkész),
- f) az Egyház céljait szolgáló, illetve támogató, és erre megállapodást kötött civil szervezetnél.

(3) Közegyházi szolgálatban:

- a) gyűjteményekben (könyvtár, levéltár),
- b) egyházi igazgatásban, hivatalokban.

A lelkési szolgálat típusai jogállás szerint

19. § A törvényben előírt képesítéssel rendelkező református egyháztag a szolgálati viszony létesítésével, egyházi felhatalmazással nyeri el lelkési jellegét. Szolgálatba állításnál figyelembe kell venni a lelkész képesítését.

20. § (1) A teljes jogú lelkész szolgálatát a szolgálati megbízása szerint önálló vagy nem önálló jogállású státuszban láthatja el.

(2) Nem teljes jogú lelkész szolgálatra csak legátusként, exmisszusként, exmisszusgyakornokként vagy segédlelkészként kaphat kirendelést.³⁶⁵

21. § (1) Egyházi jogviszony hiányában az Egyház szervezeti keretében lelkési vagy lelkési képesítésen alapuló lelkési jellegű szolgálat nem végezhető.

(2) Egyedi alkalomra a szolgálat helye szerint illetékes püspök, esperes engedélyezheti az

egyházi jogviszonyban álló, de szolgálati viszonyal nem rendelkező lelkész szolgálatát.

(3) Református lelkési minőségében csak a teljes lelkési képesítéssel és szolgálati jogviszonnyal rendelkező nyilatkozhat. Jogviszony hiányában megnevezése: teológus. Teljes képesítés hiányában megnevezése: református segédlelkész – ha szolgálatban áll.

Önálló jogállású lelkészek

22. § (1) Önálló jogállású lelkész:

- a) a megválasztott gyülekezeti lelkész (lelkipásztor),
- b) a vallásoktató lelkész,
- c) a missziói gyülekezetbe kinevezett missziói lelkész,
- d) református felsőoktatási intézménybe kinevezett, hitéleti szakok oktatásával (is) megbízott olyan egyetemi, főiskolai docens, egyetemi, főiskolai tanár, aki képesítése szerint teljes jogú lelkész,³⁶⁶
- e) a szeretetszolgálati, egészségügyi, oktatási intézményben, missziói szervezetben, intézményben és közegyházi intézmény szolgálatában álló lelkész, amennyiben a szolgálat önállóan történő ellátására kapott egyházi felhatalmazást, és nem áll más jogviszonyban,
- f) kórházlelkész,
- g) börtönlelkész,
- h) táborigazgató lelkész,
- i) egyetemi/főiskolai lelkész.

(2) Az önálló jogállású lelkészek szolgálatuk végzése tekintetében önállóak, mindazon tisztségekre választhatók, amelyeket az egyházi törvények szerint lelkésznek kell betöltenie.

Teljes képesítésű, de nem önálló jogállású lelkészek

23. § Képesítése szerint teljes jogú, de alkalmazás szerint nem önálló jogállású lelkész a beosztott lelkész és a helyettes lelkész.

(1) Beosztott lelkész

- a) a gyülekezeti szolgálatra kirendelt beosztott lelkész,

³⁶⁵ A 20. § (2) bekezdést a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

³⁶⁶ A 22. § (1) bekezdés d) pontját a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

- b) református felsőoktatási intézménybe kinevezett, hitéleti szakok oktatásával (is) megbízott olyan tanársegéd, adjunktus, aki képesítése szerint teljes jogú lelkész,³⁶⁷
- c) intézménybe, diakóniai, missziói feladatok végzésében való közreműködésre, közegyházi igazgatási feladatok ellátására kirendelt beosztott lelkész.

(2) A beosztott lelkész feladatellátási, irányítási, igazgatási jogai korlátozottak, szolgálatát az önálló gyülekezeti, intézményi-közegyházi igazgatási szolgálatot ellátó önálló, vezető lelkész irányításával, útmutatásával végzi.

24. § (1) Intézményi helyettes lelkész kirendelésére az illetékes egyházkormányzati testület lelkészi elnöke jogosult.

(2) A helyettes lelkész kirendelése meghatározott időre vagy meghatározott feltétel bekövetkeztéig szól.

(3) A helyettes lelkész csak a szolgálat ellátásának idejében korlátozott, jogosultságai és kötelezettségei megegyeznek a helyettesített lelkészével.

24/A. § (1) Legátus a református felsőoktatási intézmény azon teológia-lelkész szakos hallgatója, akit a teológia szak – lelkész szakirány intézményi mintatantervében rögzítettek szerint, az illetékes egyházkerület püspöke a felsőoktatási intézmény kezdeményezésére az adott egyházi ünnep idejére ideiglenesen egyházi kisegítő szolgálatra kirendel. A legátus a kirendelés időtartamára és helyszínére/helyszíneire ideiglenes felhatalmazást kap liturgiai szolgálatok végzésére, az Ige hirdetésére, az úrvacsora sákramentumának kiszolgáltatására, valamint ez utóbbi összefüggésében a lelkészi palást viselésére is.

(2) A kirendelésre a legátust fogadó szolgálati hely(ek) püspöke jogosult, javadalmazásáról, legátum formájában, a szolgálati hely gondoskodik.

(3) A legátus a felkészülését felsőoktatási intézményének támogatásával és felügyeletével, szolgálatait a szolgálati hely lelkészének irányítása szerint és felügyelete alatt végzi, tevékenységéről a felsőoktatási intézménynek beszámolási kötelezettséggel tartozik. A legátus szolgálatáról a

szolgálati hely lelkésze a felsőoktatási intézménytől kapott formanyomtatványon értékelést ír, melyet eljuttat az intézményhez.

(4) Etikai és fegyelmi kérdésben a legátus református felsőoktatási intézményének joghatósága alá tartozik.³⁶⁸

Nem önálló jogállású, nem teljes képesítésű lelkész

25. § (1) Exmisszus a református felsőoktatási intézmény azon teológia-lelkész szakos hallgatója, aki a teológia szak – lelkész szakirány záróvizsgájához előírt krediteknek legalább 75%-át igen, de a gyakorlati év megkezdésének tanulmányi feltételeit még nem teljesítette, és püspöki – határozott időre szóló – kirendeléssel egyházi kisegítő szolgálatot lát el. A kirendeléssel az exmisszus felhatalmazást kap lelkészi palást viselésére és a sákramentumok kiszolgáltatására is. Szolgálati beosztását úgy kell kialakítani, hogy az tegye lehetővé fennálló tanulmányi kötelezettségeinek a felsőoktatási intézmény előírásai szerinti teljesítését.

(2) A kirendelésre a szolgálati hely szerint illetékes püspök jogosult, javadalmazásáról a szolgálati hely gondoskodik.

(3) Az exmisszus szolgálatait a számára felettesként meghatározott önálló lelkész irányítása szerint és felügyelete alatt végzi, tevékenységéről neki rendszeres beszámolási kötelezettséggel tartozik.

(4) Szolgálatvégzésével összefüggésben terhelik őt az egyházi törvények lelkészekre vonatkozó követelményei. Etikai és fegyelmi kérdésben református felsőoktatási intézményének joghatósága alá tartozik.³⁶⁹

25/A. § (1) Exmisszus-gyakornok az a teológus-lelkész szakos hallgató, aki a teológia szak – lelkész szakirány mintatantervében előírt kötelező gyakorlati év tanulmányi előfeltételeit teljesítette, és őt az illetékes felsőoktatási intézmény által javasolt gyakorlólhelyre mint szolgálati helyre az illetékes egyházkerület püspöke egyházi kisegítő szolgálatra a gyakorlati év teljesítése céljából ideiglenes jelleggel kirendel. Az exmisszus-gyakornok a kirendeléssel a gyakorlati év

³⁶⁷ A 23. § (1) bekezdés b) pontját a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

³⁶⁸ A 24/A. §-t a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény iktatta be.

³⁶⁹ A 25. § (1) és (4) bekezdést a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

időtartamára felhatalmazást kap a palástviselésre és a sákramentumok kiszolgáltatását is magában foglaló egyházi szolgálatok elvégzésére.

(2) A kirendelésre a gyakorlólékhelyként kijelölt szolgálati hely püspöke jogosult, lakhatásáról a szolgálati hely, javadalmazásáról a felsőoktatási intézmény, a gyakorlólékhely és a gyakorlólékhely szerint illetékes egyházkerület háromoldalú képzési megállapodásban rögzítettek szerint gondoskodik.

(3) Szolgálatait a számára felettes mentorként a kirendelésében meghatározott önálló lelkész irányítása szerint és felügyelete alatt végzi, tevékenységéről neki rendszeres beszámolási kötelezettséggel tartozik. Szolgálatáról a szolgálati hely lelkésze mindkét félév végén a felsőoktatási intézmény által kért formában és szempontrendszer alapján értékelést ír, melyet eljuttat az intézményhez.

(4) Szolgálatvégzésével összefüggésben terhelik őt az egyházi törvények lelkészekre vonatkozó követelményei. Etikai és fegyelmi kérdésben felsőoktatási intézményének joghatósága alá tartozik.

(5) A lelkészképzés egységének biztosítása és megerősítése érdekében a gyakorlólékhelyekkel és a mentorokkal szemben támasztott minimális követelményeket, a gyakorlati év szervezésének keret-szabályait, valamint a mentorképzés minimális formai és tartalmi követelményeit zsinati szabályrendelet rögzíti.³⁷⁰

26. § (1) Segédlelkész (káplán) az, aki

- a) a hittudományi kar/egyetem/akadémia lelkész szakán tett sikeres záróvizsgálata és megkapott diplomája alapján szolgálatra kirendelést kapott, a lelkészképesítő vizsgát azonban még nem tette le, vagy
- b) lelkészképesítő vizsgáját már letette, de még nem szentelték fel.

(2) A kirendelésére a lelkészjelölt állandó lakhelye szerint területileg illetékes püspök jogosult.

(3) Indokolt esetben a segédlelkészi szolgálatra jogosult kérheti más illetékességi területre is kirendelését. A kérelmet ilyenkor is az egyébként illetékes püspökhöz kell benyújtani, aki ezt véleményezi és továbbítja a kérelmezett szolgálati hely szerinti püspökhöz.

(4) A püspök a kirendeléssel egyidejűleg felügyelő lelkészt jelöl ki, akinek irányítása és utasításai

szerint köteles a segédlelkész a szolgálatokat elvégezni.

(5) A segédlelkészi szolgálat célja a református felsőoktatási intézményben szerzett teológus-lelkész diploma után a lelkészképesítő vizsgára, illetve a lelkésszentelésre történő felkészülés.³⁷¹

(6) A segédlelkészt fogadó egyházközség/intézmény köteles felelősséget vállalni azért, hogy az alkalmazás feltételeit, így a lakhatást, jövedelmet, ellátást biztosítani tudja.

A lelkészi állás betöltése, szolgálatba állítás, a jogviszony létesítése

27. § A lelkészi állás választással, kirendeléssel, kinevezéssel vagy megbízással tölthető be.

Lelkészi állás betöltése választással

28. § (1) Önálló gyülekezeti lelkészi állás az adott egyházközség választása alapján tölthető be, kivételes esetben egyházmegyei választás alapján. A választás alapja meghívás vagy pályázat lehet.

(2) A lelkészválasztás az anyaegyházközség joga és kötelezettsége.

29. § (1) A megválasztandó gyülekezeti lelkész személyéről az egyházközség köteles kikérni az egyházkerületi elnökségek mellett működő Lelkészwálasztási Tanácsadó Bizottság (továbbiakban: Bizottság) véleményét.

(2) A Bizottságot soron kívül és olyan időben kell összehívni, hogy az az állás betöltését ne hátráltassa, és a Bizottság állásfoglalása a kérelem beérkezésétől számított harminc munkanapon belül a presbitérium tudomására jusson.

(3) Amennyiben a Bizottság határidőben nem nyilatkozik, a véleményezni kért lelkész választásra bocsátható.

30. § (1) Gyülekezeti lelkészi állásra az a teljes jogú református lelkész választható, aki nem áll fegyelmi büntetés hatálya alatt, büntetlen előéletű, ellene nincs folyamatban sem egyházi fegyelmi, sem világi büntetőeljárás, valamint vállalja, hogy megválasztása esetén az állást az adott feltételekkel elfogadja, és meghatározott időn belül betölti.

³⁷⁰ A 25/A. §-t a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény iktatta be.

³⁷¹ A 26. § (5) bekezdést a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

(2) Az egyházkerületi közgyűlés meghatározhat olyan kiemelt egyházközségeket vagy lelkipásztori állásokat, amelyekbe gyülekezeti lelkészre meghívás vagy pályázat útján csak az választható, aki a választást megelőző legalább öt éven keresztül lelkészi jellegű szolgálatot teljesített.

(3) Amennyiben valaki gyülekezeti lelkészi állásáról lemondott, vagy megválasztása ellenére azt nem fogadta el, hat éven belül ugyanarra az állásra nem választható.³⁷²

31. § A nem magyarországi lelkészképzéssel vagy szolgálattal rendelkező lelkészek részére az Egyház belső rendje külön vizsga- és befogadási szabályokat is előírhat.

32. § (1) Amennyiben a lelkész másik egyházkerületben kíván szolgálati viszonyt létesíteni, előzetesen ki kell kérni a fogadó egyházkerület püspökének befogadó nyilatkozatát és az elbocsátó püspök engedélyét. A püspöknek a kérelem kézhezvételétől számított tíz munkanapon belül kell nyilatkoznia.

(2) Amennyiben a lelkész ugyanazon egyházkerületen belül kíván másik egyházmegyében szolgálati viszonyt létesíteni, erről előzetesen ki kell kérni a fogadó egyházmegye esperesének befogadó nyilatkozatát. Az esperesnek a kérelem kézhezvételétől számított tíz munkanapon belül kell nyilatkoznia.

(3) Hiánypótlási felhívás esetén a határidő az utolsó hiánypótló irat, nyilatkozat beérkezésétől számít.

(4) A befogadási, tanácsadási ügyekben rövid úton történő iratkezelésnek is helye van, és határidőben történő ügyintézésnek kell tekinteni, ha az iratot faxon/e-mailben a határnapon igazoltan továbbították.

33. § Amennyiben a lelkész nem magyar állampolgár, vagy nem Magyarországon szolgált, úgy előzetesen ki kell kérni az új szolgálati hely szerint illetékes püspök befogadásról döntő határozatát.

34. § Ha a lelkész nem magyarországi református gyülekezetben kíván szolgálni, az ehhez történő hozzájárulást – az elbocsátást – az utolsó magyarországi szolgálati hely szerint illetékes

püspök adja ki, a befogadás rendjére a fogadó egyház szabályai az irányadóak.

35. § (1) Az önálló gyülekezeti lelkész a megválasztásával nyeri el ezen státuszát.

(2) Az esperes a választás érvényességét a választás jogerőre emelkedésének napjával kiállított, a választó egyházközségnek megküldött, a beiktatás alkalmával a lelkésznek átadott concessával igazolja.

(3) A lelkész önálló gyülekezeti szolgálatát a beiktatással kezdheti meg.

(4) A beiktatás a concessa és a díjlevél istentiszteleten történő átadása, amelynek a kiállításától számított harminc napon belül meg kell történnie.

(5) Az állás elfoglalásáról az esperes értesíti az illetékes egyházkerületet, a korábbi szolgálati hely szerint illetékes egyházmegyét és egyházkerületet, a Zsinati Hivatalt és a Református Lelkészi Nyugdíjintézetet.

36. § A gyülekezeti lelkipásztor megválasztása határozatlan időre szól, a jogviszony csak az egyházi törvényben meghatározott feltételek bekövetkeztével szűnik meg, vagy az erről rendelkező eljárás szerint szüntethető meg.

37. § Az önálló jogállású, missziói egyházközségben szolgáló lelkészt az egyházközségbe a püspök a presbitériummal egyeztetve nevezi ki. A lelkészt az egyházközség alkalmazza, díjlevelét is az egyházközség állítja ki azzal, hogy a szolgálat anyagi feltételeihez az egyházkerület is előre meghatározott módon hozzájárul.

38. § (1) A beosztott jogállású gyülekezeti lelkész püspöki kirendelés alapján végzi szolgálatát.

(2) A beosztott lelkészt az egyházközség alkalmazza, díjlevelét az egyházközség presbitériuma állapítja meg.

(3) A beosztott lelkész kirendeléséről szóló határozatban meg kell jelölni, hogy a beosztott lelkész kinek a felügyelete mellett látja el szolgálatát.

(4) A kirendelés kezdeményezhető az egyházközség presbitériumának határozata, az esperes kérelme alapján, vagy hivatalból.

³⁷² A 30. § (3) bekezdést a ZS.-335/2013.11.15. számú zsinati határozattal elfogadott 2013. évi IX. törvény iktatta be.

(5) Hivatalból történő kezdeményezés esetén be kell kérni a fogadó egyházközség véleményét és a kiállítandó díjlevéltervezetet is.

(6) Amennyiben az egyházközség presbitériuma vagy az esperes kezdeményezi beosztott lelkési státusz létesítését, illetőleg betöltését, úgy indokolni kell annak megalapozottságát, és fel kell terjeszteni a beosztott lelkész elhelyezésére, javadalmazására vonatkozó nyilatkozatot.

(7) Az egyházközség presbitériuma vagy az esperes kérelmére a beosztott lelkész kirendelése indokolt esetben visszavonható. A kirendelést hivatalból vissza kell vonni, ha annak feltételei nem állnak fenn vagy megszűntek. A kirendelés visszavonásáról a püspök dönt, és erről határozatban rendelkezik.

Lelkési állás betöltése intézményekben

39. § Az intézményi lelkész szolgálati jogviszonya kirendeléssel, kinevezéssel vagy megbízással keletkezik. A jogviszony keletkeztetését pályázat vagy meghívás előzheti meg, az intézmény alapító okiratában foglalt rendelkezések figyelembevételével.

40. § (1) A szolgálati jogviszony keletkeztetésére és megszüntetésére az egyházi fenntartó szerint illetékes esperes, püspök vagy a Zsinat lelkési elnöke jogosult.

(2) Nem egyházi fenntartóhoz történő kirendelésről országos hatáskörű szervezet esetén a Zsinat lelkési elnöke, egyebekben a fenntartó szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező esperes javaslatára a püspök intézkedik.

41. § Az intézményi lelkési állás betöltése az érintett intézmény kérésére vagy hivatalból történik. Ez utóbbi esetben ki kell kérni az intézményvezető vagy az illetékes felelős vezető véleményét is.

42. § Az intézményi lelkési állás betöltése előtt szolgálati úton be kell szerezni a lelkész törzskönyvét, és ki kell kérni a területileg illetékes egyházkerület püspökének hozzájárulását.

43. § Az intézményi lelkész szolgálati jogviszonyának létesítéséről és megszüntetéséről egyházközségi fenntartású intézmény esetén a presbitérium javaslatára az esperes felterjesztésére a püspök dönt, a kirendelést

részére az esperes adja ki. Egyéb esetekben a fenntartó szintjén történik a testületi döntéshozatal és a kirendelés is.

44. § Az intézményi lelkész szolgálati szerződése a díjlevél. A javadalomról (pénzbeli és természetbeli juttatások) a díjlevelet kiállító az alkalmazó intézménnyel történő egyeztetés alapján rendelkezik. Ezek meghatározása során tekintettel kell lenni az ágazatra vonatkozó és kötelezően alkalmazandó állami előírásokra is.

45. § Nem kell kiállítani díjlevelet azokban az esetekben, amikor az alkalmazásra, javadalom kifizetésére nem egyházi jogviszony alapján kerül sor (pl. táborigényes lelkész, börtönlelkész, alkalmazott kórházlelkész).

46. § A lelkési diplomája alapján közoktatásban foglalkoztatott egyházi személyek alkalmazási feltételeiről külön egyházi törvény rendelkezik. Az oktatási intézményben lelkési diplomája alapján foglalkoztatott egyházi személy vagy vallásoktató lelkész püspöki kirendeléssel látja el szolgálatát.

47. § Intézetben betöltött vezetői lelkési szolgálat esetén a fenntartó (világi állás esetén a munkáltató) a kinevezés, kirendelés, megbízás feltételéül a szolgálat ellátásához szükséges egyéb szakmai képesítés meglétét és megszerzését is előírhatja.

48. § (1) Az intézményi lelkészek egyházi jogviszonyukból fakadó alárendeltségük mellett az intézmény ágazati szabályait is kötelesek betartani. (2) Amennyiben a lelkész nem az intézet/szervezet vezetője, úgy a szakmai vezetőt illeti meg a szolgálatok rendjével, beosztásával összefüggésben (pl. munkaidő, szabadság) az utasítási jog.

(3) Az intézményi lelkészek esetében a lelkési szolgálatok tartalma és végzése tekintetében az egyházi függelmi viszonyok érvényesülnek, a hitéleti jellegű szolgálatok ellátásában a lelkész az egyház rendje köteles eljárni. Fegyelmi felelősségük tekintetében az egyházi bíróság joghatósága alá tartoznak.

49. § (1) A nem egyházi fenntartású intézményekben az intézményi lelkési szolgálat végzéséhez az egyházi kirendelésen túl az

álláshellyel rendelkezővel megkötendő munkaszerződés is szükséges.

(2) Visszavonásra kerül a kirendelés, ha ezt a munkaviszony létesítője kezdeményezi.

(3) A kirendelés visszavonása esetén meg kell szüntetni a lelkész alkalmazásával kapcsolatos munkaviszonyt is.

50. § A törvény e fejezetében szabályozott, jogviszonyt létesítő esperesi, püspöki, zsinati lelkészi elnöki döntések e személyek kizárólagos rendelkezési jogkörébe tartoznak, ellenük nincs helye jogorvoslatnak.

51. § Az intézményi lelkészi állások létesítéséről, megszüntetéséről a szolgálati jogviszonyt keletkeztető tájékoztatja az illetékes egyházmegyét és egyházkerületet, a Zsinati Hivatalt és a Református Lelkészi Nyugdíjintézetet.

Többes jogviszony, alkalmazási összeférhetlenség

52. § (1) Többes jogviszonnal rendelkezik az a lelkész, aki több egyházi módon (választás, kinevezés, kirendelés, megbízás) keletkeztetett szolgálatot lát el, vagy egyházi jogviszonya mellett munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban világi állást, kereső foglalkozást, vállalkozói tevékenységet lát el, vagy világi választott tisztséget vállal.

(2) Nem minősül többes jogviszonynak a határozott időre szóló, egyházi kirendelés alapján ellátott helyettesítés.

(3) A többes jogviszonyról minden esetben tájékoztatni kell az egyházi jogviszonyok keletkeztetőjét.

(4) Többes jogviszonyt a lelkész csak az e törvényben meghatározott jóváhagyás esetén vállalhat.

(5) A többes jogviszony engedélyezésénél elsődlegesen az egyházközség és az eredetileg ellátott egyházi szolgálat érdekeit kell figyelembe venni.

(6) Nem engedélyezhető olyan tevékenység, amely a lelkészi tisztséggel összeférhetetlen.

53. § (1) Gyülekezeti lelkész többes jogviszonyának engedélyezéséről a presbitérium dönt, mely határozat az egyházmegyei közgyűlés (tanács) jóváhagyásával válik érvényessé. Amennyiben a többes jogviszony keretében nem egyházi

tevékenység ellátására kerül sor, a határozat érvényességéhez szükséges az egyházkerületi közgyűlés jóváhagyása is.

(2) Az intézményi lelkész más (első egyházi felhatalmazásán – főállásán – kívüli) lelkészi jellegű szolgálatot, munkaviszonyt, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt csak a szolgálatot keletkeztető hozzájárulásával láthat el.

V. RÉSZ A VÁLASZTÁSI ELJÁRÁS

A gyülekezeti lelkészi állás betöltésének előkészítése

54. § (1) A gyülekezeti lelkészi állás betöltendő az állás megüresedése vagy új állás szervezése esetén.

(2) Megüresedik a gyülekezeti lelkész állása:

- a) más lelkészi állás elfoglalása napjával, az új álláshely elfoglalásának kezdő időpontjával,
- b) lemondás esetén a lemondás elfogadásával,
- c) nyugdíjazás esetén a nyugdíjazást kimondó határozat jogerőre emelkedésének napjával,
- d) fegyelmi hatósági határozat következtében történt áthelyezés esetén a bírósági határozat jogerőre emelkedésével,
- e) gyülekezet érdekéből elrendelt áthelyezés vagy nyugdíjazás esetén az igazgatási bírósági határozat jogerőre emelkedésével,
- f) elhalálozás esetén a halál napjával.

55. § A gyülekezeti lelkészi állás megüresedése esetén az esperes nyolc napon belül intézkedik az egyházközség ingó és ingatlan vagyonának leltározásáról, megőrzéséről és a szolgálat folyamatos ellátásáról.

Választás meghívás útján

56. § (1) Meghívás útján töltendő be a gyülekezeti lelkészi állás, ha a presbitérium teljes létszámának kétharmados (2/3) többségű határozatában dönt a meghívásról, és e határozatában megnevezi a meghívandó lelkészt.

(2) A presbitérium határozatáról készített jegyzőkönyv hitelesített másolatát három napon belül fel kell terjeszteni az egyházmegye elnökségéhez.

(3) Ha a presbitérium a meghívás jogával nem élt, vagy a közgyűlés a presbitérium jelöltjét nem választotta meg, meghívás útján töltendő be a

gyülekezeti lelkészi állás akkor, ha az érvényes választói névjegyzékbe felvett választók 10%-a megnevezi a meghívandó személyét.

(4) Amennyiben a választói névjegyzékbe felvett választók 10%-a nevezi meg a meghívandó személyét, ehhez az ajánlási ívek eredeti példányát, valamint a presbitérium határozatának a másolatát fel kell terjeszteni az egyházmegye elnökségéhez. Az ajánlási íveknek az ajánló egyháztagok nevét, aláírását és lakcímét kell tartalmaznia. Az ajánlók jogosultságát a nevek és a lakcímek alapján a presbitérium köteles ellenőrizni.

(5) A presbitérium az állás megüresedését követő hatvan napon belül köteles bejelenteni az esperesnek, hogy a választók vagy a presbitérium kit kíván meghívni. Ezt a határidőt a presbitérium indokolt kérésére az egyházmegye elnöksége egy ízben további hatvan nappal meghosszabbíthatja.

(6) Az iratokat az esperes – egy lelkészi és egy világi tanácsossal, valamint az egyházközség két képviselőjének bevonásával – nyolc napon belül megvizsgálja. Ezen vizsgálat után haladéktalanul felhívja a meghívandót okiratainak tizenöt nap alatt történő betérjesztésére.

(7) Be kell terjeszteni:

- a) a jelölt lelkészi oklevelét vagy annak hitelesített másolatát,
- b) az illetékes esperes által kiállított szolgálati bizonyítványt, amelyben azt is igazolni kell, hogy a jelölt ellen egyházi bíróság előtt fegyelmi eljárás nincs folyamatban, és hogy a jelölt nem áll választhatóságát korlátozó fegyelmi határozat hatálya alatt,
- c) a jelölt nyilatkozatát, hogy megválasztása esetén az állást elfogadja, és hogy nem áll büntetőítélet hatálya alatt, valamint ellene sem egyházi bírósági eljárás, sem világi hatóság előtti büntetőeljárás nincs folyamatban,
- d) a jelölt hiteles törzskönyvi kivonatát, melyet egyidejűleg az illetékes püspöki hivatal(ok)nak is meg kell küldeni.

(8) Egyházkerületen kívül történő meghívás vagy pályázat esetén a szolgálati bizonyítványt az illetékes egyházkerületek püspökeivel is záradékoltatni kell. A záradékolás alapja az elbocsátó, illetve befogadó elnökségi határozat.

(9) Nem magyar állampolgár, vagy nem magyarországi szolgálati bizonyítvánnyal rendelkező lelkész magyarországi választhatósága érdekében előzetes befogadási kérelmet terjeszthet elő valamely egyházkerület

elnökségéhez. A kérelméhez csatolni kell az 56. § (7) bekezdés a)-d) pontjaiban felsoroltakon túl:

- a) a kérelmező önéletrajzát,
- b) rövid indoklást arról, hogy miért kíván a Magyarországi Református Egyház területén, illetve az adott egyházkerületben szolgálni.

(10) Az elbocsátási, a befogadási és az előzetes befogadási kérelemről az egyházkerület püspöke dönt.

(11) A törvény által előírt választási okiratok beérkezésétől számított nyolc napon belül az esperes egy lelkészi és egy világi tanácsossal és a gyülekezet két képviselőjével együtt megvizsgálja az okiratokat. Amennyiben megállapítható, hogy iratok hiányosak, és ezt rajta kívül álló adminisztrációs hiba okozta, a jelöltet a kézhezvételtől számított háromnapos jogvesztő határidővel fel kell hívni a hiányok pótlására. Ezt követően a bizottság megállapítja, hogy a jelölt választható-e vagy sem.

(12) Amennyiben a vizsgálat eredményeként választási akadály nincs, erről az egyházközség elnökségének mindkét tagját és a jelöltet értesíteni kell.

57. § (1) A meghívandóként megnevezett választásra jogosultságának megállapítása után az esperes – a presbitériummal egyetértésben – tizenöt napon belül kitűzi a bemutatkozás, illetve a választás napját, és intézkedik, hogy mind a bemutatkozó szolgálat, mind a választás időpontját a megelőző két vasárnapon a szószékről és a helyben szokásos módokon hirdessék ki.

(2) Az esperes a bemutatkozó szolgálatra és a lelkészválasztásra egy lelkészi és egy világi tanácsosból álló küldöttséget küld ki.

58. § (1) A küldöttség lelkészi tagja által vezetett istentisztelet utáni lelkészválasztói közgyűlésen a küldöttség ismerteti a választásra vonatkozó szabályokat.

(2) A lelkészválasztói közgyűlés határozatképes, ha a választásra jogosultaknak 10%-a, de legalább a presbitérium létszámának a kétszerese jelen van. Ha az első lelkészválasztói közgyűlés nem volt határozatképes, a tizennegyedik napra összehívott megismételt választói gyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes.

(3) A jelöltet megválasztottnak kell kijelenteni, ha az érvényes szavazatok többségét elnyerte.

(4) A továbbiakban a 64. és 65. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

59. § Ha az állást az 56-58. §-ban meghatározott eljárásban foglaltak szerint nem töltötték be, az egyházmegyei elnökség harminc napon belül javaslatot tehet a gyülekezetnek a meghívandó lelkész személyére vonatkozóan.

60. § Ha a jelöltet az 56-58. §-ban meghatározott eljárásban foglaltak szerint nem választották meg, és az egyházmegye elnöksége az 59. §-ban írt jogával élni nem kíván, az esperes harminc napon belül intézkedik a gyülekezeti lelkészi állás pályázat útján való betöltése iránt.

Választás pályázat útján

61. § (1) A pályázatot az esperes írja ki harminc napon belül, amelyet köteles meghirdetni az Egyház hetilapjában. A pályázat tartalmazza a betöltendő állásra vonatkozó pályázati feltételeket és a lelkészi díjlevelet.

(2) A pályázatot a pályázni kívánó jelöltek a hirdetményben meghatározott határidőig nyújthatják be az espereshez. A pályázat benyújtására nyitva álló határidőt a megjelenéstől számított harminc és hatvan nap között kell megállapítani. A pályázathoz csatolni kötelesek az 56. § (7) bekezdésben meghatározott okiratokat, amelyeket az esperes egy lelkészi és egy világi tanácsossal, továbbá az érdekelt egyházközség két képviselőjével együtt megvizsgál, és megállapítja, hogy a pályázó a pályázati feltételeknek megfelel-e.

62. § (1) A pályázati feltételeknek megfelelt pályázók közül az egyházközség presbitériuma titkos szavazással 2-5 személyt jelöltté minősít és bemutatkozó szolgálatra hív. A jelöltet állító presbiteri gyűlésen az egyházmegye küldöttsége elnököl. Az esperes meghatározza a bemutatkozás sorrendjét és időpontját és a pályázóknak a szavazólapon történő feltüntetését, vezetéknevük ábécé szerinti sorrendjében, és erről a gyülekezetet értesíti.

(2) A bemutatkozó szolgálatra, illetve a lelkészválasztásra az 57-58. és a 64-65. §-ban foglaltak az irányadók.

63. § (1) A választás több jelölt esetén csak titkos szavazással történhet. Egy jelölt esetén a közgyűlés nyílt szavazással dönt, kivéve, ha a jelen levő választásra jogosultak legalább 10%-a titkos szavazást kér.

(2) A szavazás az egyházmegye által hitelesített szavazólapokkal történik.

(3) A jelöltek nevét ábécé sorrendben kell feltüntetni. A jelöltet megválasztottnak kell kijelenteni, ha az érvényes szavazatok több mint felét elnyerte.

(4) Amennyiben a többséget egyik jelölt sem nyerte el, a legtöbb szavazatot kapott két jelöltre új szavazást kell elrendelni és lefolytatni, és azt kell megválasztottnak tekinteni, aki az ismételt szavazás eredményeként a szavazatok többségét elnyerte.

64. § (1) A választás eredményét – mind meghívás, mind pályázati eljárás esetén – az egyházmegyei küldöttség a helyszínen, a választók gyűlésén kihirdeti.

(2) A választás lefolytatásáról és eredményéről kétpéldányos jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet a küldöttség tagjai és a gyülekezet két megbízottja ír alá. A jegyzőkönyv egy példányát az összes választásra vonatkozó irattal együtt három napon belül az espereshez kell felterjeszteni.

65. § (1) A választás ellen nyolc napon belül az egyházmegyei bírósághoz címzett panasznak van helye. E határidő elmulasztása jogvesztő hatályú.

(2) Panaszra jogosult:

- a) a választásban részt vettek 10%-a,
- b) a választó egyházközség presbitériuma,
- c) az egyházmegye jogtanácsosa vagy a választás vezetésére kiküldött egyházmegyei küldöttség bármely tagja,
- d) akit jogsérelem ért.

66. § (1) Az egyházmegyei bíróság a panasz tárgyában – az egyházi bíráskodásról szóló törvény soron kívüli eljárásra vonatkozó szabályai szerint – határoz. A bíróság döntése ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

(2) Elutasítja a panaszt, ha az nem jogosulttól származik, elkésett, vagy alaptalan.

(3) Amennyiben a panasz megalapozott, dönt a választási eljárásnak egészben vagy részben érvénytelenné nyilvánításáról, és a választó testületet határidő kitérésével az érvénytelen részben új eljárásra utasítja.

(4) Ha valamely jelölt megválasztása érdekében vagy ellene az egyházi élet tisztaságával össze nem férhető módon a választás eredményére befolyást gyakoroltak, vagy ha a választókat szavazati joguk gyakorlásában bármilyen módon akadályozták,

választási szabadságukat korlátozták, a választást vagy annak azt a részét, amely a meg nem engedett eszközökkel megválasztott jelölt megválasztására vonatkozik, érvénytelennek kell nyilvánítani.

(5) Érvénytelennek kell nyilvánítani azt a választást is, amelynél e törvénynek a választási eljárásra vonatkozó rendelkezéseit súlyosan megsértették.

67. § (1) Az esperes – a választás napjától számított tizenöt napon belül, illetve panasz esetén a bírósági határozatot követő három napon belül jelentést tesz az egyházkerület elnökségének.

(2) Az egyházkerületi elnökség a jelentés kézhezvételétől számított nyolc napon belül óvást (törvényességi kifogást) emelhet. Erről értesíti az esperest és az egyházmegyei bíróság elnökségét.

(3) Az óvásnak a választási eljárás további menetére halasztó hatálya van.

68. § (1) A választási eljárás akkor ér véget, ha a választás ellen e törvényben meghatározott határidőn belül panaszt nem adtak be, az egyházkerület elnöksége óvást nem emelt, illetve a bíróság ez ügyben hozott határozata jogerőre emelkedett.

(2) A választás jogerős eredményét az eljárás befejezését követő legközelebbi vasárnapon a szószékről ki kell hirdetni.

(3) A választás költségeit – a megválasztott lelkész költözködési költségeivel együtt – a választó egyházközség viseli.

69. § (1) A megválasztott lelkész az esperes által a 35. § (4) bekezdésben meghatározott határidőn belül kitűzött beiktatással köteles az állást elfoglalni.

(2) Az állás elfoglalását követő tizenöt napon belül meg kell történnie az egyházközség anyakönyvei, ingó és ingatlan vagyontárgyai, pénztára és irattára, a számadások és leltár szerinti pontos átadásának és átvételének.

(3) Az esperes által felkért egyházmegyei lelkészi és világi tanácsosoknak jelen kell lenniük az átvételnél, és a jegyzőkönyvet alá kell írniük.

70. § (1) Az állását elfoglalt gyülekezeti lelkész abban az egyházközségben, amelyben megválasztották, a beiktatástól számított legalább három évig szolgálni köteles. Ez alól az

egyházmegyei közgyűlés kivételes és indokolt esetben felmentést adhat.

(2) A lelkészi állást fenntartó egyházközség, egyházi testület és intézmény – a díjlevél alapján – megfelelő javadalom biztosításával gondoskodni tartozik a gyülekezeti lelkész és családja tisztaságának és életfenntartásáról.

71. § Ha a választó egyházközség a megüresedett gyülekezeti lelkészi állást sem meghívás, sem pályázat, sem jelölés útján betölteni nem tudta, a választást a legközelebbi egyházmegyei közgyűlés teljesítheti titkos szavazással.³⁷³

VI. RÉSZ

A SZOLGÁLATI JOGVISZONY

VÁLTOZÁSAI

Eljárás gyülekezeti lelkészek álláscsereje

esetén

72. § (1) A gyülekezeti lelkészi állás cseréjét kezdeményezhetik az érdekelt gyülekezeti lelkészek és az eljárásban érintett egyházmegyei közgyűlés(ek) egyaránt.

(2) Csere útján akként történik változás a gyülekezeti lelkészi állásban, hogyha ebben az érdekelt gyülekezeti lelkészek megegyeztek, az érintett gyülekezetek presbitériumai ezzel egyetértenek, és az illetékes felettes egyházi hatóságok ezt jóváhagyják. Ha a csere más-más egyházkerületbe tartozó gyülekezeti lelkészek között kerül sor, ehhez mind a két egyházkerület hozzájárulása szükséges. Bármely feltétel hiánya esetén a csere nem jön létre.

73. § (1) A cserét jóváhagyó határozatot tizenöt napon belül mindkét gyülekezet előtt ki kell hirdetni istentisztelet alkalmával.

(2) A cserét a jóváhagyást tartalmazó határozatot követően harminc napon belül végre kell hajtani.

A lelkészi állás betöltése áthelyezés útján

74. § (1) Missziói vagy intézeti lelkészi állást áthelyezés útján is be lehet tölteni.

(2) Az áthelyezés tárgyában a bíróság igazgatási vagy fegyelmi ügykörben jár el.

³⁷³ A 64-71. §-t a ZS.-361/2014.04.24. sz. zsinati határozattal elfogadott 2014. évi IV. törvény módosította.

75. § Az áthelyezésre vonatkozó és igazgatási ügykörben lefolytatandó eljárást az illetékes egyházmegyei bíróságnál kezdeményezhetik:

- a) az illetékes egyházközség választójogosult tagjainak több mint 50%-ának szavazata, illetve a presbitérium kétharmados (2/3) többséggel,
- b) az egyházmegyei közgyűlés,
- c) az érintett lelkész.

76. § Az áthelyezésről a bíróság határozatban dönt. E határozatban dönt az eljárási költségekről is.

77. § Az áthelyezés ügyében igazgatási ügykörben a bíróság eljárási szabályaira a hatályos egyházi bírászkodásról szóló törvényben foglaltak irányadók. A jogerős határozat alapján az áthelyezést az ügyben első fokon eljáró bíróság foganatosítja.

A lelkési szolgálat szünetelése

78. § Szünetel a lelkési szolgálati viszony, ha a lelkész a szolgálati viszonyából eredő feladatait e törvényben meghatározott okokból, így különösen

- a) újabb tanulmányi jogviszony létesítésére tekintettel,
- b) külföldi egyházban vállalt szolgálat ellátása alatt,
- c) gyermek születése, nevelése miatt, a gyermek három éves koráig,
- d) politikai párttagság, országgyűlési képviselőség, polgármesterség, közszolgálat vállalása miatt tartósan nem tudja ellátni.

79. § (1) A lelkész politikai párt tagja nem lehet. Amennyiben mégis politikai párttagságot vagy országgyűlési képviselőséget vállal, a jelöltként történő nyilvántartásba vételétől fogva, az érintettsége tartamára a lelkési szolgálatát szüneteltetnie kell.

(2) Ha a lelkész meghatározott idejű egyéb főállású belföldi közszolgálatot, polgármesterséget vállal, köteles lelkési szolgálatának szüneteltetését kérni, attól az időponttól, amikortól jelöltté minősítették.

(3) A szüneteltetése idején az illető református lelkészként nem nyilatkozhat.

80. § (1) A lelkésznek a szüneteltetés iránti kérelmet, a szünetelésre okot adó eseménytől számított harminc napon belül az őt nyilvántartó

egyházmegye espereséhez kell benyújtania. A szünetelési körülmények észlelése esetén az egyházi felettes hivatalból is kezdeményezheti a szünetelés megállapítását.

(2) A szüneteltetés megállapítására gyülekezetben szolgáló lelkész esetében a presbitérium határozata alapján az esperes, a missziói, illetve intézményi lelkész esetében a szolgálati jogviszonyt keletkeztető jogosult. A szünetelés határozott vagy határozatlan időre állapítható meg.

(3) A szüneteltetésről írásbeli határozatot kell hozni. A határozatnak tartalmaznia kell a szünetelés kezdő időpontját és annak várható időtartamát, a szünetelés alatt megmaradó jogokat és kötelezettségeket, különös tekintettel arra, hogy a szünetelés alatt a lelkész mennyi ideig és milyen feltételekkel jogosult a parókia használatára.

(4) Amennyiben a szüneteléshez a presbitérium határozott időre járult hozzá, akkor a határidő lejártával – amennyiben a határozott idő lejártával nem áll szolgálatba – az adott egyházközségben a lelkész tisztsége megszűnik. A szünetelés maximum a hatályban tartás határidejéig tarthat.

(5) A szünetelésről tárgyaló presbitéri gyűlésen az egyházmegye elnöksége által megbízott lelkési és világi küldött elnököl.

(6) A szünetelésről rendelkező határozatban fel kell hívni az érintett figyelmét a lelkési képesítés hatályban tartásának lehetőségére, ennek határidejére és mulasztása következményeire.

(7) A határozatban rendelkezni kell a szüneteltetés alatti egészségbiztosítási, állami, illetve egyházi nyugdíjjarulék-fizetés kérdéséről is.

(8) A határozatlan ideig tartó szünetelés esetén a jogviszony aktiválása kérelemre történik.

(9) A szünetelést, annak kezdő időpontját és lejártát a törzskönyvben fel kell tüntetni, és a határozat egy példányát meg kell küldeni a Református Lelkési Nyugdíjintézetnek is.

A lelkési képesítés hatályban tartása

81. § (1) A lelkési képesítés hatálya kiterjed mindazon időszakra, amikor a lelkész a Magyarországi Református Egyházban szolgálati viszonyban áll. Amennyiben a lelkész nem lép szolgálatba, vagy szolgálati viszonya megszűnik, úgy e törvény rendelkezései szerint kérnie kell lelkési képesítésének hatályban tartását. Ellenkező esetben – a nyugdíjazás és szünetelés e törvényben meghatározott eseteit kivéve – lelkési képesítését elveszti.

(2) Amennyiben a lelkész szolgálati jogviszonya megszűnt, vagy határozatlan időre, illetőleg előre láthatóan egy évnél hosszabb határozott időre szünetel, úgy az utolsó szolgálatban eltöltött naptól számított egy éven belül kérnie kell lelkési képesítésének hatályban tartását.³⁷⁴

(3) A kérelmet az utolsó szolgálati hely – vagy ennek hiányában a lelkési diploma megszerzése – szerint illetékes egyházmegyéhez kell benyújtani.

(4) A kérelemhez csatolni kell:

- a) a lelkési képesítést igazoló oklevelet,
- b) a hatályban tartási kérelem alapjául szolgáló tény megjelölését,
- c) a szolgálati bizonyítványt az utolsó szolgálati helyről és az azt megelőző szolgálatokról,
- d) igazolást arról, hogy melyik gyülekezet életében vesz részt és milyen módon,
- e) a kérelem benyújtásának időpontjában milyen tevékenységet végez és milyen indokok alapján kéri a lelkési képesítés hatályban tartását,
- f) nyilatkozatot arról, hogy olyan foglalkozást vagy életmódot nem folytat, amely a lelkési hivatás gyakorlásával összeegyeztethetetlen,
- g) nyilatkozatot arról, hogy egyházi vagy világi bírósági eljárás, vagy büntetés hatálya alatt nem áll.

82. § (1) A lelkési képesítés hatályban tartására irányuló, hiánypótlásra nem szoruló kérelmet az egyházmegyei közgyűlés vagy egyházmegyei tanács a következő ülésén köteles tárgyalni. Az eljáró testület a lelkési képesítés hatályban tartását legfeljebb öt évre javasolhatja az egyházkerületi közgyűlésnek, vagy a kérelem elutasítására tesz javaslatot.

(2) A jogerős határozatot az egyházmegyei közgyűlés előtt ki kell hirdetni.

(3) Az egyházmegyei tanács által meghozott határozatot az egyházmegyei közgyűlés előtt is ki kell hirdetni.

83. § Nem lehet hatályban tartani a lelkési képesítését annak, aki olyan foglalkozást vagy életmódot folytat, amely a lelkési hivatás gyakorlásával összeegyeztethetetlen.

84. § (1) A lelkési képesítés hatályban tartására vonatkozó határozatot az egyházkerület elnöksége

megküldi a kérelmezőnek, a javaslatot tevő egyházmegyének és a Zsinati Hivatalnak.

(2) A határozatot a törzskönyvbe is be kell jegyezni.

85. § (1) Akinek lelkési képesítését hatályban tartják, rendelkezési állományba kerül. Köteles részt venni a lakóhelye vagy a munkahelye szerinti gyülekezet életében. E tevékenységéről a lakóhely vagy munkahely szerinti lelkész évente összesített jelentést készít az esperes részére.

(2) Istentiszteleten, más gyülekezeti alkalmon szolgálatot, a sákramentumok kiszolgáltatását csak a szolgálatvégzés helye szerint illetékes lelkész tudomásával és egyetértésével végezhet.

86. § (1) Akinek a lelkési szolgálata szünetel és a szünetelésre vonatkozó határozat jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül nem kéri a lelkési képesítésének hatályban tartását, az elveszíti azt.

(2) Az egy éves határidő elmulasztása miatt igazolási kérelmet lehet előterjeszteni, ha a lelkész nem volt abban a helyzetben, hogy igényét érvényesíteni tudta volna. Az igazolási kérelemben elő kell adni és valószínűsíteni kell a gátló körülményeket.

(3) Amennyiben valaki az egy évet elmulasztja, de a kérelmet három éven belül benyújtja, a kérelméről az egyházmegyei közgyűlés vagy tanács csak a benyújtástól számított egy év próbaidő elteltével dönthet.

(4) Ha a kérelmet három éven belül nem nyújtják be, vagy azt elutasították, úgy a lelkési képesítés visszaállítását csak a megszűnéstől számított öt év elteltével lehet újra kérelmezni.

87. § (1) A lelkési képesítés hatályban tartása iránti eljárásban az egyházmegyei vagy egyházkerületi közgyűlés vagy tanács hivatalból, vagy a kérelmező indítványára bekérheti az Egységes Lelkészképesítő Bizottság véleményét.

(2) Amennyiben valakinek öt évnél hosszabb ideig nem volt hatályban a lelkési képesítése, vagy legalább tíz éve nem állt lelkési jogviszonyban, az Egységes Lelkészképesítő Bizottság véleményének bekérése kötelező.

(3) Az Egységes Lelkészképesítő Bizottság a lelkési jelleg visszaállítása előtt alkalmassági vizsga letételét rendelheti el.

³⁷⁴ A 81. § (2) bekezdést a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

88. § Aki nem kéri lelkészi képesítésének hatályban tartását vagy kérelmét elutasították, lelkészi szolgálatra való jogosultságát is elveszíti. A felsőoktatási intézményben szerzett diploma érvénye változatlanul megmarad.

A lelkészi szolgálati viszony megszűnése

89. § (1) Megszűnik a lelkészi jogviszony:

- a) elhalálózással,
- b) ha az egyházi bíróság a lelkészt hivatalvesztés büntetéssel sújtja,
- c) lelkészi jellegről történő lemondással,
- d) fegyelmi eljárásban való lemondással.³⁷⁵

(2) Megszűnik a lelkész szolgálati jogviszonya:

- a) nyugdíjba vonulással,
- b) az adott álláshelyről való lemondással,
- c) hivatalvesztés fegyelmi büntetéssel,
- d) határozott idejű kinevezés, megbízás, kirendelés esetén a határozott idő leteltével, vagy visszavonással,
- e) határozatlan idejű kinevezés, megbízás, kirendelés esetén visszavonással,
- f) az adott szolgálati jogviszony közös megegyezéssel való megszüntetésével,
- g) egyházi közérdekből hozott bírósági igazgatási döntéssel az alábbiak szerint.

(3) Az egyházlátogató bizottság – szükség szerint a presbitérium véleményének kikérése után – kezdeményezheti az egyházmegyénél az önálló gyülekezeti lelkész szolgálati jogviszonyának hat hónapon belüli, közös megegyezéssel történő megszüntetését. Amennyiben az egyházmegyei elnökség előtt a szolgálati viszony megszüntetéséről megegyezés nem jön létre, a presbitérium – egyházi közérdekre hivatkozással – egyházi bírósághoz fordulhat, amely igazgatási eljárás keretében dönt a jogviszony megszűnéséről. Amennyiben a bíróság döntése szerint a viszony megromlása a gyülekezetnek is felróható, a megüresedett lelkészi állás betöltéséről az egyházmegyei közgyűlés dönt.

90. § (1) A nyugdíjba vonult lelkész lelkészi jellegét a nyugdíjazás után is megtartja. Szolgálatot határozott időre szóló megbízással vagy eseti jelleggel láthat el, a szolgálat helye szerint illetékes

lelkész tudomásával és a parókiális jogok tiszteletben tartásával.

(2) A nyugdíjas lelkész is köteles életvitelében a lelkészekre előírt kötelezettségeket megtartani. E körben, valamint szolgálatvégzésével összefüggésben az egyházi törvények hatálya alatt áll.

Lelkészi jelleg visszaállítása iránti eljárás

90/A. § (1) Aki lemondás, lelkészi képesítés hatályban tartásának elmulasztása vagy elutasítása miatt veszítette el lelkészi jellegét, ennek visszaállítását az utolsó szolgálati hely szerint illetékes egyházkerületi közgyűléstől kell kérelmeznie. (Akit bírósági eljárásban fosztottak meg lelkészi jellegétől, arra az egyházi bíráskodásról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.)

(2) A kérelemben meg kell jelölni, hogy mikor, milyen jogcímen szűnt meg a lelkészi jellege, valamint elő kell adni, hogy miért kéri annak visszaállítását.

(3) A kérelemhez csatolni kell:

- a) a lelkészi képesítést igazoló oklevelet,
- b) a szolgálati bizonyítványt az utolsó szolgálati helyről,
- c) igazolást arról, hogy melyik gyülekezet életében vesz részt és milyen módon,
- d) a kérelem benyújtásának időpontjában milyen tevékenységet végez
- e) nyilatkozatot arról, hogy olyan foglalkozást vagy életmódot nem folytat, amely a lelkészi hivatás gyakorlásával összeegyeztethetetlen,
- f) nyilatkozatot arról, hogy egyházi vagy világi bírósági eljárás, vagy büntetés hatálya alatt nem áll.

90/B. § (1) A lelkészi jelleg visszaállítása iránti eljárásban a döntés előtt az egyházkerületi közgyűlés bekéri az Egységes Lelkészképesítő Bizottság, valamint az utolsó szolgálati hely szerinti egyházmegyei tanács véleményét.

(2) Amennyiben valakinek öt évnél hosszabb ideig nem volt hatályban a lelkészi képesítése, vagy legalább tíz éve nem állt lelkészi jogviszonyban, az Egységes Lelkészképesítő Bizottság véleményének bekérése kötelező.

³⁷⁵ A 89. § (1) bekezdés c)-d) pontját a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény iktatta be.

(3) Az Egységes Lelkészképesítő Bizottság a lelkési jelleg visszaállítása előtt alkalmassági vizsga letételét rendelheti el.

90/C. § Nem lehet visszaállítani a lelkési képesítését annak, aki olyan foglalkozást vagy életmódot folytat, amely a lelkési hivatás gyakorlásával összeegyeztethetetlen, továbbá akinek az Egységes Lelkészképesítő Bizottság erre való alkalmatlanságát állapítja meg.

90/D. § A lelkési képesítés visszaállítására vonatkozó határozatot az egyházkerület elnöksége megküldi a kérelmezőnek és a Zsinati Hivatalnak. A határozatot a törzskönyvbe is be kell jegyezni. A lelkési jelleg visszaállításával a kérelmező rendelkezési állományba kerül.³⁷⁶

VII. RÉSZ

A LELKÉSZ KÖTELEZETTSÉGEI

91. § (1) A lelkész általános kötelessége, hogy:

- a) szolgálatát a Szentírás és hitvallásaink szerint, egyházi törvényeinket betartva, teljes odaadással végezze és ezt életvitelével is megerősítse,
- b) az istentiszteleti alkalmakra felkészüljön, azokat az egyház rendtartása szerint pontosan megtartsa, gondoskodjon a sákramentumok hitvallásaink szerinti helyes kiszolgáltatásáról,
- c) gyülekezetét gondozza, szolgálati területét építse,
- d) magát a teológiai tudományokban és a szolgálat ellátásához szükséges ismeretekben állandóan tovább képezze,
- e) ápolja és óvja testi-lelki egészségét, hogy ennek hiánya ne akadályozza meg szolgálatait,
- f) lelkésztársaival éljen testvéri egyetértésben, és mindenképpen a békességre törekedjék,
- g) más gyülekezet területén lelkési szolgálatot csak az illetékes helyi lelkész hozzájárulásával végezhet, tartsa tiszteletben a parókiális jogokat,
- h) magatartásával és nyilatkozatával ápolja és erősítse az evangélium szerinti tiszta erkölcsöt, az emberszeretetet és a hazaszeretetet, egyháza jó hírét és tisztességét, legyen szolidáris az elesettekkel,

- i) kerülje a viszálykodást és személyes ellentéteket, az olyan magatartást, amely másokban megütközést, megbotránkozást válthat ki,
 - j) tartózkodjék minden olyan tevékenységtől, amely akadályozza a lelkési szolgálat végzésében, vagy amely az egyház, a gyülekezet, a szolgált közösség megosztásához vezethet,
 - k) tevékenyen vegyen részt az egyházi közéletben, a vállalt tisztséget lelkiismeretesen lássa el,
 - l) lelkiismeretesen hajtsa végre a fokozatos egyházi testületek döntéseit,
 - m) éljen békességben családjával és környezetével, és az egyház érdekét nézve munkálkodjon együtt presbiterekkel és az egyház világi segítőivel,
 - n) környezete legyen rendezett, óvja azt, személyes és családi életével is jó példát adjon, hogy mindenki előtt nyilvánvalóvá legyen: ő és az ő háza népe az Úrnak szolgálnak,
 - o) tartsa be Magyarország Alaptörvényét, törvényeit és törvényes rendelkezéseit mindaddig, amíg azok nem ellentétesek Isten törvényeivel,
 - p) gyermekeit református vallásban nevelje,
 - q) a hivatali és a hitéleti szolgálat végzése során tudomására jutott személyiségi jogot érintő információt köteles megőrizni.
- (2) A lelkész házastársa csak református vagy evangélikus egyháztag lehet.
- (3) A lelkész egyéb kötelezettségei:
- a) a lelkésznek az istentiszteleti és sákramentális szolgálatok végzésénél palástot kell viselni. Egyéb esetben akkor viselhet palástot, ha azt az alkalom egyházi jellege indokoltá teszi;
 - b) a lelkész szolgálaton kívül is úgy viselkedjen és öltözködjön, hogy az a lelkési hivatás méltóságának megfeleljen;
 - c) a lelkész
 - nem vehet részt olyan szervezetben vagy mozgalomban, amelynek célja, tevékenysége az egyház hitvallásával vagy érdekeivel ellentétesek,
 - nem végezhet olyan tevékenységet, amely az egyházi étellel, a lelkési tisztség méltóságával összeegyeztethetetlen;

³⁷⁶ A 90/A., 90/B., 90/C. és 90/D. §-t a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény iktatta be.

- d) a gyülekezeti lelkész köteles szolgálati helyén lakni, amennyiben a gyülekezet azon kötelességének eleget tett, hogy lelkészének megfelelő életkörülményeket biztosító lakást bocsát rendelkezésére. Az ettől való eltérést a presbitérium előterjesztésére az egyházmegyei tanács engedélyezi.
- (4) Egyes lelkészi kötelezettségek teljesítésének rendjére és módjára és a lelkészi liturgikus öltözék szabályaira vonatkozóan a Zsinat külön szabályrendeletet alkot.
- (5) Az egyházi fenntartású intézmények lelképásztori kötelezettségeket sajátos alkalmazási feltételként határozhatnak meg, melyeket a lelkészi állás meghirdetése előtt a jogviszonyt keletkeztető okiratba kell foglalni. Nem egyházi fenntartású intézményeknél a lelkészi szolgálat ellátásának szabályait a jogviszonyt keletkeztető okiratba kell foglalni.

VIII. RÉSZ A LELKÉSZ JOGAI

Javadalomhoz való jog

92. § (1) A lelkésznek joga van arra, hogy szolgálatának ellátásáért méltó javadalomban részesüljön.
- (2) A lelkészi javadalomról a díjlevél rendelkezik.
- (3) A javadalom pénzbeli és természetbeli részből áll. Lelkészi javadalom mindazon pénzbeli és természetbeli juttatás, amelyet az egyházi tisztségviselő szolgálati ellátásáért az egyházi állás, tisztség fenntartójától kap. Összegét, mértékét, a juttatás módját díjlevélben kell megállapítani. A lelkészt megillető természetbeli javadalom járulékalapot képező egyenértékét háromévenként a Zsinati Tanács állapítja meg.
- (4) A lelkészt illeti a temetési, esketési szolgálatért járó stóla. A keresztelésért stóla nem kérhető. A stóla megváltásáról a díjlevelében kell rendelkezni.
- (5) Az illetékességi területen végzett és az ahhoz csatlakozó javadalmi tételek felvételének joga a területileg felelős lelkészt illeti.
93. § Az önálló lelkész minimális pénzbeli javadalmáról egyházkerületi határozatban kell rendelkezni. A pénzbeli javadalomról a fenntartó éves költségvetésében kell rendelkezni. A lelkészi pénzbeli minimáljavadalom összegére a Zsinati Tanács a költségvetés elfogadásakor ajánlást ad ki.

94. § (1) Az egyházközségi lelkész parókián való lakhatási joga a szolgálatához kötődik, mely az Egyház tartási kötelezettségéből fakad és javadalmi jellegű. A parókia költségviselés szabályait a díjlevélben kell rögzíteni.
- (2) A lelkész parókiahasználati joga a szolgálati jogviszony megszűnésével megszűnik, és a lelkész köteles azt harminc napon belül elhagyni.
- (3) A parókián csak a lelkész (107. § (2) bekezdésben meghatározott) közeli hozzátartozói lakhatnak, akiknek lakhatási joga a lelkész lakhatási jogával együtt szűnik meg.
- (4) A parókiáról történő kiköltözésért cserébe – a nyugdíjtörvényben meghatározott esetet kivéve – a lelkészt térítés, anyagi juttatás nem illeti meg.
- (5) A parókia bármilyen eltérő használatára a presbitérium az esperes jóváhagyásával adhat engedélyt.

Szociális és időskori ellátáshoz való jog

95. § A lelkész a Magyarországi Református Egyház lelkészeinek ellátásáról és nyugdíjintézetéről szóló törvényben meghatározott feltételek teljesítése esetén jogosult a nyugdíjellátásokra.

96. § A nyugdíjba vonult és parókiáról kiköltözött egyházközségi lelkész egyszeri nyugdíjrendszerű juttatásra jogosult. Ennek mértékét a Zsinati Tanács határozza meg. Ugyanilyen mértékű támogatásra az egyházi intézményi lelkész is jogosult.

Pihenéshez való jog

97. § (1) A szolgálatban álló lelkész jogosult legalább heti egy szolgálatmentes napot pihenőnapként igénybe venni.
- (2) A gyülekezeti lelkész esetén a szolgálatmentes pihenőnap valamely hétköznapi napra esik. Az állandó pihenőnapot be kell vezetni az egyházközség missziói munkatervébe, kell jelentenie a szolgálati felettesnek, és gondoskodnia kell az esetlegesen arra a napra eső szolgálatok ellátásáról.
- (3) Az esperes munkaszüneti napok kiadhatósága érdekében egyházmegyei ügyeleti rendet alakíthat ki.
- (4) Az intézményi lelkészek pihenőnapja az intézmény rendjéhez igazodik. Amennyiben az eltér a világi jogszabályok szerint meghatározott

munkaszüneti napoktól, azt a díjlevélben rögzíteni kell.

(5) Hivatalos szolgálat céljából igénybe vett heti szolgálatmentes pihenőnap legfeljebb két héten belül pótolható.

98. § (1) Szolgálatban álló önálló egyházközségi lelkészt évente harminc naptári nap fizetett szabadság illeti meg.

(2) Szabadsága megkezdése előtt legalább nyolc nappal írásban tájékoztatni kell erről az esperest, a helyettes személyének bejelentésével egyidejűleg. Amennyiben a lelkész a helyettesítésről maga nem tud gondoskodni, úgy a szabadság időpontjáról tizenöt nappal korábban kell az esperest tájékoztatni azzal a kéréssel, hogy az egyházmegye gondoskodjon a helyettesítésről. Ilyen esetben tizenöt napnál hosszabb szabadságot a lelkész folyamatosan nem vehet ki.

99. § Egyházközségbe kirendelt beosztott lelkész szabadsága nem lehet kevesebb mint huszonegy naptári nap. Mértékéről és kiadásának rendjéről az elnök-lelkész rendelkezik, azonban öt napot meghaladó szabadság esetén ezt legalább a szabadság megkezdése előtt tizenöt nappal egyeztetni kell.

100. § Intézményi lelkész esetén a szabadság mértéke az intézményre vonatkozó hatályos jogszabályok szerint kerül kiszámításra, a szabadság kiadásának joga az intézményvezetőt, vagy vezető lelkész esetén a fenntartót illeti meg.

101. § A lelkésznőket a rendes szabadságon túl tizennégy év alatti gyermekenként és évenként további két naptári nap pótszabadság illeti meg.

102. § A szabadságot az esedékesség évében kell kiadni, azt legfeljebb a következő naptári év március 31. napjáig lehet átvinni.

103. § A lelkészt szabadsága idejére stóla nélküli egy hónapra eső pénzbeli javadalma illeti meg.

Tanuláshoz való jog

104. § (1) A lelkészt megilleti az a jog, hogy magát folyamatosan képezze és ennek érdekében tanulmányokat folytasson.

(2) A képzésen részvételt és az ehhez szükséges szabadidőt minden lelkésznek biztosítani kell. Ennek mértéke évente nyolc naptári nap. Amennyiben a képzés vizsgakötelezettséggel is jár, úgy vizsgánként két nap tanulmányi szabadság is megilleti a lelkészt, a Zsinat által meghatározott képzésen való részvételhez.

(3) Ha az intézményi lelkész folytat tanulmányokat, az ebből eredő jogosultságait és kötelezettségeit tanulmányi szerződésben kell rögzíteni.

105. § Az illetékes püspök a tudományos tevékenységet folytató lelkésznek ötévente három hónap rendkívüli szabadságot adhat. A rendkívüli szabadság idejére pénzbeli javadalma folyamatosan megilleti.

Betegellátási jogok

106. § (1) A gyülekezeti és az intézményi lelkészt a szolgálat ellátását akadályozó betegsége alatt is megilleti javadalma, illetve annak meghatározott része.

(2) Betegség esetén a helyettesítésről az esperesnek vagy a szolgálati hely szerinti illetékes fenntartónak kell gondoskodni. A helyettesítési kérelmet a betegség tényét és az eljövendő kezelés tényét tanúsító orvosi igazolással kell igazolni.

(3) A lelkészt betegsége bekövetkezése, illetve betegségének szolgálat ellátását kizáró napjától egy évig terjedő időre illeti meg javadalom vagy az ezt helyettesítő pénzbeli ellátás. Ennek meghosszabbítására a presbitérium kérelmére az esperes engedélyével kerülhet sor.

(4) A táppénz mértéke az egyházközségben szolgáló lelkészek esetén egy évig a stóla nélküli átlagjavadalom 100%-a, míg ezt követően a javadalom 70%-a.

(5) A keresőképtelenség idejére megilleti a lelkészt a parókiahasználati joga is, változatlan költségviselési feltételekkel, rendkívüli méltánylást igénylő esetekben legfeljebb két évig.

(6) Intézményi lelkész esetében a betegség esetére járó pénzbeli ellátás mértéke az ugyanazon intézet dolgozóinak betegellátásával azonos módon és mértékben kerül kiszámításra, de munkáltatójának a tartási kötelezettség címén járó összeget teljes

egészében folyósítani kell, mert ez helyettesíti a gyülekezeti lelkészek részére természetben nyújtott javadalmat.

Segélyek, támogatások

107. § (1) A lelkész gyermekének megszületésekor vagy közeli hozzátartozójának halálakor egyszeri, egyházkerületi szabályrendeletben meghatározott mértékű segélyre jogosult.

(2) Közeli hozzátartozó: a lelkész szülei, gyermeke(i), örökbefogadott gyermeke(i), házastársa.

(3) Eseti – meghatározott eseményhez kötött – vagy rendszeres támogatásban lehet részesíteni a szociálisan rászoruló, vagy váratlan, rendkívüli helyzetbe került lelkészeket, lelkész családokat.

108. § A segélyezés és támogatás rendszerét, annak mértékét az egyházmegye, egyházkerület és intézményfenntartók évenkénti költségvetésében kell meghatározni.

Gyermekek nevelő lelkészek jogai

109. § (1) A lelkésznek gyermeke születése, örökbefogadás és a gyermek hároméves koráig történő nevelése érdekében szolgálatát szüneteltetheti. Ugyancsak megilleti a gyermeknevelési szociális ellátás a – lelkési jogviszony szüneteltetése mellett – a gyermek apját is.

(2) Ezen időszakra az állam által folyósított ellátást a Református Lelkesi Nyugdíjintézet a nyugdíjtörvény rendelkezései szerint kiegészíti. A gyermekszülés és -nevelés miatti szünetelés ideje alatt is biztosítani kell a lelkész részére a lakhatást.

IX. RÉSZ NYILVÁNTARTÁS ÉS ADATSZOLGÁLTATÁS

110. § Az egyház a vele tizenöt napot meghaladó hatályú egyházi szolgálati viszonyba lépett – református felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban álló/teológus-lelkész felsőfokú

szakképzettséggel (diplomával) rendelkező/lelkési képesítéssel rendelkező – egyháztagjait aktív, valamint passzív (rendelkezési állomány, szünetelés, nyugdíj) szolgálati jogviszonyuk alatt nyilvántartja.³⁷⁷

111. § (1) Az érintett református felsőoktatási intézmény a teológus-lelkész szakos hallgató tizenöt napot meghaladó hatályú egyházi szolgálati viszony létesítésének kezdeményezése során (exmisszus-gyakornok esetében), illetve az erre vonatkozó fenntartói intézkedésről (exmisszus esetében) való értesülését követő nyolc napon belül a nyilvántartáshoz szükséges adatokat – a tanulmányi nyilvántartás alapján kiállított igazolás formájában – megküldi a kirendelésre jogosult egyházkerület püspöki hivatalának.

(2) Honosított diploma esetén az első szolgálatba állítás alkalmával a szolgálati hely alapján illetékes egyházkerület püspöki hivatala törzskönyvet nyit, melyhez az adatokat az adatokat igazoló dokumentumok hitelesített másolatának leadásával a szolgálatba állítandó lelkész szolgáltatja.

(3) Az egyházkerület püspöke az (1)–(2) bekezdésben rögzítettek alapján törzskönyvet nyit, és a későbbiekben az alábbi szabályok szerint vezet az egyházkerületében egyházi szolgálati viszonyal rendelkező egyháztagokról.³⁷⁸

112. § (1) Az első nyilvántartási hely a kirendelésre jogosult püspök hivatala, ahova a református felsőoktatási intézmény a sikeres záróvizsgának, a teológus-lelkész felsőfokú szakképzettséget igazoló diploma kiadásának, valamint a hallgatói jogviszony egyéb okból bekövetkezett megszűnésének tényét nyolc napon belül az intézmény tanulmányi nyilvántartásában szereplő adatok alapján kiállított igazolás formájában igazolja.

(2) Az első szolgálatba állítás alkalmával az egyházkerület a törzskönyv megnyitásáról értesíti a szolgálat szerint illetékes egyházmegyét és a törzskönyv adatait a számára hozzáférhetővé teszi.

(3)³⁷⁹

(4) A törzskönyvben minden további változás csak a szolgálati úton benyújtott, a dokumentum

³⁷⁷ A 110. § új szövegét a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény iktatta be.

³⁷⁸ A 111. § új szövegét a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény iktatta be.

³⁷⁹ A 112. § (1)-(2) bekezdést a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította, továbbá a 112. § (3) bekezdést törölte.

esperes által hitelesített másolata alapján történhet.

113. § Az egyházi szolgálati viszonyral rendelkező személyek egyházi szolgálati viszonyuk megszűnéséig kötelesek az adataikban bekövetkezett változásokat – a változásokat igazoló dokumentumokkal együtt – tizenöt napon belül az adatszolgáltatásért felelős egyházmegyéhez bejelenteni. Ennek elmulasztásáig a segélyek és támogatások folyósítása szünetel.³⁸⁰

114. § (1) Az egyházmegyének nyilvántartásba kell venni mindazokat, akik az adott egyházmegye területén levő:

- a) egyházközségekben szolgálnak,
 - b) egyházi, állami, önkormányzati intézményben teljesítenek lelkészi vagy lelkészi jellegű szolgálatot,
 - c) intézményi lelkészek esetén – kérelmükre –, akik az egyházmegye területén rendelkeznek állandó lakóhellyel,
 - d) állandó lakóhellyel rendelkező nyugdíjas.
- (2) A nyilvántartásba vétel illetékességét mind az egyházközségi lelkészek, mind az intézményi lelkészek esetében a szolgálat helye határozza meg.
- (3) A nyilvántartásba vételt csak azon jogcímen lehet megtagadni, hogy a lelkész nyilvántartása nem tartozik az egyházmegye illetékességi körébe.

115. § (1) A lelkésznek a nyilvántartásba vételhez csatolni kell a következő iratok másolatát:

- a) születési, polgári és egyházi házassági anyakönyvi kivonat, keresztlevél, konfirmációs lap,
- b) személyi igazolvány, lakcímkártya, adóazonosító jel, tajkártya,
- c) gyerekeinek születési anyakönyvi kivonata, keresztlevele,
- d) lelkészi képesítését igazoló dokumentumok, egyéb képesítést, képzettséget igazoló dokumentumok,
- e) szolgálati jogviszonya létesítésének dokumentuma,
- f) tanulmányok végzése esetén iskolalátogatási igazolás.

(2) Az iratok eredeti példányát az adatok felvételekor be kell mutatni. Az ügyintézőnek a másolatra rá kell vezetni, hogy annak eredeti példánya bemutatásra került.

(3) A törzskönyvben nyilvántartott fegyelmi büntetésről szóló egyházi bírósági jogerős határozatot az adatszolgáltatásra köteles egyházmegye hivatalból csatolja az iratokhoz.

116. § A törzskönyvben a következő adatokat és körülményeket kell feltüntetni:

- a) személyes adatok (név, születési hely és idő, anyja neve, apja neve, adóazonosító jel, tajsám, állampolgárság, cím),
- b) megkeresztelésének ideje, helye, konfirmációjának ideje, helye,
- c) házasságkötés adatai, házasság felbontásának ideje, bírósági ügyszám,
- d) házastárs, gyermeke személyi adatai, vallásuk, gyerekek keresztelésének ideje, helye,
- e) tanulmányok végzésére vonatkozó adatok: középfokú tanulmányok befejezésének helye, ideje, hittudományi egyetemi diploma, lelkészképesítés megszerzésének helye, ideje, eredménye, intézmény megnevezése, egyéb képzettség, képesítés megnevezése és megszerzésének adatai, külföldi tanulmányok ideje, helye, kurzus megnevezése, lelkésztovábbképzőn szerzett kreditek,
- f) nyelvtudás megjelölése, fokozatának igazolásául szolgáló bizonyítvány adatai,
- g) tudományos fokozata,
- h) kitüntetései,
- i) szolgálati hely, lelkészi státusz, szolgálat típusa megnevezése,
- j) szolgálat szüneteltetése, lelkészi képesítés hatályban tartása,
- k) feddésnél súlyosabb fegyelmi büntetés, bíróság megnevezése, ügyszám, mentesülés időpontja,
- l) lelkészi jelleg megszűnése, oka,
- m) nyugdíjazás – tovább-szolgálat.

117. § (1) Ha a lelkész jogviszonyában változás következik be, az arról szóló dokumentum egy példányát annak keletkeztetője a kiadással egyidejűleg köteles az adatnyilvántartásra köteles egyházmegyének megküldeni. Az esperes az

³⁸⁰ A 113. §-t a ZS.-5/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi III. törvény módosította.

adatváltozást haladéktalanul jelenti a törzskönyvet vezető egyházkerület püspöki hivatalának.

(2) Ha a szolgálat változásával az egyházkerület illetékessége is változik, a püspök továbbküldi a dokumentumokat az illetékes egyházkerületnek, illetve másolatban a Zsinati Hivatalnak.

(3) Az iratok továbbításáról olyan feljegyzést kell készíteni, melyből megállapítható, hogy a törzskönyv kinek a kérelmére, milyen okból, milyen mellékletekkel kinek került megküldésére.

118. § A nyilvántartást vezető egyházkerület az illetékes egyházmegye tájékoztatása, adatközlése alapján a törzskönyvből köteles a Református Lelkészi Nyugdíjintézetnek mindazon adatokat megküldeni, amelyek a lelkeszi társadalombiztosítás és a nyugellátáshoz szükségesek (személyi adatok, tajsám, adószám, lakcím, szolgálati hely, szolgálati státusz, ezek keletkezésének, változásának, megszűnésének időpontja). Ezeket az adatokat a Református Lelkészi Nyugdíjintézet nyilvántartja, kezeli. A biztosítással és ellátásokkal kapcsolatos adatokhoz való hozzáférést az egyházmegyei, egyházkerületi és zsinati elnökség számára biztosítja.

119. § (1) A törzskönyv elektronikus formában is vezethető.

(2) Az adatkezelés szabályait az Egyház adatvédelmi törvényében kell szabályozni.

(3) A törzskönyv adatai a lelkész neve, címe, a szolgálati helye, lelkeszi státusza, a szolgálati jogviszony keletkezésének, megszűnésének ideje és módja kivételével nem nyilvánosak, de a nyilvántartott adatokat a lelkész egyházi felettese jogosult megismerni.

(4) A Zsinat Elnöksége jogosult a törzskönyv egyes adatait is bekérni, és azokat – a személyes adatok védelme mellett – statisztikai összefoglalókhoz felhasználni.

120. § Törzskönyvről a lelkész indokolt kérésére a püspök köteles hiteles másolatot kiadni, a szolgálatáról szolgálati bizonyítványt kiállítani.

X. RÉSZ A BEKEBELEZÉS

121. § A lelkésznek a felszentelését követő tizenöt napon belül kötelessége, hogy a szolgálati helye, vagy ennek hiányában lakóhelye szerinti illetékes

egyházmegyétől bekebelezését kérje. Amennyiben a szolgálat helyében változás következik be, úgy az új jogviszony létesítését követő tizenöt napon belül kérheti az illetékes egyházmegyét a bekebelezésre.

122. § (1) A bekebelezés a felszentelt lelkeszi képesítésű egyháztagoknak az egyházmegyébe és egyidejűleg az egyházkerületbe történő befogadása.

(2) A bekebelezést az egyházmegye közgyűlési határozattal erősíti meg.

(3) Az egyházmegyei közgyűlés bekebelező határozata a felhatalmazás arra, hogy az illető lelkész nemcsak egyházmegyei, de egyházkerületi és zsinati tisztségekre is jelölhető.

(4) Aki az egyházmegyében nyilvántartásban van, de nincs bekebelezve, az egyházmegyei tisztségen túl másra nem jelölhető.

123. § (1) Az egyházközségi lelkészek esetében a bekebelezésre csak a szolgálati hely szerinti egyházmegye az illetékes.

(2) Zsinati, egyházkerületi, egyházmegyei, valamint egyházi, állami, önkormányzati intézeti alkalmazásban álló lelkészek is kérhetik bekebelezésüket a szolgálati helyük szerint illetékes magyarországi egyházmegyébe.

124. § Az egyházi joghatósági illetékességet a nyilvántartás, ezen belül a „Törzskönyv” határozza meg.

XI. RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

125. § (1) A **2013. évi I. törvény** 2013. július 1-jén lépett hatályba.

(2) Azon intézményi lelkészek vonatkozásában, akik jelenleg nem szolgálati helyük, hanem lakóhelyük illetékessége szerint vannak nyilvántartásba véve, a 114. § (2) bekezdése 2015. január 1-től lép hatályba.

(3) Hatálybalépésével együtt hatályát veszti a Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. tv. 33-43. §-a és a Magyarországi Református Egyház választójogi törvényéről szóló 1996. évi I. tv. 12-44. §-a.

(4) A **2013. évi IX. törvény** 2014. január 1-jén lépett hatályba. A 2013. évi IX. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 13. ülészakán

született ZS.-335/2013.11.15. számú zsinati határozat. A 2013. évi IX. törvény az alábbi szakaszt illesztette be: 30. § (3) bekezdés.

(5) A **2014. évi IV. törvény** 2014. május 24-én lépett hatályba. A 2014. évi IV. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 14. ülészakán született ZS.-361/2014.04.24. számú zsinati határozat. A 2014. évi IV. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 64-71. §.

(6) A **2017. évi III. törvény** 2017. évi III. törvény 2017. május 23-án lépett hatályba. A 2017. évi III. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 7. ülészakán született ZS.-5/2017.05.23. számú zsinati határozat. A 2017. évi III. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 7. § 2-3., 6-7., 14., 14a., 14b., 16., 23-24. pont, 9-10. §, 12. §, 20. § (2) bekezdés, 22. § (1) bekezdés d) pont, 23. § (1) bekezdés b) pont, 24/A. §, 25. § (1) és (4) bekezdés, 25/A. §, 26. § (5) bekezdés, 81. § (2) bekezdés, 89. § (1) bekezdés c)-d) pont, 90/A., 90/B., 90/C. és 90/D. §, 110-111. §, 112. § (1)-(3) bekezdés, 113. §.

2013. ÉVI IV. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ GAZDÁLKODÁSÁRÓL

(a 2016. évi IV. törvény, a 2017. évi I. törvény és a 2018. évi II. törvény módosításaival egységes szerkezetben)

PREAMBULUM

A Magyarországi Református Egyház (a továbbiakban: Egyház) legszentebb küldetése, hogy Isten dicsőségét szolgálja.

Az Egyház egységes gazdálkodási rendjének megfogalmazása, ennek betartása és betartatása e küldetés teljesítésének nélkülözhetetlen eszköze.

A II. Helvét Hitvallás XXVIII. fejezetének értelmében valljuk, hogy:

„Krisztus egyházának vagyona a fejedelmek jótékonyágából és a hívők bőkezűségéből származik, akik javaikat az egyháznak adták. Az egyháznak ugyanis szüksége van vagyonra, és már a kezdettől fogva volt vagyona, hogy szükségleteit fedezze. Az egyház javainak helyes felhasználása régen is ugyanaz volt, mint ma: fenntartjuk belőlük a tanítást az iskolákban és a szent összejöveteleken; fenntartunk minden isteni tiszteletet, vallási szokást, és a templomot; továbbá fenntartjuk a tanítókat, a tanulókat és a lelkészeket, más egyéb szükséges dolgokkal együtt; és elsősorban segítjük és tápláljuk a szegényeket.”

Az Egyház a sáfártól megkívánt hűséggel gondoskodik arról, hogy gazdálkodása mindenhol és mindenkor ékes rendben történjen.

Az Egyház Zsinata (a továbbiakban: Zsinat) figyelembe véve az Egyház gazdálkodásának valamennyi területét, az alábbi gazdálkodási törvényt alkotja.

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

E törvény alkalmazásában:

- 1. Gazdálkodás:** a rendelkezésre álló javak és erőforrások észszerű felhasználásának folyamata. Azon tevékenységek összessége, amelyek az Egyház vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható gazdasági eseményt eredményeznek.
- 2. Gazdálkodási rend:** a rendelkezésre álló javak és erőforrások megőrzésére, felhasználására, gyarapítására, illetve az egyházi tevékenységek ellátása érdekében a

bevételek elérésére és a szükséges kiadások teljesítésére irányuló tevékenységek szabályozásának összessége.

- 3. Egyházi gazdálkodó szervezet:** az a szervezet, szervezeti egység, intézmény, amely részt vesz az egyházi gazdálkodás folyamatában, erre vonatkozóan jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik.
- 4. Jogi személy:** olyan szervezet, amely az állam felhatalmazása alapján jogalanyisággal rendelkezik, azaz jogai és kötelezettségei lehetnek. A jogi személy jogképessége kiterjed minden olyan jogra és kötelezettségre, amely jellegénél fogva nem csupán az emberhez fűződhet. A jogi személynek saját névvel, székhellyel, tagjaitól, illetve alapítójától elkülönített vagyonnal, valamint az ügyvezetését és képviselését ellátó szervezettel kell rendelkeznie. Saját nevében vállal jogokat és kötelezettségeket, önállóan jelenik meg a gazdasági forgalomban.
- 5. Egyházi jogi személy:** a Magyarországi Református Egyház, mint az állam által elismert bevett egyház, valamint ennek belső jogi személye.
- 6. Belső egyházi jogi személy:** az Egyház azon szervezete, szervezeti egysége, intézménye, amelyet az állami törvény felhatalmazása alapján az Egyház legfelsőbb szintű képviseleti szerve, vagy az Egyház belső jogszabálya szerint erre feljogosított szervezete jogi személynek ismer el. (Egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, ezek által jogi személyiséggel alapított szervezetek, intézmények.) A belső egyházi jogi személy a bevett egyház belső szabálya szerint működik.
- 7. Alapító egyházi szervezet:** az az egyházi jogi személy, belső jogi személy, amely az Egyház szabályai szerint egy szervezettel tőle elkülönült új szervezetet, szervezeti egységet hoz létre. Az új szervezet (szervezeti egység) megalapítható önálló jogi személyiséggel vagy e nélkül. Erről az alapító okiratban kell rendelkezni. Egyházi jogi személy nem egyházi szervezeteket –

alapítványt, egyesületet, gazdasági társaságot – is alapíthat, az így létrejött szervezet azonban nem minősül egyházi jogi személynek.

8. Egyházi adóalany: minden egyházi szervezet adóalany, amelyet az állami törvény adó bevallására, fizetésére kötelez, vagy helyzeténél fogva attól mentesít, illetőleg az általa végzett tevékenység számára adómentességet biztosít. Az adóalany adószámmal rendelkezik.

9.³⁸¹ **Kizárólag hitéleti tevékenységet folytató egyházi jogi személy:** Akinek gazdálkodását átvállalt állami közfeladat finanszírozás nem érinti, és gazdálkodási-vállalkozási tevékenységet nem folytat.

10.³⁸² **Alaptevékenység:** A hitéleti tevékenység, és minden egyéb olyan tevékenység, amely nem minősül gazdasági-vállalkozási tevékenységnek.

11.³⁸³ **Nem gazdasági-vállalkozási tevékenységet végző szervezet:** A kizárólag alaptevékenységet végző egyházközség, kizárólag alaptevékenységet végző egyéb egyházi jogi személy és annak kizárólag alaptevékenységet végző intézménye.

12.³⁸⁴ **Önállóan gazdálkodó egyházi szervezet:** az a szervezet, amely saját nevében – az állami és egyházi jogszabályok keretei között – teljes felelősséggel önállóan végzi gazdálkodási és ehhez kötődő nyilvántartási tevékenységét. Az önállóan gazdálkodó egyházi szervezet jogosult a hitéleti tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó gazdálkodási, (alaptevékenység), vagy ezt meghaladó egyéb gazdálkodási tevékenység (intézményfenntartási, vállalkozási, vagy alapítványalapítási tevékenység) folytatására.

Az önállóan gazdálkodó egyházi szervezetek az alábbi fő kategóriákba sorolhatók:

I. Hitéleti tevékenységet végző szervezetek (egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, Zsinat).

II. Intézmények.

III. Gazdasági-vállalkozási tevékenységet (is) végző szervezetek.

IV. Egyházi jogi személy, által alapított, valamint a „református” nevet használó alapítványok.

13.³⁸⁵ **Református egyházi alapítvány:** Minden egyházi jogi személy által, vagy a fenntartásában működő, vagy tulajdonában álló jogi személyiséggel rendelkező szervezet által alapított alapítvány, valamint az az alapítvány, amely a Zsinat hozzájárulása alapján a „református” elnevezést használja.

14. Részben önállóan gazdálkodó egyházi szervezet: az a szervezet, amely gazdálkodását jogszabály, alapító okirat korlátozza, gazdálkodási szempontból egy másik, önálló gazdálkodó egyházi szervezet része, vagy szervezeti egysége. Általánosságban azt a szervezeti egységet, intézményt jelenti, amely gazdaságilag nem önállóan jelenik meg a gazdasági forgalomban. Saját nevében csak annyiban szerezhet jogokat és vállalhat kötelezettségeket, amennyiben erre vonatkozóan alapítója lehetővé teszi. Gazdálkodási felelőssége korlátozott. Gazdálkodását a pénzügyi-gazdasági tevékenység végzésére kijelölt, önállóan gazdálkodó szervezet utasításai szerint végzi. A részben önállóan gazdálkodó egyházi szervezet nyilvántartásait a jogszabályok, az alapító okirat alapján, a pénzügyi-gazdasági tevékenység végzésére kijelölt, beszámolási kötelezettséget teljesítő önállóan gazdálkodó szervezet nevében köteles vezetni.

³⁸¹ A 9. pontot a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény iktatta be.

³⁸² A 10. pontot a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény iktatta be.

³⁸³ A 11. pontot a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény iktatta be.

³⁸⁴ A 12. pontot a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény iktatta be.

³⁸⁵ A 13. pontot a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény iktatta be.

15. Az Egyház önkormányzati testületei: az Egyház belső törvényei szerint felépülő és e szerint választott azon önálló szervezetek, amelyek az adott egyház-igazgatási szinten végzik az Egyház (hitéleti, oktatási, diakóniai, missziói, kulturális stb.) tevékenységeit, és az ehhez kapcsolódó szervezési, felügyeleti, nyilvántartási, gazdálkodási feladatokat. Az Egyház önkormányzati testületeinek minősülnek az önálló jogállású egyházközségek, az egyházmegye, az egyházkerület és a Zsinat. Feladataikat testületi döntéssel, vagy képviselőjük által gyakorolják, az erre vonatkozó szabályok szerint.

16. Fokozatos egyházi testület: az Egyház szervezeti felépítésében az adott szervezet fölött elhelyezkedő egyház-igazgatási szervezet, amely gazdálkodási vonatkozásban a belső törvények által meghatározott jóváhagyási, ellenőrzési, felügyeleti jogokkal rendelkezik.

17. Egyházi gazdálkodási felügyeleti tevékenység: a gazdálkodási tevékenységgel járó egyházi és az Egyház által átvállalt feladatok ellátásának szakmai irányítására, szervezésére, szabályozására, ellenőrzésére irányuló tevékenység, és az ezekkel kapcsolatos éves költségvetési, gazdálkodási, tervezési, beszámolási, pénzügyi ellenőrzésekre kiterjedő feladatok összességére.

18. Költségvetés: a gazdálkodó egyházi szervezetek által, a gazdasági év időtartama alatt felmerülő várható bevételek és kiadások számbavételével összeállított pénzforgalmi terv.

19. Költségvetési beszámoló: a gazdálkodó egyházi szervezetek által, az adott gazdasági évben pénzügyileg realizálódott bevételek és kiadások részletezése, a költségvetési tervtől való eltérés bemutatásával.

20. Zárszámadás: a gazdálkodó egyházi szervezetek – gazdálkodási évre vonatkozó –

a pénzforgalmi és vagyoni helyzetet egyaránt bemutató teljes körű számszaki és szöveges beszámolója.

21. Leltár: minden olyan kimutatás, amely az eszközök és a források, vagy egy-egy csoportjuk valóságában meglévő állományának mennyiségét és értékét meghatározott napra vonatkoztatva tartalmazza. A leltározás az egyházi szervezet tulajdonát képező, vagy használatába adott álló- és forgóeszközök, valamint azok forrásainak (az aktív és passzív vagyონrészeknek), továbbá a birtokában levő idegen eszközök valóságban meglévő állományának megállapítása.

22. Összeférhetlenség: minden olyan magatartás, döntésben való részvétel, tisztségek összeütközése, amely veszélyezteti az ügy pártatlan elbírálását, tisztességes ügyvitelét. Ennek érdekében a gazdálkodó szervezet tiltó szabályokat határozhat meg. Általános szabály szerint senki nem vehet részt olyan döntés meghozatalában vagy intézkedésben, amelyben ő maga vagy közeli hozzátartozója érdekelt.

23.³⁸⁶ Gazdálkodási biztos: olyan személy, aki a rendkívüli gazdasági helyzetben a kinevezési okmányában rögzített megbízási időtartama alatt teljes jogkörrel (kötelezettségvállalás, utalványozás, ellenjegyzés, munkáltatói jogok gyakorlása) és felelősséggel irányítja az adott egyházi gazdálkodó szervezet gazdálkodását. A gazdálkodási biztos költségeit az az egyházi szervezet fedezi, akinek érdekkörében felmerülő okból vált szükségessé a gazdálkodási biztos kinevezése.

³⁸⁶ A 23. pontot a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

I. RÉSZ

A TÖRVÉNY TERÜLETI ÉS SZEMÉLYI HATÁLYA

1. § (1)³⁸⁷ Jelen gazdálkodási törvény hatálya kiterjed az Egyház joghatósága alá tartozó, az Egyházban gazdálkodásban közreműködő jogi és természetes személyekre, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező intézményekre, szervezetekre, továbbá meghatározott részben megállapodás alapján azon egyéb, az Egyház joghatósága alá egyébként nem tartozó szervezetekre, amelyek a „református” nevet viselik.

(2)³⁸⁸

II. RÉSZ

ALAPELVEK

Az autonóm egyházi gazdálkodás elve

2. § (1) Magyarország Alaptörvénye kimondja, hogy az állam és az egyház különváltan működik. Az állam a közösségi célok megvalósítása érdekében együttműködik az egyházakkal. Az egyházakra vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos (a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott) törvény szabályozza.

(2) Az állam és az egyház szétválasztásának alapelveként tekintettel az Egyház gazdálkodási rendjét, annak szabályozását önállóan alakítja ki. Amennyiben állami jogszabályok az egyházakra vonatkozóan kötelező rendelkezést írnak elő, úgy attól eltérni nem lehet.

(3) Az Egyház autonóm gazdálkodása fokozottan érvényesül az Egyház belső szabályai szerint beszedett egyházfenntartói járulékok és a hitéleti célból gyűjtött adományok tekintetében, mivel ezen bevételekről az állami, önkormányzati és közigazgatási szervek adatokat nem kérhetnek, és nyilvántartást nem vezethetnek.

(4) Az önálló jogi személyiségű, önállóan gazdálkodó egyházi szervezetek bevételeikkel, kiadásaiikkal, eszközeikkel és forrásaikkal az

egyházi, az állami és saját belső előírásaitak megtartva, önállóan gazdálkodnak. Ezen szervezeteknek, – mint az Egyház részeinek – gazdálkodása azonban szorosan összefügg, ezért önként és felelősséggel alávetik magukat a gazdálkodást érintő és a közösség érdekében elfogadott belső egyházi szabályozásoknak, felügyeleti és ellenőrzési mechanizmusoknak még akkor is, ha ezek gazdálkodási autonómiájukat érintik.

(5) Az Egyházban önálló jogi személyek az anyaegyházközség, a társegyházközség, a missziói egyházközség, az egyházmegye, az egyházkerület és a Zsinat, valamint az ezek által jogi személyiséggel létrehozott szervezetek, intézmények. Az önálló gazdálkodás elve kizárólag ezen önálló jogi személyiségű önkormányzati testületekre, valamint azon általuk alapított intézményekre vonatkozik, amelyeket alapítójukként feljogosítanak az önálló gazdálkodásra.

(6) Az önálló jogi személyiségű szervezet részben önálló gazdálkodási jogkörrel bíró intézményt, szervezetet is létrehozhat. Az önálló gazdálkodás korlátait az alapító okiratban kell szabályozni.

(7) Az Egyház nevében a Zsinat törvénnyel, ennek alkalmazására kiadott végrehajtási utasítással, szabályrendelettel, határozattal rendelkezik az egész Egyházat érintő gazdálkodási szabályokról, a pénzügyi, számviteli folyamatok rendjéről, ezen szervezetek alá-fölérendeltségi kapcsolatairól, az Egyház anyagi forrásairól, a támogatások és elvonások általános feltételeiről és mértékéről, valamint felelősségi szabályokról. A presbitérium, az egyházmegyei, egyházkerületi közgyűlések saját területi illetékességükre vonatkozóan hozhatnak szabályrendeletet és egyedi ügyekben határozatokat.

(8)³⁸⁹ A kizárólag hitéleti bevételekből gazdálkodó egyházi jogi személyek gazdálkodására a pénzforgalmi szemlélet érvényes. A könyvvizetésre, bizonylatolásra vonatkozó kötelezettségeiknek egyszeres könyvvitellet tehetnek eleget.

³⁸⁷ Az 1. § (1) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

³⁸⁸ Az 1. § (2) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény hatályon kívül helyezte.

³⁸⁹ A 2. § (8) bekezdést a ZS.-71/2016.11.16. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi IV. törvény módosította.

A gazdálkodás láthatóságának elve

3. § (1) Az Egyház gazdálkodó szervezetei kötelesek a gazdálkodásukat folyamatosan követhető, ellenőrizhető módon dokumentálni.

(2) A gazdálkodás dokumentálásának fő elemei:

- a) a költségvetés és időszaki beszámoló, b) az egyszeres vagy kettős főkönyvi könyvelés, c) a vagyoni helyzetet feltáró kimutatások (mérleg, leltárok, analitikák), d) évenkénti szöveges értékelés a szervezet gazdálkodásáról.

(3) A gazdálkodó szervezetek gazdasági évük lezárásakor zárszámadást készítenek.

A teljesség és a valódiság elve

4. § A bevételeket és kiadásokat a költségvetési tervezésben és számvitelben, teljes összegükben és a valódiságnak megfelelően részletesen kell kimutatni.

A felelős gazdálkodás elve

5. § (1) A gazdálkodó szervezetek a jó gazda gondosságával, elszámolási felelősséggel kötelesek gazdálkodni.

(2) Jelen törvényben, a végrehajtási utasításban, a fokozatos egyházi szervezetek határozataiban és a gazdálkodó szervezetek belső szabályzataiban foglaltak megsértése fegyelmi, kár bekövetkezése esetén pedig anyagi felelősségét von maga után.

(3) Mivel egy gazdálkodó szervezet a maga egészében nem képes a teljes gazdálkodási folyamat lebonyolítására, az egyes szervezetek vonatkozó gazdálkodási szabályaiban pontosan meg kell nevezni a gazdálkodás egészéért, vagy a részfeladatok ellátásáért felelős személyt, tisztségviselőt.

(4) Amennyiben a gazdálkodással kapcsolatos döntések testületi hatáskörbe tartoznak, úgy a testület tagja köteles ezen ügyekben legjobb tudása és lelkiismerete szerint eljárni és hozzásegíteni a testületet ahhoz, hogy a törvényeknek megfelelő és az Egyház érdekét szolgáló döntés születessen.

³⁹⁰ A 6. § (3) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

³⁹¹ A 7. § (1) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

A gazdaságosság, a hatékonyság, a takarékoság és a fenntarthatóság elve

6. § (1) Az egyházi bevétellel és vagyonnal a költségvetési keretek között célszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és takarékosan kell gazdálkodni.

(2) A gazdálkodási folyamatoknál az évenkénti kiegyensúlyozottságon kívül tekintettel kell lenni a hosszabb távú fenntarthatóságra is.

(3)³⁹⁰ Az egyes gazdálkodó szervezetek, valamint a felelős testületek szabályzataiban és határozataiban, a tisztségviselők szerződéseiben egyedileg is meg kell határozni ezen alapelvből fakadó elvárásokat.

Az egymás terhének hordozása és a méltányosság elve

7. § (1)³⁹¹ Az Egyház szervezeti egységei - beleértve egyházi szervezetek által létrehozott intézményeket is, az állami jogszabályokban meghatározott keretek között - a különböző szintű közös feladatok ellátásához általuk létrehozott fokozatos egyházi szervezetek terheihöz – teherviselő képességük figyelembevételével – hozzájárulnak. Eme hozzájárulás mértékének megállapításakor figyelembe veszik egymás helyzeti sajátosságát, teherbíró képességét is.

(2)³⁹² Az egyházi gazdálkodó szervezetek egymást - a lehetőségeik figyelembevételével - anyagilag is kötelesek segíteni, melynek módját – állami jogszabályokban meghatározott keretek között – a fokozatos egyházi szervezetek testületei határozzák meg.

(3) A fokozatos egyházi szervezetek az anyagi nehézségekkel küzdő egyházi gazdálkodó szervezetek részére – méltányosságból – kötelességeik teljesítésére fizetési haladékot adhatnak, amely biztosítékot kérhetnek.

A tájékoztatási kötelezettség elve

8. § (1) A Zsinat és a fokozatos egyházi testületek kötelezettsége, hogy illetékességi területükön vagy fenntartói jogkörükben a gazdálkodási szabályok

³⁹² A 7. § (2) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

ismertetése érdekében az egyházi gazdálkodó szervezetek számára tájékoztatásokat adjanak.

(2) A Zsinat a gazdálkodással kapcsolatos törvényeket, szabályrendeleteket, állásfoglalásokat, határozatokat a Református Egyház című közlönyben is köteles megjelentetni, más testületek pedig a helyben szokásos módon kötelesek gondoskodni arról, hogy a meghozott rendelkezések az érintettek számára megfelelő határidőben ismertté váljanak.

(3) A Zsinat kiadja azon iratmintákat, melynek használatát a fokozatos egyházi testületek egységesen és kötelezően számon kérhetik.

III. RÉSZ

AZ EGYHÁZ GAZDÁLKODÁSÁNAK ANYAGI FORRÁSAI

9. § (1) Az Egyház szolgálatainak ellátására, hitéleti működési költségeinek fedezésére anyagi áldozatot kér és fogad el.

(2)³⁹³ Az egyháztag hitből fakadó kötelessége hogy az Egyház fenntartásához anyagilag is járuljon hozzá. Az Egyház ebből származó hitéleti bevételei:

- a) az egyházfenntartói járulék,
- b) a perselypénz,
- c) adományok,
- d) az egyházi szolgálatokért adott adomány (stóla),
- e) a hitéletet szolgáló egyéb támogatások.

(3) Az Egyház a tagjai körén kívüli természetes személyektől, egyházi és nem egyházi szervezetektől, valamint más jogi és nem jogi bel- és külföldi személyektől is elfogad anyagi támogatást, ha azok egyházi szolgálatokhoz és tevékenységekhez nyújtanak segítséget és annak elfogadása nem ellentétes az állami és az egyházi jogszabályokkal, valamint az Egyház hitvallásokban megfogalmazott értékrendjével.

(4) Az egyházi jogi személy az általa vagy intézménye útján az államtól átvállalt feladatok elvégzése után a hasonló tevékenységet folytató

állami vagy helyi önkormányzati intézményekkel azonos mértékű támogatásra jogosult.

(5) Az Egyház – az állami jogszabályokban meghatározottak szerint – az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból vagy nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott programokból, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül, egyedi döntés alapján is részesülhet támogatásban.

(6) A 9. § (2) bekezdésben meghatározottakon túl hitéleti célú egyházi bevételek minősül:

- a) a személyi jövedelemadó meghatározott részének bevett egyház számára történő felajánlása, annak költségvetési kiegészítése, az ennek helyébe lépő juttatás, valamint
- b) az ingatlanjára és annak kiegészítése.

(7)³⁹⁴ Az Egyház gazdasági-vállalkozási és gazdasági-vállalkozási tevékenységnek nem minősülő tevékenységeiből és vagyoni eszközeinek cél szerinti felhasználásából is gyarapíthatja anyagi forrásait. A gazdasági-vállalkozási tevékenység az Egyház hitéleti tevékenységét sem erkölcsileg, sem anyagilag nem veszélyeztetheti, bevételeit elsősorban az alaptevékenység támogatására kell felhasználni.

(8)³⁹⁵

(9) Egyházi gazdálkodó szervezetek – fokozatos egyházi jóváhagyással – az Egyház közhasznú céljainak támogatása érdekében alapítványt is létrehozhatnak, és az ilyen, vagy más természetes vagy jogi személy által létrehozott civil szervezetek is támogathatják az Egyház szolgálatait.

Vhu. 1/A. § (1)³⁹⁶ Az egyházfenntartói járulékokról az egyházközség presbitériuma dönt. Az összeget úgy kell meghatározni, hogy az vegye figyelembe az egyházközség kiadásainak nagyságát, az egyháztagok teherbíró képességét is, s ezek alapján fenntartható, kiegyensúlyozott gazdálkodásra teremtsen lehetőséget. A járulék mértékére a Zsinat ajánlást tehet.

(2)³⁹⁷

³⁹³ A 9. § (2) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

³⁹⁴ A 9. § (7) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

³⁹⁵ A 9. § (8) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény hatályon kívül helyezte.

³⁹⁶ A Vhu. 1/A. § (1) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

³⁹⁷ A Vhu. 1/A. § (2) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény hatályon kívül helyezte.

(3) Az állam (és más külső források, pl. önkormányzat) éves költségvetéséből közvetlenül vagy közvetve kapott pénzeszközöket a kedvezményezett egyházi gazdálkodó szervezetek kötelesek költségvetésükben maradéktalanul megjeleníteni. Az állami költségvetési támogatások felhasználásának és elszámolásának rendjét az állam törvényei és alacsonyabb rendű jogszabályai, az Egyház és az állam közötti megállapodások és belső egyházi útmutatások együttesen határozzák meg. (4)³⁹⁸

(5)³⁹⁹ Nem minősül gazdasági-vállalkozási tevékenységnek:

- a) a hitéleti tevékenységet és a nevelési-oktatási, felsőoktatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi, kulturális vagy sporttevékenységet önmaga vagy intézménye útján ellátó egyházi jogi személy tevékenysége, vagy sportintézmény működtetése, valamint az ilyen és a környezetvédelmi tevékenység folytatása,
- b) az üdülő hasznosítása egyházi személy részére történő szolgáltatásnyújtás révén,
- c) a hitélethez szükséges kiadvány, kegytárgy előállítása, értékesítése,
- d) az egyházi célra használt ingatlan részleges hasznosítása,
- e) a temető fenntartása,
- f) a kizárólag hitéleti tevékenységet, környezetvédelmi tevékenységet vagy nevelési-oktatási, felsőoktatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi, kulturális vagy sporttevékenységet szolgáló immateriális jószág, tárgyi eszköz és készlet értékesítése, ideértve a munkaruha megtérítését is, az egyházi jogi személy vagy intézménye vonatkozásában,

- g) a hitéleti tevékenységhez, a környezetvédelmi tevékenységhez és a nevelési-oktatási, felsőoktatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi, kulturális vagy sporttevékenységhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásnyújtás, az ilyen tevékenységet szolgáló eszköz nem nyereségszerzési célú hasznosítása,
 - h) az államtól vagy a helyi önkormányzattól átvállalt közfeladat ellátása során létrehozott termék, jegyzet, tankönyv, kiadvány, tanulmány előállítása és értékesítése,
 - i) az egyházi személyek öngondoskodása céljára létrehozott nyugdíjintézet vagy nyugdíjalap működtetése,
 - j) az egyházi jogi személy nevének, rövidített nevének, köznyelvben meghonosodott elnevezésének, címerének, illetve logójának más által történő használatához adott hozzájárulás.
- (6)⁴⁰⁰ A (5) bekezdés szerinti tevékenység bevétele különösen:
- a) a szolgáltatás ellenértéke, díja, térítése,
 - b) a tevékenységhez kapcsolódó kártalanítás, kártérítés, kötbér, bánatpénz, bírság és adóvisszatérítés,
 - c) a tevékenységhez kapcsolódóan visszafizetési kötelezettség nélkül kapott - pénzügyileg rendezett - támogatás, juttatás, és
 - d) a szabad pénzeszközök betétbe, értékpapírba elhelyezése után a hitelintézettől, az értékpapír kibocsátójától kapott kamatnak, osztaléknak, illetve az értékpapír hozamának olyan része, amelyet a gazdasági-vállalkozási tevékenységnek nem minősülő

³⁹⁸ A Vhu. 1/A. § (4) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény hatályon kívül helyezte.

³⁹⁹ A Vhu. 1/A. § (5) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

⁴⁰⁰ A Vhu. 1/A. § (6) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

tevékenység bevétele az összes bevételben képvisel.

IV. RÉSZ AZ EGYHÁZ GAZDÁLKODÁSÁNAK RENDJE

10. § (1) Az egyházi gazdálkodó szervezetek az egyházalkotmány és a gazdálkodási sajátosságaik alapján, az alábbi területeken végzik tevékenységüket:

- a) egyházközségekben,
- b) fokozatos egyházi szervezetekben: egyházmegyékben, egyházkerületekben,
- c) országos (közegyházi - zsinati) szinten,
- d) egyházi szervezetek által alapított vagy fenntartott intézményekben.

(2) Egyházi szervezetek a fenntartásukban működő intézmények gazdasági-pénzügyi tevékenységének végzésére közös gazdasági hivatalt hozhatnak létre.

(3) A Zsinat - az egyházkerületek vonatkozásában nem minősül fokozatos egyházi testületnek - meghatározhatja, hogy a Zsinat által folyósított ellátmányokkal és céltámogatásokkal az egyházkerületek milyen rend szerint kötelesek elszámolni, illetve milyen feltételekkel kötelesek a kapott ellátmányok és céltámogatások felhasználását ellenőrizhetővé tenni.

Vhu. 2. § (1) A fokozatos egyházi szervezetek felügyeleti jogukat az egyházalkotmányban kapott felhatalmazásuknál fogva az alábbi rend szerint gyakorolhatják:

- a) az egyházmegye felügyeli az egyházközségek gazdálkodását;
- b) az egyházkerület felügyeli a kebelébe tartozó egyházmegyék gazdálkodását.

(2)⁴⁰¹ Az egyházi intézmények gazdálkodását közvetlenül fenntartójuk vagy alapítójuk felügyeli, de rajtuk keresztül közvetett felügyeleti jogot gyakorol a fokozatos egyházi testület is.

Általános rendelkezések

11. § (1) Az Egyház és kebelébe tartozó gazdálkodó szervezetei gazdálkodási folyamataikat meghatározott rendben és szabályozással, éves ciklikussággal működtetik

- a) a tervezés,
- b) a gazdálkodási tevékenységek,
- c) a beszámolás, és
- d) az ellenőrzés

területein.

(2) Az egyházi gazdálkodó szervezeteknél a gazdasági év megegyezik a naptári évvel.

(3) Az egyházi gazdálkodó szervezet vezetője (illetve a vezető testületet alkotó személyek) a szervezet gazdálkodásával kapcsolatban általános vezetői felelősséget viselnek. Kötelesek megnevezni:

- a) a szervezetnél a gazdálkodásért felelős személyt, személyeket,
- b) a kötelezettségvállalók és teljesítést igazolók körét,
- c) az utalványozók személyét,
- d) a bankszámlák fölött rendelkező személyeket.

(4) A gazdálkodásért felelős személy fegyelmi és anyagi felelősséggel tartozik a jogszabályok és a szervezet szabályzatai által meghatározott jó rend fenntartásáért, felelős a hatáskörébe és illetékességébe tartozó feladatok rendszeres elvégzéséért, a szükséges döntések meghozataláért, a szervezet gazdálkodásának működtetéséért, különös tekintettel:

- a) a költségvetés, és
- b) a zárszámadás elkészítéséért.

Kijelölt személy hiányában a teljes gazdálkodási felelősség a gazdálkodó szervezetet vezető személyé, vagy a vezető testületet alkotó személyeké.

(5)⁴⁰² Az egyházi gazdálkodó szervezeteknél a bankszámláról való rendelkezés esetén, beleértve a banki internetes rendszeren keresztül történő utalást is, legalább két személy aláírása szükséges, amelyből az egyik a vezető lelkes, vagy intézmény esetén az intézmény vezetője, akadályoztatása esetén helyettese.

(6) Névtelenül átadott készpénzadományokat (pl. gyűjtés, perselypénz) legalább két személynek kell megszámlálnia és az eredményt aláírásával hitelesítenie.

⁴⁰¹ A Vhu. 2. § (2) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

⁴⁰² A 11. § (5) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

A tervezés

12. § (1) Az egyházi gazdálkodó szervezetek gazdálkodásuk megtervezése érdekében, működésük gazdasági vetületeinek megjelenítéseként évente költségvetést kötelesek készíteni. A költségvetéssel a gazdálkodó szervezet célja, hogy erőforrásait tevékenységei között megfelelő hatékonysággal beossza, hogy a költségek átgondolt csoportosítása révén a szervezet döntéseihez hozzájáruljon, és a tevékenységek utólagos értékelését megkönnyítse.

(2) A költségvetési tervezésben törekedni kell arra, hogy a terv az adott gazdálkodó szervezet tevékenységi jellegének megfelelő csoportosításban kerüljön bemutatásra, azaz átlátható és követhető legyen, hogy mely végzett tevékenységnek milyen kiadási, illetve bevételi vonzatai vannak, olyan mélységig bemutatva, amelynek beláthatósága a döntéshozóktól ténylegesen elvárható.

(3)⁴⁰³ Valamennyi egyházi gazdálkodó szervezet költségvetése a naptári év január 1. napjától a naptári év december 31. napjáig terjedő időszakra készül. A költségvetésnek tartalmaznia kell mindazon bevételeket és kiadásokat, amelyek terv szerint ebben a naptári időszakban realizálódnak. Amennyiben a következő évi költségvetés nem készül el az év végéig, vagy az e törvényben meghatározott időpontig, az előző évi költségvetés összegének időarányos részével kell gazdálkodni.

(4) A költségvetésnek tartalmaznia kell – az előre nem látható kiadásokra tekintettel – tartalékösszeget is.

(5) A megelőző év zárszámadása alapján megállapított költségvetési egyenleg összegét a tárgyévi költségvetésben (többlet esetén a bevételi, hiány esetén a kiadási oldalon) meg kell jeleníteni, és a tárgyévi gazdálkodásban figyelembe kell venni.

(6) A költségvetést elfogadó testület a költségvetést a tárgyév folyamán bármikor módosíthatja, ha úgy ítéli meg, hogy a gazdasági folyamatok, tervezési pontatlanságok, új információk megismerése vagy bármilyen egyéb körülmény azt indokoltá teszi.

(7)⁴⁰⁴ Módosított költségvetést kell készíteni, ha a teljes kiadási oldal 20%-ot meghaladóan módosul.

(8) Az egyházi gazdálkodó szervezet zárszámadásának elfogadásakor a szervezet tárgyévi költségvetését az előző évi zárszámadásban szereplő maradványértékkel automatikusan módosítani kell.

(9) A módosított költségvetés elfogadása és jóváhagyása a költségvetésre vonatkozó szabályok szerint történik.

(10) A gazdálkodó szervezet költségvetéséről döntő testület – a működés veszélyeztetése nélkül – bármikor dönthet egyes költségvetési tételek/fejezetek zárolásáról. A zárolás feloldásáig a zárolt költségvetési tétel terhére semmilyen kifizetés nem folyósítható.

Vhu. 3. § (1) A költségvetés elkészítésekor a bevételi oldalon el kell különíteni az általánosan felhasználható bevételeket a céltámogatásoktól, illetve azon bevételektől, amelyek egy bizonyos kötelezettség fedezésére érkeznek a gazdálkodó szervezethez, és másra nem használhatók.

(2) A költségvetés kiadási oldalát lehetőleg úgy kell összeállítani, hogy jól elkülöníthetők legyenek:

- a) az általános működéssel,*
- b) az egyes missziói, szolgálati, szakmai tevékenységekkel,*
- c) a pénzügyi és technikai jellegű tételekkel*

kapcsolatos tervezett kiadások oly módon, hogy az adott témához közvetlenül tartozó (személyi, dologi, illetve egyéb jellegű) minden költség oda kerüljön csoportosításra.

(3) A költségvetést oly módon kell összeállítani, hogy az világosan tükrözze az egyházi gazdálkodó szervezet alap- és melléktevékenységeinek várható mértékét tevékenységi bontásban, az adott tevékenységi körre közvetlenül és közvetetten eső kiadási tételek alapján.

Nem illeszthetők bele tehát a költségvetési tervbe és beszámolóba olyan sorok, amelyek

- a) tényleges pénzmozgással nem járó költség vagy bevételi tételek (mint például amortizáció,*

⁴⁰³ A 12. § (3) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

⁴⁰⁴ A 12. § (7) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

árfolyamnyereség, illetve veszteség, természetbeni adományok),

b) pénzügyileg nem az adott időszakban realizálódnak (mint például a tárgyidőszakot követően kiegyenlítendő szállítói-, bér- és járulékfizetési kötelezettségek).

Belefoglalandók ugyanakkor olyan sorok, melyek a számvitelben nem minősülnek bevételnek, költségnek vagy ráfordításnak, ugyanakkor pénzmozgással járnak. Ilyenek például a:

a) felvett vagy törlesztett kölcsönök és hitelek,

b) beruházásokra fordított pénzeszegek.

(4) A költségvetés kiadási és fedezeti oldalának egyensúlyban kell lennie, ezek egyenlege a költségvetés elfogadásakor veszteség nélkül csak nulla lehet.

(5) Amennyiben a várható bevételek a kiadásokat meghaladják, illetve a gazdálkodó szervezet a távolabbi jövőben várható kiadásokra tartalékot kíván képezni, akkor a költségvetés kiadási oldalán ezt meg kell jeleníteni (tartalék, illetve elkülönített alap tételsor bevezetésével).

(6)⁴⁰⁵

A gazdálkodás

13. § (1) Az egyházi gazdálkodó szervezetek gazdálkodásukat

a) a költségvetésben meghatározott keretek között pénzeszközeikkel célszerűen és takarékosan végzik,

b) a tulajdonukban, kezelésükben levő ingó, ingatlan és más vagyoni eszközökkel okszerűen és célszerűen gazdálkodnak, gondoskodnak azok megóvásáról, gyarapításáról,

c) a gazdálkodás során az eszközöket és forrásokat érintő adatokat, változásokat áttekinthető és ellenőrizhető módon okmányokkal támasztják alá, és erről nyilvántartást vezetnek,

d) tevékenységüket a vonatkozó egyházi és állami számviteli és adótörvényeknek megfelelően, a jogszabályok betartásával végzik,

e) gazdálkodási folyamataik rendjének meghatározására kötelesek az alábbi szabályzatokat elfogadni és használni:

ea) számviteli politika

eb) pénzkezelési szabályzat

ec) kötelezettségvállalási és utalványozási szabályzat,

ed) leltározási és selejtezési szabályzat

f)⁴⁰⁶ gazdálkodásuk ellenőriztetéséről gondoskodnak – kivéve a kizárólag hitéleti tevékenységet végző egyházközségeket, amelyek ellenőrzését az egyházmegye végzi (canonica visitatio).

(2)⁴⁰⁷ A kizárólag hitéleti tevékenységet végző egyházi szervezetek a pénzkezelés és a leltározás módját szabályzatban vagy presbitériumi határozatban kötelesek rögzíteni azzal, hogy a leltározást legalább öt évente el kell végezni.

(3) A kötelezettségvállalási, ellenjegyzési és utalványozási rend elfogadása az egyházi gazdálkodó szervezet döntéshozó testületének feladata.

(4) Elfogadott költségvetés hiányában a gazdálkodás ideiglenes jelleggel folytatható, a korábbi évek időszakos, időarányos gyakorlatának megfelelően, a gazdálkodásért felelős személy teljes körű felelőssége mellett, figyelembe véve e törvényben foglaltakat is.

(5) Az egyházi gazdálkodó szervezetek fokozottan kötelesek figyelembe venni (és lehetőség szerint alkalmazni) azon szolgáltatói keretszerződéseket, amelyeket az Egyház – az egyházi közösség méretbeli és gazdaságossági előnyeinek kihasználásával – megköt.

(6) A gazdálkodó szervezet előző éves bevételeinek 10%-át, vagy az előző év végi mérlegfőösszeg 20%-át meghaladó összegű forintban jegyzett hitelfelvétel, illetve bármilyen összegű devizában jegyzett hitelfelvétel kizárólag az illetékes felettes egyházi testület jóváhagyásával, szükség esetén kezességvállalásával bonyolítható le. A kezességvállalás nem mentesíti a hitelfeltevő anyagi felelősségét a tartozás megadásáért.

⁴⁰⁵ A Vhu. 3. § (6) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény hatályon kívül helyezte.

⁴⁰⁶ A 13. § (1) bekezdés f) pontját a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

⁴⁰⁷ A 13. § (2) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény iktatta be.

(7) Az egyházi szervezetek döntéshozó testületeinek minden anyagi (pénzbeli vagy természetbeni) értékkel kapcsolatos határozatát vagy intézkedését írásban kell rögzíteni.

(8) Az ingatlanok szerzésére, elidegenítésére és megterhelésére vonatkozó szabályozást e törvény külön fejezete és annak végrehajtási utasítása tartalmazza.

(9) Az Egyházon belüli gazdálkodási folyamatok tervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére és a felelősségi szabályok meghatározására az Egyház Zsinati Tanácsa (a továbbiakban: Zsinati Tanács) egységes szempontok alapján végrehajtási utasítást, egyes körülhatárolható gazdálkodási ügyekkel, hitelfelvételekkel kapcsolatban szabályrendeletet adhat ki.

Vhu. 4. § (1)⁴⁰⁸ Az egyházi gazdálkodó szervezetek könyvelése a vonatkozó törvények, és a működési sajátosságok figyelembevételével egyszeres és kettős könyvelés lehet az 1. számú függelékben pontosított részletszabályok szerint. A könyvelés történhet hagyományos és számítógépes eljárással, utóbbi esetben azonban a gazdálkodásért felelős személy köteles gondoskodni arról, hogy egy-egy lekönyvelt időszak dokumentumai – szükség esetén – kinyomtatott formában is rendelkezésre álljanak. A kizárólag hitéleti bevételekből gazdálkodó egyházi jogi személy a naptári évről a naptári év utolsó napjával egyszeres könyvvitellel alátámasztott egyszerűsített beszámolót (presbitérium által jóváhagyott zárszámadást) készít, melynek formáját és tartalmát jelen törvény függeléke határozza meg.

(2) A könyvelésnek – a főkönyvi könyveléssel párhuzamosan – biztosítania kell, hogy a főkönyvben rögzített pénzforgalmi tételek a gazdálkodó szervezet költségvetési beszámolójában is teljeskörűen megjelenjenek.

⁴⁰⁸ A Vhu. 4. § (1) bekezdés utolsó fordulatát a ZS.-71/2016.11.16. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi IV. törvény iktatta be. A Vhu. 4. § (1) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

⁴⁰⁹ A Vhu. 4. § (3) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

(3)⁴⁰⁹ Az egyházi gazdálkodó szervezeteknél a gazdálkodás nyilvántartása folyamatosan bonyolítandó. Ennek alapján a gazdasági események könyvelésének folyamatosságát is biztosítani kell, és a gazdálkodásért felelős személynek gondoskodnia kell arról, hogy a havi zárások, negyedéves és éves költségvetési beszámolók rendszeresen elkészüljenek.

(4)⁴¹⁰

(5) A különböző intézménytípusokat koordináló zsinati osztályok az állami jogszabályi változásokról és a jogszabályokban előírt teendőkről az intézményeket tájékoztatják.

(6)⁴¹¹

(7) A könyvvizetés során elkülönítetten kell kimutatni az alaptevékenységgel, melléktevékenységgel és – amennyiben van ilyen – a gazdasági-vállalkozási tevékenységgel kapcsolatos bevételeket és költségeket, ráfordításokat.

(8) Az egyházi jogi személy a számviteli politikájában a tárgyi eszközökön belül a hitéleti tevékenységet szolgáló tárgyi eszközök (pl.: templom, parókia) amortizációjára vonatkozóan eltérő szabályozást állapíthat meg.

Beszámolás

14. § (1) Az egyházi gazdálkodó szervezetek elvégzett gazdálkodásukról éves rendszerességgel a zárszámadás keretében a döntéshozó testületek számára kötelesek beszámolni.

(2) Az egyházi gazdálkodó szervezet zárszámadása teljes körű számszaki és szöveges beszámolót jelent az alábbi tartalommal:

- a) éves költségvetési beszámoló a tervhez képesti eltérésekkel,
- b) vagyoni helyzetről készült beszámoló (éves mérleg),
- c) eredménykimutatás,
- d) a gazdálkodás szöveges értékelése.

⁴¹⁰ A Vhu. 4. § (4) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény hatályon kívül helyezte.

⁴¹¹ A Vhu. 4. § (6) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény hatályon kívül helyezte.

(3)⁴¹² A kizárólag hitéleti tevékenységet végző egyházközségek esetében csak eredménylevezetést kell készíteni, és a gazdálkodás szöveges értékelése helyett elegendő a zárszámadás részét képező presbitériumi jegyzőkönyv.

(4) A zárszámadás a különböző egyházi gazdálkodó szervezet típusokra vonatkozó speciálisan kötelező részekből áll a 2. számú függelékben részletezettek szerint.

(5) A zárszámadás elfogadása annak a döntéshozó testületnek a joga, amely a gazdálkodó szervezet költségvetését elfogadta. A költségvetés jóváhagyására jogosult testület a zárszámadást is megerősíti, vagy jogosult a számvizsgáló bizottság bevonásával felülvizsgálni, észrevételeit megtenni, és – indokolt esetben – új eljárást kezdeményezni.

(6) Az egyházi gazdálkodó szervezetek költségvetésének és zárszámadásának főösszesítő tételei nyilvánosak.

(7)⁴¹³ Az elfogadott egyházközségi költségvetés és zárszámadás főcímei és adatai nyilvánosságra hozataláról az elnökség a helyi szokásokat figyelembe véve gondoskodik.

Vhu. 5. § (1) Az éves költségvetési beszámolót oly módon kell összeállítani, hogy az világosan tükrözze az egyházi gazdálkodó szervezet alap- és melléktevékenységeinek mértékét tevékenységi bontásban, az adott tevékenységi körre közvetlenül és közvetetten eső kiadási tételek alapján. Nem illeszthetők bele tehát a költségvetési beszámolóba olyan sorok, amelyek:

- a) tényleges pénzmozgással nem járó költség- vagy bevételi tételek (mint például amortizáció, árfolyamnyereség, illetve veszteség, természetbeni adományok),*
- b) pénzügyileg nem az adott időszakban realizálódnak (mint például a tárgyidőszakot követően kiegyenlítendő szállítói-, bér- és járulékfizetési kötelezettségek).*

Belefoglalandók ugyanakkor olyan sorok, melyek a számvitelben nem minősülnek bevételnek, költségnek, vagy

ráfordításnak, ugyanakkor pénzmozgással járnak. Ilyenek például a

- a) felvett vagy törlesztett kölcsönök és hitelek,*
- b) beruházásokra fordított pénzüsszegek.*

(2) A különböző egyházi gazdálkodó szervezetekre vonatkozó zárszámadási mintákat a törvény 3. számú függelékei tartalmazzák.

(3) A zárszámadás keretében (a költségvetései bevételek és kiadások összevetésével) meg kell állapítani a gazdálkodó szervezet tárgyévi működésének elsődleges egyenlegét.

(4) Az elsődleges egyenleget befolyásoló, abból leszámítandó tételeket (pl. tárgyévi célbevételek, amelyek felhasználása másik költségvetési évre húzódik át) a zárszámadás keretében kötelezettséggel terhelt maradványként nevesíteni kell, s biztosítani, hogy ezek a következő évi költségvetés bevételi oldalára átvezetésre kerüljenek, mint kötelezettséggel terhelt fedezetek.

(5) Az elsődleges egyenlegből a kötelezettséggel terhelt maradványösszeg levonása után megmaradó rész a végleges egyenleg (pozitív összeg esetén éves maradvány, negatív összeg esetén éves hiány).

(6) A Vhu. előző szakasz végrehajtásának eredményeként a gazdálkodó szervezet zárszámadása véglegesíthető, és gondoskodni kell arról is, hogy a kötelezettséggel terhelt maradványok és a végleges egyenleg összege (nyereség esetén a fedezeti, veszteség esetén a kiadási oldalt növelendő) a következő évi költségvetésbe haladéktalanul beállításra kerüljön.

(7) Az Egyház éves zárszámadása elfogadásának határideje a tárgyévet követő május hó 31. napja. Egyházkerületek esetében a zárszámadást az Egyház zárszámadásának elfogadását követő harminc napon belül kell elfogadni. Nem intézményfenntartó egyházközségek

⁴¹² A 14. § (3) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény iktatta be.

⁴¹³ A 14. § (7) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény iktatta be.

esetében a zárszámadás elfogadásának határideje a tárgyévet követő február hó 28. napja. A fenntartott státusban levő intézmények zárszámadásukat a fenntartó rendelkezései szerint, de legkésőbb a fenntartó szervezet e törvényben foglalt zárszámadási határidejét harminc nappal megelőzően kötelesek elfogadni. Minden egyéb egyházi gazdálkodó szervezet esetében a zárszámadást a tárgyévet követő május hó 30. napjáig kell elfogadni.

(8) Az egyházi gazdálkodó szervezetek gazdálkodásért felelős vezetői kötelesek gondoskodni arról, hogy a költségvetés és zárszámadás fejezetcím szerinti adatai megfelelő nyilvánosságot kapjanak.

(9) A döntéshozó testület alkotó tagjai számára írásos, illetve elektronikus anyag formájában kell rendelkezésre bocsátani a tárgyalt gazdálkodó szervezet költségvetését és zárszámadását.

(10) Az Egyház éves költségvetését és zárszámadását az elfogadás után hatvan napon belül meg kell jelentetni a Református Egyház című hivatalos közlönyben.

Ellenőrzés, felügyelet

15. § (1) Az egyházi gazdálkodás ellenőrzésének célja, hogy elősegítse:

- a) az egyházi gazdálkodásra vonatkozó jogszabályok betartását,
- b) az egyházi gazdálkodó szervezeteket megillető bevételek beszedését,
- c) a pénzeszközök gazdaságos, takarékos és szabályszerű felhasználását,
- d) az időszakos költségvetési beszámolók és a zárszámadás megalapozottságát,
- e) a vagyonkezelés hatékonyságát és szabályszerűségét,
- f) a hanyagság és túlköltekezés megelőzését,
- g) a számviteli és bizonylati rend betartását,
- h) hiteles információt adjon az alapító és a fokozatos egyházi testületeknek az ellenőrzött szervezet anyagi helyzetéről, működéséről.

(2) Az egyházi gazdálkodó szervezetek (kiemelten az e törvényben részletezett tervezési, gazdálkodási és beszámolási folyamatokra) folyamatos ellenőrzése a gazdálkodó szervezetet felügyelő testület által választott számvizsgálók

feladata. Ellenőrzésük során joguk van a gazdálkodás teljes egészét vizsgálni, nyilatkozatokat bekérni, a gazdálkodást végzőkhöz kérdéseket feltenni annak érdekében, hogy:

- a) a törvényesség (az állami és egyházi jogszabályoknak megfelelő gazdálkodás),
- b) a gazdaságosság (az egyház gazdasági érdekeinek megfelelő gazdálkodás) állapotáról megállapítást tehessenek.

(3) A számvizsgálók presbiteri tisztség viselésére jogosultak, teljes jogú egyháztagok lehetnek, figyelembe véve a jelen törvényben megfogalmazott összeférhetlenségi szabályokat.

(4) Biztosítani kell a számvizsgálók munkájának szakszerűségét. A fokozatos egyházi szervezetek választott számvizsgálói közül legalább egynek számviteli végzettséggel kell rendelkeznie.

(5) Nem választhatók számvizsgálókká azok, akik a vizsgált szervezet gazdálkodásában, illetve annak irányításában tisztüknél fogva részt vesznek, vagy megválasztásuk az összeférhetlenség egyéb szabályaival ütközik, így a szervezetek vezető testületeinek, illetve az illetékes gazdasági bizottságnak tagjai.

(6) A gazdálkodás ellenőrzése különösen kiterjed az alábbi területekre:

- a) a költségvetések és zárszámadások teljesszűrésének vizsgálatára, ezen belül a főkönyvi tételek teljes körű megjelenítésére a költségvetési beszámolóban, a gazdálkodási időszak alatt történt összes gazdasági esemény megjelenítésére, a költségvetési egyenlegek megállapítására,
- b) a különböző közegyházi járulékok befizetésének ellenőrzésére,
- c) a vagyonkezelés, leltározás ellenőrzésére,
- d) a gazdálkodó szervezet vagyoni állapotát befolyásoló gazdasági ügyletek törvényességére és gazdaságosságára,
- e) az ingatlanokkal kapcsolatos jogügyletekre,
- f) az állammal, illetve az önkormányzatokkal szembeni kötelezettségek teljesítésére,
- g) a gazdálkodási alapelvek megvalósulása, fenntarthatósága vizsgálatára.

(7) A felügyeleti joggal bíró fokozatos egyházi szervezet jogosult a felügyeletébe tartozó egyházi gazdálkodó szervezet gazdasági ügyleteit megismerni, azokat véleményezni, jóváhagyni vagy a gazdálkodási törvényi előírásoknak megfelelő átdolgozásra visszaadni. E jog gyakorlásához szükséges, hogy a felügyelt gazdálkodó szervezet e gazdasági ügyleteket előzetes egyeztetésre, a

felügyeletre jogosult szervezethez felterjessze. Amennyiben a felügyeletet gyakorló szervezet a felterjesztésre tizenöt napon belül nem tesz észrevételt, a gazdasági ügylet végrehajthatónak tekinthető.

(8) Az egyházi gazdálkodó szervezet, a felügyeletét ellátó egyházi szervezet, illetve a kirendelt számvizsgáló kezdeményezheti független könyvvizsgáló bevonását az ellenőrzési folyamatba.

(9)⁴¹⁴ Az egyházi gazdálkodó szervezet beszámolója felülvizsgálatával köteles könyvvizsgálót megbízni az alábbi esetekben:

- a) gazdasági-vállalkozási tevékenységből elért éves vagy éves szintre átszámított árbevétele a tárgyévvel megelőző két naptári év átlagában a háromszázmillió forintot meghaladta, vagy
- b) jogelőd nélkül alapított gazdasági-vállalkozási tevékenységet is folytató gazdálkodó szervezet esetében, ha az üzleti évet megelőző két üzleti év egyikének vagy mindkettőnek az adatai hiányoznak, vagy csak részben állnak rendelkezésre, akkor a tárgyévi várható adatokat és – ha van – a megelőző (első) üzleti évi (éves szintre átszámított) adatait kell figyelembe venni.

(10) Minden ellenőrzés, vizsgálat tapasztalatait legalább egy számvizsgáló által hitelesített jegyzőkönyvben kell rögzíteni, amelynek egyik példányát a megvizsgált gazdálkodó szervezetnek, a másik példányát pedig az illetékes felügyelő egyházi szervezetnek kell megküldeni tizenöt napon belül.

(11) Jogszabálysértés gyanúja esetén a felügyelő egyházi szervezet elnöksége haladéktalanul, de legkésőbb a jegyzőkönyv átvételétől számított tizenöt napon belül köteles megtenni a szükséges intézkedéseket.

(12) A gazdálkodó szervezet zárszámadása csak akkor terjeszthető fel elfogadásra, ha rendelkezésre áll a számvizsgálóknak a törvény 15. § (1) bekezdés a)-g) pontjaira és a (6) bekezdés a)-g) pontjaira kiterjedő, a gazdálkodást hitelesítő nyilatkozata.

16. § (1) Az egyházban minden arra jogosult szervezeti egység köteles olyan testületeket felállítani, amelyek a hatáskörükbe, illetve

felügyeletükbe tartozó egyházi gazdálkodó szervezet gazdálkodási folyamatait felügyelik.

(2)⁴¹⁵ A református alapítványok és egyéb, református nevet viselő egyházi jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek működését a fokozatos egyházi hatóságok az alapítói jogokat gyakorló egyházi jogi személyen és az egyháztag tisztségviselőkön keresztül, szükség esetén közvetlenül is ellenőrzik.

17. § (1) Bármely egyházi gazdálkodó szervezethez az őt felügyelő fokozatos egyházi szervezet – maximum egyéves időtartamra, a Zsinat tájékoztatása mellett – gazdálkodási biztos kiküldését rendelheti el az alábbi esetekben:

- a) a számvitelről, illetve az adózás rendjéről szóló állami törvények megsértésének alapos gyanúja esetén,
- b) az egyház gazdálkodásáról szóló törvény sorozatos megsértése esetén,
- c) a gazdálkodáshoz köthető bűncselekmények alapos gyanúja esetén,
- d) ha az egyházi gazdálkodó szervezet éves költségvetése az e törvényben foglalt legkésőbbi határidőig nem kerül elfogadásra és jóváhagyásra,
- e) ha a gazdálkodó szervezet zárszámadását az arra jogosult testület nem fogadja el, illetve nem hagyja jóvá.

A gazdálkodási biztos feladat- és jogköre megegyezik a gazdálkodásért felelős személy számára a 11. § (4) bekezdésben felsoroltakkal.

(2) Amennyiben a gazdálkodási biztos kiküldését megalapozó körülményt a kiküldést követő egy éven belül a fokozatos egyházi szervezetek intézkedéseivel sem sikerül elhárítani, úgy az Egyház legfőbb döntéshozó szerve (a Zsinat) jogosult napirendjére venni az adott egyházi szervezetet vezető testületének a felfüggesztését.

18. § (1) Az egyházi jogi személy hitéleti célú bevételeit és azok felhasználását állami szerv nem ellenőrizheti.

(2) Az egyházi jogi személy a nem hitéleti célra nyújtott költségvetési támogatásból származó bevételét és annak felhasználását a számvitelről szóló törvény és a könyvvezetéshez kapcsolódó egyéb jogszabályok szerint tartja nyilván.

⁴¹⁴ A 15. § (9) bekezdés a)-b) pontját a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

⁴¹⁵ A 16. § (2) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény iktatta be.

(3) Az egyházi jogi személynek nem hitéleti célra nyújtott támogatás felhasználásának törvényességi szempontok szerinti ellenőrzését az Állami Számvevőszék végzi.

V. RÉSZ

AZ EGYHÁZKÖZSÉG, A FOKOZATOS EGYHÁZI SZERVEZETEK, VALAMINT A ZSINAT GAZDÁLKODÁSÁNAK SZABÁLYAI

Az egyházközség gazdálkodása

19. § (1) Az egyházközségek gazdálkodásáról dönteni hivatott testület a presbitérium.

(2)⁴¹⁶ A végleges költségvetést a presbitériumnak legkésőbb a tárgyév január 31. napjáig el kell fogadnia és az elfogadott költségvetést be kell nyújtani az egyházmegyének.

(3)⁴¹⁷ A presbitérium által elfogadott költségvetést az elnökség köteles az egyházmegyéhez felterjeszteni, jóváhagyás végett.

(4) Az egyházközség költségvetése csak akkor adható vissza és készítője utasítható átdolgozásra, ha a költségvetés:

- a) e törvény alapelveiben foglaltak érvényesülését nem biztosítja,
- b) jogszabályokkal ellentétes,
- c) az Egyház érdekeit sérti,
- d) kiadásaihoz a fedezet nem biztosított.

(5)⁴¹⁸

(6) Az illetékes egyházmegye az egyházlátogatás alkalmával köteles ellenőrizni a közegházi befizetések teljesítését. A teljesítés elmaradása esetén a felügyelő szervezet legfeljebb harminc nap haladékot adhat a befizetés teljesítésére. A befizetés elmaradása ezek után a gazdálkodásért felelős személy(ek) fegyelmi felelősségre vonását vonja maga után.

(7) A presbitérium köteles minden olyan gazdálkodási kérdésben dönteni, amellyel kapcsolatban a törvény testületi határozatot ír elő. Az intézménnyel rendelkező, a hitéleti tevékenységen kívül más – gazdasági-vállalkozási vagy annak nem minősülő – tevékenységet végző,

jelentős ingatlanvagyonnal rendelkező egyházközség köteles a presbitérium tagjai közül gazdasági bizottságot választani, amely folyamatosan figyelemmel kíséri az egyházközség, az általa alapított szervezet, intézmény gazdálkodását, előkészíti a presbitérium gazdálkodással kapcsolatos döntéseit, szükség esetén véleményez, tanácsol, segítséget nyújt a gazdálkodás folyamatában. Ezen bizottságnak hivatalból tagja a lelkész és a gondnok.

(8) A lelkész és a gondnok együttesen felelős a költségvetés végrehajtásáért, az előírt gazdálkodási szabályok betartásáért, kötelezettségek teljesítéséért.

(9) Az egyházközség köteles pénztárost választani, aki teljes anyagi és fegyelmi felelősséggel tartozik a pénzkezelésért, ennek dokumentálásáért.

(10) Amennyiben a lelkész vagy gondnok kap pénztárosi megbízást, akkor ellenőrt (számvevőt) választhatnak.

(11) A pénztáros a bevételeket köteles a szigorú számadású nyomtatványokon kezelni, és a bizonylati rendet megtartani.

(12) Az egyházközség köteles a hitéleti bevételekről az egyéb bevételektől elkülönített nyilvántartást vezetni.

Az egyházmegyék, az egyházkerületek és a közegházi gazdálkodásra vonatkozó rendelkezések

20. § (1) Az egyházmegyék, az egyházkerületek és a közegház saját, illetőleg felügyeleti körükbe tartozó szervezeteik gazdálkodási ügyeinek tanácsolására, véleményezésére gazdasági bizottságokat hoznak létre.

A gazdasági bizottság:

- a) megtárgyalja, véleményezi és döntéshozatalra felterjeszti a szervezet költségvetését,
- b) felügyeli a költségvetés állapotát, végrehajtását,
- c) jogosult a költségvetéshez érkező módosító indítványok véleményezésére,
- d) a gazdálkodó szervezet által a bizottság elé tárt gazdasági ügyeket véleményezi,

⁴¹⁶ A 19. § (2) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

⁴¹⁷ A 19. § (3) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

⁴¹⁸ A 19. § (5) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény hatályon kívül helyezte.

- e) előkészíti és a döntéshozó elé terjeszti a gazdasági témájú egyházi jogszabályokat, állásfoglalásokat,
- f) felügyeli a gazdálkodó szervezet felügyeleti körébe tartozó egyházi gazdálkodó szervezetek költségvetését, gazdálkodását,
- g) tanácsol, véleményez és határoz minden olyan kérdésben, melyet az egyházi törvények, illetve az egyházi szervezet döntéshozó testülete a hatáskörébe utal.
- (2) A költségvetési terv elkészítéséért az illetékes gazdálkodásért felelős személy, a döntési határidőre történő betérjesztéséért az illetékes gazdasági bizottság felel.
- (3) A gazdálkodó szervezet vezetője a költségvetési tervet az illetékes gazdasági bizottság felhívása alapján, de legkésőbb a tárgyév január 20. napjáig köteles számára megtárgyalásra benyújtani.
- (4) Az egyházmegyei, az egyházkerületi és a közegyházi költségvetési terv elfogadásának végső határideje a tárgyév január 31. napja.
- (5) Az egyházmegyék költségvetését az egyházmegyei közgyűlés, az egyházkerületek költségvetését az egyházkerületi közgyűlés, a közegyház költségvetését a Zsinati Tanács fogadja el.
- (6) Az előterjesztés és a tárgyalás módját e döntéshozó testületek jogosultak meghatározni.
- (7) Az adott költségvetési terv vonatkozásában döntésre jogosult testület a költségvetést
- a) a betérjesztett formában vagy módosításokkal elfogadhatja,
 - b) átdolgozásra visszaadhatja,
 - c) a visszaadott költségvetés újbóli benyújtása után elutasíthatja gazdálkodási biztos kiküldésének foganatosításával.
- (8) Az átdolgozásra visszaadott költségvetést a gazdálkodó szervezet vezetése tizenöt napon belül köteles újra az illetékes gazdasági bizottsághoz megtárgyalásra benyújtani.
- (9) Az egyházmegyék, az egyházkerületek és a közegyház költségvetését és zárszámadását az illetékes gazdasági bizottság terjeszti elő. Az előterjesztés alkalmával a gazdálkodó szervezet vezetője köteles a döntéshozó testület ülésén megjelenni.
- (10) Az egyházmegyék, az egyházkerületek és a közegyház döntéshozó testülete köteles a felügyelete alá tartozó egyházi gazdálkodó szervezetek betérjesztett költségvetését megvizsgálni, azokkal kapcsolatban harminc napon belül észrevételeket tenni, módosításokra és

átdolgozásra határozatot hozni, illetve azokat jóváhagyni.

(11) Az egyházmegyék, az egyházkerületek és a közegyház döntéshozó testületei által megállapított befizetési kötelezettségeknek meg kell jelenniük a felügyeleti körükbe tartozó gazdálkodó szervezetek költségvetésében és zárszámadásában. Ezek hiányában e dokumentumok nem lehetnek érvényesek, ezért ilyen esetben az illetékes fokozatos egyházi szervezet köteles azokat átdolgozásra vonatkozó határozattal visszaadni.

(12) Az egyházmegyéknek, az egyházkerületeknek és a közegyházaknak meg kell választaniuk, nevesíteniük kell a gazdálkodásért, annak részfeladataiért felelős tisztségviselőiket, alkalmazottaikat.

Egyházi intézmények gazdálkodására vonatkozó rendelkezések

21. § (1) Az egyházi jogi személy diakóniai, egészségügyi, missziói célokra, oktatási-nevelési, felsőoktatási feladatok ellátására, szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi, sport- és kulturális tevékenységek megvalósítására, és egyéb, az egyházhoz kötődő tevékenységek ellátására intézményt/intézetet alapíthat.

(2) Az így létrehozott egyházi intézményt az alapító önálló gazdálkodási vagy részben önálló gazdálkodási jogkörrel ruházhatja fel.

(3) Az egyházi intézmény nem törekszik nyereség elérésére, gazdálkodása eredményeként keletkező nyereségét köteles alaptevékenységére, fejlesztésére fordítani.

22. § (1) Amennyiben az intézmény állami, önkormányzati feladatot vállal át, fő bevétele a feladatellátásra kapott állami normatíva, támogatás. További bevételeit képezik a térítési díjak, magán- és jogi személyektől kapott adományok, céltámogatások, fenntartói támogatások és pályázati források.

(2) A bevételeket annak célja szerint kell felhasználni, és azzal annak juttatója által előírt módon el kell számolni.

23. § Az intézmény gazdasági és pénzügyi feladatait fenntartótól külön kezeli, gazdálkodásának adatait átfutó tételként a fenntartó költségvetésében és zárszámadásában átvezeti.

24. § (1) Egyházi intézmények esetében a költségvetés elfogadásának végső határideje a tárgyév február 28. napja.

(2) A fenntartott státusban levő intézmények zárszámadásukat a fenntartó rendelkezései szerint, de legkésőbb a fenntartó szervezet e törvényben foglalt zárszámadási határidejét harminc nappal megelőzően kötelesek elfogadni.

(3) Egyházi intézmények költségvetését és zárszámadását a fenntartó által arra kijelölt testület terjeszti elő, és a fenntartó döntéshozó testülete fogadja el. Az előterjesztés alkalmával a gazdálkodó szervezet vezetője köteles a döntéshozó testület ülésén megjelenni, és az előterjesztés megtárgyalásában tanácskozási joggal vesz részt.

(4) Az egyházi intézmények kötelesek fenntartói számára minden negyedévet követő hónap 30. napjáig időszaki költségvetési beszámolót benyújtani.

(5) Az egyházi intézmények – költségvetésben meghatározott – fenntartói támogatása folyósításának ütemezését a fenntartó jogosult meghatározni.

(6) Az egyházi intézmények fenntartói jogosultak olyan testületek felállítására, amelyek az intézmény működését, gazdálkodását felügyelik (felügyelőbizottság, igazgatótanács).

(7)⁴¹⁹ Kötelező a felügyelőbizottság megalakítása minden esetben, amikor azt állami törvény előírja.

(8) A felügyelő testületek jogkörét, működését a fenntartó egyházi szervezetek jogosultak meghatározni, és az intézmény szervezeti- és működési szabályzatában rögzíteni.

(9)⁴²⁰ Az e törvényben foglaltak betartása az egyházhoz való tartozást illetően kiemelt feltételnek minősül. Ezért súlyos törvénysértés észlelése esetén az Egyház fokozatos egyházi szervezethez, valamint közegyházi szervezet esetén a Zsinat Elnöksége az egyházi gazdálkodó szervezethez gazdálkodási biztost küldhet ki, az érintett szervezet gazdálkodási részjogosítványait korlátozhatja, vezetőjét felfüggesztheti, vagy meghatározott gazdálkodási cselekményre utasíthatja.

⁴¹⁹ A 24. § (7) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

VI. RÉSZ AZ ORSZÁGOS REFORMÁTUS EGYHÁZI KÖZALAP

25. § (1) Az Egyház egyetemes szolgálatainak támogatására a költségvetésében Közalapot különít el és tart fenn.

(2) Az Országos Református Egyházi Közalap önálló fejezetcímként kell, hogy megjelenjen mind az Egyház, mind a fokozatos egyházi hatóságok és a közalapi hozzájárulást fizetők költségvetésében.

26. § A Közalap bevételei:

- a gyülekezetek által fizetett évi hozzájárulások, amelynek mértékét és egyházkerületenkénti arányát a Zsinati Tanács állapítja meg,
- a gyülekezetek, az intézmények, valamint a közegyház számára kiutalt ingatlanjradék összegének a Zsinati Tanács által meghatározott százalékos hányada,
- egyéb bevételek.

27. § A Közalap fizetésére köteles egyházi testületek és intézmények kötelesek a számukra meghatározott közalapi hozzájárulás összegét évi költségvetési szükségleteik közé felvenni, s azt a megadott határidőig befizetni.

28. § (1) A Közalap bevételei elsődlegesen missziói, diakóniai, illetőleg oktatási célokra használhatók fel.

(2) A Zsinati Tanács a közegyházi költségvetés évenkénti megállapításakor meghatározza azokat a célokat, amelyekre a Közalap az adott évben felhasználandó.

Vhu. 6. § (1) A Zsinati Tanács a Közalap következő évi összegét, valamint a tárgyévi közalapi járulék egyházkerületek közötti megosztását az Egyház tárgyévi költségvetésével egyidejűleg határozza meg.

(2) Az egyházkerületre kirótt közalapi járulékot az egyházkerületi tanács jogosult felosztani a kebelbeli egyházmegegyék között. Az egyházkerületi

⁴²⁰ A 24. § (9) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

tanács e hatáskörét másra nem ruházhatja át.

(3) Az egyházmegyére kivetett közalapi járulékot az egyházmegyei tanács osztja fel a kebelbeli egyházközségek között, figyelembe véve azok lélekszámát, teherbíró képességét, valamint a tárgyre betervezett nagyobb felújításokat és beruházásokat is. Az egyházmegyei tanács e hatáskörét másra nem ruházhatja át.

(4) Az évi közalapi hozzájárulást megállapító határozatokról harminc napon belül tájékoztatni kell az érintett testületek elnökségét.

(5) Az ingatlanjáradék összege után fizetendő közalapi járulék összege nem haladhatja meg a tárgyévi járadék 5%-át. Az ezen a jogcímen megállapított összeget a Zsinat, a részére átutalt ingatlanjáradékból levonja és visszatartja. Befizetés esetén erről értesítést küld a közalapi járulék fizetésére kötelezett részére.

(6) A tárgyévi támogatandó cél ismeretében a Zsinati Tanács jogosult arra, hogy az Egyház éves költségvetésében saját, egyéb bevételeiből további összegeket is a közalapi bevételekhez csoportosítson.

(7) Nem terjeszthető elő és nem fogadható el olyan egyházközségi költségvetés, amely a közalapi járulék tárgyévi összegét nem tartalmazza.

Vhu. 7. § Az éves közalapi járulékot negyedévi bontásban kell az egyházmegyei pénztárba befizetni, minden alkalommal a negyedév első hónapjának 15. napjáig. Kivételt képez ez alól az ingatlanjáradék után fizetendő közalapi járulék.

Vhu. 8. § A közalapi bevételek tárgyévi felosztásának meghatározásakor tekintettel kell lenni a Zsinat által az egyházkerületekre meghatározott százalékkulcsokra, valamint az egyes egyházkerületek feladatvállalása közötti arányokra.

VII. RÉSZ GAZDÁLKODÁS AZ INGÓ, INGATLAN ÉS MÁS JAVAKKAL

Ingatlanokra vonatkozó jogügyletek szabályai

29. § Ingatlan tulajdonjogát – törvényben vagy alapító okiratban foglalt korlátozással, vagy ezekben meghatározott jóváhagyási rend szerint – az Egyház, valamint a belső szabályaink szerint erre feljogosított belső egyházi jogi személy szerezheti meg.

30. § Ingatlan megszerzésére, elidegenítésére, megterhelésére, vagyonkezelésbe adására vonatkozó, valamint használatának tartós átengedésével járó jogügylet érvényes létrejöttéhez e törvényben meghatározott eljárási rendben meghozott testületi döntés és jóváhagyás szükséges.

31. § (1) A jogügyletre vonatkozó döntés előtt be kell szerezni:

- a) az ingatlan tulajdoni lapját,
- b) az ingatlan értékbecslését, vagy ingatlanforgalmi szakértői véleményt.

Határozatok meghozatala

32. § (1) A szavazás egyházközségi szinten név szerint, más testületekben a testületre vonatkozó általános döntési eljárás szerint történik.

(2) A határozat érvényességéhez a jelenlevők kétharmados többségi szavazata szükséges.

(3) A határozatnak tartalmaznia kell a jogügylet megkötésének indokát, a megkötendő szerződés lényeges elemeit, valamint elidegenítés esetén azt, hogy a befolyó vételárat milyen célra használják fel.

(4) A határozatot írásba kell foglalni, és a jogügyletet a beszerzett mellékletekkel együtt nyolc napon belül fel kell terjeszteni jóváhagyás végett az e törvényben meghatározott elnökséghez vagy testülethez.

Jóváhagyási, képviseleti szabályok

33. § (1) Az egyházközség ingatlanügyeit érintő jogügyletről a presbitérium dönt és azt az illetékes egyházmegye elnöksége hagyja jóvá, melyről beszámolási kötelezettséggel tartozik az egyházmegyei tanácsnak.

(2)⁴²¹ Egyházmegyei ingatlanügyekre vonatkozó jogügyletről az egyházmegyei tanács dönt, azt az egyházkerület elnöksége hagyja jóvá, melyről beszámolási kötelezettséggel tartozik az egyházkerületi közgyűlésnek.

(3) Az egyházkerületi ingatlanra vonatkozó jogügyletről az egyházkerületi tanács dönt.

(4) Az Egyház tulajdonát érintő ingatlan vonatkozásában az Elnökségi Tanács előzetes véleményezése után a Zsinati Tanács dönt.

(5) Önálló jogi személyiséggel rendelkező egyházi intézmény esetén a belső jogi személy ingatlanszerzési képességéről az alapító okiratban rendelkezni kell.

(6) Intézmény ingatlanra vonatkozó jogügyletéhez a fenntartó előzetes hozzájárulása szükséges.

Vhu. 9. § (1) Egyházközségi, egyházmegyei tulajdonban álló ingatlanok esetében a fokozatos egyházi testület elnöksége a jóváhagyás megadásáról vagy megtagadásáról a hozzá felterjesztett ügyirat kézhezvételét követő tizenöt napon belül köteles írásban nyilatkozni.

(2) Egyházkerületi, közegyházi ingatlannal kapcsolatos jogügylet jóváhagyását az elnökség köteles a soron következő testületi ülésre beterjeszteni.

(3) Amennyiben a felterjesztés hiányos, úgy a határozatot hozó testület elnökségét írásban nyolc napos határidővel fel kell hívnia a hiányok pótlására azzal a figyelmeztetéssel, hogyha a hiányt nem pótolja, vagy ismételten hiányosan terjeszti elő a kérelmet, úgy a rendelkezésre álló iratok alapján kerül sor a döntés meghozatalára.

(4) A jogügylet jóváhagyása akkor tagadható meg, ha:

a) a döntéshozó testület határozata nem volt szabályos,

b) a jóváhagyás iránti kérelmet hiányosan terjesztették elő és a hiányokat határidőre sem pótolták,

c) a jogügylet jogszabályba ütközik,

d) sérti az Egyház érdekeit.

(5) Ha a fokozatos egyházi testület elnöksége a jogügyletet jóváhagyja, akkor a szerződést záradékkal látja el, és visszaküldi a felterjesztő részére.

(6) A testületi döntést írásba kell foglalni, és annak meghozatalától számított nyolc napon belül meg kell küldeni az érintetteknek.

(7) A jogügylet jóváhagyását nem kell indokolni, jóváhagyás megtagadásáról minden esetben indokolt határozatot kell hozni, melyben tájékoztatást kell adni a jogorvoslati lehetőségről.

(8) A jogügyleteket

a) az egyházközség, az egyházmegye, az egyházkerület képviselőjében az elnökség tagjai együttesen írják alá,

b) az Egyház képviselőjében a Zsinat lelkesi és világi elnöke együttesen jogosultak aláírni,

c) belső jogi személyiséggel rendelkező egyházi szervezet, intézmény esetén a képviselőre jogosult vezető írja alá.

34. § A szerződésnek tartalmaznia kell, hogy az csak a jelen törvényben meghatározott jóváhagyással válik érvényessé.

35. §⁴²²

36. § Az érvénytelenség jogkövetkezményeiért fegyelmi és anyagi felelősséggel tartozik, aki annak előidézésében részt vett.

Eljárás hitéleti célú ingatlanok esetén

37. § (1) Templom, hitéleti célú ingatlan tulajdonjogát az egyházi jogi személy tulajdonos csak kivételes és különösen indokolható esetben idegenítheti vagy ajándékozhatja el, vagy adhatja

⁴²¹ A 33. § (2) bekezdést a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

⁴²² A 35. §-t a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény hatályon kívül helyezte.

át más nem egyházi jogi személy tartós használatába.

(2) Az elidegenítési szándékhoz, a szerződés megkötéséhez egyházközségi, egyházmegyei, egyházkerületi tulajdon esetén az egyházkerületi tanács, az Egyház tulajdonában álló ingatlan esetén a Zsinati Tanács előzetes hozzájárulása szükséges.

(3) Megszűnt egyházközség, illetve szervezeti átalakulás esetén az egyházmegye felterjesztése alapján az egyházkerület dönt az egyházi ingatlan tulajdonjogi kérdéséről.

(4) Hitéleti célú ingatlan értékesítése esetén a fokozatos egyházi testületet elővásárlási jog illeti meg.

Vhu. 10. § (1) Az elidegenítés (ingyenes vagy visszerhes) illetőleg tartós használatba adás kivételes és különösen indokoltnak tekinthető, ha

a) az ingatlan a gyülekezet legalább öt éve nem használja, és erre vonatkozó igény – a település(rész) elnéptelenedése miatt – a jövőben sem várható,

b) az ingatlan műszaki állapota miatt a használatra alkalmatlan, a felújítás gazdaságtalan, vagy a felújítási költség nagysága miatt ezt sem az egyházközség, sem a felettes egyházi testületek nem vállalják. Ezen esetben is vizsgálendő, hogy a tulajdonos mindent megtett-e a hitélet erősítése, az anyagi források előteremtése, pályázati lehetőségek kiaknázása érdekében.

(2) A használati jog átadása esetén a használónak nyilatkoznia kell arról, hogy az ingatlanban csak olyan tevékenységet végez, vagy csak olyan harmadik személy részére biztosít további használatot, amellyel az Egyház érdekeit, hitelveit nem sérti, tekintélyét nem rombolja.

(3) A szerződésben ki kell kötni, hogy amennyiben az új tulajdonos vagy a használó az átvett ingatlan tulajdonjogát vagy használati jogát továbbadja, az eredetileg vállalt kötelezettségek a jogutódra is kiterjednek.

(4) Ingyenes juttatás esetében szerződésbe kell foglalni az ajándék visszakövetelhetőségének feltételeit.

38. § Templom ingatlan nem terhelhető meg.

39. §⁴²³ Parókia vagy kifejezetten hitéleti célra használt ingatlan (imaház) pályázati célú biztosíték, elidegenítési tilalom bejegyzésével nem terhelhető, arra kölcsönt biztosító jelzálogjog bejegyzése nem engedélyezhető.

40. § Egyéb egyházi ingatlan jelzálogjoggal történő megterheléséhez az ingatlanok elidegenítésére vonatkozó jóváhagyási szabályokat kell alkalmazni.

Gazdálkodás az ingatlanokkal

41. § Az ingatlannal való gazdálkodásért az ingatlan tulajdonosa a felelős. Köteles annak állagát a jó gazda gondosságával megőrizni.

Vhu. 11. § A szokásosnál (templom, gyülekezeti ház, lelkészlakás) nagyobb ingatlanvagyonnal rendelkező önkormányzati testületek vagyongazdálkodási bizottságot hozhatnak létre. A vagyongazdálkodási bizottság előkészíti, véleményezi az ingatlanokkal kapcsolatos döntéseket, de tulajdonosi jogokat nem gyakorolhat.

Az egyházi ingatlanok használata, kezelése

42. § Az egyházi tulajdonban lévő ingatlanokat elsősorban rendeltetésüknek megfelelő célra kell használni.

43. § Más célú használathoz, hasznosításhoz a tulajdonos egyházi szervezet testületi határozata szükséges, a presbitérium döntése a fokozatos egyházi testület elnökségének jóváhagyásával válik érvényessé.

44. § Új épület létesítéséről vagy meglévő építmény felújításáról, átalakításáról, beruházásról (a továbbiakban: építkezésről) a tulajdonos testülete dönt, amely a fokozatos egyházi testület elnöksége jóváhagyásával válik érvényessé.

⁴²³ A 39. §-t a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

45. § Új építmény építésénél, a 46. §-ban foglalt esetekben, valamint ha a tulajdonos a saját erőn felül igénybe kíván venni más pénzügyi forrásokat is (egyházi vagy egyéb pályázatok, segélyek, céltámogatások stb.), a jóváhagyási kérelemhez csatolni kell a pénzügyi tervet is.

46. § Amennyiben az építkezés szerkezetet vagy rendeltetést érintő változással jár, úgy a tulajdonos egyházi testület és az építési hatóság határogatását jóváhagyásra meg kell küldeni a fokozatos egyházi testületnek.

47. § Építés, beruházás további kérdéseiben az egyházkerület szabályrendeletet alkothat.

48. § Építkezésre vonatkozó jóváhagyás a fokozatosság elve szerint, az ingatlanszerzésre vonatkozó általános szabályok szerint történik.⁴²⁴

49. § Az építkezés nem engedélyezhető, ha:

- a) az építkező nem rendelkezik az építéshez szükséges testületi döntéssel,
- b) nem biztosíthatóak a szakhatósági engedélyek, vagy ezek olyan munkákat írnak elő, amelyek nem szolgálják az Egyház érdekeit, vagy olyan költséggel járnak, melyet az építendő nem tud biztosítani,
- c) az építkezés célszerűtlen, az nyilvánvalóan nem szolgálja az Egyház érdekeit,
- d) az építkezés költségei nem értékarányosak,
- e) nem biztosítható az építkezés anyagi háttere.

Ingtatlanok nyilvántartása

50. § (1) Az egyházi jogi személy a tulajdonában levő ingatlanokról köteles nyilvántartást vezetni.

(2) Az egyházkerületek központi nyilvántartást vezetnek a területükön lévő egyházi ingatlanokról.

(3) A nyilvántartást a gazdálkodási törvény hatályba lépését követő egy éven belül egységes nyilvántartási rendszerbe kell szervezni, a változásokat harminc napon belül szolgálati úton kell felterjeszteni.

Vhu. 12. § (1) A nyilvántartásnak tartalmaznia kell mindazokat az adatokat, amelyek egy-egy ingatlan tulajdoni lapján szerepelnek:

- a) település,
- b) hrsz.,
- c) utca, házszám,
- d) terület nagysága,
- e) rendeltetése,
- f) tulajdonos,
- g) terhek.

(2) A nyilvántartás az azonosító adatokon kívül tartalmazza:

- a) használóját,
- b) a használat módját, időtartamát és jogcímét,
- c) műemléki jellegét, vagy egyéb védettségét,
- d) az ingatlan értékét,
- e) egyházi cél szerinti rendeltetését, besorolását.

(3) Az ingatlan adatlapja mellett meg kell őrizni az ingatlanra vonatkozó szerződést és a földhivatali tulajdoni lapját.

Ingságokkal való gazdálkodás

Leltár

51. § (1)⁴²⁵ A kettős könyvvitelre kötelezett egyházi gazdálkodó szervezet leltározási szabályzata szerint évente egyszer köteles ingó és ingatlan vagyonáról leltárt készíteni.

Vhu. 13. § (1) A leltározási szabályzat célja az egyházi szervezet eszközeinek, készleteinek, vagyontárgyainak, kötelezettségeinek felmérése, mennyiségben és értékben, s ezáltal alapja a mérleg valóságának. A szabályzat védi az egyházi szervezet vagyonát, megállapítja az azokért való felelősöket.

(2) A leltározási szabályzatnak tartalmaznia kell:

- a) a leltározási kötelezettség terjedelmét,
- b) a leltározási ütemtervet,
- c) a leltározásért való felelősséget,
- d) a leltározás módját,
- e) az értékelés szabályait,
- f) az eljárás módját leltárhiány vagy többlet esetén,
- g) a kártérítési kötelezettség mértékét,

⁴²⁴ Lásd 32. § - 39. §.

⁴²⁵ Az 51. § (1) bekezdést a ZS-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

h) a leltározás egységeit.

52. § Leltározni kell az egyházi szervezet:

- a) tárgyi és nem tárgyi javait, a tárgyi eszközeit és a befektetett pénzügyi eszközöket (befektetett eszközök),
- b) a készleteit, a követeléseket, az értékpapírokat (forgó eszközök),
- c) a pénzügyi állományt, a költségvetési tartozásokat és a követeléseket, a társadalombiztosítási tartozásokat, pénztári állományt (pénzeszközök),
- d) a forrásokat, a saját tőkét, saját tulajdonú, illetve birtokba vett álló és forgóeszközöket.

53. §⁴²⁶ Hivatalátadásnál a leltárba vett eszközök meglétét, illetve hiányát átadás-átvételi jegyzőkönyvben tételesen írásban is rögzíteni kell.

Selejtezés

54. §⁴²⁷ Az egyházi szervezet ingóságainak selejtezése a presbitérium határozata alapján történik.

Vhu. 14. § (1) A selejtezési szabályzatban kell rögzíteni:

- a) a selejtezendő és nem selejtezendő vagyontárgyak körét,
- b) a selejtezés elrendelésére, a selejtezési eljárás lefolytatására jogosult személyek körét,
- c) a selejtezés módját,
- d) a selejtezett vagyontárgyak további hasznosításának vagy megsemmisítésének körét, módját,
- e) a selejtezési jegyzőkönyv alaki és tartalmi kellékeit.

(2) A selejtezési szabályzat előírásai nem vonatkoznak az egyházi szervezet iratainak selejtezésére, ezekre az iratkezelési szabályzat rendelkezéseit kell alkalmazni.

⁴²⁶ Az 53. §-t a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

⁴²⁷ Az 54. §-t a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

Műtárgyak védelme

55. § Az Egyház tulajdonában levő műtárgyat különös gondossággal kell kezelni, megőrizni, állagát megóvni. Ezekről a vonatkozó állami szabályok szerint is el kell végezni a nyilvántartást, gondoskodni kell a műtárgy biztonságos és megfelelő tárolásáról, értékének megfelelő biztosításáról. Erre vonatkozóan az országos és kerületi közgyűjtemények javaslatára a fokozatos egyházi testületek külön szabályokat is előírhatnak.

Vhu. 15. § Az egyházi műtárgyon az állami törvényekben megfogalmazottakon kívül érteni kell mindazokat az ingóságokat, amelyeket az egyházi szervezet a liturgikus, illetve mindennapi életében használ, így ide tartoznak a klenódiumpok, terítők, templomi berendezések zászlók stb.

Egyházi alapítású civil szervezetek szabályai

56. § Egyházközség, egyházmegye civil szervezetet (alapítványt, egyesületet) csak a fokozatos egyházi testület előzetes hozzájárulásával alapíthat.

57. § Egyházmegyei, egyházkerületi civil szervezet alapításához, megszüntetéséhez az egyházmegyei, egyházkerületi közgyűlési, közegyházi alapítvány létrehozásához a Zsinat döntése szükséges. A hozzájárulás és a módosítás tárgyában az adott egyházi testület tanácsa is hozhat határozatot.

58. § (1) Civil szervezet nevében a „református” jelzõt csak a Zsinat (Zsinati Tanács) hozzájárulásával használhatja. A hozzájárulási kérelmet a civil szervezet működési helye szerint illetékes egyházkerület útján kell benyújtani.

(2)⁴²⁸ A kérelemnek tartalmaznia kell azt az alapítói kötelezettségvállalást, hogy a civil szervezet alapító okiratában vagy alapszabályában rögzítik a területileg illetékes egyházmegye vagy fokozatos egyházi testület megbízottjainak teljes körű ellenőrzési jogát, továbbá azt, hogy tudomásul veszik, hogy a Zsinat a névhasználati jogosultságot indokolás nélkül visszavonhatja. Ebben az esetben

⁴²⁸ Az 58. § (2) bekezdést a ZS.-2/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi I. törvény iktatta be.

vállalják, hogy haladéktalanul intézkednek a „református” jelző törléséről a civil szervezet nevéből.

59. § Az alapító köteles folyamatosan nyomon kísérni, hogy a civil szervezet alapító okiratában meghatározott célok milyen módon valósulnak meg, az alapítvány működése és gazdálkodása a rá vonatkozó világi szabályokon túl megfelel-e az egyház érdekeinek, az átlátható gazdálkodás szabályainak.

60. § Az egyházi alapítású civil szervezet alapító okiratában ki kell kötni, hogy tevékenységéről, gazdálkodásáról és vagyoni helyzetéről köteles az alapítónak évente tételesen beszámolni.

61. § Egyházi gazdálkodó szervezet civil szervezetnek ingatlant, tárgyi eszközt, valamint pénzeszközt csak a fokozatos egyházi testület jóváhagyásával juttathat.

62. § Egyházi tulajdont vagy egyházi használatot érintő adományok juttatásáról, annak elfogadásáról, felhasználásáról a civil szervezettel előzetesen írásban meg kell állapodni.

62/A. §⁴²⁹ (1) Egyházi alapítványnak minősül minden egyházi jogi személy által, vagy a fenntartásában működő, vagy tulajdonában álló jogi személyiséggel rendelkező szervezet által alapított alapítvány, valamint az az alapítvány, amely a „református” elnevezést használja.

(1) Amennyiben az alapító, vagy az alapítók többsége a 62/A. § (1) bekezdésben meghatározott jogi személy, vagy a református elnevezést használó alapítvány esetén egyházi tisztségviselő vagy egyháztag, az alapítvány kuratóriumába az érintett egyházi jogi személy tisztségviselői közül a kuratórium létszámának felét el nem érő legnagyobb egész számú kurátort kell kijelölni.

(2) Az egyházi alapítvány alapító okiratában rögzíteni kell:

- a) A kuratórium ülésére a kuratóriumi tagokon kívül meg kell hívni az alapítót, amennyiben az alapító természetes személy, az érintett egyházi jogi személy legalább egy képviselőjét. Az alapító vagy az érintett egyházi jogi személy

meghívott képviselői az ülésen tanácskozási joggal vehetnek részt.

- b) Az alapítvány kuratóriumának elnökét és a kuratórium tagjait az alapító nevezi ki határozott időre.
- c) Az alapító jogutód nélküli megszűnése vagy megszüntetése esetén az alapítói jogok a terület szerint illetékes egyházkerületre vagy az Egyházra szállnak.
- d) Az alapítói jogok kizárólag egyházi jogi személyre ruházhatók át.
- e) Az alapítvány megszűnése vagy megszüntetése esetén az alapítvány vagyona az alapítói jogok gyakorlójára száll át.
- f) Az alapítványi cél veszélyeztetése esetén az alapító jogosult a kuratóriumot felosztatni, ha szükséges, az alapítvány megszüntetését kezdeményezni.
- g) Az alapító vagy megbízottjai teljeskörűen ellenőrizhetik az alapítvány működését az alapítványi célok megvalósulása, és a törvényes működés biztosítása érdekében.
- h) Az alapító vagy az érintett egyházi jogi személy felett ellenőrzési jogosultsággal rendelkező fokozatos egyházi testületek képviselői és megbízottjai az egyházi alapítvány ellenőrzése szempontjából az alapító megbízottjának minősülnek.

Gazdasági társaságok

63. § Egyházi jogi személy gazdasági társaságot csak az ingatlanokra vonatkozó döntéshozatali és jóváhagyási rendben alapíthat, vagy szerezhet abban korlátolt felelősségű tagságot. Egyházi jogi személy korlátlan felelősségű tagja gazdasági társaságnak nem lehet.

63/A. §⁴³⁰ Egyházi alapítású vagy egyházi jogi személy többségi tulajdonában álló gazdasági társaság alapító okiratában, társasági szerződésében rögzíteni kell az alapító fokozatos egyházi testületei képviselőinek és megbízottjainak teljes körű ellenőrzési jogát. Az egyházi alapítású gazdasági társaságok ellenőrzésére vonatkozó szabályt alkalmazni kell az egyházi alapítású vagy fenntartású szervezet belső jogi személyére és gazdasági társaságára.

⁴²⁹ A 62/A. §-t a ZS.-2/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi I. törvény iktatta be.

⁴³⁰ A 63/A. §-t a ZS.-2/2017.05.23. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi I. törvény iktatta be.

Pénzgazdálkodásra vonatkozó szabályok

64. § Az egyházi gazdálkodó szervezet köteles pénzkézelési szabályzatot készíteni.

Ebben rögzíteni kell:

- a) a pénzkézelő személyét, feladatait, kötelezettségeit, anyagi felelősségét,
- b) az ellenőrző személyét, feladatait, kötelezettségeit és felelősségét,
- c) a bankszámla adatait,
- d) az utalványozás módját,
- e) a házipénztárban tartható összeg nagyságát, őrzési módját,
- f) a bankkártya használatának szabályait,
- g) számlatömbök, kiadási, bevételi bizonylatok kezelési módját.

Gazdálkodási tilalmak

65. §⁴³¹ Az egyházi gazdálkodó szervezetnek tilos:

- a) pénzeszközeit bizonytalan fedezettel kihelyezni,
- b) fedezet nélkül kölcsönt felvenni,
- c) pénzeszközeit bankbetéten és állampapíron kívül más, nagyobb kockázattal járó módon befektetni,
- d) egyházi pénzeszközöket magáncélra igénybe venni vagy adni (kivéve munkabérelőleg, munkáltatói kölcsön),
- e) céltámogatást, pályázati támogatást eltérő célra felhasználni,
- f) olyan beruházást végezni, végeztetni, ami sérti a valódiság elvét.

66. § Kölcsönrel, ajándékozással, örökség elfogadásával, visszautasításával, tartási, életjáradéki szerződés megkötésével kapcsolatos kérdésekben az ingatlanokra vonatkozó rend szerint kell eljárni.

⁴³¹ A 65. § c)-d) pontját a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

VIII. RÉSZ FELELŐSSÉGI SZABÁLYOK

67. § Az Egyház testületei, tisztségviselői és alkalmazottai felelősek azért, hogy az Egyház gazdálkodása az evangélium tanítása szerint és jó rendben menjen végbe. Ezért kötelesek a gazdálkodási szabályok alapelveivel összhangban eljárni, e törvényben foglaltakat, valamint mindazokat az állami jogszabályokat és egyházi szabályzatokat, utasításokat betartani, amelyek az Egyház gazdálkodására vonatkozóan kötelezettségeket írnak elő. Ezek megsértése fegyelmi és anyagi felelősséggel jár.

68. § Az egyházi gazdálkodási folyamatban részt vevő döntéshozó testület tagjai kötelesek legjobb tudásuk és lelkiismeretük szerint, az Egyház érdekeit képviselve eljárni. Ezért fegyelmi felelősséggel tartoznak. A testület tagja a szándékos vagy súlyos gondatlanságból eredő károkozásért anyagi felelősséggel is tartozik.

69. § (1) Minden egyházi gazdálkodó szervezet köteles nevesíteni a gazdálkodás jó rendjéért erkölcsileg és anyagiilag is felelős személyt. Ennek hiányában ez a felelősség a gazdálkodó szervezetet vezető személyé vagy a vezető testületet alkotó személyeké.

(2) A gazdálkodással kapcsolatos döntésekre feljogosított tisztségviselő köteles eljárása, döntése során az egyházi és vonatkozó világi törvényeket, valamint az Egyház érdekeit szem előtt tartani, feladatát legjobb tudása és lelkiismerete szerint elvégezni. Károkozás esetén anyagi és fegyelmi felelősség terheli.

70. § Az egyházi bíráskodásról szóló törvény hatálya alá tartozó személyek fegyelmi ügyeiben az Egyház belső jogrendje szerint kell eljárni. Világi alkalmazottakkal szemben a Munka törvénykönyvének rendelkezéseit kell alkalmazni.

71. §⁴³² A gazdálkodási szabályok megsértésével okozott anyagi kárt a károkozónak meg kell térítenie a polgári jog szabályai szerint.

⁴³² A 71. §-t a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi II. törvény módosította.

72. §⁴³³ Az Egyház gazdálkodásért felelős tisztségviselői gondatlan károkozás esetén hat havi jövedelmükkel, szándékosság esetén pedig teljes kártérítési kötelezettséggel felelnek.

73. § Munkajogviszonyban álló alkalmazottakkal szemben az anyagi felelősség szabályai a Munka törvénykönyvében foglaltak szerint kerülnek alkalmazásra.

74. §⁴³⁴ Lelkészek és egyházi tisztségviselők felelősségre vonását először lehetőség szerint az Egyház belső rendje szerint kell érvényesíteni.

75. §⁴³⁵ A szervezet működését veszélyeztető gazdálkodás, súlyos szabálysértés megvalósulása vagy ennek alapos gyanúja, fennálló veszélye esetén a gazdálkodó szervezettől a fokozatos egyházi szervezet elnöksége az utalványozási jogot elnökségi határozattal legfeljebb három hónapra, illetve a fegyelmi eljárás esetén ennek jogerős lezárásáig megvonhatja, és a működőképesség fenntartása érdekében gazdálkodási biztost nevezhet ki.

IX. RÉSZ

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

76. § A **2013. évi IV. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 13. ülészakán született Zs.-310/2013.11.15. számú határozat. A 2013. évi IV. törvény 2014. január 1. napján lépett hatályba. Egyidejűleg hatályát veszítette a 2002. évi I. törvény, a hozzá kapcsolódó végrehajtási utasítások, valamint mindazon iratminták, amelyek tárgyában jelen törvényhez csatolt mellékletek jelentek meg.

77. § Jelen törvény hatályba lépését követő hat hónapon belül minden egyházi gazdálkodó szervezet köteles valamennyi pénzügyi, számviteli és gazdálkodási szabályzatát és szabályrendeletét jelen törvénynek megfelelően átdolgozni vagy megalkotni.

⁴³³ A 72. §-t a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi I. törvény módosította.

⁴³⁴ A 74. §-t a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi I. törvény módosította.

78. § A **2016. évi IV. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 6. ülészakán született ZS.-71/2016.11.16. számú zsinati határozat. A 2016. évi IV. törvény 2016. november 17. napján lépett hatályba. A 2016. évi IV. törvény az alábbi szakaszt módosította: 2. § (8) bekezdését, valamint az alábbi szakaszt iktatta be: Vhu. 4. § (1) bekezdés utolsó fordulata.

79. § A **2017. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 7. ülészakán született ZS.-2/2017.05.23. számú zsinati határozat. A 2017. évi I. törvény 2017. május 23. napján lépett hatályba. A 2017. évi I. törvény az alábbi szakaszokat iktatta be: 58. § (2) bekezdés, 62/A. §, 63/A. §.

80. § A **2018. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 11. ülészakán született ZS.-3/2018.04.19. számú zsinati határozat. A 2018. évi II. törvény 2018. június 1. napján lépett hatályba. A 2018. évi II. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 23. pont, 1. § (1) bekezdés, 6. § (3) bekezdés, 7. § (1)-(2) bekezdés, 9. § (2) és (7) bekezdés, Vhu. 1/A. § (1) és (5)-(6) bekezdés, Vhu. 2. § (2) bekezdés, 11. § (5) bekezdés, 12. § (3) és (7) bekezdés, 13. § (1) bekezdés f) pont, Vhu. 4. § (1) és (3) bekezdés, 15. § (9) bekezdés a)-b) pont, 19. § (2)-(3) bekezdés, 24. § (7) és (9) bekezdés, 33. § (2) bekezdés, 39. §, 51. § (1) bekezdés, 53. §, 54. §, 65. § c)-d) pont, 71. §, 72. §, 74. §, 75. §, továbbá az alábbi szakaszokat iktatta be: 9-13 pont, 13. § (2) bekezdés, 14. § (3) és (7) bekezdés, 16. § (2) bekezdés, valamint hatályon kívül helyezte az alábbi szakaszokat: 1. § (2) bekezdés, 9. § (8) bekezdés, Vhu. 1/A. § (2) és (4) bekezdés, Vhu. 3. § (6) bekezdés, Vhu. 4. § (4) és (6) bekezdés, 19. § (5) bekezdés, 35. §.

⁴³⁵ A 75. §-t a ZS.-3/2018.04.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2018. évi I. törvény módosította.

X. RÉSZ MELLÉKLETEK

1. SZ. MELLÉKLET

MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ EGYHÁZI JOGI SZEMÉLYEK ZÁRSZÁMADÁSI ÉS KÖNYVVEZETÉSI KÖTELEZETTSÉGÉNEK SAJÁTOSságAIRÓL

KÖNYVVEZETÉS TÍPUSA A BEVÉTEL NAGYSÁGA * SZERINT	EGYSZERES KÖNYVVITEL	KETTŐS KÖNYVELÉS
alaptevékenységből és vállalkozási tevékenységből származó bevétel együttes összegének értékhatára – két egymást követő évben évenként – 50 millió forint	értékhatarig megengedett /Korm.rend. 5. § (2)	értékhatar felett kötelező /Korm.rend. 5.§ (1)

* Ha a nyilvántartásba vételre a számviteli év során kerül sor, a könyvvezetési kötelezettség megállapításánál az éves szintre időarányosan átszámított bevételi értékeket kell figyelembe venni.

ZÁRSZÁMADÁS TARTALMA ÉS FORMÁJA	EGYSZERES KÖNYVVITEL ESETÉN	KETTŐS KÖNYVVITEL ESETÉN
ha nincs vállalkozási tevékenység	A 14. § (3) a)+b)+d) bekezdésekben felsorolt dokumentumok a 2. és 3 sz. mellékletek formai követelményei szerint.	A 14. § (3) a)+b)+d) bekezdésekben felsorolt dokumentumok a 2. és 3. sz. mellékletek formai követelményei szerint.
ha van vállalkozási tevékenység	A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ gazdálkodási törvényének 14. § (3) a)+d) bekezdésekben felsorolt dokumentumai a 2. és 3. sz. mellékletek formai követelményei szerint, és a kormányrendelet 2. sz. melléklete szerinti mérleg, és eredmény levezetés.	A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ gazdálkodási törvényének 14. § (3) a)+d) bekezdésekben felsorolt dokumentumai a 2. és 3. sz. mellékletek formai követelményei szerint, és a kormányrendelet 2. sz. melléklete szerinti mérleg, és eredmény kimutatás.

Megjegyzés: Számviteli törvény: 2000.évi C. törvény a számvitelről
Kormányrendelet: 296/2013. (VII. 29.) Korm. rendelet

2.SZ. MELLÉKLET

VÁLLALKOZÁSI TEVÉKENYSÉGET NEM VÉGZŐ EGYHÁZI JOGI SZEMÉLYEK ZÁRSZÁMADÁSÁNAK RÉSZEI

A) EGYSZERES KÖNYVVITELT ALKALMAZÓK ESETÉBEN					
	EGYHÁZKÖZSÉG	EGYHÁZI INTÉZMÉNY	EGYHÁZMEGYE	EGYHÁZKERÜLET	MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ
a) Költségvetés	3.sz. melléklet/1.	a szervezet gazdálkodását teljes körűen, tevékenységeik szerinti bontásban, pénzforgalmi szemléletben bemutató táblázat (ld. 12.§ és Vhu. 12.§)	nem vezethet egyszeres könyvvitelt		
b) Egyszerűsített mérleg	3. s z. m e l l é k l e t / 2.				
c) Eredmény-levezetés	3. s z. m e l l é k l e t / 3.				
d) Szöveges beszámoló	szöveges beszámoló				

B) KETTŐS KÖNYVVITELT ALKALMAZÓK ESETÉBEN

	EGYHÁZKÖZSÉG	EGYHÁZI INTÉZMÉNY	EGYHÁZMEGYE	EGYHÁZKERÜLET	MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ
a) Költségvetés	3.sz. melléklet/1.	a szervezet gazdálkodását teljes körűen, tevékenységek szerinti bontásban, pénzforgalmi szemléletben bemutató táblázat (ld. 12.§ és Vhu. 12.§)			
b) Mérleg	3. s z. m e l l é k l e t / 4.				
c) Eredmény-kimutatás	3. s z. m e l l é k l e t / 5.				
d) Szöveges beszámoló	szöveges beszámoló				

3.SZ. MELLÉKLET/1.

A REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG KÖLTSÉGVETÉSI BESZÁMOLÓJA A ÉVRE

Ezt a költségvetési beszámolót aReformátus Egyházközség Presbitériuma
..... évi hó napján tartott ülésen
..... számú határozatával megállapította és elfogadta.

P.H.

.....
gondnok

.....
lelkész

A költségvetési beszámolót megvizsgáltam.
Észrevétel:

Jóváhagyását javasolom!

.....,

..... / SZ.

.....
em. számvevő

Jóváhagyom:

.....,

P.H.

.....
esperes

BEVÉTELEK		
Költségvetési cím	Előirányzat	Teljesítés
I. EGYHÁZFENNTARTÓI JÁRULÉKOK		

II. PERSELYPÉNZEK		
1. Gyülekezeti (templomi) perselypénzek		
2. Nem templomi perselypénzek		
3. Szórványok		
4.		
5.		
Perselypénzek összesen:		

III. ADOMÁNYOK		
1. Isten dicsőségére		
2. Úrvacsorai jegyekre		
3. Legátumokra		
4. Céladományok		
5. Céladományok		
6. Céladományok		
7. Céladományok		
8. Stólamegváltás		
9. Áldozati adományok		
10.		
11.		
Adományok összesen:		

IV. EGYÉB BEVÉTELEK		
1. Térítések alkalmazottaktól		
2. Ingatlanok (temető, stb.) bevétele		
3. Iratterjesztés		
4. Gyülekezeti ház bevételei		
5. Hitoktatás		
6. Támogatások, kölcsönök		
7. Vegyes és előre nem látható bevétel		
8.		
9.		
Egyéb bevételek összesen:		

Az egyházközség 2..... évi saját bevételei összesen:		
---	--	--

V. ÁTVETT PÉNZESZKÖZÖK		
1. Állami normatíva		
2. Kiegészítő állami támogatás		
3. Pályázati céltámogatások átvétele		
4.		
5.		
Átvett pénzeszközök összesen:		
Az egyházközség 2..... évi bevételei mindösszesen:		

KIADÁSOK		
Költségvetési cím	Előirányzat	Teljesítés
XI. SZEMÉLYI KIADÁSOK		
XI/A. Lelkészek javadalma és közterhei		
XI/A/a. Javadalmak		
1. Lelkész helyi javadalma		
2. Lelkész helyi javadalma		
3. Lelkész helyi javadalma		
4. Lelkész helyi javadalma		
5. Lelkész helyi javadalma		
6. Segédlelkész javadalma		
7. Segédlelkész javadalma		
8.		
9.		
10. Helyettesítések munkabérei		
11. Természetbeni javadalmak ellenértéke		
12. Korpótlékok		
13.		
14.		
Javadalmak összesen:		
XI/A/b. Közterhek		
15. Javadalmak nyugdíjintézeti fenntartói járuléka(i)		
16.		
17.		
Közterhek összesen:		
XI/A Lelkészek javadalma és közterhei összesen		
XI/B. Alkalmazottak javadalma és közterhei		
XI/B/a. Javadalmak		
1. Irodai alkalmazott(ak) illetménye		
2. Kántor (orgonista) illetménye		
3. Egyházi illetménye		
4. Harangozó illetménye		
5. Egyházfenntartói járulékszedők jutaléka		
6.		
7.		
8. Munkabérjellegű egyéb kifizetések		
9.		
10.		
Javadalmak összesen:		
XI/B/b. Közterhek		
11. Alkalmazottak javadalmának közterhei		
12.		
13.		
Közterhek összesen:		
XI/B Alkalmazottak javadalma és közterhei összesen		
Személyi kiadások összesen		

XII. GYÜLEKEZETI ÉLET KIADÁSAI		
1. Úrvacsorai jegyekre		
2. Szeretevendégségek, gyülekezeti napok		
3. Gyülekezeti misszió		
a) Konfirmandusok		
b) Hitoktatás		
c) Ifjúsági munka		
d) Szórvány- és tanyagondozás		
e) Missziói alkalmak		
4. Legátumok		
5. Gyülekezeten belüli szeretetszolgálat		
6. Gyülekezeti újság		
7.		
8.		
Gyülekezeti élet kiadásai összesen:		

XIII. IGAZGATÁSI KIADÁSOK		
1. Irodaszerek		
2. Posta és telefon költség		
3. Banki költségek		
4. Egyházi hivatal(ok) fűtése, világítása		
5. Egyházközségi hivatal(ok) takarítása		
6. Hivatali berendezések és eszközök karbantartása		
7. Kiküldetési és közlekedési költségek		
8. Gépkocsi fenntartás költségei		
9. Egyházlátogatások költségei		
10. Újságok előfizetése		
11. Egyházközségi könyvtár gyarapítása		
12.		
13.		
Igazgatási kiadások összesen:		

XIV. EGYHÁZI INGATLANOK ÉS BÉRLEMÉNYEK FENNTARTÁSA		
1. Templom karbantartási és fenntartási költségei		
2. Templom közüzemi költségei		
3. Parókia karbantartási és fenntartási költségei		
4. Parókia közüzemi költségei		
5. Gyülekezeti ház karbantartási és fenntartási költségei		
6. Gyülekezeti ház közüzemi költségei		
7. Egyéb épület karbantartási és fenntartási költségei		
8. Egyéb épület közüzemi költségei		
9. Egyházi ingatlanok biztosítási díjai		
10. Lakbérek		
11.		
12.		
13.		
14.		
Egyházi ingatlanok és bérlemények fenntartása összesen:		

XV. EGYHÁZI INGATLANOK ÉS BÉRLEMÉNYEK FELÚJÍTÁSI ÉS BERUHÁZÁSI KÖLTSÉGEI		
1. Templom felújítási költségei		
2. Parókia felújítási költségei		
3. Gyülekezeti ház felújítási költségei		
4. Egyéb épület felújítási költségei		
5.		
6.		
7.		
Egyházi ingatlanok és bérlemények felújítási és beruházási költségei:		

XVI. KÖZALAPI HOZZÁJÁRULÁS		
-----------------------------------	--	--

XVII. EGYÉB KIADÁSOK		
1. Adományok és segélyek		
a) Egyházmegyei diakónia		
b) Lekötött perselypénzek elküldése		
2. Kölcsönök törlesztése		
3.		
4.		
5. Előre nem látható kiadásokra		
Egyéb kiadások összesen:		

Az egyházközség 2..... évi saját kiadásai összesen:		
--	--	--

Költségvetési cím	Előirányzat	Teljesítés
XVIII. ÁTADOTT PÉNZESZKÖZÖK		
1. Állami normatíva		
2. Kiegészítő állami támogatás		
3. Pályázati céltámogatások átadása		
4.		
5.		
6.		
Átadott pénzeszközök összesen:		

Az egyházközség 2..... évi kiadásai mindösszesen:		
--	--	--

ÖSSZEHASONLÍTÁS		
2..... évi saját bevétel összege:		
2..... évi saját kiadás összege:		
Maradvány:		
2..... évi összes bevétel összege:		
2..... évi összes kiadás összege:		
Maradvány:		

3.SZ. MELLÉKLET/2.

VÁLLALKOZÁSI TEVÉKENYSÉGET NEM VÉGZŐ, EGYSZERES KÖNYVVITELT VEZETŐ EGYHÁZKÖZSÉG, EGYHÁZI INTÉZMÉNY EGYSZERŰSÍTETT MÉRLEGÉNEK ELŐÍRT TAGOLÁSA

Az előírt tagolás tovább bontható a helyi sajátosságoknak megfelelően

Sorszám	Megnevezés	adatok eFt-ban		
		Előző év	Előző év(ek) módosításai	Tárgyév
a	b	c	d	e
1	A. Befektetett eszközök			
2	I. Immateriális javak			
3	II. Tárgyi eszközök			
4	III. Befektetett pénzügyi eszközök			
5	B. Forgóeszközök			
6	I. Készletek			
7	II. Követelések			
8	III. Értékpapírok			
9	IV. Pénzeszközök			
10	ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) A+B			
11	C. Saját tőke			
12	I. Induló tőke			
13	II. Tőkeváltozás			
14	III. Egyszerűsített mérleg szerinti eredmény			
15	D. Tartalék			
16	E. Céltartalékok			
17	F. Kötelezettségek			
18	I. Hosszú lejáratú kötelezettségek			
19	II. Rövid lejáratú kötelezettségek			
20	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) C+D+E+F			

Induló tőkeként az alapításkor az alapító ilyen címen az egyházi jogi személy rendelkezésére bocsátott és tulajdonába adott vagyont kell kimutatni.

Tőkeváltozásként a Számviteli Törvényben meghatározott tőketartaléknak és eredménytartaléknak megfelelő tételek együttes összegét kell figyelembe venni.

A továbbutalási céllal kapott támogatást elkülönítetten kell nyilvántartani. Az adott naptári évben továbbutalási célú bevételként elszámolt, de még tovább nem utalt összeget kötelezettségként kell kimutatni.

3.SZ. MELLÉKLET/3.

VÁLLALKOZÁSI TEVÉKENYSÉGET NEM VÉGZŐ, EGYSZERES KÖNYVVITELT VEZETŐ EGYHÁZKÖZSÉG ÉS EGYHÁZI INTÉZMÉNY EREDMÉNYLEVEZETÉSÉNEK ELŐÍRT TAGOLÁSA

Az előírt tagolás tovább bontható a helyi sajátosságoknak megfelelően.

Sorszám	Megnevezés	adatok eFt-ban		
		Előző év	Előző év(ek) módosításai	Tárgyév
a	b	c	d	e
1	I. Pénzügyileg rendezett bevételek			
2	ebből:			
3	a) egyházi támogatások			
4	b) központi költségvetési támogatások			
5	c) helyi önkormányzati támogatások			
6	d) egyéb támogatások			
7	II. Pénzbevétel nem jelentő bevételek			
8	Végleges pénzbevételek, elszámolt bevételek (I+II)			
9	III. Ráfordításként érvényesíthető kiadások			
10	IV. Ráfordítást jelentő eszközváltozások			
11	V. Ráfordítást jelentő elszámolások			
12	VI. Ráfordításként nem érvényesíthető kiadások			
16	Végleges pénzkidadások, elszámolt ráfordítások (III+IV+V+VI)			
13	Tárgyévi pénzügyi eredmény (I-III-VI)			
14	Nem pénzben realizált eredmény [II-(IV+V)]			
15	Egyszerűsített mérleg szerinti eredmény [(I+II)-(III+IV+V)]			

Az eredmény-levezetés az évben folytatott tevékenység valamennyi végleges (vissza nem fizetendő) bevételét és végleges (vissza nem követelhető) kiadását tartalmazza.

Az eredmény-levezetésben a bevételeket, a költségeket, ráfordításokat meg kell bontani aszerint, hogy azokat a tényleges pénzügyi teljesítés alapján vagy pénzmozgás nélküli ügylet kapcsán számolták el.

3.SZ. MELLÉKLET/4.

A VÁLLALKOZÁSI TEVÉKENYSÉGET NEM VÉGZŐ, KETTŐS KÖNYVVITELT VEZETŐ EGYHÁZI SZERVEZET MÉRLEGÉNEK ELŐÍRT TAGOLÁSA

Az előírt tagolás tovább bontható a szervezet sajátosságainak megfelelően.

Sorszám	Megnevezés	adatok eFt-ban		
		Előző év	Előző év(ek) módosításai	Tárgyév
a	b	c	d	e
1	A. Befektetett eszközök			
2	I. Immateriális javak			
3	II. Tárgyi eszközök			
4	III. Befektetett pénzügyi eszközök			
5	IV. Befektetett eszközök értékhelyesbítése			
6	B. Forgóeszközök			
7	I. Készletek			
8	II. Követelések			
9	III. Értékpapírok			
10	IV. Pénzeszközök			
11	C. Aktív időbeli elhatárolások			
12	ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) A+B+C			
13	D. Saját tőke			
14	I. Induló tőke			
15	II. Tőkeváltozás			
16	III. Értékelési tartalék			
17	IV. Mérleg szerinti eredmény			
18	E. Céltartalékok			
19	F. Kötelezettségek			
20	I. Hátrasorolt kötelezettségek			
21	II. Hosszú lejáratú kötelezettségek			
22	III. Rövid lejáratú kötelezettségek			
23	G. Passzív időbeli elhatárolások			
24	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) D+E+F+G			

Induló tőkeként az alapításkor az alapító ilyen címen az egyházi jogi személy rendelkezésére bocsátott és tulajdonába adott vagyont kell kimutatni.

Tőkeváltozásként a Számviteli Törvényben meghatározott tőketartaléknak és eredménytartaléknak megfelelő tételek együttes összegét kell figyelembe venni.

A továbbutalási céllal kapott támogatást elkülönítetten kell nyilvántartani. Az adott naptári évben továbbutalási célú bevételként elszámolt, de még tovább nem utalt összeget időbelileg el kell határolni.

Az időbeli elhatárolás alkalmazása – a fenti kivétellel – nem kötelező. A választott módszert és annak alkalmazását vagy azt, hogy az egyházi jogi személy az időbeli elhatárolást nem alkalmazza, a számviteli politikában rögzíteni kell.

3.SZ.MELLÉKLET/5.

VÁLLALKOZÁSI TEVÉKENYSÉGET NEM VÉGZŐ, KETTŐS KÖNYVVITELT VEZETŐ EGYHÁZI SZERVEZET EREDMÉNYKIMUTATÁSÁNAK ELŐÍRT TAGOLÁSA

Az előírt tagolás tovább bontható a szervezet sajátosságainak megfelelően

Sorszám	A tétel megnevezése	adatok eFt-ban		
		Előző év	Előző év(ek) módosításai	Tárgyév
a	b	c	d	e
1.	I. Hitéleti működés fedezete			
2.	I.1. Egyházi működés ellátmánya			
3.	I.2. Ingatlanjáradék			
4.	I.3. Adományok, támogatások			
5.	I.4. Egyéb hitéleti működési bevételek			
6.	II. Állami támogatások, államtól átvállalt feladatok ellátásának fedezete			
7.	III. Egyéb bevételek			
8.	III.1. Pályázati támogatások			
9.	III.2. Egyéb működési bevételek			
10.	IV. Pénzügyi műveletek bevételei			
11.	V. Rendkívüli bevételek			
12.	A. ÖSSZES BEVÉTEL (I+II+III+IV+V)			
13.	VI. Anyagjellegű ráfordítások			
14.	VI.1. Anyagköltség			
15.	VI.2. Igénybe vett szolgáltatások			
16.	VI.3. Egyéb szolgáltatások			
17.	VII. Személyi jellegű ráfordítások			
18.	VII.1. Bérköltség			
19.	VII.2. Személyi jellegű egyéb kifizetés			
20.	VII.3. Bérjárulék			
21.	VIII. Értékcsökkenési leírás			
22.	IX. Egyéb ráfordítások			
23.	IX.1. Fenntartói és egyéb támogatások egyházi tevékenység ellátására			
24.	IX.2. Ingatlanjáradék továbbutalása			
25.	IX.3. Államtól átvállalt feladatok ellátására továbbutalt összeg			
26.	IX.4. Egyéb működési ráfordítások			
27.	X. Pénzügyi műveletek ráfordításai			
28.	XI. Rendkívüli ráfordítások			
29.	B. ÖSSZES RÁFORDÍTÁS (VI+VII+VIII+IX+X+XI)			
30.	C. MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY (A-B)			

4. SZÁMÚ MELLÉKLET VÉGHATÁRIDŐK

ESEMÉNY	HATÁRIDŐ
MINDEN EGYHÁZI SZERVEZETRE VONATKOZÓ HATÁRIDŐK	
Tárgyévi költségvetés alapjait meghatározó fő összegek elfogadása	Legkésőbb tárgyévet megelőző december hó 15. napja
Felügyeleti szervezethez felterjesztett ügy észrevételezése	A felterjesztéstől számított 15 napon belül
Számvizsgálati jegyzőkönyv megküldése a felügyelő egyházi szervnek	A vizsgálatot követő 15 napon belül
Jogsabálysértés gyanúja esetén szükséges intézkedések megindítása	Haladéktalanul, de legkésőbb 15 napon belül
Felügyelt, fenntartott szervezettől felterjesztett, elfogadott költségvetés észrevételezése, jóváhagyása	A benyújtástól számított 30 napon belül
EGYHÁZKÖZSÉGEKRE VONATKOZÓ HATÁRIDŐK	
NEM INTÉZMÉNYFENNTARTÓ EGYHÁZKÖZSÉGEK	
Költségvetési terv elfogadása	Legkésőbb tárgyév január hó 31. napja
Zárszámadás elfogadása	Legkésőbb tárgyévet követő február hó 28. napja
Közegyházi befizetés elmaradása esetén adható haladék	30 nap
INTÉZMÉNYFENNTARTÓ EGYHÁZKÖZSÉGEK	
Költségvetési terv elfogadása	Legkésőbb tárgyév január hó 31. napja
Zárszámadás elfogadása	Legkésőbb tárgyévet követő május hó 30. napja
Közegyházi befizetés elmaradása esetén adható haladék	30 nap
EGYHÁZMEGYÉKRE VONATKOZÓ HATÁRIDŐK	
Költségvetési terv benyújtása az illetékes gazdasági bizottságnak	Gazdasági bizottság felhívása, de legkésőbb tárgyév január hó 20. napja
Költségvetési terv elfogadása	Legkésőbb tárgyév január hó 31. napja
Átdolgozásra visszaküldött költségvetések újbóli beadása	A visszaküldést követő 15 napon belül
Zárszámadás elfogadása	Legkésőbb a tárgyévet követő május hó 30. napja
EGYHÁZKERÜLETEKRE VONATKOZÓ HATÁRIDŐK	
Költségvetési terv benyújtása az illetékes gazdasági bizottságnak	Legkésőbb tárgyév január hó 20. napja
Költségvetési terv elfogadása	Legkésőbb tárgyév január hó 31. napja
Átdolgozásra visszaküldött költségvetések újbóli beadása	A visszaküldést követő 15 napon belül
Zárszámadás elfogadása	A Magyarországi Református Egyház zárszámadásának elfogadásától számított 30 napon belül

MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZRA (ZSINAT) VONATKOZÓ HATÁRIDŐK	
Költségvetési terv benyújtása az illetékes gazdasági bizottságnak	Legkésőbb tárgyév január hó 20. napja
Költségvetési terv elfogadása	Legkésőbb tárgyév január hó 31. napja
Átdolgozásra visszaküldött költségvetések újbóli beadása	Visszaküldést követő 15 napon belül
Éves zárszámadás elfogadása	Legkésőbb tárgyévet követő május hó 31. napja
MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ költségvetése és zárszámadása kihirdetése a Református Egyház című hivatalos lapban	Elfogadást követő 60 napon belül
EGYHÁZI INTÉZMÉNYEKRE VONATKOZÓ HATÁRIDŐK	
Költségvetés elfogadása	Legkésőbb tárgyév február hó 28. napja
Időszaki költségvetési beszámoló benyújtása	Legkésőbb minden negyedévet követő hó 30. napja
Zárszámadás elfogadása	A fenntartó rendelkezései szerint, de legkésőbb a fenntartó zárszámadását 30 nappal megelőzően
KÖZALAPRA VONATKOZÓ HATÁRIDŐK	
Éves összeg és tárgyévi közalapi járulék egyházkerületek közötti megosztásának meghatározása	MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ tárgyévi költségvetésével egyidejűleg
Közalapi hozzájárulást megállapító határozatok érintettekkel történő közlése	Határozat meghozását követő 30 napon belül
Közalapi járulék megfizetése	Negyedévente, a negyedév első hónapjának 15. napjáig
Egyházfenntartói járulék minimális összegének meghatározása és közlése az érintettekkel	Legkésőbb tárgyév február hó 28. napja

2014. ÉVI V. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ FELSŐOKTATÁSÁRÓL

(a 2019. évi V. törvény és a 2019. évi IX. törvény módosításaival egységes szerkezetben)

PREAMBULUM

(1) A Magyarországi Református Egyház felsőoktatási intézményei a Magyarországi Református Egyház Zsinata vagy valamely egyházkerülete által fenntartott és a Magyar Református Egyház szolgálatában álló oktató, nevelő és tudományművelő intézmények. Küldetésük Jézus Krisztus elhívásán alapul, aki szolgálatába hívja és munkába állítja övéit.

(2) A Magyarországi Református Egyház felsőoktatási intézményei tanbeli kérdésekben a Szentírás alapján állnak, önmagukra nézve kötelezőnek ismerik el a Magyarországi Református Egyház hitvallásait, Alkotmányát, törvényeit és zsinati határozatait. Valamennyi oktatójától, dolgozójától és hallgatójától elvárják a református egyház hitelveinek és érdekeinek tiszteletben tartását, valamint a keresztyén értékrenddel összeegyeztethető életfolytatást.

(3) A Magyarországi Református Egyház felsőoktatási intézményeinek elsődleges célja református lelkészek és egyházi munkatársak képzése a Magyar Református Egyház számára. További feladatuk olyan teológusok és világi szakemberek felkészítése a magyar társadalom és kulturális intézményrendszer számára, akik a Magyarországi Református Egyház hitelveit és hagyományait ismerik, azokat képesek hitelesen megjeleníteni, református egyháztagságuk esetében pedig készek és hajlandók szakismeretükkel a Magyarországi Református Egyházat szolgálni.

(4) A Magyarországi Református Egyház felsőoktatási intézményei, mint államilag elismert felsőoktatási intézmények, oktató munkájukat a magyar felsőoktatási rendszer részeként, felekezeti sajátosságaik megőrzése mellett végzik. Képzési programjaikban érvényesítik az állami jogszabályokat, a Magyarországi Református Egyház rendelkezéseit, valamint jelen egyházi törvény előírásait.

(5) Az oktató-nevelő munka színvonalának és korszerűségének biztosítása érdekében a képzési területeiknek megfelelő tudományágokban tudományos kutatói és művészi alkotómunkát végeznek, egyetemei Doktori Iskola tartanak fenn a hittudományok tudományterületén. Tiszteletben tartják a kutatói szabadságot, és megkövetelik a szakmai hitelességet, megbízhatóságot.

(6) Református elkötelezettségük mellett a magyar nemzet és az egyetemes keresztyén

anyaszentegyház egészének szolgálatában állnak, szüntelenül készek a keresztyén felekezetekkel való ökumenikus párbeszédre, felsőoktatási intézményeikkel a szakmai kapcsolatok ápolására, készek a nem keresztyén világvallásokkal és eszmerendszerekkel folytatott dialógusra, a velük való testvéri közösség gyakorlására. Őrzik, ápolják és tovább gazdagítják a református kollégiumok ősi hagyományait.

(7) Minden református felsőoktatási intézmény feladata, hogy ezen preambulum szellemében elkészítse saját küldetésnyilatkozatát.

A Magyarországi Református Egyház felsőoktatási intézményeinek működését e törvénnyel szabályozza, amely valamennyi magasabb szintű jogszabály által nem szabályozott területen elsődleges jogforrásnak tekintendő.

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. fejezet

A törvény hatálya

1. § (1) Jelen egyházi törvény hatálya kiterjed a Magyarországi Református Egyház (a továbbiakban: MRE) Zsinata és egyházkerületei által fenntartott felsőoktatási intézményekre, azok oktatóira, tudományos kutatóira, egyéb alkalmazottaira, hallgatóira és fenntartóikra.

(2) Az MRE felsőoktatási intézményeire, valamint fenntartóikra a hatályos, a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvénynek (a továbbiakban: Nftv.), a felsőoktatásra vonatkozó egyéb állami jogszabályoknak, valamint jelen egyházi törvénynek a rendelkezései az irányadók.

(3) A református felsőoktatási intézmények működése és a rájuk vonatkozó egyházi szabályozás nem lehet ellentétes a vonatkozó állami jogszabályokkal, kivéve, ha az MRE állásfoglalásában kimondja, hogy azok nem egyeztethetőek össze a Szentírás tanításával.

(4) A református felsőoktatási intézmények működése és a rájuk vonatkozó intézményi szabályozás jelen törvénnyel nem lehet ellentétes.

(5) Mindazokban a kérdésekben, amelyekben a vonatkozó állami jogszabályok, különösen is az Nftv., valamint az MRE törvényei és zsinati szabályrendeletei, különösen is jelen egyházi

felsőoktatási törvény nem tér ki, a református felsőoktatási intézmények saját szervezeti és működési szabályzatukban önállóan rendelkezhetnek.

(6) Amennyiben az Nftv. lehetőséget ad az egyházi fenntartású intézményeknek az eltérő szabályozásra, de egyházi törvény, szabályrendelet, különösen is jelen egyházi felsőoktatási törvény ilyen eltérő szabályozást nem tartalmaz, vagy nem tiltja az Nftv. rendelkezéseitől való eltérést, úgy az eltérésekről a református felsőoktatási intézmények saját szervezeti és működési szabályzatukban önállóan rendelkezhetnek. Eltérő intézményi rendelkezés hiányában az Nftv. rendelkezései az irányadók.

(7) Az MRE felsőoktatási intézményeit és székhelyüket jelen egyházi törvény melléklete rögzíti.

II. fejezet

A református felsőoktatási intézmények alapítása, megszüntetése és jogállása

2. § (1) Református felsőoktatási intézmény fenntartója az MRE Zsinata vagy valamelyik egyházkerülete lehet (a továbbiakban: fenntartó).

(2) Református felsőoktatási intézmény alapítása – az Nftv.-ben az egyházi fenntartású felsőoktatási intézmények létesítésére vonatkozó előírások teljesülésének vélelmezhetősége esetén – a Zsinat saját kezdeményezésére, vagy az MRE bármely egyházkerületének indítványa alapján a Zsinat jóváhagyásával történhet. Az intézmény állami elismerését, továbbá nyilvántartásba vételét és a működés megkezdéséhez szükséges engedély megadását a Zsinat kezdeményezi az illetékes állami szerv(ek)nél.

(3) Református felsőoktatási intézmény megszüntetése, református felsőoktatási intézmények integrációja a fenntartó(k) kezdeményezése alapján, a Zsinat jóváhagyásával történhet. Az állami elismerés visszavonását és a nyilvántartásból való törlést a Zsinat kezdeményezi az illetékes állami szerv(ek)nél.

(4) Református felsőoktatási intézmény hivatalos nevének megváltoztatása a fenntartó kezdeményezése alapján, a Zsinat jóváhagyásával történhet. A névváltoztatást az illetékes állami szerv(ek)nek a Zsinat jelenti be.

(5) Nem református felsőoktatási intézmény egyházi fenntartásba történő átvétele a Zsinat saját kezdeményezésére, vagy a területileg illetékes

egyházkerület kezdeményezése alapján, a Zsinat jóváhagyásával történhet. A fenntartóváltást a Zsinat kezdeményezi az illetékes állami szerv(ek)nél.

(6) Református felsőoktatási intézmény más felsőoktatási intézményekkel Szenátusának döntése és a fenntartó támogatása esetén együttműködési megállapodásokat köthet, és jogi önállóságát nem érintő társulási szerződéseket írhat alá.

(7) Karok alapítása és megszüntetése a felsőoktatási intézmények Szenátusának döntése és fenntartó indítványa alapján a Zsinat jóváhagyásával, intézet, tanszék és egyéb szervezeti egység alapítása, összevonása és megszüntetése az intézmény Szenátusának döntése alapján a fenntartó jóváhagyásával történhet.

3. § (1) A református felsőoktatási intézmények felsőoktatási (egyetemi/főiskolai) kollégiumot (internátust), szakkollégiumot, diákkotthont hozhatnak létre, illetve működtethetnek.

(2) Felsőoktatási szakkollégium, diákkotthon működtethető a Zsinat, az MRE valamely egyházkerülete, egyházmegyéje, egyházközsége fenntartásában önállóan, valamint a területileg illetékes egyházkerület előzetes jóváhagyásával más szervezetekkel közös fenntartásban is.

(3) A nem felsőoktatási intézmények fenntartásában működő felsőoktatási szakkollégiumok és diákkotthonok megalkotják szervezeti és működési szabályzatukat, amelyet a fenntartójuk fogad el.

(4) A református felsőoktatási intézmények gyakorló közoktatási, valamint más gyakorló intézményt működtethetnek, a vonatkozó jogszabályok szerint. A gyakorló intézmények alapítása, fenntartói hatáskörbe vonása, valamint megszüntetése, fenntartójának megváltoztatása az adott református felsőoktatási intézmény fenntartójának hozzájárulásával történhet.

III. fejezet

A református felsőoktatási intézmények feladatai

4. § (1) A Preambulum értelmében – az Nftv.-ben foglaltakon túl – a református felsőoktatási intézmények sajátos feladatai:

- a) református lelkészek és más, hivatásos egyházi munkatársak képzése,
- b) a református egyház hitelveit és hagyományait ismerő teológusok és felsőfokú végzettségű szakemberek képzése,

- c) a hittudományok és az egyéb tudományterületek, a művészet és a kultúra magas szintű művelése, fejlesztése, eredményeinek közvetítése,
 - d) az egyéb tudományterületek oktatása, művelése és eredményeinek közvetítése során a református keresztyén nézőpontok és értékek megjelenítése,
 - e) hitéleti szakokon a keresztyén elköteleződés, az egyházi alkalmazott szakokon a felekezeti elköteleződés és a hivatástudat erősítése,
 - f) nem hitéleti karokon és képzési területeken a hivatástudat erősítése, a teológiai műveltség növelése,
 - g) felkészítés a nemzeti és egyetemes kultúra közvetítésével a folyamatos önképzésre.
- (2) A református felsőoktatási intézmények az Alapító Okiratukban rögzített tudományterülete(ke)n, képzési területe(ke)n és szakmacsoport(ok)ban
- a) egységes osztatlan képzést,
 - b) alapképzést,
 - c) mesterképzést,
 - d) doktorképzést,
 - e) felsőfokú végzettségi szintet nem biztosító képzéseket folytathatnak.

IV. fejezet

Felsőoktatási tanácsadó testület

5. § (1) Az MRE Zsinatának Oktatásügyi Szakbizottsága a felsőoktatási szakkérdésekben szakmai tanácsadó, véleményező és döntéselőkészítő feladatok ellátására Felsőoktatási Tanácsadó Testületet (a továbbiakban: FTT) hoz létre és működtet.

(2) Az FTT-nek az MRE négy egyházkerületének lelkes elnöke, valamint az MRE felsőoktatási intézményeinek egy-egy képviselője a tagja. Az FTT intézményi képviselő tagjait a református felsőoktatási intézmények rektorai delegálják. A testület tagjainak megbízatása egy zsinati ciklus idejére szól, és az tetszőleges számú alkalommal meghosszabbítható.

(3) Az FTT megalakulásakor az intézményi képviselő tagok közül elnököt választ. Az elnök megbízatása az FTT megbízatásának időtartamára szól. Az elnök feladata az FTT üléseinek előkészítése, összehívása, levezetése, határozatainak és állásfoglalásainak

képviselése, az illetékes egyházi és állami fórumokkal és testületekkel – jelen paragrafus szerinti – kapcsolattartás, az FTT képviselése.

(4) Az FTT működését az Oktatásügyi Szakbizottság működési szabályzatának keretein belül végzi.⁴³⁶

(5) A testület feladata különösen is:

- a) a felsőoktatással kapcsolatos állami jogszabályok nyomán követése,
- b) a magyar felsőoktatási rendszer irányításában és működtetésében illetékes állami szervekkel a folyamatos kapcsolattartás, a Zsinat Elnökségének eseti felhatalmazása alapján, elnökén keresztül a velük való tárgyalásokban a református felsőoktatási intézmények képviselése,
- c) a református felsőoktatást érintő zsinati törvények és szabályrendeletek gondozása, megalkotásában és módosításában való közreműködés,
- d) a hitéleti képzések református képzési és kimeneteli követelményeinek előkészítése, véleményezése, jelen egyházi törvényben előírt időközönkénti felülvizsgálata,
- e) a hitéleti képzések zsinati felvételi tájékoztatójának jóváhagyása.

(6) Az FTT szükség szerint, de évente legalább két alkalommal ülésezik. Elnökét tanácskozási joggal az Oktatásügyi Bizottság, valamint a Tanulmányi és Teológiai Bizottság minden olyan ülésére meg kell hívni, amelyen a felsőoktatást is érintő ügyek tárgyalására kerül sor.

II. RÉSZ

A REFORMÁTUS FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK MŰKÖDÉSE

V. fejezet

A működés általános alapelvei

Szervezeti és működési szabályzat

6. § (1) Valamennyi református felsőoktatási intézmény autonóm, választott vezetőkkel és önkormányzattal rendelkező, egyházi jogi személy.⁴³⁷

(2) Az intézmények – a rájuk vonatkozó jogszabályok alapján, saját történelmi örökségüket is figyelembe

⁴³⁶ A 5. § (2)-(4) bekezdést a ZS.-47/2019.11.20. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi IX. törvény módosította.

⁴³⁷ A 6. § (1) bekezdést a ZS.-22/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi V. törvény módosította.

véve – szervezeti felépítésüket maguk alakítják ki úgy, hogy az alkalmas legyen jelen egyházi törvényben és az intézményi küldetésnyilatkozatukban megfogalmazott küldetésük betöltésére, oktatói, nevelői céljaik elérésére, továbbá a fejlesztési tervek, a munkaprogramok, a tudományművelési feladatok és az ellenőrzési-értékelési rend megvalósítására.

(3) Figyelembe véve a képzés és tudományművelés tartalmi sajátosságait, az intézményi szervezeti egységeket az átjárhatóság biztosítása érdekében a magyar, valamint a nemzetközi felsőoktatás szabályai és gyakorlata szerint kell kialakítani.

(4) A felsőoktatási intézmény szervezetről és működéséről a Szenátus szabályzatot alkot az Nftv., az MRE Alkotmánya és jelen egyházi törvény vonatkozó előírásai szerint. A szervezeti és működési szabályzatot jóváhagyásra meg kell küldeni a fenntartónak.

(5) Az egyházi felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában határozza meg a működésére és szervezetére vonatkozó azon rendelkezéseket, melyeket állami jogszabály vagy egyházi törvény, különösen is jelen egyházi törvény nem zár ki, vagy amelyről jogszabály felhatalmazása alapján más szabályzatban nem kell rendelkezni.

(6) Az intézmény szervezeti és működési szabályzatának (a továbbiakban: SzMSz) részei: a szervezeti és működési rend, a foglalkoztatási követelményrendszer és a hallgatói követelményrendszer. Az intézmény az SzMSz egyes fejezeteit önálló szabályzatban, az SzMSz szerves részét képező mellékleteként is rögzítheti.

(7) A hallgató a beiratkozás alkalmával nyilatkozatot tesz, amelynek szövegét a fenntartóval egyetértésben az intézmények határozzák meg és az SzMSz-ben rögzítik.

(8) A református felsőoktatási intézmények szervezeti és működési szabályzatuk, valamint annak kötelező mellékleteként jelen egyházi törvényben megnevezett szabályzataikon kívül – az Nftv., jelen egyházi törvény és egyéb jogszabályok vonatkozó rendelkezéseit figyelembe véve – más, a működéshez szükséges szabályzatokat is alkothatnak.

Az intézményi etikai kódex

7. § (1) A református felsőoktatási intézmények a Magyarországi Református Egyházban és a magyar társadalomban betöltött szerepüknek megfelelően, keresztyén elkötelezettségük és református

hitvallásosságuk megőrzése és biztosítása, az intézmény hagyományainak és jó hírnevének, szakmai és intézményi integritásának megőrzése, ápolása, valamint a minél magasabb szintű és harmonikus munkavégzés érdekében – jelen egyházi törvényen és egyéb jogszabályi előírásokon túl – intézményi Etikai kódexben határozzák meg az egyetemi polgárokkal szemben elvárható magasabb szintű egyházi és társadalmi elvárásokat, erkölcsi normákat, etikai követelményeket.

(2) Az intézményi etikai kódexet az intézmény Szenátusa fogadja el és a fenntartó hagyja jóvá.

(3) Az etikai kódexben foglaltak megsértésének kivizsgálása, illetve az etikai szempontból vitás helyzetek megítélése az intézményi etikai bizottság feladata. Az etikai bizottság összetételével, működésével, az általa hozott lehetséges döntésekkel és azok jogkövetkezményeivel, valamint a jogorvoslattal kapcsolatos kérdéseket az intézményi etikai kódex rögzíti.

Egyetemi lelkészség

8. § (1) A nem hitéleti képzést is folytató református felsőoktatási intézményekben egyetemi lelkészséget kell működtetni.

(2) Az egyetemi lelkészség az intézmény hallgatóinak a képzés helyszínén való tartózkodásuk idejére ifjúsági gyülekezeti közösséget biztosít, igyekezve a számukra olyan lelki otthont teremteni, ahol a hitéleti rendezvények, a közös szolgálat és a kulturált szórakozás lehetőségei révén Krisztussal és egymással közösségüket és hitüket megélhetik, illetve a keresztyén hitet és életvitelt kortárs fiatalok között megismerhetik. Az egyetemi lelkészség mindezen túl hitéleti és lelkigondozói alkalmakat kínál az intézmény valamennyi alkalmazottja számára.

(3) Az egyetemi lelkészt a rektor és a Szenátus véleményét kikérve a fenntartó rendeli ki, illetve kirendelését ő vonja vissza.

(4) Az egyetemi lelkész kirendelésének időtartamát, valamint az egyetemi lelkész feladatkörét és a foglalkoztatásával kapcsolatos munkáltatói jogköröket az intézmények SzMSz-ükben rögzítik.

Az ünnepek és megemlékezések rendje

9. § (1) A református felsőoktatási intézményekben a szorgalmi időszakokra és a vizsgaidőszakokra eső nemzeti és az egyházi ünnepeket méltóképpen meg kell tartani. Az ünnepségek megszervezésében

illetékes testülete(ke)t, hivatal(oka)t vagy személy(eke)t az intézményi SzMSz-ben kell nevesíteni.

(2) A megtartandó egyházi ünnepek:

- a) Karácsony,
- b) Virágvasárnap, Nagypéntek, Húsvét (ünneplésük összevonható),
- c) Mennybemenetel Ünnepe, Pünkösöd (ünneplésük összevonható),
- d) Reformáció Ünnepe.

(3) Az egyházi ünnepek az egyházi intézményekben – az egyházi alkalmazott képzések keretében teljesítendő szakmai gyakorlatoktól eltekintve – tanítási szünetnapok és munkaszüneti napok.

(4) Az egyházi felsőoktatási intézmények képzéseiket hétfőtől szombatig szervezik. Intézményi rendezvények (évnnyitók, évvárók stb.), valamint az egyházi alkalmazott képzésekhez kapcsolódó tanulmányi kötelezettségek vasárnap és egyéb munkaszüneti napokon is szervezhetők.

VI. fejezet

Az intézmények gazdálkodása, pénzügyi és támogatási rendszere

10. § (1) A felsőoktatási intézmények működésük és fejlesztésük költségeit az állami, fenntartói és közegyházi támogatásokból, valamint saját bevételeikből fedezik.

(2) A gazdálkodás főbb forrásai:

- a) állami támogatás,
- b) fenntartói támogatás,
- c) zsinati támogatás,
- d) pályázatból érkező bevételek,
- e) hallgatói térítések és díjak,
- f) az alaptevékenység bevételei,
- g) vállalkozási tevékenység bevételei,
- h) saját vagyonból és szolgáltatásokból származó jövedelem,
- i) gyülekezeti és alapítványi támogatás,
- j) adományok és egyéb bevételek.

(3) A fenntartói működési és fejlesztési támogatás egy hallgatóra eső összegéről a Zsinati Tanács évente dönt. A Zsinati Tanács a fenntartó kérelmére kiegészítő támogatást is megállapíthat.

(4) Az intézmények a gazdasági szféra szereplőitől támogatást, illetve adományt az intézményi SzMSz-ükben rögzített szabályok szerint fogadhatnak el.

(5) A felsőoktatási intézmények éves költségvetését és zárszámadását a fenntartó által meghatározott keretek között az intézmény Szenátusa fogadja el. A

költségvetést és a zárszámadást a fenntartó hagyja jóvá.

(6) A református felsőoktatási intézményekben a fenntartó döntése alapján gazdasági tanács hozható létre, a vonatkozó állami jogszabályok rendelkezéseinek keretein belül, az intézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározott módon.

11. § (1) Ingatlan szerzéséhez, megterheléséhez vagy elidegenítéséhez a fenntartó hozzájárulása szükséges.

(2) Az intézmény keretein belül gazdálkodó szervezet alapítása, gazdálkodó szervezetben részesedés szerzése, gazdálkodó szervezettel való együttműködés a fenntartó hozzájárulásával történhet.

(3) A fenntartó által a felsőoktatási intézmény rendelkezésére bocsátott vagyon kezelésének és használatának szabályait a felsőoktatási intézmény és a fenntartó megállapodásban vagy az intézményi SzMSz-ben rögzíti.

(4) A felsőoktatási intézmények – fenntartójuk jóváhagyásával – költségvetésük terhére középtávú (legfeljebb tíz évre) kötelezettséget vállalhatnak felhasználói célra. Az ebből származó éves fizetési kötelezettség összege nem haladhatja meg az éves költségvetésük dologi és felhasználói célú előirányzatának 5%-át.

(5) Felhasználói célra hitelfelvétel történhet

- a) pályázati önrész biztosításához,
- b) pályázati átfinanszírozásból adódó likviditási zavar kezeléséhez,
- c) intézményfejlesztési tervben meghatározott fejlesztési feladatokhoz.

(6) A felvett hitelkeret illetve a törlesztés összegét az intézményi költségvetésben kell rögzíteni.

VII. fejezet

A fenntartói irányítás

12. § (1) Az irányításból eredő jogokat és kötelezettségeket az Nftv. és jelen egyházi törvény tartalmazza.

(2) A református felsőoktatási politikát és annak végrehajtását a Zsinat határozza meg.

(3) A fenntartó az éves költségvetési keretek meghatározásával biztosítja a felsőoktatási intézmény autonóm működésének tárgyi, pénzügyi, személyi feltételeit.

(4) A felsőoktatási intézmények ellenőrzését a fenntartó látja el. A fenntartói irányításból adódó kötelezettségek teljesülését az illetékes miniszter az ágazati irányítás keretében, az Nftv-ben meghatározott terjedelemben ellenőrzi.

(5) Az illetékes miniszter törvényességi ellenőrzési joga nem érinti az egyházi jogszabályok alapján gyakorolt ellenőrzési kötelezettséget és felügyeleti jogosítványokat.

(6) Az intézmények törvényes és biztonságos működése érdekében a fenntartó ellenőrzi a működés és a döntéshozatal jogszerűségét.

(7) Az intézmény szakmai tevékenységét a fenntartó ellenőrzi, beleértve a nem hitéleti szakokon folytatott képzés tekintetében is a református szellemiség érvényesülését.

(8) A felsőoktatási intézmény gazdálkodását a fenntartó számvizsgáló bizottsága az MRE gazdálkodásáról szóló törvényben meghatározott módon ellenőrzi.

VIII. fejezet

A szenátus

13. § (1) Református felsőoktatási intézmények vezető testülete a Szenátus. A Szenátus elnöke a rektor.

(2) A Szenátus tagjai – a rektor, a rektorhelyettesek, valamint az intézményi SzMSz-ben rögzített egyéb magasabb vezető és vezető tisztség(ek) kivételével – választás útján nyerik el megbízásukat.

(3) A Szenátus összetételével, megválasztásával és működésével kapcsolatos minden további kérdést a felsőoktatási intézmény SzMSz-ében kell meghatározni, a következők figyelembevételével:

- a) a Szenátus létszáma nem lehet kevesebb kilenc főnél,
- b) a hallgatói önkormányzat és a doktorandusz önkormányzat legalább egy-egy fő képviselőt *jogosult delegálni*.

IX. fejezet

Az intézmény vezetői

14. § (1) Református felsőoktatási intézményekben a rektori megbízás mellett az intézményi SzMSz-ben meghatározott magasabb vezetői és vezetői megbízások adhatók.

(2) A magasabb vezetői és vezetői megbízás a hatvanötödik életév betöltéséig szólhat.

(3) Ha azt a fenntartó kezdeményezte vagy a Szenátus kétharmadának (2/3) igenlő szavazatával támogatta, a vezetői és magasabb vezetői megbízás a hatvanötödik életév betöltése előtt akkor is teljes időtartamra kiadható, ha a vezetői megbízás SzMSz-ben rögzített hossza a hatvanötödik életév betöltése utánra nyúlik. Az így kiadott vezetői megbízás nem meghosszabbítható.

X. fejezet

A hallgatók önkormányzati szerveződése

Hallgatói önkormányzat

15. § (1) A Hallgatói Önkormányzat az intézmény önkormányzatának részeként működik. A Hallgatói Önkormányzat – a református kollégiumok történelmi hagyományainak megfelelően – a közösségi szolgálat végzésére és a hallgatói érdekek képviselésére hivatott.

(2) A Hallgatói Önkormányzatnak tagja az intézmény minden osztatlan képzésre, alapképzésre, mesterképzésre vagy felsőoktatási/felsőfokú szakképzésre beiratkozott hallgatója, függetlenül attól, hogy tanulmányait milyen oktatási formában végzi.

(3) A Hallgatói Önkormányzat elnöksége a Hallgatói Önkormányzatnak a hallgatók által demokratikusan választott, politikai pártoktól, szervezetektől független, szélsőséges eszméktől mentes vezető testülete, amely szervezeti és működési szabályzatának keretei között a testvéri közösség szellemében ellátja az intézmény nem doktorandusz hallgatóinak érdekvédelmét és érdekképviselését.

(4) A Hallgatói Önkormányzat szervezeti felépítését, működési rendjét, ülésésének, a Hallgatói Önkormányzat elnöksége megválasztásának szabályait a Hallgatói Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

(5) Szervezeti és működési szabályzatát a Hallgatói Önkormányzat az intézményi SzMSz alapján és keretei között maga alkotja meg, és azt az Nftv. rendelkezéseinek megfelelően a Szenátus hagyja jóvá.

(6) Az Nftv-ben meghatározottakon túl a hallgatói önkormányzat jogait az intézményi SzMSz rögzíti.

Doktorandusz önkormányzat

16. § (1) A doktori (PhD) képzésben részt vevő hallgatók (a továbbiakban: doktorandusz) hallgatói érdekeinek képviselését, valamint intézményi képviselését az intézmény önkormányzatának részeként működő Doktorandusz Önkormányzat látja el.

(2) A Doktorandusz Önkormányzat szervezeti felépítését, működési rendjét, ülésezésének, a Doktorandusz Önkormányzat elnöksége megválasztásának szabályait a Doktorandusz Önkormányzat Alapszabálya tartalmazza.

III. RÉSZ

KÉPZÉSEK INDÍTÁSA ÉS MŰKÖDTETÉSE, HONOSÍTÁS

XI. fejezet

Hitéleti szakok alapítása, indítása

Hitéleti szakok

17. § (1) Hitéleti szakok azok a csak egyházi felsőoktatási intézmények által meghirdethető, felsőfokú végzettségi szintet biztosító képzések, melyek képzési tartalmában a felsőoktatási intézmények hitéleti tartalmakat közvetítenek, az adott képzések oktatóival, hallgatóival, illetve az adott képzésre jelentkezőkkel szemben pedig az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény és az Nftv. kínálta felhatalmazással élve a vallási meggyőződés és az egyháztagság terén a felsőoktatási intézmény szervezeti jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott oktatási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós követelményen alapuló kötelezettségeket ír elő.

(2) Református felsőoktatási intézményben hitéleti szakra csak keresztyén elkötelezettségű, keresztyén egyháztagot vagy a református hitelveket valló, református egyháztagot lehet felvenni, az adott szak Zsinat által elfogadott református képzési és kimeneti követelményeiben (a továbbiakban: KKK) rögzítettek szerint.

(3) Egyházi alkalmazott képzés olyan református felsőoktatási intézményben meghirdetett hitéleti szak, amely az MRE keretében református hitéleti tartalom és meggyőződés közvetítésére irányuló (lelkészi, hittanoktatói, vallástanári, kántor stb.) munkakör betöltéséhez szükséges szakképzettséget eredményez, s amely szak vonatkozásában ennek megfelelően a Zsinat az általa elfogadott református KKK-ban református konfirmációt és református egyháztagságot, illetve bizonyos idejű református konfirmációt és református egyháztagságot ír elő.

(4) Egyházi alkalmazott képzésre a fenntartó eseti döntése alapján más keresztyén felekezetben, de különösen is az Európai Protestáns Egyházak Közösségének (GEKE) tagedyházi egyikében egyháztagsággal rendelkező jelentkező is felvehető, amennyiben a jelentkező

- a) felvételét egyházának vezetője írásbeli ajánlásban támogatja,
- b) a hitéleti szakos hallgatók kötelességeit vállalja és megtartja,
- c) felvétele esetén vele szemben a felsőoktatási intézmény a minősítő vizsga érdemi lefolytatását a hallgató egyházi feletteseinek bevonásával biztosítani tudja.

(5) Egyházi alkalmazott hitéleti szakok:

- a) református teológia szak – lelkész szakirány mesterképzési szak (egységes, osztatlan képzés),
- b) református hittanár – nevelőtanár tanári mesterképzési szak (egységes, osztatlan képzés),
- c) református vallástanár egyetemi képzés (kifutó képzés),
- d) református hittanár – nevelő mesterképzési szak (kifutó képzés),
- e) katekéta – lelkipásztori munkatárs alapképzési szak,
- f) óvodai hittanoktató alapképzési szak,
- g) református hittanoktató alapképzési szak,
- h) református kántor alapképzési szak.

(6) Hitéleti (nem egyházi alkalmazott) szakok:

- a) református teológia egységes, osztatlan mesterképzési szak (lelkész szakirány nélkül),
- b) pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés mesterképzési szak,
- c) diakónia alapképzési szak,
- d) egyházi közösség-szervező alapképzési szak.

Szkalapítás és szakindítás

18. § (1) Szkalapítási eljárást egyházi felsőoktatási intézmény önállóan, vagy szkalapításra létrejött konzorcium társult tagjaként, a fenntartó jóváhagyásával kezdeményezhet.

(2) Nem hitéleti szakok alapítása és indítása a vonatkozó állami rendelkezések szabályai szerint történik.

(3) Hitéleti osztatlan, alap- (BA) és mesterképzés (MA), valamint hitéleti felsőoktatási szakképzés esetében a szak képzési és kimeneti követelményeit, egyházi kezdeményezésre, az arra illetékes állami szerv fogadja el és veszi nyilvántartásba.

(4) Az államilag elfogadott és nyilvántartásba vett hitéleti KKK alapján az Nftv. előírásaihoz, valamint a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (továbbiakban: MAB) formai feltételrendszeréhez igazodva a Felsőoktatási Tanácsadó Testület javaslata alapján az illetékes zsinati bizottság kidolgozza az adott képzés református KKK-ját, amelyben részletezi a képzési program fontosabb formai és tartalmi elemeit, rögzítve különösen is:

- a) a szak KKK szerinti megnevezését, valamint, amennyiben van ilyen, sajátos felekezeti megnevezését,
- b) a szakon szerezhető végzettségi szintet,
- c) a felvehető szakirány(ok) KKK szerinti megnevezését, valamint, amennyiben van ilyen, sajátos felekezeti megnevezését,
- d) a szakképzettség KKK szerinti megnevezését, valamint, amennyiben van ilyen, a szakképzettség oklevélben nevesített, sajátos felekezeti megnevezését,
- e) a képzési területet,
- f) a szak hitéleti vagy egyházi alkalmazott jellegét,
- g) a belépés előtanulmányi és felekezeti kritériumait,
- h) a képzési időt (félévekben) és a fokozat megszerzéséhez összegyűjtendő minimális kreditek számát,
- i) a szak, valamint ha van felvehető szakirány, a szakirány(ok) célját,
- j) az elsajátítandó kompetenciákat,
- k) a képzés struktúráját, kreditsávokban megadva, az alábbi minimális bontásban: alapozó ismeretek, szakmai törzsanyag, differenciált szakmai ismeretek, szabadon választható tanegységek, kötelezően választható tanegységek (ha van), szakdolgozat,
- l) a teljesítendő szigorlatok nevesítését,
- m) a záróvizsga rövid leírását,
- n) az oklevél minősítésének rendjét,
- o) a diploma kiadásának feltételül megszabott nyelvi követelményeket.

(5) A hitéleti szakok református KKK-ját a Zsinat fogadja el.

(6) Az MRE Zsinata által elfogadott hitéleti KKK alapján osztatlan képzés, alap- és mesterképzés indításához és megszüntetéséhez a fenntartó jóváhagyása szükséges. A részletes oktatási és tanulmányi követelményeknek (tanterv) és a képzés részletes szabályainak kidolgozása, valamint a szakindítási eljárás lefolytatása a felsőoktatási intézmény feladata.

(7) A református felsőoktatási intézményeknek törekedniük kell arra, hogy valamennyi szakjuk, de különösen is a hitéleti szakjaik esetében a hallgatók számára az átjárhatóságot az ajánlott mintatantervek, valamint a tanulmányi és vizsgakövetelmények területén a lehető legnagyobb mértékben biztosítsák.

XII. fejezet

Doktorképzés, habilitáció

Doktorképzés, fokozatszerzési eljárás

19. § (1) Református felsőoktatási intézmény szervezett doktori képzést akkor indíthat, és akkor jogosult a doktori képzés sikeres teljesítésekor vagy egyéni felkészülés alapján doktori fokozat odaítélésére, ha a vonatkozó állami előírásoknak megfelel, továbbá az indítás tényét a fenntartó az illetékes hatóságnak bejelentette.

(2) A szervezett doktori képzés oktatási és kutatási kerete az akkreditált doktori iskola és a doktori iskolán belül működő doktori program.

(3) Amennyiben bármely doktorjelölt fokozatszerzési eljárása – a doktori értekezés ismételt elutasítása, a javító doktori szigorlat sikertelensége vagy a doktori értekezés ismételt, második nyilvános megvédésének sikertelensége miatt – az adott intézményben véglegesen és sikertelenül lezárult, a doktori tanács elnöke az elutasító határozatról tájékoztatja a magyar protestáns egyetemi rangú felsőoktatási intézményeket.

(4) A doktori tanács elnöke az MRE Zsinatának elnökségét és az MRE Doktorok Kollégiumát a vonatkozó határozat keltétől számított egy hónapon belül írásban tájékoztatja:

- a) az új teológiai doktorok avatásáról,
- b) doktori oklevél honosításáról,
- c) doktori oklevél és cím megvonásáról.

Habilitáció

20. § (1) A felsőoktatási intézmény azon a tudományterületen, tudományágban, illetve művészeti ágban jogosult habilitációs eljárás lefolytatására, amelyben doktori képzést folytat.

(2) A sikeres habilitációs eljárásról, valamint a habilitációs oklevél és cím megvonásáról az intézmény habilitációs tanácsának elnöke a vonatkozó határozat keltétől számított egy hónapon belül értesíti az MRE Zsinatának Elnökségét és

valamennyi magyar protestáns egyetemet, főiskolát, illetve a visszavonás tényének közzétételét az MRE hivatalos lapjánál kezdeményezi.

Doktori szabályzat, habilitációs szabályzat

21. § (1) A doktori képzés, a doktori fokozatszerzési eljárási cselekmények szervezésének, irányításának, a doktori fokozat és a díszdoktori cím odaítélésének szabályairól az intézmény doktori szabályzatot, a habilitációs eljárás lefolytatásáról és a habilitált doktori cím odaítélésének rendjéről habilitációs szabályzatot készít és fogad el.

(2) A doktori és a habilitációs szabályzat összevonható, amennyiben a habilitációs tanács feladatait a doktori tanács látja el.

(3) A doktori és a habilitációs szabályzatot a felsőoktatási intézmény Szenátusa fogadja el, és azt a fenntartó hagyja jóvá.

XIII. fejezet

A külföldi felsőoktatási intézményben szerzett szakképzettség elismertetése

22. § (1) A külföldi felsőoktatási intézményekben szerzett oklevelek magyarországi elismerése a vonatkozó állami törvények és jogszabályok alapján történik.

(2) A felsőfokú oklevelek által tanúsított végzettségi szint és az általuk tanúsított, nem hitéleti képzések szakképzettségének elismerése az Oktatási Hivatal Magyar Ekvivalencia és Információs Központjának (a továbbiakban: MEIK) a feladata.

(3) *Hitéleti szakképzettség* elismeréséért azt követően lehet református felsőoktatási intézményhez fordulni, miután – a jelentkező kérelmére – a *MEIK megállapította* az oklevél által tanúsított *végzettségi szintet*.

(4) *Hitéleti szakképzettség* elismerésében annak az egyházkerületnek a felsőoktatási intézménye az illetékes, amelynek területén a kérelmező állandó lakcímmel, illetve, egyházi alkalmazott képzés esetében, amelynek gyülekezetében a kérelmező teljes jogú egyháztagsággal rendelkezik.

(5) Az intézmény olyan, külföldi oklevél által tanúsított *hitéleti szakképzettséget ismerhet el*, amely esetében a megfelelő magyar oklevél kiállítására jogosult.

(6) Az elismerés feltétele az, hogy az adott oklevél megszerzésének követelményei megegyezzenek, vagy kiegészítő feltételek előírásával

megfeleltethetőek legyenek az intézmény valamelyik hitéleti szakán, illetve szakirányán a felsőfokú oklevél megszerzésének KKK-ban rögzített követelményeivel.

(7) Lelkész szakirány esetében az intézmény a kötelező segédlelkészi év („hatodév”) tanulmányi követelményei teljesítésének a legalább huszonnégy hónapnyi időtartamú gyülekezeti lelkészi szolgálat keretében nem formális, informális tanulás során megszerzett tudást és munkatapasztalatot elismerheti.

(8) Felsőfokú szakképzettség elismerését írásban a Szenátustól, több karú intézmény esetében az adott hitéleti képzésért felelős kar kari tanácsától (a továbbiakban: döntéshozó testület) kell kérni. A kérelmet a döntéshozó testület a tanulmányi ügyekben illetékes állandó bizottságának (a továbbiakban: tanulmányi bizottság) állásfoglalását kikérve bírálja el.

(9) Amennyiben a döntéshozó testület a szakképzettség elismerését kiegészítő feltételek teljesítéséhez (pl. tantárgyi különbözeti vizsgák letételéhez, szigorlatok pótlásához, a segédlelkészi év vagy más összefüggő szakmai gyakorlat előzetes teljesítéséhez) köti, a kiegészítő feltételek teljesítése után hoz döntést a szakképzettség elismeréséről.

(10) A felsőfokú szakképzettség elismeréséről az intézmény igazolást állít ki.

(11) A református teológus-lelkész szakképzettség elismeréséről kiállított igazolásban rögzíteni kell, hogy a kiadott igazolás az Egységes Lelkészképesítő Bizottság vonatkozó határozata nélkül nem jogosít fel a Magyarországi Református Egyház keretében lelkészi szolgálat teljesítésére.

IV. RÉSZ

A REFORMÁTUS FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK ALKALMAZOTTAI

XIV. fejezet

Az alkalmazás általános szabályai

23. § (1) A református felsőoktatási intézmények alkalmazottai azok, akik egyházi szolgálati jogviszonyban, munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban látják el az intézményben oktatási, kutatási, igazgatási, szervezési, gazdálkodási, műszaki és üzemeltetési feladatait (továbbiakban: alkalmazottak).

(2) Az intézményben az alkalmazás feltétele valamennyi munkakörben, hogy az alkalmazott:

- a) rendelkezék az előírt iskolai végzettséggel, szakképzettséggel,
- b) tartsa tiszteletben az intézmény református értékrendjét és szellemiségét,
- c) büntetlen előéletű és cselekvőképes legyen.

(3) A református felsőoktatási intézmények alkalmazottai vonatkozásában a felmondási idő, a végkielégítés, a nyugdíjkorhatár, a nyugdíjkorhatár betöltése utáni továbbfoglalkoztatás, a munkabér, a munkaidő és a pihenőidő, a pótszabadság kérdéséről az intézmények az érvényes állami jogszabályokban és az MRE lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló 2013. évi I. törvényében rögzítettek szerint SzMSz-ükben vagy az intézményi SzMSz mellékletét képező Foglalkoztatási Követelményrendszerben rendelkeznek.

(4) A munkáltatói jogok gyakorlására vonatkozó szabályokat a református felsőoktatási intézmények az Nftv. előírásai és felhatalmazásai alapján SzMSz-ükben rögzítik.

(5) Az egyházi szolgálati jogviszonyban alkalmazottak esetében, munkakörtől függetlenül, a szociális és időskori ellátás, betegellátás, segélyek, támogatások, valamint a gyermekevelési szociális ellátás vonatkozásában az MRE lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló 2013. évi I. törvényét kell alkalmazni.

(6) Az intézmények minden alkalmazottjának kötelessége, hogy:

- a) a munkaköri leírásában meghatározottak szerint ellássa feladatait,
- b) megtartsa az intézmény szabályzataiban foglaltakat,
- c) különösen is az intézményi etikai kódex vonatkozó előírásait,
- d) tartózkodjon az intézmény és a MRE jó hírnevét sértő magatartástól, nyilatkozatoktól és életviteltől.

(7) Valamennyi alkalmazott munkaszerződésében rögzíteni kell, hogy a 23. § (6) bekezdés d) pontjában rögzített előírások megszegése azonnali hatályú felmondási, a 23. § (6) bekezdés c) pontjában rögzített előírások megszegése felmondási, illetve azonnali hatályú felmondási ok lehet.

(8) Az alkalmazás során az esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos előírásokat az intézmények SzMSz-ükben rögzítik, figyelemmel az intézmény felekezeti jellegére és az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény rendelkezéseire.

XV. fejezet

Az intézmények oktatói

24. § (1) Református felsőoktatási intézmény oktatója az lehet, aki a jelen egyházi törvény 23. § (2) bekezdésében rögzített általános követelményein túl:

- a) mesterfokozattal (egyetemi vagy MA oklevéllel) rendelkezik,
- b) az intézmény SzMSz-ében rögzített oktatói, tudományos kutatói és művészi követelményeknek – beosztásához mérten – megfelel.

(2) Oktatói munkakörben elsősorban olyan református egyháztagot vagy az Európai Protestáns Egyházak Közösségének (GEKE) tagegyházaiban egyikében egyháztagsággal rendelkező személyt kell alkalmazni, aki életével és munkájával vállalja az intézmény céljait. Ilyen pályázó hiányában alkalmazható a követelményeknek megfelelő más személy is, amennyiben előzetes nyilatkozatával írásban vállalja, hogy tiszteletben tartja az intézmény szellemiségét és értékrendjét.

(3) Hitéleti képzések szakmai törzsanyagáért felelős karok és tanszékek teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatója elsősorban olyan szakirányú oklevéllel rendelkező református egyháztag lehet, aki törekszik az intézmény református szellemiségének erősítésére, a keresztyén életszemlélet és a református tanítás átélésére és megvalósítására, a hallgatókkal való megismertetésére és megszerettetésére egész oktatói tevékenységében, különösen pedig a nevelésben.

(4) Az egyes oktatói munkakörökben történő alkalmazás feltételeiről és időtartamáról, különösen is a kinevezés határozatlan vagy határozott időtartamáról, a pályáztatás szükségességéről és a megbízatás meghosszabbításának rendjéről az intézményi SzMSz-ek rendelkeznek.

(5) Az egyetemi tanári kinevezéshez szükséges a habilitáció megléte. Az egyetemi docens, főiskolai tanár és főiskolai docens, valamint egyetemen az adjunktus kinevezéséhez doktori (PhD vagy DLA) fokozat megléte szükséges.

(6) Az intézmények SzMSz-ükben határozzák meg az oktatókkal szemben támasztott további alkalmassági, előmeneteli és teljesítménykövetelményeket, valamint azokat a jogkövetkezményeket, amelyeket akkor kell alkalmazni, ha a követelményrendszerben foglaltakat az oktató nem teljesíti.

(7) Megbízási jogviszony keretében az oktatásban részt vehetnek az intézmény tudományos kutatói és doktoranduszai, hazai és külföldi vendégoktatók, illetve egyéb olyan oktatók és tanárok, akik az oktatói munka általános követelményeinek és az adott oktatói feladat szakmai követelményeinek megfelelnek.

(8) A nem hitéleti karon vagy nem hitéleti képzéssel összefüggésben alkalmazott oktató – függetlenül attól, hogy hány felsőoktatási intézményben lát el oktatói feladatot – írásban nyilatkozik arról, hogy ő az intézmény működési feltételei meglétének mérlegelése során, illetve a felsőoktatási intézmény támogatásának megállapításánál mely felsőoktatási intézményben vehető figyelembe. Amennyiben az oktató az írásban adott nyilatkozata alapján az intézmény működési feltételei meglétének mérlegelése során, illetve a felsőoktatási intézmény támogatásának megállapításánál nem vehető figyelembe, a munkáltató az Nftv-ben foglaltaknak megfelelően az oktatói munkakörben történő foglalkoztatását megszüntetheti.

(9) Az intézmények SzMSz-ükben rögzítik, hogy a 24. § (8) bekezdésben foglaltakat a hitéleti karo(ko)n vagy hitéleti képzéssel összefüggésben alkalmazott oktatók vonatkozásában alkalmazzák-e.

V. RÉSZ

A REFORMÁTUS FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK HALLGATÓI

XVI. fejezet

A hallgatók felvétele, átvétele

A jelentkezés és a felvételi eljárás általános szabályai

25. § (1) A felvételi eljárások rendjének szabályozására az intézmények, intézményi SzMSz-ük részeként, hallgatói felvételi szabályzatot készítenek, melyet a Szenátus fogad el és a fenntartó hagy jóvá.

(2) Nem hitéleti szakok vonatkozásában a felvételi eljárás rendjét a vonatkozó állami rendelkezések alapján kell meghatározni.

(3) Hitéleti szakok vonatkozásában a felvételi eljárás rendjét jelen egyházi törvény rendelkezései alapján kell meghatározni.

(4) Az MRE Zsinata minden évben közös tájékoztató füzetet ad ki, feltüntetve benne valamennyi

református felsőoktatási intézmény képzéseit, különösen is hitéleti szakjait.

(5) A felvételi eljáráshoz és a pótfelvételi eljáráshoz kapcsolódóan az intézmény felvételi szabályzata a jelentkezőnek intézményi eljárási díj, külön eljárási díj megfizetését írhatja elő.

A hitéleti alapképzési és az osztatlan mesterképzési szakok felvételi eljárásának rendje

26. § (1) A hitéleti alapképzési és osztatlan mesterképzési szakokra jelentkezőknek az alábbi okmányokat kell a kitöltött jelentkezési laphoz csatolni:

- a) egyháztagságának igazolását,
- b) saját kézzel írt önéletrajzot (1,5 – 2 oldal),
- c) az érettségi bizonyítvány másolatát,
- d) nem a felvételi eljárás évében érettségizett jelentkezőknek három hónapnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítványt,
- e) a középiskolai bizonyítvány másolatát,
- f) amennyiben az intézmény felvételi eljárási díjat számol fel, a felvételi eljárási díj befizetését igazoló csekk másolatát,
- g) a többletpontok beszámítására való jogosultságot igazoló dokumentumok másolatát,
- h) a korábban megszerzett diploma másolatát.

(2) Az egyházi alkalmazott képzésre jelentkezőknek az (1) bekezdésben rögzítettek túl az alábbi okmányokat kell a kitöltött jelentkezési laphoz csatolni:

- a) református konfirmációról szóló igazolást,
- b) a lakóhely szerint illetékes református lelkész ajánlólevelét, az illetékes lelkész családi érintettsége esetén a lakóhely szerint illetékes esperes ajánlólevelét,
- c) református gimnáziumok diákjai esetében – a lelkészi ajánlason túl – a vallástanár ajánló levelét.

(3) A teológia szak – lelkész szakirányra jelentkezők esetében a jelentkezési határidőnél legalább két évvel korábbi református konfirmáció és református egyháztagság igazolása, valamint három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvány benyújtása is szükséges. Ezen a szakirányon más egyházkerületből érkező jelentkező esetén a jelentkező gyülekezete szerint területileg illetékes egyházkerület püspökének írásbeli hozzájárulását is csatolni kell a jelentkezési laphoz.

(4) Más felekezethez tartozó egyháztagot hitéleti egyházi alkalmazott képzésre – jelen egyházi törvény 17. § (4) bekezdésében rögzítettek szerint – a fenntartó eseti hozzájárulásával lehet felvenni.

(5) A hitéleti alapképzési és az osztatlan mesterképzési szakok felvételi eljárásának részei:

- a) Pályaalkalmassági vizsga: célja a jelentkezők általános felkészültségéről, tájékozottságáról, pályaalkalmasságáról, egyházi kötődéséről, a református hitelvek és a választott hivatás iránti elkötelezettségéről, valamint, a szak jellegének függvényében, énektudásáról és/vagy zenei felkészültségéről való meggyőződés. A pályaalkalmassági vizsgára felvételi pont nem adható.
- b) Felvételi pontok kiszámítása: célja a pályaalkalmassági vizsgán megfelelt jelöltek szakmai felkészültségének minősítése, rangsor felállítása.

(6) Hitéleti alapképzésre, osztatlan képzésre csak az a jelentkező vehető fel, akinek az emelt szintű érettségiért járó többletpontokkal együtt, de más címen járó többletpontok nélkül számított pontszáma az állami felvételi eljárások vonatkozásában az adott felvételi időszakra meghatározott minimális bekerülési pontszámot eléri.

(7) A teológia szak, valamint a teológia szak – lelkész szakirány esetében a diszlexia és a diszgráfia, valamint a súlyos mentális vagy pszichés zavar a pályaalkalmasság vonatkozásában kizáró oknak minősül.

(8) A református hittanoktató alapszak és a katekéta – lelképásztori munkatárs alapszak katekéta szakiránya vonatkozásában az intézmény a hallgatói felvételi szabályzatában rögzítettek szerint a pályaalkalmasság vonatkozásában a tanító és/vagy a tanár szakok pályaalkalmassági kritériumait is köteles érvényesíteni.

(9) Az osztatlan hittanár – nevelőtanár szak vonatkozásában az intézmény a hallgatói felvételi szabályzatában rögzítettek szerint a tanár szakok pályaalkalmassági kritériumait is köteles érvényesíteni.

(10) A pályaalkalmassági vizsgát minden felvételi eljárás során meg kell ismételni.

27. § (1) A kétszintű érettségi bevezetése (2004/2005. tanév) előtt érettségizett jelentkezők a teológia szak és a teológia szak – lelkész szakirányra való jelentkezés esetében választhatnak:

a) vagy a hozott pontok alapján kérik a felvételi eljárás lefolytatását,

b) vagy szóbeli felvételi vizsgát tesznek: ebben az esetben a megszerzett pontok száma a felvételi vizsgán szerzett pontokból és a beszámítható többletpontokból áll elő.

(2) A felvétel vizsga tárgyait és pontozását az intézmény hallgatói felvételi szabályzata rögzíti.

(3) Teljesítményért a felvételi eljárásra vonatkozó állami jogszabályokban rögzített esetek és pontszámok mellett az alábbi jogcímenek adható többletpont:

a) legalább jó eredményű középszintű hittan érettségiért: negyven többletpont,

b) kántor alapszak esetében az előzetes zenei tanulmányok alapján az intézmény felvételi szabályzatában rögzített módon adhatóak többletpontok, azzal a megszorítással, hogy az előzetes zenei tanulmányok jogcímen megítélt többletpontok összege nem lehet több negyven pontnál.

(4) Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az előnyben részesítés alapján legfeljebb negyven többletpont szerezhető hitéleti alapképzések és osztatlan képzés esetén, az intézmény felvételi szabályzatában rögzített módon.

A hitéleti osztott MA mesterképzési szakok felvételi eljárásának rendje

28. § (1) A hitéleti MA mesterképzési szakokra való jelentkezés feltétele:

a) bármely hitéleti osztatlan és MA mesterképzés vagy hitéleti BA alapképzés keretében megszerzett diploma,

b) nem hitéleti szakon megszerzett diploma esetében egyházi felsőoktatási intézmény keretében teljesített, teológia minor részismereti képzés, vagy legalább ötven kreditpontot elérő, egyéb hitéleti részismereti képzés elvégzését igazoló dokumentum.

(2) A jelentkezőknek az alábbi okmányokat kell a kitöltött jelentkezési laphoz csatolni:

a) saját kézzel írt önéletrajzot (1,5 – 2 oldal),

b) nem a felvételi eljárás évében diplomát szerettek esetében három hónapnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítványt,

c) amennyiben az intézmény felvételi eljárási díjat ír elő, a felvételi eljárási díj befizetését igazoló csekk másolatát,

- d) a többletpontok beszámítására való jogosultságot igazoló dokumentumok másolatát,
- e) a korábban megszerzett diploma másolatát,
- f) nem hitéleti szakon megszerzett diploma esetében a teológiai részismereti képzés teljesítését igazoló dokumentumot,
- g) egyháztagságának igazolását.

(3) Egyházi alkalmazott mesterképzési szak esetében a 28. § (2) bekezdésben rögzített dokumentumokon kívül a jelentkezési laphoz csatolni kell:

- a) református konfirmációról szóló igazolást,
- b) református egyháztagság igazolását,
- c) a lakóhely szerint illetékes református lelkész ajánlólevelét, az illetékes lelkész családi érintettsége esetén a lakóhely szerint illetékes esperes ajánlólevelét.

(4) Más felekezethez tartozó egyháztagot hitéleti egyházi alkalmazott képzésre – jelen egyházi törvény 17. § (4) bekezdésében rögzítettek szerint – a fenntartó eseti hozzájárulásával lehet felvenni.

(5) A felvételi eljárás részei:

- a) pályaalalmassági elbeszélgetés,
- b) a felvételi pontok kiszámítása.

(6) Egyházi alkalmazott szak pályaalalmassági elbeszélgetés során a felvételi bizottság szóbeli, egyéni elbeszélgetés keretében felméri a jelentkezők

- a) református egyházi kötődését, gyülekezeti kapcsolatait,
- b) egyházismeretét,
- c) református hitvallásos elkötelezettségét,
- d) a választott hivatás iránti elkötelezettségét,
- e) szóbeli kifejezőkészségét,
- f) pályaalalmasságát.

(7) Nem egyházi alkalmazott hitéleti mesterképzési szak esetében a pályaalalmassági elbeszélgetés során a felvételi bizottság szóbeli, egyéni elbeszélgetés keretében felméri a jelentkezők:

- a) egyházi kötődését, gyülekezeti kapcsolatait,
- b) keresztyén hitvallásos elkötelezettségét és életfelfogását,
- c) szóbeli kifejezőkészségét,
- d) pályaalalmasságát.

(8) A pályaalalmassági elbeszélgetést minden felvételi eljárás során meg kell ismételni.

(9) Az alkalmasnak minősített jelentkezők felvételi pontozása a felvételi eljárásra vonatkozó állami jogszabályok alapján, az intézmény hallgatói felvételi szabályzatában rögzítettek szerint történik.

(10) A hitéleti mesterképzési szakra jelentkezők esetében a teljesítményért járó vagy az előnyben

részesítés jogcímén adható többletpontok vonatkozásában a felvételi eljárásra vonatkozó állami jogszabályok az irányadók.

(11) Hitéleti mesterképzési szakra csak az a jelentkező vehető fel,

- a) akinek a pontszáma az adható maximális pontszám 50%-át eléri, és
- b) alapképzésben fokozatot és szakképzettséget tanúsító oklevelet szerzett, valamint legalább egy, államilag elismert B2 szintű (korábban: középfokú) komplex (korábban: C típusú) vagy azzal egyenértékű nyelvvizsgával rendelkezik, vagy
- c) mesterképzésben vagy osztatlan képzésben fokozatot és szakképzettséget tanúsító oklevelet, vagy
- d) egyetemi vagy főiskolai képzésben diplomát szerzett.

A teológia részismereti képzésekre való jelentkezés rendje

29. § (1) A teológia részismereti képzésekre (a továbbiakban: részismereti képzés) való jelentkezés előfeltétele bármilyen felsőfokú, de legalább BA szintű végzettség.

(2) A jelentkezőnek az alábbi okmányokat kell a kitöltött jelentkezési laphoz csatolnia:

- a) korábban megszerzett felsőfokú végzettséget igazoló oklevél másolata,
- b) saját kézzel írt önéletrajz (1,5 – 2 oldal), amely kitér a képzésre való jelentkezés motivációjának ismertetésére is.

(3) A részismereti képzésre való felvételtől a benyújtott dokumentumok alapján, felvételi eljárás lefolytatása nélkül a rektor, több karú intézmény esetében a Hittudományi Kar dékánja határoz.

Pótfelvételi eljárás

30. § (1) Hitéleti szakok pótfelvételi eljárását a rektor engedélyezi.

(2) Pótjelentkezést hitéleti szakra az a személy nyújthat be, aki az általános felvételi eljárásban az adott szakra az adott felsőoktatási intézménybe nem nyújtotta be jelentkezését.

(3) A jelentkezésre és a jelentkezés elbírálására jelen egyházi törvény felvételi eljárásra vonatkozó rendelkezései az irányadók.

Hallgatók átvétele

31. § (1) Másik felsőoktatási intézményből (a továbbiakban: elbocsátó intézmény) református felsőoktatási intézménybe (a továbbiakban: átvevő intézmény) az a hallgató vehető át a megfelelő szakra, illetve szakirányra,

- a) aki az elbocsátó intézményben egy, hitéleti szakok esetében két félévet sikeresen lezárt,
- b) akinek hallgatói jogviszonya az elbocsátó intézményben fegyelmi eltiltás miatt nem szünetel, elbocsátás vagy fegyelmi úton, illetve minősítő vizsga útján való kizárás miatt nem szűnt meg, illetőleg a kötelező elbocsátás, kizárás vagy fegyelmi eltiltás feltételei nem állnak fenn,
- c) megfelel az átvevő intézmény intézményi felvételi szabályzatában az adott szakra való jelentkezés feltételeinek.

(2) Az átvételi kérelemről az átvevő intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában rögzítettek szerint határoz.

(3) Az átvett hallgató a tanulmányi és vizsgaszabályzatában rögzítettek szerint kérvényezheti, hogy az elbocsátó intézményeiben teljesített tantárgyait és azok kredit-értékét beszámíttathassa.

(4) Az átvett hallgató az adott képzés kreditértékének legalább harmadát az átvevő intézményben köteles teljesíteni.

(5) A református felsőoktatási intézmények tanulmányi és vizsgaszabályzataikban a hallgatók átvételét további követelményekhez köthetik, valamint az elbocsátó intézményben teljesített tantárgyak beszámításával kapcsolatban további megszorításokat rögzíthetnek.

(6) A református teológia szak – lelkész szakirány vonatkozásában az intézmények közötti átjelentkezés kérdéséről – a 31. § (7) bekezdésben rögzítettek kivételével – a rektor, több karú intézmény esetében a Hittudományi Kar dékánja jelen paragrafus figyelembe vételével dönt, egyéni mérlegelés alapján.

(7) A „nem megfelelt” minősítés miatt egyházi alkalmazott képzésből kizárt hallgató átvétele előtt a rektor, több karú intézmény esetében a Hittudományi Kar dékánja kikéri az elbocsátó intézmény vezetőjétől a hallgató minősítésének indoklását, és kijelöl egy ad hoc bizottságot, amely az átjelentkezőt személyesen meghallgatja. Az átvételről az ad hoc bizottság dönt. Az átvett hallgatót az átvevő intézményben lefolytatott

minősítő vizsgái vonatkozásában egy „feltételesen megfelelt” minősítéssel rendelkező hallgatóként kell kezelni.

(8) Az a hallgató, aki hitelvi kérdések miatt került összeütközésbe valamely református felsőoktatási intézmény református keresztyén értékeivel, és ezért őt az egyházi alkalmazott képzésekből kizárták, más református felsőoktatási intézmény egyházi alkalmazott képzésére nem vehető át.

(9) Az a hallgató, aki hitelvi kérdések miatt került összeütközésbe valamely református felsőoktatási intézmény keresztyén értékrendjével, és ezért őt a hitéleti szakokról kizárták, más református felsőoktatási intézmény hitéleti szakjaira nem vehető át.

XVII. fejezet

A hallgatók jogai és kötelességei

32. § (1) A hallgató joga – az Nftv-ben foglaltakon túl – hogy színvonalas oktatást kapjon, a krisztusi szeretet jegyében egyéni gondoskodásban részesüljön, és részt vegyen az intézmény gyülekezeti és egyéb közösségi életében.

(2) A református felsőoktatási intézménybe felvett hallgatónak – az Nftv-ben foglaltakon túl – kötelessége, hogy:

- a) törekedjen a keresztyén értékek és hagyományok megismerésére,
- b) tiszteletben tartsa az alkalmazottak és hallgatótársai emberi méltóságát, személyes vallási meggyőződését, felekezeti és vallási hovatartozását,
- c) tiszteletben tartsa a református erkölcsi és szellemi értékeket, az intézmény hitéleti jellegű rendezvényeit és hagyományait,
- d) tartózkodjon az MRE hitelveibe ütköző vagy jó hírnevét sértő megnyilvánulásoktól,
- e) a hallgatói fogadalom szellemében éljen.

(3) A hitéleti képzésben részt vevő hallgatónak – a 32. § (2) bekezdésben rögzítettek túl – kötelessége, hogy:

- a) valamely keresztyén egyház tagja legyen,
- b) nyitott legyen az ökumenikus párbeszédre,
- c) a keresztyén életfolytatásban önmagát gyakorolja.

(4) Az egyházi alkalmazott képzésben részt vevő hallgatónak – a 32. § (2)–(3) bekezdésekben rögzítettek túl – kötelessége, hogy:

- a) *a református egyház tagja legyen és vallja az MRE hitelveit,*

- b) választott egyházi hivatására való felkészülése érdekében a keresztyén életfolytatásban önmagát gyakorolja,
- c) példaadással vegyen részt az intézmény hitéleti alkalmain,
- d) szolgálatkészen vállaljon az intézmény hitéleti és ifjúsági gyülekezeti alkalmain felkészés szerinti közreműködést.

XVIII. fejezet

Hallgatói juttatások és térítések

33. § (1) A református felsőoktatási intézmények a felvett és beiratkozott hallgatókat az e célra kapott állami intézményi hallgatói előirányzatból, valamint központi költségvetésen kívüli források (saját bevételek) felhasználásával anyagi és egyéb juttatásban részesíthetik, s ennek elveit, módját, továbbá a hallgatók által fizetendő díjakat és térítéseket – a vonatkozó jogszabályok keretei között – hallgatói térítési és juttatási szabályzatban határozzák meg. A hallgatói térítési és juttatási szabályzat az intézményi SzMSz részét képezi.

(2) A költségtérítés, önköltség összegét a rektor javaslatára a Szenátus határozza meg.

(3) Az intézmények hallgatói térítési és juttatási szabályzatukban rögzítik, hogy mindazokért a szolgáltatásokért, amelyeket a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés keretében térítésmentesen vehetők igénybe, a hitéleti szakos hallgatóknak mely szolgáltatásokért és mennyi önköltségi díjat számít fel.

XIX. fejezet

Esélyegyenlőség, jogorvoslat

34. § (1) A fogyatékossgal élő hallgató részére biztosítani kell a fogyatékossgához igazodó felkészítést és vizsgáztatást, továbbá segítséget kell nyújtani számára ahhoz, hogy teljesíteni tudja a hallgatói jogviszonyából eredő kötelezettségeit.

(2) Az esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos előírásokat az intézmények tanulmányi és vizsgaszabályzatukban rögzítik, figyelemmel az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény rendelkezéseire is.

(3) A jogorvoslati és fellebbviteli ügyekben eljáró testület összetételével, működésének rendjével és a jogorvoslati kérelem elbírálásával kapcsolatos rendelkezéseket az intézmények SzMSz-ükben rögzítik.

XX. fejezet

Minősítési eljárás

35. § (1) Az MRE a református felsőoktatási intézményekben egyházi alkalmazott képzésben részt vevő valamennyi hallgatótól elvárja, hogy egyéni életvitelével, kegyességének látható és mérhető jeleivel, szóbeli és más megnyilvánulásaival úgy a református felsőoktatási intézményen belül, mint azon kívül bizonyosságát adja annak, hogy:

- a) hitbeli felfogása és magatartása a Szentírás, valamint református hitvallások tanítását követi,
- b) az MRE Zsinatának tanbeli és etikai állásfoglalásait magára nézve kötelezőnek fogadja el,
- c) alkalmas a tanulmányi idő alatt rá váró, megcélzott szakképzettségének megfelelő közegyházi jellegű feladatok ellátására,
- d) a jövőben alkalmas lelki vezetője és munkatársa lehet a rábízott gyülekezeteknek, illetve a hittanoktatásban részt vevő gyermekeknek és fiataloknak.

(2) Az egyházi alkalmazott képzésben részt vevő hallgatók ezért minden tanévben minősítési eljárás (habitusvizsgálaton) esnek át.

(3) A minősítési eljárást minősítő bizottság folytatja le. A bizottság tagjait és annak elnökét kar nélküli intézmények esetében a rektor, több karú intézmény esetében az egyházi alkalmazott képzésben illetékes karok és tanszékek oktatói állományából a Hittudományi Kar dékánja kéri fel. A bizottságban az egyházi alkalmazott képzésben részt vevő hallgatók képviselőjét biztosítani kell. A minősítő bizottság összetételére vonatkozó további rendelkezéseket az intézmények SzMSz-ükben rögzítik.

(4) A minősítési eljárás

- a) „egyházi alkalmazott képzésben való részvételre alkalmas”, vagy
- b) „egyházi alkalmazott képzésben való részvételre feltételesen alkalmas”, vagy
- c) „egyházi alkalmazott képzésben való részvételre nem alkalmas” minősítéssel zárul.

(5) A minősítési eljárás során „egyházi alkalmazott képzésben való részvételre feltételesen alkalmas” minősítést nyert hallgató egyházi alkalmazott szakon folytathatja tovább tanulmányait, ám amennyiben őt a minősítő bizottság bármely következő minősítése során a 35. § (4) bekezdés b) vagy c) minősítésével

illeti, úgy a hallgató egyházi alkalmazott szakon nem folytathatja tovább a tanulmányait.

(6) A minősítési eljárás során „egyházi alkalmazott képzésben való részvételre nem alkalmas” minősítést nyert hallgató az adott intézményben egyházi alkalmazott szakon nem folytathatja tovább tanulmányait, és ilyen szakra a későbbiekben sem vehető át, nem vehető vissza.

(7) A „nem alkalmas” minősítést kapott hallgató tanulmányait – jelen egyházi törvény, valamint az intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatának szakváltásra, illetve felvételi eljárásra vonatkozó előírásai szerint – református felsőoktatási intézményben nem hitéleti, illetve nem egyházi alkalmazott hitéleti szakon tovább folytathatja.

(8) A minősítési eljárás egyéb részleteit, ideértve az eljárás menetét, a védekezéshez való jog érvényesítésének módját, valamint a fellebbezés szabályait az intézmények SzMSz-ükben rögzítik.

(9) Hallgató átjelentkezése, átvételre vonatkozó kérelme esetén a fogadó intézmény köteles az elbocsátó intézménytől a hallgató minősítési eljárásainak eredményéről írásban tájékoztatást kérni, az elbocsátó intézmény pedig köteles e tájékoztatást írásban megadni.

XXI. fejezet

A hallgatók fegyelmi felelőssége

36. § (1) Ha a hallgató a hallgatói jogviszonyból eredő kötelezettségeit vétkesen megszegi, vagy az intézményi etikai kódexben rögzített normák ellen az etikai bizottság jogerős határozata szerint súlyosan vétett, fegyelmi vétséget követ el, ami miatt fegyelmi büntetésben részesíthető. E kötelezettség körébe tartozik a hallgató fogadalmában, jelen egyházi törvényben, különösen is annak 32. § (2) bekezdés d) pontjában, (3) bekezdés c) pontjában, (4) bekezdés a)-b) pontjaiban, valamint az intézmény szabályzataiban rögzített köteletségének vétkes megszegése.

(2) Fegyelmi vétségnek minősül a hallgató olyan, az intézményen kívüli magatartása is, amely a hallgató jogállásával összeegyeztethetetlen, az intézmény jó hírnevét vagy szellemiségét súlyosan sérti vagy veszélyezteti.

(3) A fegyelmi eljárás részletes szabályait, ideértve a mentesülés eseteit és a mentesítési eljárást, az intézményi fegyelmi bizottság megalakítását, a tárgyalás és a bizonyítás szabályait, a védelem biztosításának, továbbá a fegyelmi tárgyalás nyilvánosságának kérdéseit, a fegyelmi büntetés fokozatait, továbbá a fellebbezési eljárást szabályait az

Nftv. vonatkozó rendelkezései alapján az intézmények hallgatói fegyelmi szabályzata állapítja meg. A hallgatói fegyelmi szabályzat az intézményi SzMSz részét képezi.

(4) Nem tekinthető fegyelmi vétségnek az olyan kötelességszegés, amelyhez az intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzata fűz hátrányos következményeket.

(5) Nem tekinthető fegyelmi vétségnek, ha valamely egyházi alkalmazott képzésben részt vevő hallgató hitelvi kérdések miatt kerül ellentétbe a felsőoktatási intézmény református hitelveivel, s ezzel lehetetlenné teszi az adott szakon vagy szakirányon hallgatói jogviszonya fenntartását. Ilyen esetekben a hallgatót kar nélküli intézmények esetében a Szenátus, több karú intézmény esetében a Hittudományi Kar kari tanácsa előtt történő meghallgatás után, rendkívüli minősítési eljárás keretében, Szenátusi vagy kari tanácsi határozattal, fegyelmi eljárás lefolytatása nélkül, azonnali hatállyal valamennyi egyházi alkalmazott szakról ki kell zárni. Az egyházi alkalmazott szakokról így kizárt hallgató más magyarországi református felsőoktatási intézmény egyházi alkalmazott szakjaira nem vehető át. Arról, hogy az egyházi alkalmazott képzésből kizárt hallgató tanulmányait az adott intézmény valamely más, nem egyházi alkalmazott szakán folytathatja-e, a kizárást kimondó testület határoz.

(6) Nem tekinthető fegyelmi vétségnek, ha valamely hitéleti képzésben részt vevő hallgató hitelvi kérdések miatt kerül ellentétbe a felsőoktatási intézmény keresztyén alapelveivel, s ezzel lehetetlenné teszi hitéleti szakon a hallgatói jogviszonyát. Ilyen esetekben a hallgatót a 36. § (5) bekezdésben foglaltak szerint, fegyelmi eljárás lefolytatása nélkül, valamennyi hitéleti szakról ki kell zárni. A hitéleti szakokról így kizárt hallgató más magyarországi református felsőoktatási intézmény hitéleti szakjaira nem vehető át. Arról, hogy a hitéleti szakokról kizárt hallgató tanulmányait az adott intézmény valamely nem hitéleti szakán folytathatja-e, a kizárást kimondó testület határoz.

(7) Az egyházi alkalmazott vagy hitéleti képzésből való kizárást kimondó határozatot a kizárást kimondó testület elnöke megküldi a magyar református felsőoktatási intézmények vezetőinek.

VI. RÉSZ

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

XXII. fejezet

Vegyes rendelkezések

37. § (1) A református felsőoktatási intézményekben valamennyi képzés tekintetében minőségbiztosítási rendszert kell működtetni.

(2) A református felsőoktatási intézményekben pártpolitikai tevékenység nem folytatható.

XXIII. fejezet

Záró rendelkezések

38. § (1) Jelen egyházi törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 14. ülészakán született ZS.-367/2014.04.24. számú zsinati határozat.

(2) A 2014. évi V. törvény 2014. augusztus 1. napján lépett hatályba, hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a Magyarországi Református Egyház felsőoktatási intézményeiről szóló 2007. évi III. törvény.

(3) A **2019. évi V. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 13. ülészakán született ZS.-22/2019.04.10. számú határozat. A 2019. évi V. törvény 2019. 04. 11. napján lépett hatályba. A 2019. évi V. törvény az alábbi szakaszt módosította: 6. § (1) bekezdés.

(4) A **2019. évi IX. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 14. ülészakán született ZS.-47/2019.11.20. számú határozat. A 2019. évi IX. törvény 2020. január 1. napján lépett hatályba. A 2019. évi IX. törvény az alábbi szakaszt módosította: 5. § (2)-(4) bekezdés.

MELLÉKLET

A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEI

Egyetemek

Debreceni Református Hittudományi Egyetem,
Debrecen,
Károli Gáspár Református Egyetem, Budapest.

Főiskolák

Pápai Református Teológiai Akadémia, Pápa,
Sárospataki Református Teológiai Akadémia,
Sárospatak.

2016. ÉVI I. TÖRVÉNY A REFORMÁTUS HITTANOKTATÁSRÓL

(a 2007. év II. törvény; a 2013. évi VI. törvény; a 2015. évi II. törvény és a 2016. évi I. törvény módosításaival egységes szerkezetben)

PREAMBULUM

A Magyarországi Református Egyház Jézus Krisztus missziói parancsának (Mt 28, 18-20.) engedelmeskedve tanítói szolgálatot végez. Ebben a küldetésében elfogadja azt a megbízatást és felelősséget, amelyet a Szentháromság Isten Kijelentése bíz rá.

Az egyház tanítói szolgálatában mindazokat részesíti, akik azt kérik, vállalják vagy elfogadják korra, nemre, felekezeti és társadalmi meghatározottságra tekintet nélkül. Az egyház tanítói szolgálata⁴³⁸ gyülekezeteiben él, s a gyülekezet létéhez elidegeníthetetlenül hozzátartozik a tanítás, a katechézis. A tanítás része az egyház küldetésének, életének és szolgálatának.

A Magyarországi Református Egyház – Magyarország Alaptörvénye és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti- és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló hatályos törvények, egyéb jogszabályok és megállapodások alapján – a reformátorok örökségét elfogadva, a tanítás szolgálatát nem zárja be a templomok falai közé, hanem megkeresi és felhasználja azokat a lehetőségeket, amelyekben közvetlenül szólíthatja meg a katechézis érintettjeit. Ezért iskolákat tart fenn, él az egyházi és nem egyházi oktatás keretében tartható hit- és erkölcsoktatás lehetőségével, valamint gyülekezeteiben is megszervezi és végzi a hit- és erkölcsoktatást (a továbbiakban hittanoktatást).

A református hittanoktatás célja – Jézus Krisztus missziói parancsából adódóan – a tanítvánnyá tétel, azaz a tanítványi létre való nevelés, a tanítványi lét megélésének segítése és áldásközvetítés. Feladata, hogy a tanulók az életkoruknak és az általános műveltségi szintjüknek megfelelő szintű bibliaismereti, egyháztörténeti, dogmatikai és etikai, egyházzenei, valamint az egyház életének mindennapjairól szóló ismeretanyaggal

⁴³⁸ A preambulomot a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

⁴³⁹ A preambulomot a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény módosította.

rendelkezzenek. Mindezek mellett a hittanoktatás hitre való nevelés illetve hitben való nevelés, amelynek során segíteni kell növendékeinket abban, hogy bibliaolvasó és imádkozó, a gyülekezet közösségében Igével és úrvacsorával rendszeresen élő, áldozatkész keresztyénekké váljanak (Heidelbergi Káté 21. kérdés-felelet).⁴³⁹

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény szabályozási köre

1. §

(1) E törvény szabályozási köre kiterjed a Magyarországi Református Egyház (továbbiakban: MRE) bármely jogi személyére, illetve az általuk fenntartott köznevelési intézmények szervezésében folytatott hittanoktatásra, továbbá a hittanoktatást érintő tevékenységre, függetlenül attól, hogy azt milyen intézményben, szervezetben látják el.

(2) A szabályozási kör kiterjed a hittanoktatást szervező egyházi jogi személyek és intézmények tisztségviselőire, alkalmazottaira és a hittanoktatás növendékeire.

(3) E törvénnyel összhangban kell állnia az egyházi jogi személyek által a hittanoktatással, valamint a református hittanoktató (hitoktató), illetve a református vallástanárképzéssel összefüggésben megalkotott és megalkotandó valamennyi jogszabálynak, határozatnak és intézkedésnek.⁴⁴⁰

II. RÉSZ

TARTALMI KÉRDÉSEK

Tantervi szabályozás

2. §

(1) A Magyarországi Református Egyházban a református hittanoktatás történhet:

- református egyház által fenntartott köznevelési intézményekben,
- más egyház által fenntartott köznevelési intézményekben,

⁴⁴⁰ Az 1. § (3) bekezdést a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény módosította.

- c) az állam által fenntartott köznevelési intézményekben,⁴⁴¹
- d) más fenntartású köznevelési intézményekben,
- e) református egyházközségekben vagy intézményekben.

(2) A hittanoktatás alapvető célkitűzéseit, formai és tartalmi követelményeit az MRE Zsinata által elfogadott *Református hittanoktatási kerettanterv* határozza meg. Az ettől való eltérés lehetőségét külön szabályrendelet szabályozza.

(3) A kerettanterv alapján a köznevelési intézmények és református egyházközségek *helyi tantervet, tantárgyi programot* készítenek a helyi sajátosságok (csoportok összetétele, személyi feltételek, iskolai és gyülekezeti adottságok) figyelembe vételével.

(4) A helyi tantervnek tartalmaznia kell a hittanoktatás alapelveit, céljait, feladatait, a kerettanterv által előírt tananyagot, a meghatározott minimum követelményeket, a tankönyvek listáját, s az értékelés formáit.

(5) A helyi tantervek alkalmazásának előfeltétele:

- a) az (1) a)-b) pontban meghatározott intézmények esetében a Református Pedagógiai Intézet,
- b) az (1) c)-e) pontban meghatározott intézményekben és a református egyházközségekben szervezett hittanoktatás esetében az egyházmegyei katechetikai megbízottnak támogató szakvéleménye.⁴⁴²

Tankönyvek, segédkönyvek

3. §

(1) A hittanoktatásban felhasználható *tankönyvek és más taneszközök* listáját a Református Pedagógiai Intézet javaslata alapján az MRE Zsinat Oktatásügyi Bizottságának előterjesztésére, az MRE Zsinat Elnöksége hagyja jóvá.⁴⁴³

(2) Az MRE Zsinati Hivatal Oktatásügyi Iroda, a Református Pedagógiai Intézet és a Kálvin János Kiadó gondoskodik a hittankönyv-ellátás (kiadás

⁴⁴¹ A 2. § (1) bekezdés c) pontját a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény iktatta be, ezáltal a soron következő pontok átszámozódtak.

⁴⁴² A 2. § (5) bekezdést a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény módosította.

⁴⁴³ A 3. § (1) bekezdést a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény módosította.

és terjesztés) megszervezéséről. A tankönyvek mellett olyan segédkönyvek használhatók, amelyek református hitvallásosságukban, tartalmi és pedagógiai igényességükben megfelelnek a kerettanterv általános célkitűzéseinek.⁴⁴⁴

Az érettségi vizsga

4. §

(1) A középiskolákban a református hit- és erkölcsstan kötelezően választható érettségi tantárgy. A Magyarországi Református Egyház által fenntartott középiskolákban biztosítani kell a jelentkezők számára az érettségire való felkészítést s a vizsga megszervezését.

(2) A hittan érettségi vizsgán a tanterv alapján elsajátított ismeret mérhető és értékelhető.

(3) A hit- és erkölcsstan érettségi vizsga középszinten (szóbeli) teljesíthető.⁴⁴⁵

(4) Az érettségi vizsga tartalmi követelményeit „*A református hit- és erkölcsstan érettségi vizsga részletes követelményei*” című dokumentum szabályozza, amelyet az MRE Zsinata hagy jóvá.

III. RÉSZ

A HITTANOKTATÁSBAN ALKALMAZOTTAK

Képesítési és alkalmazási feltételek

5. §

(1) A köznevelési intézményekben, illetve egyházközségekben a református hit- és erkölcsstan tantárgy oktatására református hittanokat, református hit- és erkölcsstanokat, református vallástanárokat, református hittanár–nevelőtanárokat vagy református lelkeseket kell alkalmazni, illetve megbízni.⁴⁴⁶

(2)⁴⁴⁷ Református hit- és erkölcsstan tanárként alkalmazható az a személy, aki:

⁴⁴⁴ A 3. § (2) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

⁴⁴⁵ Az 4. § (3) bekezdést a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény módosította.

⁴⁴⁶ Az 5. § (1) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

⁴⁴⁷ Az 4. § (2)-(4) bekezdéseket a ZS.-29/2015.11.19. sz. határozattal elfogadott 2015. évi II. törvény módosította.

- a) az egyházközség által (kötelezően választható és fakultatív hittanoktatás) és a nem református fenntartású egyházi iskolákban szervezett hittanoktatás esetén (helyszíntől és életkortól függetlenül) református lelkészi (egyetemi végzettség, MA, egyetemi végzettség értékű), református hittanoktatói (főiskolai végzettség, BA), református hit- és erkölcsstanoktatói (szakirányú továbbképzés keretében megszerzett), református vallásstanári (egyetemi végzettség) vagy református hittanár–nevelőtanár (MA) oklevéllel rendelkezik;
- b) református fenntartású iskolában:
- az 1–4. évfolyamon: református lelkészi, református hittanoktatói református hit- és erkölcsstanoktatói,
 - az 5–8. évfolyamon: református lelkészi, református hittanoktatói református hit- és erkölcsstanoktatói, református vallásstanári (MA) vagy református hittanár–nevelőtanári (MA),
 - a 9–13. évfolyamon: református vallásstanári (MA) vagy református hittanár–nevelőtanári oklevéllel rendelkezik.

Az alkalmazási feltételek alól – indokolt esetben – a gyülekezeti hittanoktatás esetében a presbitérium, a református egyházi fenntartású iskola esetében a fenntartói igazgatótanács (hiányában a fenntartó testület), egyéb egyházi fenntartású iskolaesetében az illetékes egyházi hatóság egy-egy évre felmentést adhat.

(3) A református egyházi fenntartású iskolában szervezett hittanoktatás, valamint az állami iskola 1-8. évfolyamán szervezett kötelezően választható hit- és erkölcsstan oktatás esetében a felmentés a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. § (1) bekezdés h) pontjának figyelembe vételével történhet.

(4) A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. § (1) bekezdés h) pontjában meghatározott, az egyházi jogi személy által kibocsátott hitoktatói képesítésnek megfelel az:

- a) aki a szükséges felsőfokú képzést megkezdte, és a foglalkoztatási jogviszony időtartama alatt hallgatói jogviszonya fennáll,
- b) aki pedagógus szakképesítése mellett 2015. szeptember 1-jéig legalább 2 évi református hittanoktatói szakmai gyakorlatot szerzett,
- c) aki pedagógus-munkakör betöltésére jogosító végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezik, továbbá a Református Pedagógiai Intézet szervezésében legalább hatvan órás pedagógus továbbképzés keretében elsajátította a hit- és erkölcsstan oktatásához szükséges elméleti és módszertani ismereteket,
- d) akit 1995. december 31-ig a Magyarországi Református Egyház Hitoktató-képesítő Bizottsága vagy valamely református felsőoktatási intézmény általános iskolai hittanoktatói szolgálatra alkalmasnak nyilvánított.⁴⁴⁸⁴⁴⁹

Az alkalmazás szabályai

Lelkészi jellegű alkalmazottak

6. §

(1) A megválasztott gyülekezeti lelkész a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló törvény értelmében kötelezett a hittanoktatás végzésére.⁴⁵⁰

(2) A vallásoktató vagy intézményi lelkészekkel egyházi szolgálati jogviszony létesítendő, amelyet a Magyarországi Református Egyház vonatkozó jogszabályai szabályoznak.⁴⁵¹

7. §

(1) Református egyházi fenntartású köznevelési intézményben a vallásoktató vagy intézményi lelkésznek a nemzeti köznevelési törvény szerinti megbízást – az intézményvezető kérelmére – a fenntartó döntéshozó testületének előterjesztésére az egyházkerület püspöke adja.⁴⁵²

(2) A püspöki kinevezés vagy kirendelés alapján az intézmény – az intézményfenntartó egyházi jogi

⁴⁴⁸ A 5. § (3)-(4) bekezdést a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény iktatta be.

⁴⁴⁹ Az 5. § (2)-(4) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

⁴⁵⁰ A 6. § (1) bekezdést a ZS.-272/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott, a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló 2013. évi I. törvény (Ltv.) módosította

⁴⁵¹ A 6. § (2) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

⁴⁵² A 7. § (1) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

személy ellenjegyzésével – a vallásoktató vagy intézményi lelkésznek díjlevelet ad, amely tartalmazza különösen a feladatot, a szolgálati időkeretet, a lelkészi javadalmat és a felelősségi viszonyokat.⁴⁵³

(3)⁴⁵⁴⁴⁵⁵

(4) A fenntartói egyetértés vagy a püspöki kinevezés vagy kirendelés visszavonása esetén megszűnik az adott díjlevél hatálya, ezzel az egyházi személy jogviszonya is az intézménnyel.

(5) Az állami iskolában folyó hit- és erkölcsstanoktatás esetében a hit- és erkölcsstanoktató lelkész megbízása a területileg illetékes egyházközség feladata számára díjlevél-kiegészítést a Zsinat lelkészi elnöke ad.⁴⁵⁶

(6) A maximális óraszámokról külön szabályrendelet rendelkezik.⁴⁵⁷

Nem lelkészi jellegű alkalmazottak

8. §

(1) Református egyházi fenntartású köznevelési intézményben a hittanoktatónak illetve vallásánárnak a nemzeti köznevelési törvény szerinti megbízást – a fenntartó egyetértésével – az intézményvezető adja.⁴⁵⁸

(2) A református hittanoktató vagy vallásánár az illetékes egyházközség presbitériumának előterjesztésére az esperes hozzájárulásával végezhet hittanoktatást nem református egyházi köznevelési intézményben.⁴⁵⁹

(3) A hittanoktatóval és vallásánárral kötött munkaszerződésben rögzíteni szükséges a hitéleti követelményeket, a munkabér kifizetésének módját, a szerződés megszüntetésének rendes és rendkívüli eseteit, valamint a hittanoktató illetve vallásánár kapcsolatát a helyi egyházközség(ek)kel.

⁴⁵³ A 7. § (2) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

⁴⁵⁴ A 7. § (1)-(3) bekezdést a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény módosította.

⁴⁵⁵ A 7. § (3) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény hatályon kívül helyezte.

⁴⁵⁶ A 7. § (5) bekezdést a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény iktatta be.

⁴⁵⁷ A 7. § (6) bekezdést a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény iktatta be.

⁴⁵⁸ A 8. § (1) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

(4) Az állami iskolában folyó hit- és erkölcsstanoktatás esetében a hit- és erkölcsstanoktató megbízása a területileg illetékes egyházközség feladata, vele munkaviszonyt vagy megbízási jogviszonyt az MRE Zsinat Elnöksége létesít.⁴⁶⁰⁴⁶¹

(5) Nem református köznevelési intézményben az alkalmazó egyházi jogi személy a legalább heti tizenkét tanórát teljesítő, nem lelkészi jellegű református hittanoktatóval illetve vallásánárral munkaszerződést köt.⁴⁶²

(6) A munkaszerződés szólhat határozatlan és határozott időre egyaránt.

(7) A főállású illetve további foglalkoztatott munkavállaló munkaszerződésében rögzíteni kell a munkaidőt (teljes munkaidő, részmunkaidő). A munkaszerződésben szabályozott munkaidőnek megfelelően a munkáltató munkaidő-nyilvántartást vezet.

(8) Nem lelkészi jellegű református hittanoktatóval és vallásánárral legfeljebb heti tizenegy tanítási óráig megbízási jogviszony is létesíthető a polgári jog szabályai szerint. Ez esetben a megbízó és a megbízott óradíjban állapodik meg.⁴⁶³

(9) Munkaviszony és megbízási jogviszony létesítése esetén egyaránt ki kell kérni a fenntartói igazgatótanács (hiányában a presbitérium, egyházmegyei illetve egyházkerületi közgyűlés) egyetértését a nemzeti köznevelési törvény alapján szükséges megbízás beszerzéséhez.

A munkavégzés szabályai

9. §

(1) A református hittanoktatót, vallásánárt, vallásoktatót illetve intézményi lelkészt munkakörével összefüggésben megilleti az a jog, hogy:⁴⁶⁴

⁴⁵⁹ A 8. § (2) bekezdést a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény módosította.

⁴⁶⁰ A 8. § (4) bekezdést a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény iktatta be, ezáltal a soron következő pontok átszámozódtak.

⁴⁶¹ A 8. § (4) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

⁴⁶² A 8. § (5) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

⁴⁶³ A 8. § (8) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

⁴⁶⁴ A 9. § (1) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

- a) a református köznevelési intézmények főállású alkalmazottjaként a nevelőtestület teljes jogú tagja legyen,
 - b) szolgálati helyén emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsák, hit- és erkölcsstan tanári (vallástanári) tevékenységét értékeljék és elismerjék,
 - c) az iskola jóváhagyott pedagógiai programja és tanterve alapján megválassza az alkalmazott tankönyveket, taneszközöket, segédanyagokat,
 - d) szakmai ismereteit, tudását továbbképzésekben való részvétel útján gyarapítsa,
 - e) alkalmazása, munkavégzése vitás kérdéseiben jogorvoslatot kapjon.
- (2) A református hittanoktató, vallástanár és vallásoktató illetve intézményi lelkész alapvető kötelessége, hogy az MRE tanításaival, hitvallásaival és törvényeivel megegyező életvitelt folytatva,⁴⁶⁵
- a) a rábízott gyermekeket, tanulókat fejlettségi és képességi szintjükhez igazodva, életkori különbségeikre is figyelve, egyházi felhatalmazásához és megbízatásához hűségeen, hittanoktatásban részesítse,
 - b) a növendékek felügyeletét – a házirend szerint – a hittanoktatás ideje alatt ellássa, gondoskodik a balesetvédelmi előírások betartásáról, a rongálások elkerüléséről,
 - c) ismertesse meg a gyermeket és tanulókat a keresztyén közösségi élet értékrendjével és lehetőségeivel, és törekedjenek azok megtartására illetve megtartatására,
 - d) a szülőknél, tanulóknál rendszeresen adjon tájékoztatást az őket érintő kérdésekről,
 - e) a munkaszerződésében, megbízási szerződésében illetve díjlevelében foglalt feladatokat pontosan elvégezze,⁴⁶⁶
 - f) a vonatkozó jogszabályok szerint továbbképzésen vegyen részt,
 - g) az alkalmazó által igényelt, de a munkaszerződésben, illetve a díjlevelben nem rögzített feladatokat eseti megállapodás alapján elvégezze.

⁴⁶⁵ A 9. § (2) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

⁴⁶⁶ A 9. § (2) bekezdés e) pontját a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

IV. RÉSZ SZERVEZÉSI ÉS IGAZGATÁSI KÉRDÉSEK

A hittanoktatás szervezése

10. §

A református köznevelési intézményekben a református hittanoktatás szervezését a MRE köznevelési törvénye szabályozza.

11. §

(1) A más fenntartású köznevelési intézmények református tanulói számára – lehetőleg az intézményben – a területileg illetékes református egyházközség hittanoktatást szervez, valamint gondoskodik a hittanoktatás személyi és szakmai feltételeinek biztosításáról. Ezen intézmények esetében jogszabályi keretek között a hittanoktatás összevontan is megszervezhető. Amennyiben a hittanoktatás megszervezéséről vagy ellátásáról az egyházközség nem tud gondoskodni, akkor a felmerült problémákról három napon belül értesíti az esperest, aki minden lehetséges eszköz felhasználásával haladéktalanul gondoskodik a feladat megoldásáról.⁴⁶⁷

(2) Az egyházközségi hittanoktatás a gyülekezet katechézisének szerves része, így annak megszervezése, személyi, tárgyi és egyéb feltételeinek biztosítása az egyházközség presbitériumának a feladata.⁴⁶⁸

(3) Az egyházközség által szervezett hittanoktatásért, a vonatkozó egyházi törvények és szabályrendeletek betartásáért az egyházközség elnöksége, valamint a hittanoktatást végzők együtt felelnek.

(4) Az egyházközség együttműködik a hittanoktatás megszervezése érdekében a köznevelési intézmények vezetőivel és pedagógusaival. Probléma esetén az eset kivizsgálását kezdeményezi a köznevelési intézmény fenntartójánál.⁴⁶⁹

⁴⁶⁷ A 11. § (1) bekezdést a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény módosította.

⁴⁶⁸ A 11. § (2) bekezdést ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény módosította.

⁴⁶⁹ A 11. § (4) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

A tanulói nyilvántartás

12. §

(1) A fakultatív hittanoktatás esetén az egyházközség lelkipásztora pontos tanulói nyilvántartást vezet a keresztelési anyakönyv, illetve a rendelkezésre bocsátott iskolai adatok alapján. A tanulói csoportok megszervezése után október 1. napjáig a lelkipásztor (református köznevelési intézményben az intézményvezető) a tanulói nyilvántartásokat (létszámjelentés a református hittanoktatás szervezéséhez) eljuttatja az MRE Zsinati Hivatal Oktatásügyi Iroda számára.^{470 471}

(2) Az állami iskola 1-8. évfolyamán bevezetett erkölcsstan helyett választható hit- és erkölcsstan tanulói nyilvántartását – az állami iskola intézményvezetőjével egyeztetett módon – az egyházközség lelkipásztora vagy az általa megbízott személy vezeti.⁴⁷²

(3) A hittanoktatásban résztvevő tanulók személyes adatainak a kezeléséért az egyházközség esetében a lelkipásztor, az egyházmegye esetében az esperes a felelős. Ezen adatok kizárólag belső ellenőrzésre és belső egyházi összesítések elkészítésére használhatók fel.

A hittanoktatás dokumentumai

13. §

(1) A hittanoktatás dokumentumai:

- a) létszámjelentés a református hittanoktatás szervezéséhez,
- b) a hiányzási, haladási, osztályozó napló hit- és erkölcsstan tantárgyból (a napló elektronikusan is vezethető, de minden félév lezárásakor ki kell nyomtatni és hitelesíteni),
- c) bizonyítvány hit-és erkölcsstan tantárgyból.

(2) Az egyházi iskolákban a hit- és erkölcsstanból kapott osztályzatot a tanuló ellenőrző könyvébe, illetve bizonyítványába kell beírni a kötelező tantárgyak közé.

(3) A 13. § (2) bekezdés b)-c) pontjai szerinti dokumentumok tervezése és kivitelezése a

⁴⁷⁰ A 12. § (1) bekezdést a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény módosította.

⁴⁷¹ A 12. § (1) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

⁴⁷² A 12. § (2) bekezdést a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény iktatta be, ezáltal a soron következő bekezdések átszámozódtak.

Református Pedagógiai Intézet, terjesztése pedig a Kálvin Kiadó feladata.⁴⁷³

(4) Az állami iskolában szervezett kötelezően választható hit- és erkölcsstan dokumentációs rendjét az állami jogszabályok határozzák meg.⁴⁷⁴

A hittanoktatás igazgatása és ellenőrzése

14. §

(1) Az MRE hittanoktatási tevékenységét az MRE Zsinata szabályozza és felügyeli különös tekintettel arra, hogy e törvény és egyéb jogszabályok rendelkezéseit pontosan hajtsák végre. Az MRE Zsinata – mint a református hittanoktatás legfelsőbb igazgatási és felügyeleti szerve – e tevékenységét elsősorban a MRE Zsinat Oktatásügyi Bizottsága, az MRE Zsinati Hivatal Oktatásügyi Iroda és a Református Pedagógiai Intézet által valósítja meg.

(2) A hittanoktatás helyi ellenőrzése az egyházi törvényben meghatározott egyházlátogatások keretében történik.

15. §

Az MRE Zsinat Oktatásügyi Bizottság az MRE Zsinat döntés-előkészítő és javaslattevő szerve, amely:

- a) segíti az MRE Zsinatnak irányító és felügyeleti tevékenységét,
- b) javaslatot tesz az MRE Zsinatnak törvényalkotásra, módosításra vagy intézkedés megtételére,
- c) előterjesztést tesz az MRE Zsinat Elnökségének a hittanoktatással kapcsolatos kiadványok hittankönyvvé minősítéséről, a tankönyvjegyzékbe történő felvételéről a Református Pedagógiai Intézet javaslata alapján,
- d) elvi irányítást és felügyeletet gyakorol az egyházkerületi katechetikai megbízottak és/vagy az egyházmegyei katechetikai megbízottak felett.

⁴⁷³ A 13. § (3) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

⁴⁷⁴ A 13. § (4) bekezdést a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény iktatta be.

16. §

(1) Az MRE Zsinati Hivatal Oktatásügyi Iroda a Magyarországi Református Egyház hittanoktatásának adminisztratív, koordináló és ügyintéző szerve, amely:

- a) közvetíti az MRE Zsinat határozatait és intézkedéseit az egyházkerületek oktatási irodáihoz, valamint az egyházkerületi és/vagy egyházmegyei katechetikai megbízottakhoz,
- b) nyilvántartja a hittanoktatás országos szervezéséhez szükséges adatokat,
- c) szervezi a hittanoktatás finanszírozásával kapcsolatos pénzügyi adminisztrációt,
- d) szervezi – az MRE Zsinat Elnökségének felügyelete mellett – a hittanoktatók foglalkoztatásával összefüggő adminisztrációs feladatokat a kötelezően választható hit- és erkölcsstan oktatás és a fakultatív hittanoktatás területén,⁴⁷⁵
- e) kapcsolatot tart az illetékes állami szervekkel,
- f) az illetékes állami szervvel együttműködve közreműködik az érettségi vizsga szervezésében,
- g) gondozza az országos református szakértői névjegyzék részeként a hittanoktatás tantárgyi szakértőinek listáját,⁴⁷⁶
- h) vezetője az MRE Zsinat Oktatásügyi Bizottság tanácskozási jogú tagja.

(2) A MRE Zsinati Hivatal Oktatásügyi Iroda adminisztrációs feladatait az MRE Zsinati Tanácsa külön szabályrendeletben rögzíti.⁴⁷⁷

17. §

A Református Pedagógiai Intézet:

- a) tantervek, tankönyvek és oktatási segédanyagok kiadásával és véleményezésével segíti a hittanoktatás tartalmi munkáját,
- b) az illetékes állami szervvel együttműködve közreműködik a református hit- és erkölcsstan tantárgy emelt szintű érettségi vizsga szakmai előkészítésében,

⁴⁷⁵ A 16. § (1) bekezdés d) pontját a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény iktatta be, ezáltal a soron következő pontok átszámozódtak.

⁴⁷⁶ A 16. § (1) bekezdés g) pontját a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény iktatta be, ezáltal a soron következő pontok átszámozódtak.

⁴⁷⁷ A 16. § (2) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény iktatta be.

- c) a hittanoktatás tartalmi fejlesztését segítő szaktanácsadók alkalmazásával országos szaktanácsadói hálózatot működtet,
- d) gondozza az országos református mesterpedagógus névjegyzék részeként a református hit- és erkölcsstan nevelési-oktatási program szakértőinek listáját,
- e) gondozza és az MRE Zsinat Oktatásügyi Bizottság elé terjeszti a református hittanoktatásban alkalmazható javasolt taneszközök jegyzékét,⁴⁷⁸
- f) szakmailag segíti az egyházkerületi és/vagy egyházmegyei katechetikai megbízottak munkáját,
- g) továbbképzési programokat és egyéb országos rendezvényeket szervez,
- h) vezetője tanácskozási joggal részt vesz az MRE Zsinat Oktatásügyi Bizottság munkájában.

18. §

(1) Az egyházkerület (illetve egyházmegye) területének hittanoktatással kapcsolatos feladatait egyházkerületi (illetve egyházmegyei) bizottságra vagy előadóra (tanácsosra, igazgatóra) bízhatja.⁴⁷⁹

(2) Az illetékes egyházkerületi előadó (tanácsos, igazgató) katechetikai ügyekben a MRE Zsinat Oktatásügyi Bizottságnak ülésén tanácskozási joggal részt vesz.

V. RÉSZ A HITTANOKTATÁS FINANSZÍROZÁSI KÉRDÉSEI

19. §

(1) A hittanoktatók, vallástanárok és vallásoktatók illetve intézményi lelkészek díjazását munkaszerződésük, megbízási szerződésük vagy díjlevelük tartalmazza.⁴⁸⁰

(2) A munkaszerződésben rögzíteni kell, hogy:

⁴⁷⁸ A 17. § e) pontját a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény iktatta be, ezáltal a soron következő pontok átszámozódtak.

⁴⁷⁹ A 18. § (1) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

⁴⁸⁰ A 19. § (1) bekezdést a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény módosította.

- a) a hittanoktatás anyagi fedezetét Magyarország éves központi költségvetésében erre a célra biztosított keretösszeg adja,
- b) az állami támogatás tartós szüneteltetése (legalább hatvan nap), vagy megszűnése rendes felmondási indoknak minősül.
- c) ⁴⁸¹

VI. RÉSZ

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

20. §

(1) A református hittanoktatásról szóló **2007. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 27-én megnyílt XII. Zsinatának 11. ülészakán született ZS.-143/2007. számú zsinati határozat. E törvény a 20. § (2) bekezdésben foglaltak kivételével 2007. szeptember 1-jén lépett hatályba.

(2) A hittanoktatásban alkalmazottak illetve megbízottak képesítési és alkalmazási követelményeiről szóló 5. § (2) bekezdés rendelkezéseit 2012. szeptember 1-jétől kell alkalmazni.

(3) Hatályát veszti a IV. mellékletben az emelt szintű érettségi vizsga részletes követelményrendszere.

(4) A **2013. évi VI. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 13. ülészakán született ZS.-330/2013.11.15. számú zsinati határozat. A 2013. évi VI. törvény 2014. január 1. napján lépett hatályba. A 2013. évi VI. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 1. § (3) bekezdés, 2. § (5) bekezdés, 3. § (1) bekezdés, 4. § (3) bekezdés, 7. § (1)-(3) bekezdés, 8. § (2) bekezdés, 11. § (1)-(2) bekezdés, 12. § (1) bekezdés, továbbá az alábbi szakaszokat iktatta be: 2. § (1) bekezdés c) pont, 5. § (3)-(4) bekezdés, 7. § (5)-(6) bekezdés, 8. § (4) bekezdés, 12. § (2) bekezdés, 13. § (4) bekezdés, 16. § g) pont, 17. § e) pont, 19. § (2) bekezdés c) pont.

(5) A 6. § (1) bekezdést a ZS.-272/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott, a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló 2013. évi I. törvény (Ltv.) módosította.

(6) A **2015. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 3. ülészakán született ZS.-29/2015.11.19. számú zsinati határozata. A 2015. évi II. törvény 2015. december 1. napján lépett hatályba. A 2015. évi II. törvény az alábbi szakaszt módosította: 5. § (2)-(4) bekezdés.

(7) A **2016. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 4. ülészakán született ZS.-52/2016.05.11 sz. zsinati határozata. A 2016. évi I. törvény 2016. szeptember 1. napján lépett hatályba. A 2016. évi I. törvény az alábbi szakaszokat módosította: preambulum, 3. § (2) bekezdés, 5. § (1) és (2)-(4) bekezdés, 6. § (2) bekezdés, 7. § (1)-(2) bekezdés, 8. § (1), (4)-(5) és (8) bekezdés, 9. § (1) bekezdés, (2) bekezdés e) pont, 11. § (4) bekezdés, 12. § (1) bekezdés, 13. § (3) bekezdés, 18. § (1) bekezdés, 19. § (1) bekezdés, továbbá az alábbi szakaszokat iktatta be: 16. § (1) bekezdés d) pont, (2) bekezdés, valamint az alábbi szakaszokat helyezte hatályon kívül: 7. § (3) bekezdés, 19. § (2) bekezdés c) pont.

MELLÉKLETEK

- I. *A Református hittanoktatási kerettanterv kiadásáról szóló határozat*
- II. *A Református hittanoktatási kerettanterv*
- III. *A református hittan tankönyvek jegyzéke*
- IV. *A református hit- és erkölcsstan érettségi vizsga részletes követelményrendszere*
- V. *Létszámjelentés a református hittanoktatás szervezéséhez*
- VI. *Hiányzási, haladási, osztályozó napló hit- és erkölcsstan tantárgyból*
- VII. *Bizonyítvány hit- és erkölcsstan tantárgyból*

⁴⁸¹ A 19. § (2) bekezdés c) pontját a ZS.-330/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VI. törvény iktatta be

majd a ZS.-52/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi I. törvény hatályon kívül helyezte.

2018. ÉVI IV. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ LELKÉSZEINEK ELLÁTÁSÁRÓL ÉS NYUGDÍJINTÉZETÉRŐL

(a 2019. évi VII. törvény módosításaival egységes szerkezetben)

PREAMBULUM

Az egyház Ura úgy rendelte Igéjében, hogy „akik az evangéliumot hirdetik, az evangéliumból éljenek”(1Kor 9,14). E többszörösen ismételt parancs az egyház kötelességévé teszi az egyházi szolgák tisztas megélhetésének biztosítását. Ez a kötelesség magában foglalja az időskorú, a munkájukban megfáradt egyházi szolgákról való gondoskodást is. Ugyanennek a gondosságnak kell körülvennie hátramaradó hozzátartozóikat: özvegyeiket, árváikat is, hogy ebben is gyakoroltassék a tiszta és szeplő nélkül való istentisztelet (Jak 1,27).

ALAPELVEK, ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

1. § A Magyarországi Református Egyház lelkészeinek nyugdíjintézete felosztó-kirovó rendszerben működik, amely a Magyarországi Református Egyházon (továbbiakban: MRE) belül önálló jogi személyiséggel rendelkező intézmény.

2. § A Református Lelkeszi Nyugdíjintézet (továbbiakban: Nyugdíjintézet) önálló működését e törvény szabályozza.

3. § A Nyugdíjintézet a jogosultakkal szemben fennálló nyugdíjintézeti kötelezettségeit saját tiszta jövedelmének erejéig teljesíti. Ha a kötelezettségek ennek mértékét meghaladnák, az MRE forrást biztosít az egyházi nyugdíjrendszer működéséhez, garantálja a kötelezettségek teljesítését.

4. § A Nyugdíjintézet alapjához és fenntartásához az állásfenntartók és a Nyugdíjintézet tagjai az e törvényben meghatározottak szerint kötelesek hozzájárulni.

5. § A kötelező társadalombiztosítási rendszer működtetése és fejlesztése – a vonatkozó állami törvények alapján – az állam feladata.

6. § (1) Az állam által működtetett rendszer mellett az MRE Nyugdíjintézete a lelkész és lelkészi jellegű szolgálatban álló tagjainak és hozzátartozóiknak ezen jogszabályban meghatározott, az állami ellátásokat kiegészítő ellátásokat biztosít.

(2) Ha e törvény másként nem rendelkezik, az állami ellátás kiegészítéséről határozat akkor hozható, ha már rendelkezésre áll az állami szerv által hozott alaphatározat.

I. RÉSZ

I. fejezet Alapfogalmak

7. § E törvény alkalmazásában:

1. saját jogú ellátás-kiegészítés és a hozzátartozói ellátás-kiegészítés:

a Nyugdíjintézet tagjainak olyan keresettől, javadalomtól függő rendszeres pénzellátása, amely meghatározott egyházi szolgálati idő megszerzése esetén a biztosítottnak (volt biztosítottnak), illetve hozzátartozójának az állami jogszabályokban meghatározott ellátás kiegészítéseként, az egyházi jogszabályok által meghatározott módon és mértékben a Nyugdíjintézettől kerül folyósításra;

2. öregségi nyugdíj-kiegészítés: egyházi jogszabályban meghatározott életkor elérése és meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén a Nyugdíjintézet által folyósított kiegészítő-ellátás;

3. rokkantsági ellátás-kiegészítés: megrokkánás mellett, meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén a Nyugdíjintézet által az állami jogszabály alapján megállapított ellátás kiegészítésére folyósított ellátás;

4. baleseti rokkantsági nyugdíj-kiegészítés: megrokkánás esetén a Nyugdíjintézet által folyósított kiegészítő-ellátás;

5. hozzátartozói nyugdíj-kiegészítés: özvegyi nyugdíj, az árvaellátás és a szülői nyugdíj;

6. özvegyi nyugdíj-kiegészítés: az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy házastársának járó, a Nyugdíjintézet által folyósított kiegészítő-ellátás;

7. árvaellátás: az az ellátás, amelyre a meghalt nyugdíjas, valamint a rokkantsági ellátás-kiegészítéshez szükséges szolgálati idő egyharmad (1/3) részének megszerzése után meghalt tag gyermeke, mostoha-, örökbefogadott-, nevelt gyermeke, valamint testvére és unokája jogosult, ha a tag, illetve egyházi nyugdíjas saját háztartásában eltartotta és 16. életévüket még nem töltötték be;

8. szülői nyugdíj: az elhunyt tag (nyugdíjas) szülőjének, nagyszülőjének, meghatározott feltételek fennállása esetén nevelőszülőjének járó, a Nyugdíjintézet által folyósított kiegészítő-ellátás;

9. szolgálati idő: az az időszak, amely alatt a nyugdíjintézeti tag, aki lelkészi szolgálatot végzett, és aki után a törvényben meghatározott járulékot az állásfenntartója a Nyugdíjintézetnek megfizette. A járulékfizetési kötelezettség nélkül szolgálati időnek minősülő időszakokat e törvény külön határozza meg;

10. nyugdíj alapjául szolgáló jövedelem: a nyugdíjintézeti tag javadalmának az a része, amelyet e törvény rendelkezései szerint járulékfizetési kötelezettség terhel;

11. öregségi résznyugdíj: az az ellátás, amely annak a lelkészi nyugdíjintézeti tagnak jár, aki az öregségi teljes nyugdíj-kiegészítéshez szükséges szolgálati időt nem szerezte meg, de legalább tíz év szolgálati ideje van;

12. rokkantsági részbeni ellátás-kiegészítés: az állami rokkantsági ellátást kiegészítő rendszeres juttatás, amely annak a lelkészi nyugdíjintézeti tagnak jár, aki a rokkantsági teljes nyugdíj-kiegészítéshez szükséges szolgálati időt nem szerezte meg, de legalább öt év szolgálati ideje van;

13. ellátás-kiegészítés méltányossági eljárás keretében: a lelkészi nyugdíjintézeti tagok, illetve azok özvegyei, árvái, vagy más eltartottjai részére - a törvényes feltételek valamelyikének hiánya esetén - különös méltánylást érdemlő kivételes esetekben biztosított egyedi juttatás;

14. kivételes ellátás: méltányossági eljárás keretében legfeljebb kétévi időtartamra folyósítható ellátás-kiegészítés a Nyugdíjintézeti Intézőbizottság (NYIB) döntése alapján;

15. a gyermekét váró és nevelő lelkészek kiegészítő ellátása: a Nyugdíjintézet a tagjai számára gyermek várása, szülése, gondozása esetén az állami jogszabályokban meghatározott feltételek szerint megállapított ellátásokat a saját szabályai szerint kiegészíti, és rendszeres segélyként folyósítja;

16. társadalombiztosítás: a Magyarország állampolgárait, illetve – az állami jogszabályban foglalt követelmények teljesítése esetén – a Magyarország területén tartózkodó más

természetes személyeket felölelő társadalmi kockázatközösség, amelyben a törvényben megállapított szabályok szerint a részvétel kötelező;

17. társadalombiztosítás alrendszerei: az állami nyugdíjbiztosítás, valamint az egészségbiztosítás;

18. lelkészi javadalom: mindazon juttatás, aminek összegét, mértékét a díjlevél, illetve az egyházi tisztségről rendelkező határozat rögzíti;

19. lelkészi átlagjövedelem: a 10. pontban meghatározott jövedelem megelőző tizenkét hónapra eső átlagösszege;

20. nyugdíjintézeti járulékalap: megegyezik a lelkészi jövedelemmel. A befizetés napját megelőző naptári hónapban kifizetett (helyi) készpénzjavadalom, mely tartalmazza a korpótlékot, a stólat vagy a helyette megállapított stóla-megváltást, hitoktatói óradíjat. A járulékot a lelkész egyéb egyházi tisztsége után kapott javadalma után is be kell fizetni.

21. fenntartói járulék alapja: megegyezik a nyugdíjintézeti tagsági járulék alapjával.

22. ellátási szorzó: a NYIB által az országos lelkészi átlagjövedelem figyelembevételével javasolt szám, amit a Zsinati Tanács állapít meg évente.⁴⁸²

II. fejezet

A törvény hatálya

A Református Lelkészi Nyugdíjintézet tagjai és ellátottjai

8. § (1) A törvény személyi hatálya kiterjed az MRE-vel gyülekezeti lelkészi vagy egyházi intézményi szolgálati viszonyban álló egyházi személyekre (önálló lelkész, helyettes lelkész, beosztott lelkész, segédlelkész, exmisszus), akik a Református Lelkészi Nyugdíjintézetnek kötelezően tagjai.

(2) A külföldre ösztöndíjat nyert, de Magyarországon már hallgatói jogviszonnyal nem rendelkező lelkészek után – a minimálbér erejéig – a küldő egyházi testület, vagy intézmény fizeti meg a nyugdíj és egészségbiztosításhoz szükséges mindenkori járulék összegét a Nyugdíjintézet részére. Amennyiben a kiküldés nem egyházi testülettől származik, vagy az ezt nem vállalja, úgy – a biztosítási jogviszony fenntartásának igénye esetén – az ösztöndíjas maga köteles a járulék

⁴⁸² A 7. § 22. pontját a ZS.-48/2019.11.20. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi VII. törvény iktatta be.

megfizetésére. Az ösztöndíjasnak a jogviszony fenntartásának igényét és a járulékfizetés módját a kiutazás előtt a Nyugdíjintézettel írásban kell közölnie. Amennyiben visszatérése után nem áll lelkészi szolgálatba, a helyette befizetett összeget vissza kell térítenie.

(3) Az állami alkalmazásban szolgáló lelkészek (különösen táborigazgató lelkészek, börtönlelkészek, kórházlelkészek), továbbá az egyház nem lelkészi képezésű és jellegű alkalmazottai nem tagjai a Nyugdíjintézetnek, ők az állami társadalombiztosítási nyugdíj- és egészségbiztosítási jogszabályok hatálya alá tartoznak.

(4) Nem lehet tagja a Nyugdíjintézetnek, aki az e törvényben szabályozott öregségi alsó nyugdíjkorhatár betöltése után lép egyházi szolgálatba.

(5) Amennyiben a lelkész heti 36 órát elérő nem lelkészi vagy lelkészi jellegű munkaviszonnyal is rendelkezik, nem a Nyugdíjintézet útján kapcsolódik az állami társadalombiztosítási rendszerhez, ezért ilyen munkaviszonyát a lelkész a Nyugdíjintézetnek nyolc napon belül írásban köteles bejelenteni. Ennek elmulasztása esetén a Nyugdíjintézet által befizetett reá eső járulékot köteles a Nyugdíjintézetnek megfizetni.

9. § (1) Az MRE a 8. § (1) bekezdésben meghatározottak özvegyeinek és árváinak, továbbá munkaképtelen szülőknek ellátásáról is a Nyugdíjintézet útján gondoskodik (hozzátartozói ellátások).

(2) A Nyugdíjintézet a viszonzosság elvének alapján – külön erre vonatkozó hatályos állami megállapodás szerint – azoknak a személyeknek, valamint ellátásra jogosult hozzátartozóiknak az ellátási jogosultságát is elismeri, akik az ellátás megállapításának időpontjában nem tagjai a Nyugdíjintézetnek, de szolgálati idejüknek több, mint felét lelkészi képezésű egyházi alkalmazottként töltötték el.

II. RÉSZ

A NYUGDÍJINTÉZET FELADATAI ÉS SZERVEZETE

10. § (1) A Nyugdíjintézet feladata a jelen törvényben meghatározott járulékok beszedése és befizetése, az ehhez szükséges adatok nyilvántartása, kezelése, valamint az ellátások

megállapítása és folyósítása. A Nyugdíjintézet ellátja még mindazon feladatokat, melyet a Zsinat vagy Zsinati Tanács a lelkészek időskori és szociális ellátása tárgyában hatáskörébe utal.

(2) A Nyugdíjintézet tevékenységét a Zsinati Tanács által elfogadott Szervezeti és Működési Szabályzat szerint végzi. Költségvetését és zárszámadását a Zsinati Tanács hagyja jóvá. Gazdálkodását a Zsinat Számvizsgáló Bizottsága évenként ellenőrzi.

(3) A Zsinat tagjai közül az egyházkerületek javaslata alapján egyházkerületenként két-két tagból álló Nyugdíjintézeti Intézőbizottságot (továbbiakban: NYIB) választ.

(4) A NYIB választott tagjainak megbízatása a Zsinat hatéves tartamára terjed. A NYIB elnökét megalakulásakor maga választja.

(5) A NYIB döntés-előkészítő, véleményező-tanácsadó, és a hatáskörébe utalt ügyekben döntést hozó testület. A református lelkészi nyugdíjrendszer hosszú távú biztosítékául szolgáló alapok és vagyon kezelése a Zsinat hatáskörébe tartozik.

(6) A Zsinatnak, illetve a Zsinati Tanácsnak nyugdíjintézeti és ellátási ügyekben hozandó határozatait a NYIB készíti és terjeszti elő.

(7) A NYIB munkáját a Nyugdíjintézet igazgatója koordinálja. A NYIB szükség esetén tanácskozási joggal mást is meghívhat ülésére.

III. RÉSZ

AZ ELLÁTÁSOK FAJTÁI

11. § A Nyugdíjintézet a jelen törvényben megállapított feltételek bekövetkezése esetén tagjait öregségi nyugdíj-kiegészítésben, rokkantsági ellátás-kiegészítésben, rokkantsági részbeni ellátás-kiegészítésben, kivételes résznyugdíjban; az elhunyt tagok, illetve az elhunyt nyugdíjasok hozzátartozóit özvegyi nyugdíj-kiegészítésben, árvaellátásban vagy szülői szociális segélyben (együttesen: hozzátartozói nyugdíj-kiegészítés), valamint a gyermeket váró és nevelő lelkészt, lelkésznőt a mindenkori, a kötelező egészségbiztosításról szóló állami szabályoknak megfelelően kiszámított ellátást kiegészítő segélyben részesíti.

IV. RÉSZ A NYUGDÍJELLÁTÁSRA VALÓ JOGOSULTSÁG

I. fejezet Öregségi nyugdíj-kiegészítés

12. § (1) A Nyugdíjintézet tagja – figyelemmel életkorára és szolgálati éveinek számára – az állami jogszabályban rá nézve meghatározott nyugdíjkorhatár betöltésének időpontjától jogosult a Nyugdíjintézet által folyósítandó öregségi nyugdíj-kiegészítésre.

(2) Öregségi nyugdíj-kiegészítést kell megállapítani a 70. évét betöltött nyugdíjintézeti tag részére.

13. § (1) Az öregségi teljes nyugdíj-kiegészítésre való jogosultsághoz legalább húszévi szolgálati idő megszerzése szükséges.

(2) Öregségi résznyugdíjra az jogosult, aki az öregségi teljes nyugdíj-kiegészítéshez szükséges szolgálati időt nem szerezte meg, de legalább tíz év szolgálati ideje van.

(3) Az állami nyugdíjrendszerben megállapított nyugdíjkorhatárnál korábban igényelheti a Nyugdíjintézettől az öregségi nyugdíjellátást az, aki a következő pontokban meghatározott karkedvezményre jogosult:

- a) karkedvezményes öregségi ellátás megállapítását – az illetékes egyházkerület elnökségének jóváhagyásával – kérheti az a nyugdíjintézeti tag, aki teológiai tanulmányaival együtt legalább negyven év szolgálati idővel rendelkezik, és kevesebb, mint négy év van hátra a rá vonatkozó állami nyugdíjkorhatár eléréséig;
- b) a saját, illetve örökbefogadott gyermeket felnevelő lelkész, vagy egyedül felnevelő lelkész, melynek alapján gyermekenként egy-egy év karkedvezmény jár, és kevesebb, mint négy év van hátra a rá vonatkozó állami nyugdíjkorhatár eléréséig;
- c) tisztségviselői karkedvezményre jogosult a választott egyházi tisztségviselők közül a püspök, az egyházkerületi lelkészi főjegyző és az esperes, akinek – kérelmére – kitöltött ciklusonként két év karkedvezményt kell megállapítani, de ez nem lehet több mint összesen hat év, és kevesebb, mint négy év van hátra a rá vonatkozó állami nyugdíjkorhatár eléréséig. Tört ciklus esetén

egy év karkedvezményre jogosult a kedvezményezett. Egy cikluson belül párhuzamosan viselt több tisztség esetén csak egyszeres kedvezmény vehető igénybe.

(4) A karkedvezmény a nyugdíjba lépés alsó korhatárát csökkenti. A karkedvezményt az adott személyre vonatkozó állami nyugdíjkorhatár megállapíthatóságának időpontjától kell kiszámolni.

(5) Amennyiben a gyermeknevelési vagy tisztségviselői karkedvezményre jogosult ezen kedvezményt nem, vagy csak részben veszi igénybe, a karkedvezményként nem érvényesített éveket szolgálati idő kedvezményként kell figyelembe venni oly módon, hogy az a nyugdíj összegének megállapításánál figyelembe veendő szolgálati évek számát növeli.

(6) Amennyiben a Nyugdíjintézet a lelkész részére az állami rendszerből származó nyugellátás folyósításánál korábbi időpontban biztosít öregségi ellátást, az állami nyugdíjkorhatár eléréséig a Nyugdíjintézet az állami társadalom- és nyugdíjbiztosítási rendszerrel a kapcsolatot fenntartja, az állami rendszerbe a lelkész után fizetendő járulékokat kiegyenlíti, ugyanakkor a jogosult ellátásából az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét levonja.

II. fejezet Rokkantsági ellátás-kiegészítés

14. § (1) Rokkantsági ellátás-kiegészítést kell megállapítani annak a tagnak, akinek rokkantságát az illetékes állami szerv megállapította, és megszerezte a 16. § (1) bekezdésében meghatározott szolgálati időt.

(2) Az öregségi nyugdíj-kiegészítésben részesülő személy külön rokkantsági ellátás-kiegészítésre nem jogosult.

15. § (1) Rokkantsági ellátás-kiegészítésre jogosult megrokkánása esetén az a tag, aki megszerezte a szükséges szolgálati időt és a mindenkor hatályos állami rehabilitációs ellátási jogszabályok szerinti, jogosultságot jelző kategóriák egyikébe tartozik, amelyről az állami határozat rendelkezik.

(2) Az rokkantsági ellátás-kiegészítésre való jogosultság feltételeit az állami jogszabályok határozzák meg.

16. § (1) A rokkantsági teljes ellátás-kiegészítéshez szükséges teljes szolgálati idő:

- a) 22 éves életkorig kettő év,
 - b) 22 - 25 éves életkorig négy év,
 - c) 25 - 30 éves életkorig hat év,
 - d) 30 - 35 éves életkorig nyolc év,
 - e) 35 - 45 éves életkorig tíz év,
 - f) 45 - 55 éves életkorig tizenöt év,
 - g) 55 éves életkor betöltésétől húsz év.
- (2) Az, aki felsőfokú tanulmányai befejezését követő 180 napon belül szolgálati időt szerzett és huszonkét éves kora előtt megrokkann, szolgálati idejének tartamára tekintet nélkül jogosult rokkantsági ellátás-kiegészítésre.
- (3) Rokkantsági részbeni ellátás-kiegészítésre jogosult az, aki a rokkantsági teljes nyugdíj-kiegészítéshez szükséges szolgálati időt nem szerezte meg, de legalább öt év szolgálati ideje van.

III. fejezet

Özvegyi nyugdíj-kiegészítés

17. § (1) Özvegyi nyugdíj-kiegészítést az elhalt tag házastársa (özvegye) kaphat.
- (2) Özvegyi nyugdíj-kiegészítésre az özvegy akkor jogosult, ha az elhalt tag az öregségi, illetve rokkantsági ellátás-kiegészítéshez szükséges szolgálati időt megszerezve vagy öregségi, vagy rokkantsági nyugdíjasként halt meg.
- (3) a) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj-kiegészítés a tag házastárs halálától legalább egy évig, továbbá az elhunyt tag jogán árvaellátásra jogosult, másfél évesnél fiatalabb gyermeket eltartó özvegynek az árva tizennyolc hónapos életkorának betöltéséig jár. Fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek esetén az ideiglenes özvegyi nyugdíj-kiegészítés (azonos feltétellel) a gyermek harmadik születésnapjáig folyósítható.
- b) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj-kiegészítés megszűnését követően állandó özvegyi nyugdíj-kiegészítésre az jogosult, aki a tag házastársa halálakor
- ba) a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltötte, vagy
 - bb) rokkant, vagy
 - bc) házastársa jogán legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodik.
- c) Özvegyi nyugdíj-kiegészítés jár akkor is, ha az erre jogosító feltételek valamelyike a házastárs halálától számított tíz éven belül következik be, továbbá annak
- d) akinek a házastársa az öregségi nyugdíjjogosultság elérését megelőző tíz éven belül halt meg.

- e) Az előző pontokban írt jogosultság akkor vehető igénybe, ha a jogosultak lakhelyükről a Nyugdíjintézetet írásban értesítik.
- (4) Az, akinek nyugdíjintézeti tag házastársa a házasság megkötésekor a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító életkort már betöltötte, özvegyi nyugdíj-kiegészítésre csak abban az esetben jogosult, ha a házasságból gyermek származott, vagy a házastársak a házasság megkötésétől legalább öt éven át megszakítás nélkül együtt éltek.

18. § Özvegyi nyugdíj-kiegészítésre jogosult a holtan nyilvánított tag özvegye is. Ezt a rendelkezést az árvaellátásra és a szülői nyugdíj-kiegészítésre jogosultság elbírálása során is megfelelően alkalmazni kell.

19. § Mind az ideiglenes, mind az állandó özvegyi nyugdíj-kiegészítésre való jogosultság megszűnik, ha

- a) az özvegy házasságot köt;
- b) a rokkantság címén megállapított (17. § (3) bekezdés b) pont bb) alpont) özvegyi nyugdíj-kiegészítésre jogosultság megszűnik, ha az özvegyi nyugdíjas már nem rokkant;
- c) az özvegyi nyugdíj-kiegészítést legalább két árvaellátásra jogosult gyermek miatt állapították meg és már egy gyermek sem jogosult árvaellátásra.

20. § Az özvegy a 41. § (2) bekezdése szerint igényelheti az özvegyi ellátás-kiegészítés folyósítását.

21. § (1) Az özvegy ismét jogosulttá válik az özvegyi nyugdíj-kiegészítésre, ha

- a) az özvegyi nyugdíj-kiegészítése nem házasságkötés miatt szűnt meg, és az özvegyi nyugdíj-kiegészítésre jogosító feltételek valamelyike
 - özvegyiségének tizedik évén belül, vagy
 - az özvegyi nyugdíj megszűnését követő tíz éven belül bekövetkezik;
- b) ha a jogosult a mindenkori hatályos állami öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

IV. fejezet

Árvaellátás

22. § (1) Árvaellátás jár a meghalt nyugdíjas, valamint a rokkantsági ellátás-kiegészítéshez szükséges szolgálati idő egyharmad (1/3) részének

megszerzése után meghalt tag gyermekének, mostoha-, örökbefogadott-, nevelt gyermekének, valamint testvérének és unokájának, ha a tag, illetve egyházi nyugdíjas saját háztartásában eltartotta, és 16. életévüket még nem töltötték be.

(2) Ha a gyermek oktatási intézmény nappali tagozatán tanul, az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a 25. életév betöltéséig jár.

(3) Ha az árva árvaellátásra való jogosultságának ideje alatt, vagy már azt megelőzően megrokkann, ennek az állapotnak tartamára az árvaellátás életkorra való tekintet nélkül jár.

(4) Ha az árvának több jogcímen lenne igénye ellátásra, a legnagyobb összegű árvaellátásra jogosult.

(5) Nem érinti az árvaellátásra jogosultságot, ha az árva özvegyen maradt szülője újból házasságot köt.

(6) Iskolai tanulmányok címén az árvaellátás a tanulmányok befejezéséig a nyári szünet tartamára is jár. A tanulmányok folytatását az iskola által kiállított igazolással évenként legkésőbb a tanulmányok megkezdésétől számított három hónapon belül kell igazolni.

(7) Az árvaellátásra való jogosultságot nem érinti, ha a felsőoktatási intézmény hallgatójának vagy a középiskola tanulójának tanulói jogviszonya szünetel.

23. § (1) Az örökbefogadott gyermeknek vér szerinti szülője után árvaellátás nem jár, kivéve, ha a gyermeket a vér szerinti szülő házastársa fogadta örökbe.

(2) Nem jogosult árvaellátásra az egyéb feltételek megléte esetén sem

- a) az árva, ha örökbe fogadják (az előző pont kivételével),
- b) az árva, ha házasságot köt,
- c) a nevelt gyermek, a testvér és az unoka, ha tartásra köteles és képes hozzátartozója van.

V. fejezet

Szülői nyugdíj-kiegészítés

24. § (1) Szülői nyugdíj-kiegészítés jár a meghalt nyugdíjas és a rokkantsági ellátás-kiegészítéshez szükséges szolgálati idő megszerzése után meghalt tag rokkant szülőjének, illetve rokkant nagyszülőjének, ha őt a tag vagy a nyugdíjas halálát megelőzően egy éven át egészen, vagy túlnyomó részben eltartotta, és nincs tartásra köteles és képes hozzátartozója.

(2) Az előző bekezdésben írt feltételek megléte esetén szülői nyugdíj-kiegészítésre jogosult az a nevelőszülő is, aki a nevelt gyermeket tíz éven át eltartotta.

(3) Annak a szülőnek, aki gyermeke halálakor nem volt rokkant, szülői nyugdíj-kiegészítés csak abban az esetben jár, ha az elhalálozástól számított tíz éven belül megrokkann, és tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs.

V. RÉSZ

NYUGDÍJKIEGÉSZÍTÉSI JOGOSULTSÁGOT KIZÁRÓ ÉS KORLÁTOZÓ OKOK

25. § (1) Nem jogosult rokkantsági ellátás-kiegészítésre, aki rokkantságát szándékosan maga okozta. Nem jogosult ellátásra az a hozzátartozó sem, aki a tag vagy a nyugdíjas halálát szándékosan okozta.

(2) Nem lehet rokkantsági ellátás-kiegészítést megállapítani annak a tagnak, aki betöltötte az öregségi nyugdíj-kiegészítésre jogosító életkort.

(3) Akinek a társadalombiztosításról szóló hatályos állami jogszabály alapján állami nyugdíjat állapítottak meg, az így folyósított nyugdíja beszámít a Nyugdíjintézet által megállapított nyugdíj-kiegészítés összegébe, és a Nyugdíjintézet csak az állami nyugdíjat meghaladó különbözetet biztosítja.

VI. RÉSZ

A SZOLGÁLATI IDŐ

26. § (1) A nyugdíjjogosultság megállapítása szempontjából szolgálati idő az az időszak, amely alatt a szolgálatban álló nyugdíjintézeti tag és állásfenntartója az e törvényben meghatározott járulékokat a Nyugdíjintézetnek megfizette.

(2) Szolgálati időként kell figyelembe venni továbbá az öregségi, illetve rokkantsági ellátás-kiegészítésre jogosultság szempontjából a lelkészé váláshoz szükséges felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott – legfeljebb azonban a képesítés megszerzéséhez a tanulmányok folytatása idején szükséges – tanulmányok idejét. A nappali tagozaton folytatott teológiai tanulmányok idejéből legfeljebb hat év időtartam számolható el szolgálati időként.

(3) A felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányok címén a tanulmányi időszak (tanulmányi év, tanulmányi félév) kezdetét magába foglaló hónap első napjától a végét magába foglaló hónap utolsó napjáig eltelt idő számít szolgálati időnek.

(4) Szolgálati időként kell figyelembe venni a két egymást követő tanulmányi időszak közötti tanulmányi szünet idejét is.

(5) Külföldi felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott teológiai tanulmányok idejét szolgálati időként akkor lehet figyelembe venni, ha a külföldön szerzett képesítést honosították, illetőleg a tanulmányok idejét a hazai felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányi időbe beszámították, továbbá ha a tanulmányi út szabályszerű egyházi kiküldetésen alapult.

(6) Az (1) bekezdésben meghatározott időn felül szolgálati időként kell figyelembe venni a gyermekgondozást segítő ellátás, illetve gyermeknevelési támogatás (továbbiakban együtt: gyermekgondozási támogatás) folyósításának időtartamát is.

(7) Szolgálati időként kell figyelembe venni a jogosultnak a sorkatonai állományban eltöltött idejét is.

27. § (1) Szolgálati időként nem lehet figyelembe venni a fizetés nélküli szabadság vagy a munkavégzés alóli mentesítés időtartamát, ha erre az időre nyugdíjjarulék alapjául szolgáló kereset- és jövedelemkifizetés nem történt.

(2) A szolgálati idő számításánál nem lehet figyelembe venni az előzetes letartóztatás tartamát, továbbá a letöltött szabadságvesztés tartamát.

(3) Szolgálati időként kell figyelembe venni:

- a) az előzetes letartóztatás idejét, ha a letartóztatottat az ellene emelt vád alól jogerősen felmentették, vagy a büntetőeljárást megszüntették,
- b) a letöltött szabadságvesztés idejét, ha az elítéltet a bíróság utóbb jogerősen felmentette,
- c) a felfüggesztés idejét, kivéve, ha az egyházi bíróság jogerősen a három legsúlyosabb fegyelmi büntetés valamelyikét alkalmazta (áthelyezés vezetői állásból beosztotti állásba,

önálló lelkészből nem önálló lelkészé minősítés, hivatalvesztés).

VII. RÉSZ AZ ELLÁTÁSOK ÖSSZEGE

I. fejezet

Öregségi és rokkantsági ellátás-kiegészítés

28. § (1) Az öregségi és a rokkantsági nyugdíj-kiegészítés, vagy rokkantsági részbeni ellátás-kiegészítés összegét a törvény hatályba lépésétől számított pontrendszer alapján kell megállapítani. Az éves mérlegbeszámoló összeállításakor az ellátási szorzót a NYIB javaslatára az országos lelkészi átlagjövedelem figyelembevételével a Zsinati Tanács állapítja meg évente. Ezt követően a Nyugdíjintézet minden nyugdíjintézeti tagra kiszámítja a tárgyévi átlaghoz viszonyított szorzószámot. A nyugdíj-kiegészítés megállapítása során az évi négy tizedesig számított pontok számtani középértékét kell megszorozni a lelkészi szolgálat utolsó időpontjára érvényes ellátási szorzó (átlagjavadalom) értékével (mely az utolsó időpontot megelőző öt naptári év, évenkénti ellátási szorzóinak átlaga). A nyugdíj-kiegészítés megállapításakor a pontátlag számításánál azokat az éveket, amelyeket a nyugdíjba lépő, javadalom nélkül töltött, vagy amikor nem a Nyugdíjintézethez tartozóként csak jelen törvény hatályba lépése előtti elismerési díjat fizetett, a teljes szolgálati időből le kell vonni.⁴⁸³

(2) A Zsinati Tanács ciklusonként a második és ötödik évben megállapítja a mérsékelt és az emelt pontszerzés mértékét és rendszerét a Nyugdíjintézet kimutatásai alapján.

(3) a) A nyugdíj-kiegészítések összegének megállapításánál a Nyugdíjintézet fokozatosan csökkenő (degresszív) kulcsok szerint jár el. A nyugdíjazáskor figyelembe vehető degresszivitási szabályokat a Zsinati Tanács előterjesztése alapján a Zsinat határozza meg minden zsinati ciklus második és ötödik évében.

b) A Nyugdíjba lépő lelkész egyszeri nyugdíj-kiegészítő pótlékban részesül. A pótlék mértékét a NYIB előterjesztése alapján a Zsinati Tanács állapítja meg, minden zsinati

⁴⁸³ A 28. § (1) bekezdést a ZS.-48/2019.11.20. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi VII. törvény módosította.

ciklus második és ötödik évében. Amennyiben a lelkésznek illetménylakásból kellett kiköltöznie, az illetékes esperes ennek megtörténtéről kiállított igazolása szükséges a pótlék folyósításához.

- c) Nem jogosult az a lelképásztor nyugdíj-kiegészítő pótlékra, amíg ellene fegyelmi eljárás van folyamatban, vagy fegyelmi büntetés hatálya alatt áll.
 - d) Az egyházi köztartozás az egyszeri nyugdíj-kiegészítés terhére történhet kiegyenlítésre.
- (4) a) A nyugdíj összege az állami nyugdíjból és a Nyugdíjintézet által fizetett nyugdíj-kiegészítésből tevődik össze.
- b) A folyósításra kerülő lelkészi nyugdíj-kiegészítés megállapítása során az (1) bekezdésben írtak szerint kiszámított összegből levonásra kerül a jogosult javára a megállapításkor irányadó állami minimálbér alapján számított nyugdíj összege. Ha az állami nyugdíjbiztosítási szerv, illetőleg a Nyugdíjintézet által az állami minimálbér alapján külön-külön kiszámított nyugdíj összegek között eltérés mutatkozna, a kisebbik összeget kell levonni.⁴⁸⁴
- c) A nyugdíjintézeti tag részére megállapítandó öregségi nyugdíj-kiegészítés teljes összege nem lehet kevesebb a mindenkori állami minimál nyugdíj 140%-ánál, illetve az özvegyi nyugdíj 120%-ánál.
- d) A nyugdíjas lelkész minden naptári év tizenkét hónap után - kérésére és esperesi igazolással – a járulékfizetés alapjául szolgáló teljes javadalom 1%-ára jogosultságot szerez, mely emeli nyugdíj-kiegészítésének évi összegét - havi bontásban.

29. § Az öregségi, rokkantsági ellátás-kiegészítés, illetve a résznyugdíj két részből áll: a nyugdíj-kiegészítés törzsrészből (továbbiakban: törzsrész) és a szolgálati időtől függő nyugdíj-kiegészítésből.

30. § (1) Az öregségi nyugdíj-kiegészítésre jogosult nyugdíj-kiegészítésének törzsrésze a javadalomátlag 50%-a, amely kiegészül a törzsrész annyi százalékkal, amennyi a szolgálati évek száma.

(2) Az öregségi résznyugdíjra jogosult törzsrésze az előző bekezdésben meghatározott törzsrésznek a

javadalomátlag annyiszor 1%-ával csökkentett összege, ahány év hiányzik az öregségi teljes nyugdíj-kiegészítéshez szükséges szolgálati időből.

31. § (1) A tag a rokkantsági teljes ellátás-kiegészítésre jogosult az állami jogszabályban meghatározott módon:

- a) ha az egészségkárosodás mértéke kisebb, mint 60%, akkor a rokkant törzsrésze a javadalomátlag 50%-a,
- b) ha az egészségkárosodás mértéke 60–80% között van, akkor a rokkant törzsrésze a javadalomátlag 55%-a, és
- c) ha az egészségkárosodás mértéke meghaladja a 80%-ot, akkor a rokkant törzsrésze a javadalomátlag 60%-a.
- d) A rokkantsági teljes ellátás-kiegészítés összege nem lehet alacsonyabb a megfelelő állami rokkant csoportra megállapított összeg 40%-ánál.

(2) A rokkantsági részbeni ellátás-kiegészítésre jogosult törzsrésze az előző bekezdésben meghatározott megfelelő törzsrésznek a javadalomátlag annyiszor 1%-ával csökkentett összege, ahány év hiányzik a rokkantsági teljes ellátás-kiegészítéshez szükséges szolgálati időből.

32. § A nyugdíj-kiegészítés összegének emeléséről, az emelés mértékéről a Zsinati Tanács az MRE és a Nyugdíjintézet zárszámadásának elfogadásakor évente dönt.

II. fejezet

Özvegyi nyugdíj-kiegészítés

33. § (1) Az özvegyi nyugdíj-kiegészítésre az özvegyi nyugdíj mindenkori állami szabályait kell megfelelően alkalmazni. Kétség esetén az alkalmazás módjáról, elveiről a NYIB dönt.

(2) Az özvegyi nyugdíj-kiegészítés emelésére az öregségi nyugdíj-kiegészítéssel azonos szabályok vonatkoznak.

⁴⁸⁴ A 28. § (4) bekezdés b) pontját a ZS.-48/2019.11.20. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi VII. törvény módosította.

III. fejezet

Árvaellátás

34. § (1) Az árvaellátás gyermekeként annak a nyugdíj-kiegészítésnek a 30%-a, amely az elhunytat öregségi, rokkantsági ellátás-kiegészítésként halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyugdíj 60%-a jár árvaellátásként annak a gyermeknek,

a) akinek mindkét szülője elhunyt, feltéve, hogy a nem lelkész nyugdíjintézeti tag után árvaellátásra nem jogosult,

b) akinek életben levő szülője rokkant.

(3) Ha a gyermek mindkét szülője után jogosult az árvaellátásra, azt az árvaellátást kell folyósítani, amelynek összege számára előnyösebb.

(4) Az árvaellátás legkisebb összege – amely nem lehet alacsonyabb az állami árvaellátás minimumánál – évenként a nyugdíjemelésként megjelölt mértékének megfelelően a legmagasabb %-kal emelkedik.

(5) A Nyugdíjintézet által megállapított árvaellátás összegét csökkenteni kell az államtól kapott árvaellátás összegével. Amennyiben a Nyugdíjintézet által megállapított árvaellátás összege nem haladja meg az állami minimállátás összegét, akkor az árvaellátás összege nem lehet kevesebb az állami minimállátás összegének 120%-ánál.

(6) Az árvaellátás szempontjából szülőtlenné váló árvaellátottat kell tekinteni azt az árvaellátottat, akit életben levő szülője elhagyott és róla nem gondoskodik.

IV. fejezet

Szülői nyugdíj-kiegészítés

35. § A szülői nyugdíj-kiegészítés összege az özvegyi nyugdíj-kiegészítés összegével azonos. Ha több személy jogosult szülői nyugdíj-kiegészítésre, az összeget közöttük egyenlő arányban kell megosztani.

V. fejezet

Kivételes ellátás

36. § (1) A Zsinati Tanács különleges méltánylást érdemlő kivételes esetekben nyugdíjintézeti tagok, illetve azok özvegyei, árvái, vagy más eltartottai részére a törvényes feltételek valamelyikének

hiánya esetén is állapíthat meg ellátást. Ennek fedezetét a Zsinat költségvetésében elkülönítetten biztosítja.

(2) A Nyugdíjintézet zsinati határozat és felhatalmazás alapján egyéb eseti, vagy rendszeres kivételes ellátásokat is megállapíthat. Ezen kifizetések fedezetét a Zsinat költségvetésében elkülönítetten kezeli.

(3) Résznyugdíj megállapításának van helye – az illetékes esperes és püspök együttes javaslatára – abban az esetben, ha a lelkész szolgálatra való alkalmatlanságát a lelkészképzési bizottság megállapítja.

(4) Az ellátás megállapítását célzó eljárás kérelemre vagy hivatalból (az illetékes egyházkerület elnöksége vagy a NYIB kezdeményezésére) indulhat.⁴⁸⁵

VI. fejezet

Ellátás-kiegészítés méltányossági eljárás keretében

37. § Méltányossági eljárás keretében ellátás-kiegészítés a NYIB döntése alapján legfeljebb kétévi időtartamra folyósítható. A kérelem az illetékes egyházkerület szakbizottságának véleménye alapján terjeszthető elő.

VII. fejezet

Egyéb ellátások

38. § (1) A Nyugdíjintézet a tagjai számára gyermek születése esetén kiegészítő ellátásként az állami jogszabályokban megállapított feltételek teljesülése esetén az állami jogszabályokban meghatározott ellátásokat segély formájában kiegészíti.

(2) A segély összegének kiszámításához a jogosult tag (lelkész/lelkésznő) azon javadalmát kell alapul venni, amely után a jogosult tag a Nyugdíjintézetnek járadékot fizetett, a születés hónapját megelőző huszonnégy hónap javadalmainak számtani átlaga alapján. Az így számított havi javadalmi átlag 70%-át kell a segély alapösszegének tekinteni, amelyből levonásra kerül a lelkésznők számára az állami társadalombiztosítás által folyósított gyermekgondozási támogatás összege. Az egyházi szociális segély nem lehet kevesebb, mint a

⁴⁸⁵ A 36. § (4) bekezdést a ZS.-29/2020.11.18. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi III. törvény iktatta be.

gyermekgondozási támogatás 50%-a. Az így kiszámított szociális segély a szolgálati jogviszony szünetelésének idejére, de legfeljebb a gyermek három éves koráig jár.

(3) Amennyiben a tag a szülés időpontjában lelkészi szolgálati jogviszonyban áll, de előtte nem rendelkezett huszonnégy hónap befizetéssel (mert javadalmát nem tudta felvenni, vagy tanulói jogviszonyban állt), a Nyugdíjintézet által folyósított szociális segély összege az állam által meghatározott mindenkori gyermekgondozási támogatás összegének 50%-a. Az így kiszámított szociális segély a szolgálati jogviszony szünetelésének idejére, de legfeljebb a gyermek három éves koráig jár.

(4) A segély igénybevételének feltétele, hogy az igénylő az állami jogszabályoknak megfelelő, valamint a Nyugdíjintézet által előírt igazolásokat előzetesen a Nyugdíjintézetnek szolgálati úton benyújtja.

(5) A segélyként fizetendő összeg megállapításáról és kiszámítási módjáról a Nyugdíjintézet vezetője határozatot hoz, melyet megküld a kérelmezőnek, az illetékes esperesnek, valamint annak az egyházi szervezetnek, intézménynek, ahol a lelkész jogviszonya szünetel.

(6) Az ezen a jogcímen kifizetett összegeket az MRE költségvetéséből biztosítja.

VIII. RÉSZ

AZ ELLÁTÁSOK MEGÁLLAPÍTÁSA ÉS FOLYÓSÍTÁSA

39. § (1) Ellátásokat az érdekelt fél szolgálati úton – a Nyugdíjintézet által előírt formában – felterjesztett kérelme, vagy az illetékes egyházi bíróság jogerős határozata alapján a NYIB állapítja meg, az erről szóló határozatot a Nyugdíjintézet adja ki. A határozatot a beérkezést követő harminc napon belül meg kell hozni. A határidő az ügy bonyolultságára tekintettel vagy egyéb indokolt esetben egy alkalommal további harminc nappal meghosszabbítható. A Nyugdíjintézet igazgatója a kérelemről – a NYIB nevében – a határozatokat meghozza, amelyekről a soron következő NYIB ülésen beszámol.

(2) A kérelemben megjelölt nyugdíjba vonulás időpontjáig beérkezett járulékok szerint történik meg az ellátás-kiegészítés összegének megállapítása.

(3) A nyugdíj-kiegészítés összegét megállapító határozat ellen a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül fellebbezésnek van helye a Zsinati Tanácshoz. A Zsinati Tanács határozata ellen a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül panasszal lehet fordulni a Zsinati Bírósághoz. Az eljárás egyfokú.

(4) A NYIB nyugdíj-kiegészítést megállapító határozatának a nyugdíjazást kimondó rendelkezése ellen jogorvoslatnak nincs helye.

40. § (1) Az öregségi és a rokkantsági ellátás-kiegészítést jogerős megállapításának időpontjától kezdve, havonként utólag kell folyósítani.

(2) Az özvegyi nyugdíj-kiegészítés, az árvaellátás és a szülői nyugdíj-kiegészítés a tag, illetve nyugdíjas elhalálozásának napját magába foglaló hónap első napjától kezdve jár, és ezt havonként, utólag kell folyósítani.

(3) A kivételes ellátás folyósításának kezdő és végső időpontját, és esetleges feltételeit minden esetben a határozatban kell rögzíteni.

41. § Az öregségi-, a rokkantsági-, az özvegyi- és a szülői nyugdíj-kiegészítést, továbbá az árvaellátást munkaviszony, illetve kereső foglalkozás tartama alatt is korlátozás nélkül kell folyósítani.

42. § A rokkantsági ellátás-kiegészítés csak a rokkantság tartama alatt jár.

43. § Az ellátások folyósítását annak a hónapnak a végével kell megszüntetni, amelyik hónapban a megszüntetés törvényes oka bekövetkezett.

44. § (1) A nyugdíjas minden olyan körülményt, amely a törvényben foglaltak szerint kihatással van ellátásának folyósítására és összegére, a körülmény beálltát követő nyolc napon belül írásban köteles bejelenteni a NYIB-nek.

(2) A NYIB évente egy alkalommal az ellátás jogosultságát ellenőrzi. A küldött nyilatkozatot a jogosult a kézhezvételtől számított tizenöt napon belül köteles visszaküldeni. A nyilatkozat visszaküldésének elmaradása esetén a Nyugdíjintézet igazgatója az ellátás folyósítását felfüggeszti.

45. § Ha az ellátást a jogosult igazolt írásbeli felszólítás után nem veszi fel, az erre vonatkozó igény az esedékességtől számított egy év múltán elévül.

IX. RÉSZ A NYUGDÍJJÁRULÉKOK

46. § (1) A nyugdíjintézeti tagsággal járó állást fenntartó egyházközségek, más egyházi testületek és intézmények tagsági és fenntartói járulékot egy összegben fizetik meg.

(2) A tagsági járulékot az állásfenntartó az illetmények kifizetésekor levonja, és költségvetésbe felvett fenntartási járulékkal együtt köteles havonta a tárgyhót követő hónap tizenötödik napjáig a Nyugdíjintézetnek befizetni.

(3) A (2) bekezdésben megállapítottól eltérő határidőt kivételes esetben, indokolt kérelem alapján az Egyházmegyei Tanács engedélyezhet. A határozatnak tartalmaznia kell a fizetés ütemezését és végső határidejét, mely nem lehet később a tárgyévet követő január 31. napjánál.

(4) A járulék mindenkori mértékét a Zsinati Tanács állapítja meg. A fenntartói járulék mértéke a törvény hatálybalépése idején a nyugdíjintézeti járulékalap 21%-a, míg a tagsági járulék a nyugdíjintézeti járulékalap 15%-a.

(5) Amennyiben a nyugdíjintézeti tag éves javadalma nem éri el a tárgyévi éves minimálbér összegét, a lelkész szolgálati jogviszonya alapján a Nyugdíjintézethez a közegyházi költségvetés a járulékkülönbözetet befizeti.

(6) Az egy hónapot meghaladó folyamatos szolgálatot ellátó nyugdíjas lelkész után fizetendő járulék a (4) bekezdésben meghatározott tagsági járulék 5%-kal csökkentett összege.

47. § A tagsági járulék fizetését az állásfenntartókra, a fenntartói járulék fizetését a Nyugdíjintézet tagjaira áthárítani nem lehet.

48. § (1) A járulékok befizetésének elmulasztása fegyelmi vétség. A fegyelmi eljárásban rendelkezni kell a Nyugdíjintézetet megillető hátralékok befizetésének módjáról.

(2) A felettes egyházi hatóság a járulékok befizetését köteles folyamatosan ellenőrizni. A befizetések elmulasztásáért anyagi és fegyelmi felelősség terheli őt is.

(3) A Nyugdíjintézet negyedéves elektronikus formájú kimutatása alapján az esperes állapítja meg az esetleges mulasztást. Járulékhátralék

esetén egy hónapon belül rendkívüli canonica visitatio-t kell tartani és a presbitériumi határozattal kell intézkedni az összeg befizetéséről. Intézményi lelkészek esetében a Nyugdíjintézet az intézmény vezetőjét értesíti.

(4) A nyugdíjjárulék-tartozás esetén az esperes jogosult a lelkész helyi javadalmának 33%-át meg nem haladó összegig a javadalom letiltásáról intézkedni. Fenntartói járulékhátralék esetén egy hónapon belül rendkívüli canonica visitatio-t kell tartani, és presbitériumi határozattal kell intézkedni az összeg befizetéséről.

(5) Egy évi nyugdíjjárulék nem fizetése esetén az esperes felszólítja az állás fenntartóját fizetési kötelezettségének teljesítésére. Amennyiben tartozását hatvan napon belül nem rendezi, az esperes köteles eljárást indítani a követelés behajtására. Azt az évet, amelyben a nyugdíjjárulékot nem fizette a 30. § (1) bekezdése szerinti számítás során nulla javadalommal figyelembe kell venni, a 28. § (1) bekezdésének alkalmazása során a szolgálati időbe viszont nem lehet beszámítani.

(6) Nem kell alkalmazni a (4) bekezdés rendelkezéseit, ha az állásfenntartó az eljárás megkezdése előtt tartozását a keletkezésétől számított és a mindenkori jegybanki alapkamat szerint megnövelt összegben megfizeti és korábban hasonló okból még nem indult ellene eljárás.

X. RÉSZ VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

49. § (1) A külföldre távozott személyek ellátásának megállapítása, illetve tovább folyósítása ügyében az állami jogszabályok szerint kell eljárni.

(2) A Magyarországra nyugdíjasként áttelepülő egyházi személyek ellátása tekintetében az elbocsátó ország erre illetékes szervezete és az MRE Zsinata között megállapodás köthető. A megállapodás a Nyugdíjintézet terhét nem növelheti.

50. § (1) E törvény 2019. január 1-jén lép hatályba.⁴⁸⁶ A Magyarországi Református Egyház lelkészeinek ellátásáról és nyugdíjintézetéről szóló

⁴⁸⁶ A 2002. évi II. törvényt a 2005. évi IV. törvény, a 2007. évi IV. törvény, a 2008. évi I. törvény, a 2008. évi II. törvény, a

2012. évi I. törvény, a 2012. évi II. törvény, a 2013. évi II. törvény, a 2014. évi I. törvény, a 2014. évi II. törvény és a 2018. évi I. törvény módosította.

2002. évi II. törvény 2018. november 22-én hatályát veszti.

51. § (1) A NYIB működésére vonatkozó szabályokat a Zsinat, a Nyugdíjintézet ügyviteli és pénzügyi rendjét pedig a NYIB állapítja meg és jóváhagyásra a Zsinati Tanács elé terjeszti.

(2) Az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a Nyugdíjintézet – a NYIB egyetértésével – a hatályos állami törvények figyelembevételével alakíthatja ki álláspontját.

52. § A Nyugdíjintézet tagja bármely más nyugdíjbiztosításnak is tagja lehet, ha annak anyagi terhe az állásfenntartóra nincs.

53. § (1) A **2019. évi VII. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 14. ülészakán született ZS.-48/2019.11.20. számú zsinati határozata. A 2019. évi VII. törvény 2019. november 21-én lépett hatályba, azzal, hogy a 28. § (4) bekezdés b) pont módosításában foglaltakat a 2019. január 1-jét követően indult eljárásokra kell alkalmazni. A 2019. évi VII. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 7. § 22. pont, 28. § (1) bekezdés és (4) bekezdés b) pont.

(2) A **2020. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 16. ülészakán született ZS.-29/2020.11.18. számú zsinati határozata. A 2020. évi III. törvény 2020. november 19-én lép hatályba. A 2020. évi III. törvény az alábbi szakaszt iktatta be: 36. § (4) bekezdés.

FÜGGELÉK

IV. RÉSZ

Nyugdíj-jogosultság: azon lelkészek esetében, akiknek az igényt elbíráló országban eltöltött szolgálati idejük nem elegendő az öregségi teljes nyugdíj-kiegészítés megállapításához és rendelkeznek más – az Európai Unió tagállamában – megszerzett szolgálati idővel, a két szolgálati idő összegét kell figyelembe venni a nyugdíj-jogosultság megállapításakor. (Ebben az esetben a nyugdíj összegének megállapítása csak a 1408/71. EGK rendelet 46. cikk (1)-(3) bekezdése szerint történhet.)

A törvény 13. § (1) vonatkozásában: „amennyiben az igénylő az igénybenújtás helyén nem rendelkezik a szükséges szolgálati idővel, de az EU más tagországában vagy tagországaiban megszerzett szolgálati ideje összességében eléri a

húsz esztendő, akkor az érvényben lévő EGK rendelet alapján jogosult az ellátásra.”

VI. RÉSZ

Szolgálati idő: A 26. § (2) vonatkozásában: „az EU más tagországában vagy tagországaiban szolgálati idővel rendelkezők esetében az érvényben lévő EGK rendelet vonatkozó részei alapján kell a szolgálati időt megállapítani.”

VII. RÉSZ

Ellátások összege: A 36. § vonatkozásában: „Amennyiben a lelkész szolgálati ideje nem csak magyarországi, hanem az EU más tagállamában eltöltött szolgálati időből tevődik össze, akkor az ellátás összegének a megállapítása az 1408/71. EGK rendelet 46. cikk (1)-(3) bekezdése vagy az érvényben lévő EGK rendelet vonatkozó bekezdése(i) szerint történhet.”

Tartalomjegyzék

A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZRÓL ÉS SZOLGÁLTATÁRÓL	2
I. RÉSZ	3
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	4
A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ ALKOTMÁNYÁRÓL ÉS KORMÁNYZATÁRÓL	5
ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK	6
AZ EGYHÁZKÖZSÉG	7
<i>Az egyházközségről általában</i>	7
<i>Az egyháztagok</i>	9
<i>Az egyházközség testületei</i>	9
<i>IV. fejezet</i>	13
AZ EGYHÁZMEGYE	14
<i>Az egyházmegye szervezete</i>	14
<i>Az egyházmegye tisztségviselői és alkalmazottai</i>	15
<i>Az egyházmegyei közgyűlés</i>	17
<i>Az egyházmegyei tanács és tanácsosok</i>	19
<i>Az egyházmegye elnöksége</i>	19
AZ EGYHÁZKERÜLET	20
<i>Az egyházkerület szervezete</i>	20
<i>Az egyházkerület tisztségviselői és alkalmazottai</i>	20
<i>Az egyházkerületi közgyűlés</i>	22
<i>Az egyházkerületi tanács</i>	23
<i>Az esperes-gondnoki értekezlet</i>	24
<i>Az egyházkerület elnöksége</i>	24
<i>Az egyházkerületi bíróság</i>	24
A ZSINAT	24
<i>A Zsinat szervezete</i>	24
<i>Zsinati szakbizottságok</i>	27
<i>A Zsinati Tanács</i>	28
<i>Zsinati Elnökségi Tanács</i>	29
<i>A Zsinat Elnöksége</i>	29
<i>A Zsinati Hivatal</i>	30
<i>A Zsinati Bíróság</i>	30
<i>Tanintézetek, gyűjtemények, egészségügyi és szeretetintézmények</i>	30
<i>Rendelkezők veszélyhelyzet idejére</i>	30
VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	31
AZ EGYHÁZI KÖNYVKIADÁSRÓL	34
I. RÉSZ	35
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	35
A MAGYAR HONVÉDSÉGNÉL VÉGZENDŐ LELKIPÁSZTORI SZOLGÁLTATRÓL	36
PREAMBULUM	37
I. RÉSZ	37
II. RÉSZ	39
VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	39
MEGÁLLAPODÁS	39
A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNYE	41
PREAMBULUM	42
A TÖRVÉNY SZABÁLYOZÁSI KÖRE	42
REFORMÁTUS KÖZNEVELÉSI INTÉZMÉNY ALAPÍTÁSA	43
A TANÜGYIGAZGATÁS SZERVEZETI RENDJE	44
A PEDAGÓGIAI SZAKMAI SZOLGÁLTATÁS ORSZÁGOS SZERVEZÉSE	46
A PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLTAT, ILLETVE A KÜLÖN- ÉS AZ EGYÜTTNEVELÉS ORSZÁGOS TÁMOGATÁSA	47

A FENNTARTÓ JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI	48
AZ INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSE	51
JOGOK ÉS KÖTELESSÉGEK	53
AZ INTÉZMÉNY ALKALMAZOTTAIRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	54
AZ INTÉZMÉNY VEZETŐJE	55
A NEVELŐTESTÜLET	57
A FENNTARTÓI IGAZGATÓTANÁCS	58
A KÖZNEVELÉSI INTÉZMÉNY FELÜGYELETE ÉS ELLENŐRZÉSE	59
VEGYES RENDELKEZÉSEK	60
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	60
A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ MISSZIÓJÁRÓL.....	62
PREAMBULUM	63
I. RÉSZ	63
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	65
A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ VÁLASZTÓJOGI TÖRVÉNYE	66
PREAMBULUM	67
I. RÉSZ	67
<i>Az egyházközség nem lelkészi tisztségviselőinek választása</i>	<i>67</i>
II. RÉSZ	69
<i>A lelkipásztori állás betöltése</i>	<i>69</i>
AZ EGYHÁZMEGYEI, EGYHÁZKERÜLETI TISZTSÉGVISELŐK ÉS A ZSINAT TAGJAINAK, TISZTSÉGVISELŐINEK VÁLASZTÁSA	69
<i>Egyházmegyei, egyházkerületi választási bizottságok</i>	<i>69</i>
<i>A jelölés</i>	<i>70</i>
<i>A választás</i>	<i>71</i>
<i>Egyéb vezető tisztségek betöltése</i>	<i>73</i>
AZ EGYHÁZMEGYEI, EGYHÁZKERÜLETI, ZSINATI TISZTSÉGVISELŐK VÁLASZTÁSI ELJÁRÁSÁVAL KAPCSOLATOS JOGORVOSLATOK	74
<i>Általános szabályok</i>	<i>74</i>
<i>Jogorvoslatok a jelölési eljárásban</i>	<i>75</i>
<i>Jogorvoslat a választási eljárásban</i>	<i>75</i>
V. RÉSZ	76
<i>A választói névjegyzék összeállítása</i>	<i>76</i>
<i>Határidők a választási eljárásban</i>	<i>76</i>
VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	77
A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ EGYHÁZI BÍRÁSKODÁSÁRÓL.....	79
AZ EGYHÁZ BÍRÓI HATALMA	80
AZ EGYHÁZI BÍRÓSÁGOK SZERVEZETE ÉS HATÁSKÖRE	80
<i>Az egyházmegyei bíróság</i>	<i>80</i>
<i>Az egyházkerületi bíróság</i>	<i>81</i>
<i>Zsinati Bíróság</i>	<i>81</i>
<i>Bírói jogsegély</i>	<i>82</i>
<i>A bírósági hatáskör megállapítása tárgyi összefüggés alapján</i>	<i>83</i>
<i>Bírósági illetékesség</i>	<i>83</i>
<i>Bírói eskü</i>	<i>83</i>
<i>A képviselő</i>	<i>83</i>
<i>Bírák kizárása - bíróság kijelölése</i>	<i>83</i>
ELJÁRÁS KISEBB SÚLYÚ VÉTSÉGEK ESETÉBEN	84
A FEGYELMI ÜGYEK	84
<i>A fegyelmi vétségek</i>	<i>84</i>
<i>Fegyelmi büntetések</i>	<i>85</i>
A BÍRÓSÁG HATÁSKÖRÉBE TARTOZÓ IGAZGATÁSI ÜGYEK	86
A BÍRÓSÁGI ELJÁRÁS	86
<i>Az előkészítő eljárás</i>	<i>86</i>
<i>A tárgyalás</i>	<i>87</i>

<i>A bírósági határozatok</i>	88
<i>A fellebbezés</i>	89
<i>Az újrafelvétel</i>	90
<i>A felülvizsgálat</i>	90
A HATÁROZATOK VÉGREHAJTÁSA	92
A FELFÜGGESZTÉS	92
KÜLÖNLEGES SZABÁLYOK A FEGYELMI ELJÁRÁSNÁL	93
<i>I. fejezet</i>	93
<i>Az elévülés</i>	93
MENTESÜLÉS A FEGYELMI BÜNTETÉS HÁTRÁNYOS KÖVETKEZMÉNYEI ALÓL	93
ELJÁRÁS IGAZGATÁSI ÜGYEKBE N	94
SORON KÍVÜLI ELJÁRÁS	95
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	96
A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ SZERETETSZOLGÁLATÁRÓL.....	97
PREAMBULUM	98
I. RÉSZ.....	98
<i>A Magyarországi Református Egyház szeretetszolgálatának kiemelt feladatai</i>	98
<i>A szeretetszolgálat területei</i>	98
<i>A szeretetszolgálati intézményekre, szolgálatokra vonatkozó közös rendelkezések</i>	98
<i>Szeretetszolgálat az egyházközösségekben</i>	99
<i>Szeretetszolgálat az egyházmegyékben</i>	100
<i>Szeretetszolgálat az egyházkerületekben</i>	100
<i>Szeretetszolgálat az országos egyház keretében</i>	100
A SZERETETSZOLGÁLAT MUNKÁSAINAK (DIAKÓNUSOK) KÉPZÉSE ÉS SZOLGÁLATBA ÁLLÍTÁSA	101
A SZERETETSZOLGÁLATI MUNKA ANYAGI FORRÁSAI	101
A SZERETETSZOLGÁLAT KAPCSOLATAI	101
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	102
A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLATÁRÓL	103
PREAMBULUM	104
A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLATÁNAK FELADATA	104
A TÖRVÉNY CÉLJA	104
A TÖRVÉNY HATÁLYA	104
AZ EGYHÁZI TÁJÉKOZTATÁS ALAPELVEI.....	105
AZ EGYHÁZI TÁJÉKOZTATÁS FORMÁI ÉS MEGJELENÉSI SZINTJEI	105
TÁJÉKOZTATÁS ORSZÁGOS SZINTEN	105
TÁJÉKOZTATÁS HELYI SZINTEN	106
SAJTÓTERMÉKEK ALAPÍTÁSA.....	106
SAJTÓTERMÉKEK ARCHIVÁLÁSA.....	107
ÉRTELMEZŐ ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	107
A LELKÉSZEK SZOLGÁLATÁRÓL ÉS JOGÁLLÁSÁRÓL.....	108
PREAMBULUM	109
A TÖRVÉNY CÉLJA	109
<i>Alapelvek</i>	109
<i>A törvény személyi és területi hatálya</i>	110
ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK	110
HALLGATÓI JOGVISZONY, A LELKÉSZI ÉLETPÁLYA KEZDETE, LELKÉSZI KÉPESÍTÉS	113
A LELKÉSZI SZOLGÁLAT	113
<i>A lelkészi szolgálat területei</i>	113
<i>A lelkészi szolgálat típusai jogállás szerint</i>	114
<i>Önálló jogállású lelkészek</i>	114
<i>Teljes képesítésű, de nem önálló jogállású lelkészek</i>	114
<i>Nem önálló jogállású, nem teljes képesítésű lelkész</i>	115
<i>A lelkészi állás betöltése, szolgálatba állítás, a jogviszony létesítése</i>	116
Lelkészi állás betöltése választással	116
<i>Lelkészi állás betöltése intézményekben</i>	118

Többes jogviszony, alkalmazási összeférhetetlenség	119
A VÁLASZTÁSI ELJÁRÁS	119
A gyülekezeti lelkészi állás betöltésének előkészítése	119
Választás meghívás útján	119
Választás pályázat útján	121
A SZOLGÁLATI JOGVISZONY VÁLTOZÁSAI	122
Eljárás gyülekezeti lelkészek álláscsereje esetén	122
A lelkészi állás betöltése áthelyezés útján	122
A lelkészi szolgálat szünetelése	123
A lelkészi képesítés hatályban tartása	123
A lelkészi szolgálati viszony megszűnése	125
Lelkészi jelleg visszaállítása iránti eljárás	125
A LELKÉSZ KÖTELEZETTSÉGEI	126
A LELKÉSZ JOGAI	127
Javadalomhoz való jog	127
Szociális és időskori ellátáshoz való jog	127
Pihenéshez való jog	127
Tanuláshoz való jog	128
Betegellátási jogok	128
Segélyek, támogatások	129
Gyermekek nevelő lelkészek jogai	129
NYILVÁNTARTÁS ÉS ADATSZOLGÁLTATÁS	129
A BEKEBELEZÉS	131
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	131
A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ GAZDÁLKODÁSÁRÓL	133
PREAMBULUM	134
ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK	134
A TÖRVÉNY TERÜLETI ÉS SZEMÉLYI HATÁLYA	137
ALAPELVEK	137
Az autonóm egyházi gazdálkodás elve	137
A gazdálkodás láthatóságának elve	138
A teljesség és a valódiság elve	138
A felelős gazdálkodás elve	138
A gazdaságosság, a hatékonyság, a takarékoság és a fenntarthatóság elve	138
Az egymás terhének hordozása és a méltányosság elve	138
A tájékoztatási kötelezettség elve	138
AZ EGYHÁZ GAZDÁLKODÁSÁNAK ANYAGI FORRÁSAI	139
AZ EGYHÁZ GAZDÁLKODÁSÁNAK RENDJE	141
Általános rendelkezések	141
A tervezés	142
A gazdálkodás	143
Beszámolás	144
Ellenőrzés, felügyelet	146
AZ EGYHÁZKÖZSÉG, A FOKOZATOS EGYHÁZI SZERVEZETEK, VALAMINT A ZSINAT GAZDÁLKODÁSÁNAK SZABÁLYAI	148
Az egyházközség gazdálkodása	148
Az egyházmegyék, az egyházkerületek és a közegyháti gazdálkodásra vonatkozó rendelkezések	148
Egyházi intézmények gazdálkodására vonatkozó rendelkezések	149
AZ ORSZÁGOS REFORMÁTUS EGYHÁZI KÖZALAP	150
GAZDÁLKODÁS AZ INGÓ, INGATLAN ÉS MÁS JAVAKKAL	151
Ingatlanokra vonatkozó jogügyletek szabályai	151
Határozatok meghozatala	151
Jóváhagyási, képviseleti szabályok	152
Eljárás hitéleti célú ingatlanok esetén	152
Gazdálkodás az ingatlanokkal	153
Az egyházi ingatlanok használata, kezelése	153
Ingatlanok nyilvántartása	154
Ingóságokkal való gazdálkodás	154

<i>Egyházi alapítású civil szervezetek szabályai</i>	155
<i>Gazdasági társaságok</i>	156
<i>Pénzgazdálkodásra vonatkozó szabályok</i>	157
<i>Gazdálkodási tilalmak</i>	157
FELELŐSSÉGI SZABÁLYOK	157
VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	158
MELLÉKLETEK	159
<i>MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ EGYHÁZI JOGI SZEMÉLYEK ZÁRSZÁMADÁSI ÉS KÖNYVVEZETÉSI KÖTELEZETTSÉGÉNEK SAJÁTOSSÁGAI RÓL</i>	159
<i>VÁLLALKOZÁSI TEVÉKENYSÉGET NEM VÉGZŐ EGYHÁZI JOGI SZEMÉLYEK ZÁRSZÁMADÁSÁNAK RÉSZEI</i>	160
<i>A REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG KÖLTSÉGVETÉSI BESZÁMOLÓJA A ÉVRE</i>	161
<i>VÁLLALKOZÁSI TEVÉKENYSÉGET NEM VÉGZŐ, EGYSZERES KÖNYVVITELT VEZETŐ EGYHÁZKÖZSÉG, EGYHÁZI INTÉZMÉNY EGYSZERŰSÍTETT MÉRLEGÉNEK ELŐÍRT TAGOLÁSA</i>	166
<i>VÁLLALKOZÁSI TEVÉKENYSÉGET NEM VÉGZŐ, EGYSZERES KÖNYVVITELT VEZETŐ EGYHÁZKÖZSÉG ÉS EGYHÁZI INTÉZMÉNY EREDMÉNYLEVEZETÉSÉNEK ELŐÍRT TAGOLÁSA</i>	167
<i>A VÁLLALKOZÁSI TEVÉKENYSÉGET NEM VÉGZŐ, KETTŐS KÖNYVVITELT VEZETŐ EGYHÁZI SZERVEZET MÉRLEGÉNEK ELŐÍRT TAGOLÁSA</i>	168
<i>VÁLLALKOZÁSI TEVÉKENYSÉGET NEM VÉGZŐ, KETTŐS KÖNYVVITELT VEZETŐ EGYHÁZI SZERVEZET EREDMÉNYKIMUTATÁSÁNAK ELŐÍRT TAGOLÁSA</i>	169
<i>VÉGHATÁRIDŐK</i>	170
A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ FELSŐOKTATÁSÁRÓL	172
PREAMBULUM	173
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	173
<i>A törvény hatálya</i>	173
<i>A református felsőoktatási intézmények alapítása, megszüntetése és jogállása</i>	174
<i>A református felsőoktatási intézmények feladatai</i>	174
<i>Felsőoktatási tanácsadó testület</i>	175
A REFORMÁTUS FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK MŰKÖDÉSE	175
<i>A működés általános alapelvei</i>	175
Szervezeti és működési szabályzat	175
Az intézményi etikai kódex	176
Egyetemi lelkesedés	176
Az ünnepek és megemlékezések rendje	176
<i>Az intézmények gazdálkodása, pénzügyi és támogatási rendszere</i>	177
<i>A fenntartói irányítás</i>	177
<i>A szenátus</i>	178
<i>Az intézmény vezetői</i>	178
<i>A hallgatók önkormányzati szerveződése</i>	178
Hallgatói önkormányzat	178
Doktorandusz önkormányzat	178
KÉPZÉSEK INDÍTÁSA ÉS MŰKÖDTETÉSE, HONOSÍTÁS	179
<i>Hitéleti szakok alapítása, indítása</i>	179
Hitéleti szakok	179
Szakalapítás és szakindítás	179
<i>Doktorképzés, habilitáció</i>	180
Doktorképzés, fokozatszerzési eljárás	180
Habilitáció	180
Doktori szabályzat, habilitációs szabályzat	181
<i>A külföldi felsőoktatási intézményben szerzett szakképzettség elismertetése</i>	181
A REFORMÁTUS FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK ALKALMAZOTTAI	181
<i>Az alkalmazás általános szabályai</i>	181
<i>Az intézmények oktatói</i>	182
A REFORMÁTUS FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK HALLGATÓI	183
<i>A hallgatók felvétele, átvétele</i>	183
A jelentkezés és a felvételi eljárás általános szabályai	183
A hitéleti alapképzési és az osztatlan mesterképzési szakok felvételi eljárásának rendje	183
A hitéleti osztott MA mesterképzési szakok felvételi eljárásának rendje	184
A teológia részismereti képzésekre való jelentkezés rendje	185
Pótfelvételi eljárás	185

Hallgatók átvétele	186
<i>A hallgatók jogai és kötelességei</i>	186
<i>Hallgatói juttatások és térítések</i>	187
<i>Esélyegyenlőség, jogorvoslat</i>	187
<i>Minősítési eljárás</i>	187
<i>A hallgatók fegyelmi felelőssége</i>	188
VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	188
<i>Vegyes rendelkezések</i>	188
<i>Záró rendelkezések</i>	189
MELLÉKLET	190
<i>A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEI</i>	190
A REFORMÁTUS HITTANOKTATÁSRÓL.....	191
PREAMBULUM	192
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	192
<i>A törvény szabályozási köre</i>	192
TARTALMI KÉRDÉSEK.....	192
<i>Tantervi szabályozás</i>	192
<i>Tankönyvek, segédkönyvek</i>	193
<i>Az érettségi vizsga</i>	193
A HITTANOKTATÁSBAN ALKALMAZOTTAK	193
<i>Képesítési és alkalmazási feltételek</i>	193
<i>Az alkalmazás szabályai</i>	194
<i>Lelkeszi jellegű alkalmazottak</i>	194
<i>Nem lelkeszi jellegű alkalmazottak</i>	195
<i>A munkavégzés szabályai</i>	195
SZERVEZÉSI ÉS IGAZGATÁSI KÉRDÉSEK	196
<i>A hittanoktatás szervezése</i>	196
<i>A tanulói nyilvántartás</i>	197
<i>A hittanoktatás dokumentumai</i>	197
<i>A hittanoktatás igazgatása és ellenőrzése</i>	197
A HITTANOKTATÁS FINANSZÍROZÁSI KÉRDÉSEI	198
VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	199
MELLÉKLETEK	199
A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ LELKÉSZEINEK ELLÁTÁSÁRÓL ÉS NYUGDÍJINTÉZETÉRŐL.....	200
PREAMBULUM	201
ALAPELVEK, ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK	201
I. RÉSZ	201
<i>Alapfogalmak</i>	201
<i>A törvény hatálya</i>	202
<i>A Református Lelkeszi Nyugdíjintézet tagjai és ellátottjai</i>	202
A NYUGDÍJINTÉZET FELADATAI ÉS SZERVEZETE	203
AZ ELLÁTÁSOK FAJTÁI	203
A NYUGDÍJELLÁTÁSRA VALÓ JOGOSULTSÁG	204
<i>Öregségi nyugdíj-kiegészítés</i>	204
<i>Rokkantsági ellátás-kiegészítés</i>	204
<i>Özvegyi nyugdíj-kiegészítés</i>	205
<i>Árvaellátás</i>	205
<i>Szülői nyugdíj-kiegészítés</i>	206
NYUGDÍJKIEGÉSZÍTÉSI JOGOSULTSÁGOT KIZÁRÓ ÉS KORLÁTOZÓ OKOK	206
A SZOLGÁLATI IDŐ	206
AZ ELLÁTÁSOK ÖSSZEGE	207
<i>Öregségi és rokkantsági ellátás-kiegészítés</i>	207
<i>Özvegyi nyugdíj-kiegészítés</i>	208
<i>Árvaellátás</i>	209
<i>Szülői nyugdíj-kiegészítés</i>	209
<i>Kivételes ellátás</i>	209
<i>Ellátás-kiegészítés méltányossági eljárás keretében</i>	209

<i>Egyéb ellátások</i>	209
AZ ELLÁTÁSOK MEGÁLLAPÍTÁSA ÉS FOLYÓSÍTÁSA	210
A NYUGDÍJJÁRULÉKOK.....	211
VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	211
FÜGGELÉK	213